BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
17 B
34
H. 6s.

D. REMIGII DE GONNI, Nauarræi I.V.D.

De Immunitate Ecclesiarum,

Personisq; ad eas confugientibus.

TRACTATVS AVREVS,
Consuetudiniq; quotidianæ perutilis.

NVPER DILIGENTI CVRA
ab innumeris mendis repurgatus.

Addito Indice locupletissimo Rubricarum, vtilissimo, & perquàm necessario.

Cum altero Indice rerum maximè memorabilium.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

IN CASALEMAIORI,

PROTHONOTARIO

APOSTOLICO,

Et Reuerendiſsimi Epiſcopi Cremonæ
Vicario generali.

Antonius Canaceus. *S. D.*

EGREGIVM *opus illud* DE ECCLESIAE IMMVNITATE *Excellentiß. I. C.* D. REMIGII DE GONNI NAVARREI, *ingenio perfectum, & induſtria elaboratum,*

ratum, hactenus per multos annos obscura caligine mersum, & propè extinctum iacuit, Cum autē illius exemplar, quòd vnum vix reperiebatur, in manus tuas quasi diuinitus peruenisset, nec te Cæsarei, & Pontificij iuris scientia præstantem, & rerum vsu ob præclaros, quos in Ecclesia DEI *Magistratus geßisti, edoctum lateret, quàm vtile, & necessarium iuris vtriusquè studiosis foret hoc opus, bene de alijs merendi studio accensus, mecum egisti, imò (quæ tua est apud me auctoritas) me coegisti, ut illud Typis nostris ad cōmunem vsum excuderem, ac diuulgarem, Quòd non solum præstiti, verum etiā Co=*

dicem

dicem ipſum, quo tanquàm Ar=chetypo vſus ſum, innumeris pro=pè mendis, & erroribus ſcatentem, eruditiſsimi, & tibi ſumma neceſsitudine coniuncti, Vincentij Vectioli huius plebis Archipresbyteri, opera maximè adiutus vendicaui. Quapropter librum ipſum omnes, qui illum antea ſummoperè expetebant, & poſt hac eo arbitratu ſuo frui poterunt, non minùs tibi quàm auctori ipſi referre debebunt; Quantum autem ego in illo edendo profe=cerim, tu & alij iudicabunt; verũ, vt materia hæc admodum frequẽs facilius à Iuriſperitis videri, & diſcuti poſsit, ſimiles Ioã. de Bichis, & Petri Rebuffi de Immunitate

Ecclesiastica Tractatus, addere decreui, sed quamobrem eos tui nominis inscriptione potissimum emittendos existimarim, non difficile est huius consilij rationem probare. Nam primùm, cui magis, quàm tibi deberetur, non videbam, cum tu horum Tractatuum edendorum, nõ modo impulsor, sed auctor etiam mihi fueris, Præterea, et tuæ personæ, & dignitati editionem hanc præcipuè conuenire duxi, Et demum non debui prætermittere facultatem, quantulacùnque mihi oblata fuit, gentibus omnibus testandi quanti te faciam, & quantum tibi me deuinctum esse intelligam, ob multa & maxima beneficia,

quæ

quæ iàm in me contulisti. Accipe igitur decus, & præsidium meum, totius patriæ splendor, & ornamentum, eo animo librum, quo tibi illum ex prælo nostro inscriptum, tanquàm munus, mitto; Quod si me assecutum esse (vt spes est) intellexero, animus ad maiora in dies accendetur. Vale.

Ex nostra Typographia xv. Cal. Octobris. M D LXXXII.

Antonius Canaceus Lectori S.

DVo præcipuè ò Lector te admonitum esse volo: quorum alterum est, Perperam in toto opere aduocari Ioannem Bichim, cum rectè legendum sit Ioannem de Vischis; quod facilè dignoscere poteris, si nō modo Remigij, sed & ipsius Io. de Bichis tractatum hic additum, & impressum percurres. alterū est, nos decreuisse opus tibi dare Notationibus Io. Francisci Vaini I.C. cōsultissimi doctissimis illustratum: At iuuenis spei incredibilis, legumq; peritissimus negotijs publicis districtus (est.n: Reip. nostræ apud Excellentiss. pro Regē nostro Catholico Mediolani Gubernatorem Orator) illas absoluere non potuit. Atque ego amicorum desiderio impulsus, quorum voluntas mihi pro imperio esse debet, editionem hanc diutius differre nequiui. Tibi tamen polliceor me secundò eundem librum eiusmodi Notationibus ornatum in lucem daturum, quas scimus studiosis omnibus sacrarum legum valde placituras. Præterquàm quòd tunc exibit opus maioribus Typis excussum, qui multos magis delectabunt. Id in hac editione præstare non potuimus, vt amicorum festinationi satisfaceremus. Interea nostro labore, & vigilijs quoad licet fruere, & vale.

Index

Index Rubricarum.

Prima Regula est. Quis non debeat extrahi ab Ecclesia, etiam pro quocunque crimine. pag. 16
Ampliatur Regula, in ecclesia non consecrata. 17
Ampliatio 2 in heremitoria. 23
3. Circa oratoria, & monasteria. 35
4. In Cimiterio. 45
5. In Dormitorio. 53
6. Quot passus habent ecclesia. 54
7. In porticu Ecclesia. 60
8. Ostium, seu porta ecclesia, vel cimiterij, an gaudeat. 65
9. Scala Ecclesia, vel cimiterij. 68
10. Atrium Ecclesia, an gaudeat. 70
11. Septa ecclesia, an gaudeant. 72
12 Claustrum. 74
13. Ambitus. 77
14. Ecclesia interdicta. 78
15. Palat. seu domus Epi, an gaudeat imu. 79
16. Domus, qua sunt ecclesia, nũ gaudeãt. 83
17. Hospitalia num gaudeant. 85
18. De fugiente ad corpus Christi. 92
19. Si ductus ad patibulum, obuiet Cardinali, an liberetur. 95
20. In Ecclesia destructa. 98
21. Palatia nobilium, seu dominorum. 104
22. Sepulchra Iudaorum. 107
23. Statua Principis, seu Prafecti vrbis. ibid.
24. Persona Regis, seu Principis. 110
25. Palatium Regis. 111

Sed fallit dicta Regula.

1. In publico latrone. 113
2. In nocturno populatore agrorum. 115
3. In delinquēte in ecclesia, vel cimiterio. 118
4. In existente in ecclesia, vulnerante existentem extra. 127
5. In existente in ecclesia, mandante delictum committi extra ecclesiam. 129
6. In existente extra ecclesiam, si percutit, seu vulnerat existentem in ecclesia. 133
7. In existente extra ecclesiam, si mandauit delictum committi in ecclesia. ibid.
8. Si existens in ecclesia, mandat alicui, vt extrahat talem ab ecclesia. 134
9. Si quis extrahit aliquē p vim ab eccle. ibi.
10. Si fuit extractus per vestem, seu clamidē, vel mantellum. 135
11. Delinquēs ī una eccl. si fugit ad aliā. 138
12. Quando voluntariè exit ab ecclesia. 141
13. In homicida insidioso. 142
14. In illo, qui aliquē deducit p insidias. 149
15. In illo, qui facit interfici per assassinos, in assassinis, et in cōmittētibus assassinatū. 151
Assassini si fuerint clerici. 164
16. Quando mandato Papa extrahitur. 165
17. In seruo, post cautionem praestitam per dominum. ibid.
18. In Iudaeo, Pagano, seu Haeretico, & Apostata. 168
19. In excommunicato, & interdicto, & degradato. 173
20. In foro poenitentiali. 175

21. In

21. In persona ecclesiastica. 181
22 Castellantes ecclesiam, vel inde pugnantes. 185
23. Quando datur carcerato licentiam ad audiendam missam. 187
24. In faciente mala sacrificia, seu blasphemante. 188
25. In delinquente propè ecclesiam, animo con fugiendi ad eam. 190
26. In eo, qui blandis verbis facit quem exire ab ecclesia. 191
27. In fugiente propter debitum. 211
28 In delicto enormi. 223
29. In effractore carceris. 225
30. Quando captus ducitur per ecclesiã. 227
31. Si insequendo ingrediatur ecclesiam. 229
32. Communis opinio est contra fallen. 232
33. Qui delinquit in ecclesiam. s. frangendo eam, vel comburendo, vel spoliando. 233
34. In sacrilego. 234
35. In violante ecclesiam. 235
36. In bannito. 236
37. In obligato ad ratiocinia. 237
38. In mercatore fallito. 238
39. In transfuga. ibid.

Quæstiones.

1. Iudex secularis, an possit aliquem extrahere de ecclesia propria auctoritate. 239
2. Si quis immunitate gaudere non debere asseratur, quis Iudex de hoc cognoscet, an Ecclesiasticus, an secularis. 248

3. *An Reus debeat extrahi, impunitatis præstita cautione.* 265
4. *An Sacerdos teneatur custodire fugientem ad ecclesiam.* 269
5. *An obsidium poni possit, denegando victualia reo.* 270
6. *An delinquens, qui fugit ad ecclesiam, possit compeditari.* 272
7. *Fugientibus ad ecclesiam, de expensis quis prouidere debet.* 273
8. *An Iudex ecclesiasticus punire possit fugientem ad ecclesiam.* 274
9. *Violatores immunitatis ecclesiasticæ, qua pœna puniendi.* ibid.
10. *Quis petere possit restitutionem, quando de facto extrahitur de ecclesia.* 277
11. *Si relaxatum cepit.* 278
12. *An clericus defendere armis possit, ne extrahatur.* 279
13. *Contra inferētem damnum in rebus eius qui ad ecclesiam fugit, an iudex ecclesiasticus possit procedere.* 287
14 *Citari verbaliter an possit in ecclesia.* 290
15. *De illo, qui exit ab ecclesia, terrore sibi incusso.* 292
16. *Laicus delinquens in ecclesia, an puniatur per ecclesiasticum.* ibid.
17. *Iudex extrahens reum ab ecclesia, an debeat restituere.* 294

FINIS.

INDEX RERVM MEMORABILIVM,

Quæ in hoc libello continentur.

A

AGGREDIENS aliquem animo occidendi, aut vulnerandi, an gaudeat securitate. num. 8. pagina 142.
Ambitus ecclesiæ, quando gaudeat immunitate. 2 77
Ambitus quot modis accipitur. 1 77
Adulterium perpetrans in ecclesia, immunitate non gaudet. 8 119
An extrahens clericum excommunicetur. 2 135
An extrahi debeat extra ecclesiam, per quam captus ducitur. 1 227
Animus occidendi quomodo cognoscatur. 7 142
Assassinis nullo immunitatis priuilegio iuuatur. 1 151
Assassini qui dicantur. 2 152
Sex quæst. 13. priuilegia, in hac materia remissiuè hic inferuntur. 3 ibid.
Assassinus, solo mandato, tametsi nullus effectus secutus sit, punitur. 4 ibid.
Asylum apud Romanos, quid dicebatur. 9 1
Atriũ ecclesiæ, an congaudeat immunitate. 1. 70

B

BAsilica, pro heremitario ponitur. 5 17
Basilica, an immunitate gaudere debeat. 4. eo.
Banniti diffinitiuè, pro delicto non habent immunitatem. nu. 1 236
Secus, si interlocutoria iudicis sententia bãnitus sit. 2 ibid.

C

Casus in quibus fugiens ad ecclesiam non gaudet immunitate. 1 — 1
Campanillæ, sunt indicia Ecclesiæ. 5 — 23
Cœnobium quid propriè dicatur. 13 — 35
In capellis quando celebrare liceat inconsulto Episcopo. 16 — 35
Capellarum materia remissiuè hic tãgitur. 17. ibi.
Castellantes ecclesiam, vel inde pugnan. an eximi possunt ab ecclesia. 1 — 185
Carceris extractor, an gaudeat immunitatis priuilegio. 1 — 225
Cardinali obuians ductus ad patibulum, an morte liberetur. 1 — 95
Cimiterium habet eandem immunitatem, quam habet ecclesia. 1 — 45
In Cimiterio, causa sanguinis non agitetur. 2. eo.
Cimiterium pollutum, aut interdictum, censetur interdicta, vel polluta ecclesia. 3 — ibid.
Cimiterium cur sic dictum. 5 — ibid.
Cimiterium longè ab ecclesia separatum, nũ gaudeat immunitate. 6 — eod.
Cimiterium num iure ab ecclesia remotũ esse possit. 7 — ibid.
Cimiterium reconciliari debet, eo casu, quo ecclesia. 10 — ibid.
Violans locum contiguum ecclesiæ, ipsum locũ violare præsumitur. 11 — ibi.
Cimiterium inter illos passus contiguos nũ oportet connumerare. 4 — 54
Cimiterium quot passus continere debeat. 5. ibid.
Cimiterium à passu quantum differat. 4 — ibid.
Clerici quando arma mouere possint. 7 — 280
Clericus armis, an defendere possit, ne reus ab Ecclesia extrahatur. 1 — 279
Opin. Bald. in hac quæstione notanda. 2 — eod.
Clericus qui per magistratum secularem ducitur, per clericos auferri potest. 3 — eod.
Duæ declarationes circa hanc materiam. 4. ibid.
Distinctio notanda in proposita quæstione. 5. ibi.

De gladio ecclesiastico hic legito.6 ibid.
Clericum interficiens, aut mutilans, priuatur omni iuris beneficio.1 232
Claustrum quare dicitur.2 54
Claustrum an gaudeat immunitate.3 74
Confugiens ad statuam Præfecti, gaudet immunitate.6 54
Confugiens ad ecclesiam interdictam, an gaudeat immunitate.1 78
Confugiens ad Principis personam, securitatem habet.1 110
Constitutus in ecclesia, mandans extra ecclesiam delictum committi, non fruitur immu.1 129
Consuetudo contraria num valeat.nu.3 270
Committens incurrere delictum, indignus immunitate, & priuilegio num existat.1 223
Tria insunt citationi, de quibus hic.2 299
Committens quęcunque grauia crimina in ecclesia, nulla securitate donatur.5 119
Committens furtum in ecclesia, immunitate non gaudet.6 ibid.
Idem in eo, qui sacrilegium in ecclesia committit.7 119
Et in eo, qui adulterium in ecclesia perpetrat. 8. ibid.
Vel raptum.9 ibid.
Sed, & in alijs delictis idem existimandum est. 10 ibid.
Committens delictum in ecclesia, si postea aliud committat, an possit gaudere immunitatis priuilegio.4 ibid.
Casus tres quibus homicida ab ecclesia extrahi potest.2 142
Cuilibet, & contra quemlibet, quando duplici gladio vti liceat.8 280

D

DEbitor obligans sua bona, & personam ad soluendum debitum, si aufugiat ad ecclesiam, an gaudeat immunitate.6 211
Delictorũ, aliud seculare, aliud ecclesiasticũ.2.293

Damnatus ad mortem, si recipiat corpus Christi, num gaudeat immunitate. 1 92
Delinquentes propè ecclesiam, animo confugiẽdi ad eã, quãdo gaudere possint ĩmunitate. 1. 190
Delinquens in vna ecclesia, si fugit in alterã, num hoc priuilegio donetur. 1 138
Tres conclusiones in hac materia legito. 2. ibid.
Delinquens in Ecclesia, vel Cimiterio, hac securitate non fruitur. 1 118
Etiam si sine spe immunitatis delinquat. 2 ibid.
Quòd si ex proposito non deliquerit, sed fortuitò, aliud constituendum. 3 ibid.
Conclusio in hac quæstione. 4 ibid.
Delicta an quæuis in ecclesia committẽs, gaudeat immunitate. 10 119
Delictum committens in ecclesia, si postea aliud committat, an possit gaudere immunitatis priuilegio. 4 129
Deo semel dedicatum, non est ad prophanos vsus reuocandum. 4 98
Differentia inter Palatium, & Aulam. 3 111
Diuersas opinio. in hac materia hic legito. 7 211
Dormitorium gaudet immunitate. 1 53
Domus appellatione, an porticus contineantur, & quid in materia pœnali. vnde hic latè. 3 60
Domus appellatione, an veniat illius ostiũ. 2 65
Domus appellatione, an scalæ contineantur. 2 68
Domus ecclesiæ, num gaudeat immunitate. 1 83
Domus omninò destructa, non est eadem quæ antea erat. 2 98
Duo oratorij genera hic describuntur. 7 23
Ductus ad patibulum, si obuiet Cardinali, an morte liberetur. 1 95

E

Ecclesia decem immunitates habet. 4 1
Ecclesia materialis, num ecclesia nominanda sit. 2 17
Ecclesia. Basilica appellatur, & cur ita. 3 ibid.
Ecclesia ab oratorio, in quo differat. 1 23
Ecclesia materialis, templum dicitur. 1 34

Ecclesia

Ecclesia tabernaculũ appellatur,& cur ita.2.ibid.
Ecclesia dicitur sanctuarium,& quare.3 ibid.
Ecclesia aula Regis appellatur.4 ibid.
Ecclesia monasterium appellatur.5 ibid.
Ecclesia maior dicitur baptismalis,& cur ita.3 5
Ecclesia,cœnobium dicitur,& qua ratione.12 35
Ecclesiæ parochiales,num cimiterium habere possunt.8 45
Ecclesia omninò destructa, sic q̃ nulla ædificij vestigia remaneat,nũ gaudeat immunitate.1. 98
Ecclesia etiam non consecrata gaudet immunitate, modo auctoritate superioris sit constructa. 1 17
Ecclesia perdit priuilegium quando destruitur auctoritate superioris,aliàs secus.5 ibid.
Ecclesia polluta,vel interdicta, Cimiterium pollutum,vel interdictum censetur.3 45
Ecclesia,capella dicitur,& cur ita.15 35
Episcopi familia,num gaudeat immunitate.3. 79
Episcopi palatiũ seu dom⁹,an gaudeat immu.1.79
Episcopi quando ius visitandi ecclesiã hñt. 3 85
Quid de eo,qui fugit ad eucharistiam. 3 92
Existens in vno loco, si mandet delictum in alio committi, vbi conueniri debeat.2 129
Existens extra ecclesiam,vulnerans, aut percutiẽs cõstitutum in ecclesia,qñ gaudeat immu.1.133
Existens in ecclesia,si vulneret constitutum extra, non habet securitatem.1 127
Existens in ecclesia, mandans delictum committi in ecclesia,an etiam securitate priuetur.1 133
Existenti in immunitate, quando obsidia opponi possint.1 270
Ab ecclesia exiens terrore sibi incusso, si capiatur,an restitui debeat.1 292
Ex alieno territorio delinquens extrahendus non est.5 248
Excõicatus,vel interdict.qñ gaudeat immu.1.173
Quid in degradato.2 ibid.
Effractor carceris,an iuuetur hoc priuileg.1. 225
Extrahens aliquem ab ecclesia, quando gaudeat immu-

immunitate. 1 134
Extrahens clericum, an excommu. 2 135
Extrahens aliquem ab ecclesia per partem clamidis, aut mantelli, an violet immunitatē. 1. 135
Si quis voluntariè exeat ab ecclesia, si postea puniatur, num videtur offensa ecclesia. 1 141
Extrahens fugien. in ecclesiæ porticum, excommunicari debet. 4 60

F

FVgiens ad ecclesiam, duplicem habet immunitatem. 11 2
Fugiens ad ecclesiam, si vult spontè sua exire, an immunitate gaudere debeat. 12 ibid.
Si sua ipsius spontè ab ecclesia exierit, & postea per iudicem secularem ad mortem, vel aliā pœnam damnetur, non ob id offensa creditur ecclesia. 13 ibid.
Quid in his hodie vsus recipiat. 14 eod.
Fugiens ad cimiterium, num gaudeat immunitate, si prius ad ecclesiam non confugerit. 9 45
Fugiēs ad porticū ecclesiæ, qn̄ gaudet immu. 1. 60
Ad Sacerdotem. 2 92
Ad eucharistiam. 3 ibid.
Fugiens ad statuā Principis, gaudet immu. 1. 108
Fugientes ad puteum olim salui erant. 2 ibid.
Fugiens malitiosè ad statuam Principis, non gaudet immunitate. 3 ibid.
Fautores assassinorum non gaudent immu. 9 152
Quid in assassinis clericis statuendum sit, hic legito. 10 ibid.
Fugiens ad ecclesiam propter debitum, quando gaudet immunitate. 1 211
Familia Episcopi num gaudeat immunitate. 3 79
Fugiēs ad ecclesiā propter tributa Principis. 21. 2
Fugientibus ad ecclesiam, quis illis victus causa necessaria subministrare tenetur. 1 273
Fugiens ad ecclesiam, verbaliter citari pōt. 1. 290

G

GLadius ecclesiasticus. 6 279

Homicida,

H

Homicida, latro, aut alius reus ad ecclesiam fugiens, an possit per iudicem secularem inde realiter extrahi. 10 1
Heremitoria an gaudeant immunitate. 6 17
Si nō constet heremitoria ab Episcopo consecrata, an præsumantur. 7 ibid.
Hospitalia, an immunitate gaudeant. 1 85
Signa cognoscēdi, an hospitale sit religiosū. 4. ibi.
Homicida insidiosus hac securitate caret. 1. 142
Homicida insidiosus priuilegio clericali, apud Gallos non gaudet. 3 eod.
Habilitas supueniēs, qn̄ cōualidet actū pce. 2. 294

I

Immunitas ecclesiastica, iure diuino ꝓbata. 5 1
Et iure canonico permissa. 6 ibid.
Et à iure ciuili comprobata. 7 ibid.
Et apud Romanos antiquitus obseruata. 8 ibid.
Immunitas confugientium ad ecclesiam, qua ratione inducta. 2 16
Iura de claustris loquen. hic referuntur. 1 24
Inijciens manus violētas in clericum depositum, est excommunicatus. 2 78
Insidiosè ducens aliquem in locum vbi occisus est, non gaudet immunitate. 1 149
Insidiosus quis dicatur. 2 ibid.
Iudæus, Paganus, & Hæreticus non gaudet. 1. 168
Iudæi criminibus irretiti, aut mole debitorū grauati, ad fidē Christianā an recipiendi sint. 2. ibi.
Quid in apostata. 3 ibid.
Conciliatio opinionum in hac materia. 4 ibid.
Incarcerato, si detur licentia missam audiendi in Ecclesia, an inde extrahi possit. 1 187
Ingressus monasterij, aut professio dolo facta, an vitietur. 5 191
Distinctio circa dolū bonū, & malū notāda. 6. ibi.
In principali quęstione pulchra ponitur hic distinctio, & variæ opiniones referuntur. 7 ibid.
Iudex, malefactori fidem præstitam, an seruare teneatur. 8 192

Qui

Qui iurauit tenere obstagium pro debito, si aufugit ad ecclesiam, an compelli possit, vt redeat ad obstagium. 5 211
Interficiens, aut mutilans clericum, priuatur omni iuris beneficio. 1 232
Iudex secularis, an possit aliquem extrahere ab ecclesia. 1 239
Immunitate si quem gaudere non debere, asseratur quis de hoc cognoscet, num iudex ecclesiasticus, an verò secularis. 1 248
In hanc rōnem plures opin. doct. hic legitò. 2. ibi.
Si Iudex laicus, & ecclesiasticus non conueniant, quid iuris. 3 ibid.
Quæstio facti per quē iudicē examinādа sit. 4. ibi.
Qñ de facto extrahitur in casu, quo immunitate gaudere debet, quis petet restitutionem. 1. 277
Qui liberè captum relaxat, si ad locum immunitatis confugiens capiatur, an satisfactum immunitati. 1 278
Quando de mandato Papæ iudex ecclesiasticus extrahit malefactorem ab ecclesia. 165
Iudex ecclesiasticus, an possit procedere contra inferen. dānū rebus eius, qui gaudet immu. 1. 287
Iudex qui iniustè reum ab ecclesia extrahit, eo cognito, an illi ecclesiæ restituere poterit. 1. 294
Iudex, an summatim cognoscet, quando quis immunitate gaudere debeat. 11 248

L

Laicus in ecclesia delinquens, an puniatur per iudicem ecclesiasticum. 1 292
Latro publicus, in ecclesia occidi potest. 5 115
Leges Hispaniæ circa immu. ecclesiasticam. 15. 2
Lex prima, complectitur nouem priuilegia, & libertates, quibus ecclesia gaudere debet. 16 2
Lex secunda, quid statuat. 17 ibi.
Legis tertiæ, tenor exprimitur. 18 ibid.
Lege quarta, quid caueatur, vide. 19 ibi.
Lege quinta, quid statutum sit. 20 2
Libertas ecclesiastica, quæ propriè dicatur. 3 1
Loci contigui ecclesiæ non gaudent immu. 2 54

Loci contigui modo prædicto monasterijs, an gaudeant immunitate.7 ibid.
Locorum orationi dicatorum diuisio.4 45
Locus percussionis quando inspici debeat.3 129

M

MOdus discernendi oratoriū ab ecclesia.3 23
Missam in oratorijs celebrari licet.4 ibid.
Monasterium quare sic dictum.8 35
Monasterij descriptio.6 34
Monasterium sine auctoritate Episcopi construi non potest.7 ibid.
An monasteria ecclesiarum appellatione contineantur.9 ibid.
Monasterij appellatione, quid contineatur.10.ibi.
Monasteria num gaudeant immunitate.1 ibid.
Monachorum triplex genus.14 ibid.
Matrix ecclesia habet per circuitum 40.passus, minores 30.quibus gaudet immunitate.1 14
Maior eccle. dicitur baptismalis, & cur ita.3.ibid.
Matrimonium dolo contractum, an valeat.4. 191
Mercator fallitus, si ad ecclesiam confugerit, inde eximere licet.1 238

N

NOn debet quis extrahi ab ecclesia, etiam pro quocunque crimine.1 16
Nocturnus populator immunitatem non habet. 1 11

O

OEconomi officium, in conquirendo diligenter causas fugientium ad ecclesias.3 16
Oratorium inconsulto superiore, non licet ædificare.2 23
Oratorium quilibet in proprietate sua ædificare potest.6 ibid.
Oratorium non reducendum ad faciem, & similitudinem ecclesiæ.8 ibid.
Oratoria beneficij appellatiōe nō cōtinētur.9.ibi.
Oratoria ad priores vsus reuocari non possunt.11 ibid.

Oratorium quõ ab Epo visitari possit.12 ibid.
Oratoria, vulgò capellæ appellantur.13 ibid.
Oratorium an gaudeat immunitate.10 ibid.
Oratorij duo genera.7 ibid.
Oratoria priuata, quæ in domibus priuatorum fiunt, non gaudent immunitate.2 85
Occidens alium, & sine pecunia, vt suo domino plaudat, Assassinus dicitur.5 152
Cap.j. de homi. in via, locum habet in omnibus assassinis.6 ibid.
Occidēs hoīē ꝓ pecunia, nū assassin⁹ dicatur.7.ibi.
Plures opin. in materia pulchrę referūtur.8. ibi.
Obligatus ad ratiocinia, an iuuari possit nostro priuilegio.1 236

P

Porticus ecclesiæ quid sit.2 61
Palatium Episcopi.1 79
Palatia nobilium, an gaudeāt exemptione.1 104
Consuetudo in hoc spectanda.2 105
Quemadmodum, & statutum municipale.3.ibid.
Palatium Principis immunitate gaudet. 1 111
Palatium in quo à Prætorio differat.4 111
Publicus latro non gaudet immunitate.1 113
Quis publicus latro dicatur.2 ibi.
Quis sit populator nocturnus.2 115
Cur magis alijs, q̄ his securitas conceditur.3.ibi.
Hæc vera sunt, quando insidiosè delictum commissum est.4 ibid.
Percussus in ecclesia, an dicatur qui per mantellum, quod extra pendebat, tractus est.3 135
Quędam alia hic obseruanda ex sententia auctoris leguntur.4 ibid.
Persona ecclesiastica, an gaudeat immuni.1 181
Varię doct. opin. conciliātur in hac materia.2.ibi.

Q

QVæ propriè dicatur libertas, seu immunitas ecclesiastica.3 1
Qualiter computentur passus contigui ecclesijs, respectu immunitatis.8 54
Quid sit atrium.2 70

Quare

Quare claustrum dicitur.2 74
Quid palatium appelletur.2 111
Quid de eo,qui aliũ ꝑ vim ab eccl.extrahit.1. 134
Qñ Eps,aut alius,criminosum ab ecclesia eximere poterit,vt pœnitentiam agat.1 175
Qui blandis, & dolosis verbis ab ecclesia eximuntur,an restitui debeant.1 191
Quis locus spectetur, vbi in platea existens, aliud extra plateam constitutum percutiat.2 191
Quid in debito ciuili.2 211
Quid si pro tributo Principis debitum contractum sit.3 ibid.
Modus procedendi in casu proposito.4 ibi.
Qui delinquit in ecclesiam,eam frangendo,vel cõburendo,non gaudet immunitate.1 233
Quis sacrilegus dicatur.2 234
Quis cognoscet,an latro captus sit in territorio ecclesiæ.6 248
Quando secularis,& ecclesiasticus discordant,quẽ superiorem adire poterunt, & quis eorum superior dicitur.7 ibid.
Quid iuris,si plures iudices æquales sint.8 ibid.
Quando delinquens fugit in ecclesiã loci,vbi non est iudex ecclesiasticus,quid statuendum.9. ibi.
Quatuor opi.doct.in hac qõne principali.10. ibi.
Quãdo reus extrahitur ab ecclesia in eo casu, quo non debet gaudere,an caueri debeat de impunitate,& de vita,& membris saluandis.1 265

R

Ratione capellæ, quæ est in domo, tota domus gaudet immunitate.2 83
Restitutio à quo petenda,vbi quis de facto est extractus.1 277
Reus ad ecclesiam fugiens, duo priuilegia consequitur.2 265
In refectiõe monasterij oĩno demoliti, noua Epi auctoritas desideratur,& ibi multa simil.3. 98
Reus immunitate ecclesiæ frui desiderans,nõ debet interea compeditari,licet consuetudo contrarium seruetur.1 272

Secus

Secus, si dubitaretur, an gaudere debeat.2 ibid.
Reus quem iudicis familia insequitur, quãdo gaudere debeat immunitate.1 229

S

SAcrificia irreprobata facientes, non gaudent immunitate.1 188
Nec blasphemantes.2 ibid.
Sacrilegium cõmittẽs, immu. non donatur.1.234
Sacrilegus quis dicatur.2 ibi.
Sacerdos si non custodierit fugientem ad ecclesiam, quomodo puniendus.1 268
Et quomodo tradere teneatur.2 ibid.
Scala ecclesiæ, an gaudeat immunitate.1 68
Septa ecclesiæ, quando gaudent immunitate.1.72
Septum ecclesiæ, locus sacer dicitur.2 ibid.
Septum, passus, claustrum, cimiterium, in quibus differant.5 74
Semel Deo dedicatum, non est ad prophanos vsus reuocandum.4 98
Sepulchra Iudæorum immunitate donatur.1 18

T

TEstamentum quo per blanditias instituitur hæres, num valeat.3 191
Transfuga.1 238

V

VAria Doctorum traditio circa immunitates ecclesiarum tractatum.2 1
Violatores ecclesiarum, qui dicantur, hic tractatur remissiuè.2 235
Violans ecclesiam, illius immu. non gaudet.1. ibi.
Violans immunitatem ecclesiasticam, qua pœna puniendus.1 274
An violans immunitatem, si postea ad Ecclesiam fugiat, immunitate donandus sit.2 275
Vulnerans proditoriè, & per insidias, quando gaudeat hac immunitate. 4 142
Vulnerans mortiferè, si non moriatur, an teneatur de occiso.5 ibid.
Duas conclusiones in hac materia elegantes legito hic.6 ibid.

FINIS.

TRACTATVS PERVTILIS, ET QVOTIDIANVS,

De Immunitate Ecclesiarum, QVO AD PERSONAS confugientes ad eas:

D. Remigij de Gonn. I. V. D.

Ne scribam vanum, duc pia Virgo manum.

SVMMARIVM.

1 *Casus in quibus fugientes ad Ecclesiā non gaudeant immunitate.*
2 *Varia Doctorum traditio circa immunitatis Ecclesiarum tractatum.*
3 *Quæ propriè dicatur libertas, seu immunitas Ecclesiastica.*
4 *Ecclesia decem immunitates habet.*
5 *Immunitas ecclesiastica iure diuino probata.*
6 *Et iure canonico permissa.*
7 *Iure, & à iure ciuili comprobata.*
8 *Et apud Romanos antiqitus obseruata.*
9 *Asylū apud Romanos, quid dicebatur.*
10 *Homicida, latro, aut ali⁹ reus ad Eccle*

 siam

siam fugiens, an possit per iudicem secularem inde realiter extrahi.

11 *Fugiens ad ecclesiam, duplicem habet immunitatem.*

12 *Fugiẽs ad Ecclesiam, si vult sponte sua ab illa exire, imunitate gaudere dẽt.*

13 *Si sua ipsius spõte ab ecclesia exierit, et postea per Iudicem secularem ad mortem, vel aliam pœnam damnetur, non ob id offensa creditur Ecclesia.*

14 *Quid in his hodie usus recipiat.*

15 *Leges Hispania, circa immunitatem Ecclesiasticam.*

16 *Lex Prima, complectitur nouem priuilegia, et libertates, quibus Ecclesia gaudere debet.*

17 *Lex secunda, quid statuat.*

18 *Legis tertia, tenor exprimitur.*

19 *Lege quarta, quid caueatur, vide.*

20 *Lege quinta, quid statutum sit.*

21 *Fugiens ad Ecclesiam propter tributa Principis, an inde extrahi debeat.*

Exordium. IN ista materia ĩmunitatis Ecclesiarũ, quo ad p̱sonas cõfugiẽtes ad eas Doct. V. I. multũ inter se discrepãt. De iure ciui-
1 li † sunt plures casus in quib⁹ fugiẽtes ad Ecclesiam, nõ gaudent illius immunitate. gl. ĩ l. 2. C. de his, qui ad eccl. cõfu. in authen. de manda. Princi. §. neque autẽ. col. 3. & ibi gl. Iac. de Bellouiso, Bar. & Sal. ĩ l. 2. & in auth.

ad si qs.'C.ad l.Iul.de adul.Azo.in sũma.de his, q ad eccle.confu.C.in fine.aliter loquitur Io.Fab.in §.fi.de his,q sunt sui,vel alie. iur. Insti.vnde dicit Ang.in tractatu de malef.in ver.fama publica fo. 70.col.4.& fo.seq.col.2.in paruo vol.† Quòd Doctores vario modo loquũtur in ista materia,sed in quibus casibus qs potest capi in Ecclesia, & Ang. ibi refert plures remissiones,& plenè,in additionibus ad Ang.ibidem Io.Fab.in l.j.de his,qui ad eccles.confug.C.ponit regulã, cum fallen.& Io.Barberij in viatorio iuris,in tit. de violato.immunit. fo.17.ponit regulã cum septem fallẽtijs, & in ista materia satis plenè loqtur Iac. de Bellouiso in d. §.neque autem.in auth.de man.Princi. col.3. per oppositiones,distinctiones,& quæstiones.Lud.Roma.cõs.227.ponit quatuor regulas in ista materia. Maria.Soci.in 17.artic. fo.31. ponit regulam cum quinque fallentijs.Guiller.Mayneri in regula,Nemo de domo,de reg.iur.ff.fol.249. ponit regulam cum quinq; fallẽt. & Ias.in l.plerique.col.3.in 12. ampliatione,post Bar. Soci. & alios loqtur etiã de ista materia.Io.Igneus ĩ l.j.fo.14.col.3.ponit plura crimina, quæ non gaudẽt immunitate Ecclesiæ,& plenè loquitur in ista materia Cassa. in consuetu. Burgun.fol.56.col.4.vers.16. loquitur etiã satis latè in ista materia,& dicit,quòd in fugiẽte propter delictũ ad Ecclesiam discordãt leges, & canones. Io.Bibes in repe.can.diffiniuit.17.q.4.ponit 33.cõclusiones, & in finalibus verbis ponit regulã cum 11.fallen.Nico.Boerij in suis decisionibus. q.109. in prima parte. fo. 115. ponit regulã cum septem fallen.Guliel.de monte Laudino.Anch.Imo. Car. in clem.j.de pœni.& remissio. ponunt quinq; quæstiones in ista materia, & multi alij Doctores, maximè canonistæ tractant diffusè istam materiam, quos infra refero,prout videbitur. 2

¶ISTAM materiam immunitatis Ecclesiarũ, quò ad personas confugientes ad eas, sub breui stilo diuina opitulãte gratia tractandã assumpsi Ego Remigius de Gonn.V.I.D.dictaq; Doctorũ in hac

materia ſcribentium in vnum redigere curaui, & q̃ collecta digna erant in hoc opuſculo inſerui, & materiã ampliaui ſub claris vocabulis,cum allegationibus iuris ponendo.Ideo ad prędictã materiã immunitatis Deo propitio condeſcendo, eam pro faciliori expeditiõe,& intellectu expediã. Primo per præſuppoſitiones. Secundo ponam regulã cũ ampliatione,& fallen. Tertio, per q̃ões, per quã neceſſarias,cum Dei adiutorio, & Virginis eius genitricis, & Virginis, & Martirijs Beatæ Barbaræ, quæ eſt aduocata,& ſingularis patrona mea.

Venio ad Præſuppoſitiões.

1 PRæſuppono primò(vt res meli⁹
3 intelligatur,)quæ † propriè dicatur libertas, ſeu immunitas Eccleſiaſtica.gl.in c.cũ deuotiſſimam.12.q.2.dicit,q̃d immunitas dicitur priuilegium, quo gaudet Eccleſia, vt in ambitu ſuo nõ fiat pugna,inſultus,vel rapina,per quadraginta,vel triginta paſſus;& dicit Archidia.ibi,ſup gl.in verbo,violata, quod immunitas eſt libertas, vel ſecuritas ipſius Eccleſiæ, quaſi extra munia.i. officia,vel munera ſecularia,vel exactiones,vel vexationes quibus priuatæ perſonæ fatigari ſolent, eſſe dẽt libera,& ſecura.Quidam dñt,ꝙ immunitas eſt delictũ, ꝙ fit in violatione ipſius Eccleſiæ, vel cimiterij,cũ aliquid inde rapitur. Sed prius dictum videtur verius,ſecundum Archid.vbi ſup.& idem quod gl.in d.can.cum deuotiſſimam, quam retuli ſupra.

Tenet Io.de Tur.Cre.in d.ca.cum deuotiſſimã 1 nu.4.& per Hoſt.in ſumma eo.tit.§.1. & Io.Lup⁹ in tractatu de libertate Eccleſiæ.q.11.fo.142.in 6. vol. & licet immunitas in ſe multa cõprehendat, vt per omnes Canoniſtas in rubr.eo.tit. & ꝑ Sum miſtas in verbo immunitas. & pleni⁹ in sũma An to.in 3.parte.tit.12.ca.3.§.j. & per Card.in repe.

cano.

cano.perpendimus.de sent.excom. & in pluribus alijs locis per scribentes. Sed quo ad propositum nostrum immunitas est priuilegium, quod habet Ecclesia,vt nullus inde per vim extrahatur,vt inferius plenissimè videbitur.

¶Item Ecclesia habet † decem immunitates,secundum Io.And.in addit.ad Speculatorem,eo.tit. & Io.de Turre Crema.in cano.si quis in atrio.17. q.4.in 1.q.ponit nouem immunitates Ecclesiæ, & etiam B.Antoni.Florenti.in sua summa in 3. part. tit.12.c.3.ponit dictas nouem immunitates Ecclesiæ.Et prima est, quæ facit ad casum nostrum. s. vt nullus ab Ecclesia per vim extrahatur, nisi in certis casibus,alias immunitates non refero,quia nō inseruiunt proposito nostro. Et istas decem immunitates ponit etiam Montalbus in gl. l.7. fori.in j. parte.in 5.tit.fo.15.col.3. 4 Decē immunitates ecclesiæ.

SEcundo præsuppono, quòd immunitas ista de qua loquimur processit, & est approbata,& pmissa.Primo à iure †diuino,iuxta illud.3.Regū 2. vbi Ioab aufugit ad tabernaculum, & apprehēdit cornu Altaris, vt saluaretur ibi à manu Salomonis.Refert Io.de Tur.Cre.in cano.omnes Basilicæ. de conse.dist.j.in prin.vers.2.cōsecratur Ecclesia. Probatur etiam Exodi 21.vbi dicit text. Quod si quis per insidias occiderit aliquem,ab Altari meo euelles,vt moriatur,transumptiuè in c.j.de homi. sequitur à contrario sensu, quod si non fuit p insidias occisus,non debet ab Altari euelli. Processit ex mente textus Ecclesiastici.Prouerb.24.vbi dicit,erue eos qui ducuntur ad mortem.Habetur in can.non inferenda.23.q.3.in fi.eripe eum,qui ducitur ad mortem. In veteri testamento ex præcepto Dei erant constitutæ sex vrbes ad inhabitandum in suburbanis, in quibus erat libertas, & refugium in fugitiuorum auxilia separatæ, vt in eis animam suam saluarent,& vitā,qui nolentes sanguinem fudissent, aut proximū suū occidissent,& ad vnā earū fugerēt,nec ante biduū,vel triduū ei⁹ fuissent pbati inimici,vt patet Exodi.21.in nu.35. 11 5

Deuter.19.& Iosue.20.refert Castal.in trac.de Imperatore.q.97.col.pen.in fi.fo.166. nu.12. & latiꝰ per Io.de Hugo in tract.de offic. quatuor prælatorum,in rubr. de ciuitatibus refugij in quibus erat libertas in 6.vol.tractatuum fol.37.col.2. in prin. & per Nic.Boer.in suis decis.q.109.fol.115.col.3. in fi.gl.Decisionis Capellæ Tolosanæ.q.422.col.2. dicit,ꝙ huiusmodi immunitas est de iure diuino, allegat illud 3.Regū 2. retuli supra, vbi loquitur gloss.dictæ decisionis Tolosanæ de Adonia . non fuit Adonia,sed Ioab,vt supra retuli. Ant.de But. in c.cum ecclesia.eo.tit.dicit, quod olim erant ciuitates refugij secundum modum qui habetur in c.illa.15.q.1.& per Io.Lupum in tract.de libertate eccles.q.11.fo.142. col.4. in 6.vol.Io. Igneus in l.j.ad Sillania.ff.fo.9.col.3 quærit, an immunitas ista de qua loquimur sit de iure diuino , arguit ꝓ, et contra.fo.10.& 11.& concludit,quòd est de iure diuino,& ibi loquitur plenè.

6 ¶Item , & secundò talis immunitas de qua loquimur processit,& est permissa de † iure canonico.ca.inter alia.ca.eccle.ca.pen.& fi.eod.tit.ca.id constituimus.ca.reum.ca.definiuit. & per totum. 17.q.4.ca.reos.23.q.5. cum multis alijs similibus, quibus iuribus probatur , quod fugiens ad Ecclesiam gaudet immunitate,ita quod non potest,nec debet inde extrahi.

7 ¶Item , & tertio dicta immunitas processit, & est permissa à † iure ciuili.tex.in l.2.& l.præsenti,& per totum titulum de his, qui ad eccle.cōfu. c.& sic ius ciuile. C.Imperatoris Iustiniani concessit hoc priuilegium immunitatis fugientibus ad Ecclesiam,vt inde non possint extrahi,& per omnes legistas in d.l.2.& l.pręsenti. & per alios quos supra retuli. & dicit Placen.super rubr. de sacros. eccle.C.quòd si qui fugerint ad Ecclesiā, nisi fortè in Ecclesia sanguinem fuderint , vel nisi serui fuerint, extrahi non debent, etiam si criminibus fuerint irretiti,vel mole debiti prægrauati, per d. l.præsenti.

¶Item

¶Item hæc immunitas de qua loquimur, fuit iam †antiquitus obseruata, & locus, qui hanc im- 8
munitatem habebat, dicebatur †Asylū, qui locus 9
erat in ciuitate Romana, & sub Iunonis noīe, & custodia erat, prout latius refert Cassan. in consue tu. Burgun. fo. 56. col. 4. vers. 16.

¶Ioannes Ferrariensis in sua practica. in tit. de forma inquisitio. col. 11. ver. ex his potest. fo. 221. quærit de eo, quòd seruatur in partibus Franciæ,
& Alemaniæ, an † reus fugiens ad Ecclesiam, pu- 10
ta homicida, vel latro, vel similis, possit inde extrahi realiter, & per Iudicem secularem citari, & videtur, ꝙ non, per tex. in l. j. & 2. C. de his, qui ad ecclesi. confug. & c. fin. de immunitate eccles. cum simil. dicit tamen Io. de Ferrar. vbi supra, quod salua reuerentia hæc iura sunt facta sine ratione, & ad beneplacitum, immo est contra ius diuinū, quo cautum est, domus mea, domus orationis vocabitur, vos autem fecistis eam speluncam latronum. Si n. Deus noluit tolerare ementes, & vendentes in ecclesia, sed eos abiecit; quanto magis non vult receptari in eius Ecclesiam latrones, homicidas, et similes, quia minor in maiorem non habet imperium, nec iurisdictionem, & dicit dictus Ioan. de Ferrar. vbi supra, quod nullo modo tales personas possunt, nec debent in Ecclesia recipi, nec eius suffragio defendi: immo totaliter sunt ab Ecclesia, & extra Ecclesiam eijciendi, & potestati Iudicis secularis puniendi transmitti, & ita bene, & prudēter obseruat Italia, quæ est omnium Prouinciarū Domina, quæ residet in monarchia, omnisque virtus scientiarum, & fructuum affluentia, & locorum, & ciuitatum pulchritudo, & magna copia, & ꝙ Christus eiecisset ementes, & vendentes, est tex. in c. eijciens & in c. quoniam. 88. dist. can. ex multis. 1. q. 3. & Io. de Ferrar. refert Nicol. Boer. in decis. suis. q. 109. fo. 115. col. 3.

¶Istud dictum Io. Ferra. non obstat, nam est contra prædicta iura superius allegata, nec obstat autoritas illa, Domus mea, dom⁹ orationis est, & c.

quia Deus noluit tolerare ementes. Nā Dominus negociatores eiecit à templo, & mensas numullariorum euertit, ideo quia talia difficulter fiunt sine peccato, & ista fuit ratio, quare Dominus eiecit à templo.c.quoniam c.qualitas.de pœnit.dist.5.& est glo.quæ hoc expressè dicit in c. decet. in verbo, negotiatores.eo.tit.lib.6. & ista ratio non vendicat sibi locum in fugientibus ad Ecclesiam. Nā licet deliquerint in Ecclesiam, non tamen peccarunt, nec peccant in Ecclesia, & Ecclesia nemini claudit gremium, & omnibus est liberalis.c.super eo.& ibi gl.de hæret.in 6. Multæ aliæ rationes cōtra dictam opinionem Ioannis Ferrarij possent allegari, eas tamen omitto, cum apud nos nulla sit dubitatio, & ita obseruatur per omnes Iudices.

Cōclusio. Concluditur ergo, quod dicta immunitas. s.vt malefactor nō possit, nec debeat extrahi ab Ecclesia, est approbata ab omni iure. s.diuino, canonico, & ciuili, & ab antiqua obseruantia.

¶II
11 Tertio præsuppono, quod † fugiens ad Ecclesiam habet duplicem immunitatē. Prima, vt nullo modo extrahatur inuitus ab Ecclesia. Secunda, vt non condemnetur ad pœnam corporá-
12 lem. Si tñ talis fugiens ad Ecclesiam vult sua † voluntate exire de ecclesia, dēt ēt gaudere immunitate.ca.reum.ca.id constituimus. 17.q.4. Nam ex solo confugere ad Ecclesiam consequitur quis immunitatem pro dicta iura. Prælati tñ tūc, qñ talis vult voluntarius exire debent à Iudicibus secularibus obtinere permissionem de vita, & membris seruādis.d.c.inter alia: & ibi Inn. etsi necesse fuerit, exigere super hoc iuramentū, ad maiores cautiones, scdm Panor.in d.c inter alia.col 3.ver.Sed ego quæro, & Io.Bichis in tracta.de immu. eccle. vers.4.nota.nu.53. fo 76. col.2.& 3. Hugo in d.c. reum.tenet, quod confugiens de cætero nunq̄ punietur in corpore pro delicto pro quo fugit ad Ecclesiam, & dicit hoc securè tenendū.refert Bonif. de Vital.in cle.de pœni.& remiss.nu.72. dico lati9
13 infra q.3. aduerte † tñ quod si voluntariè exit ab

Ecclesia,

Ecclesia, & capiatur per Iudicē secularem extra Ecclesiam, & cōdemnetur ad mortem, vel ad aliā pœnam corporalem, non est offensa Ecclesia, oēs tenent hoc.c.fi.eo.tit. & Bonif. de Vital. in cle.j. de pœni. & remiss.nu.36.vers. ex quo infertur. dicit si spontè exeat, non dicetur Ecclesia violata; non respectu confugientis, quia sibi volenti non pōt fieri dolus, vel iniuria. l.cum donationis. C. de transact. Nec respectu Ecclesiæ, quia cū non fuerit extractus, sed spontè recesserit, non fuit immunitas violata, & sic nec Ecclesia iniuriata, vt latius per Bonif. vbi sup. & dico infra, in fallen.4. facit text. in c.diffiniuit. 17. q.4. ibi vel residentes, quod fugientes ad Ecclesias tandiu gaudent immunitate, quandiu resident in Ecclesia, & istam opin. tenet Laurentius in d.ca.reum. 17.q.4. refert Ioā. Bichis vbi sup. licet Panor. ī d.c. inter alia, vt pximè retuli, aliter sentiat, & lati9 p eūdē Io. Bichis, vbi sup.

Hodie † ista secunda immunitas non est in vsu, 14
imò in casibus in quibus fugiens ad Ecclesiā non dēt gaudere, extrahitur p Iudicē secularē nulla præstita impunitate, tex. in d.c. inter alia. & in casibus in qbus dēt gaudere, si voluntariè exeat puniatur, vt sup. dixi. Si p vim extrahatur, dēt restitui, nā ipsa ecclesia velut iniuriata, prosequitur suum interesse, ac reintegrationem. Bonif. de Vital. in d. cle.j. de pœnit. & remiss. in 9. conclusione. nu.85.

QVarto præsuppono, ea quæ aliquæ leges † Hi IIII
spaniæ disponunt in ista materia, & ad eos 15
me referā in locis congruentibus, de quibus infra tractabo. In titu.11. de los priuilegios y franquezas que han las Yglesias, y sus cimiterios en la partida primera de las Leyes de Castilla. fo.63. vsque ad fi. dicti tit.11. ay cinco Leyes.

PRIMA. † lex cōtinet nouē priuilegia, I
& libertates, qb9 Ecclesia gaudere dz. Prima
¶ Primo, quia exactionibus nō mole lex.
stetur, gl. ibi in litera D se remittit ad 16
ea, q ipse dt in foro legū. lib.j. tit.5. l.j.

II Secundo, ne lites seculares in ea audiantur. c.j. de immunitate eccles. maximè iudicia sanguinis, in c.cum ecclesia.eo.tit.glo.in l.in littera X.

III Tertio, ne fiāt mercimonia in ipsa. c. decet. de immunita.eccle.lib.6.

IIII Quarto, ne in ea mortui sepeliantur, dicit gloss. ibi in l.fi.concorda. c.præcipiendum. & c.nullus. 13.q.2.& hoc ideo olim vetabatur, ne ciuitas corrumperetur fœtore.l.monumentorum.de religio. & sump. fune. ¶Hodie tamen permittitur etiam in corpore Ecclesiæ fedeles sepeliri.13.q.2.per totum, prodest.n. in Ecclesia sepeliri, quos peccata non deprimitur, quia eorum proximi, quoties ad eorum loca sacra veniunt, suorumq; sepulturam aspiciunt, & pro eis præces fundūt. c.cum grauia. 13.q. 2. Item specialiter commēdatur patrocinijs eorum Sanctorum, in quorum nomine dedicata est Ecclesia.c.non extimemus.13. q.2. Idem quia ibi minus vexantur spiritibus immundis, vnde in Cimiterijs dicitur esse requies defunctorum. 13. q.2.c.autem.gl.in d.c.grauia.

V Quinto, ne laici cum clericis, quando diuina officia celebrantur, in choro intersint, dicit gl.ibi in littera G.concordat c.j.de vita, & honestate clericorum, & ibi gl.c.sacerdotum.de consecra.dist.2.

VI Sexto, quòd fœminæ sint à uiris segregatæ.

VII Septimo, quòd fœmina non accedat ad gradus altaris, nisi quando offerat, vel communicet.

VIII Octauo, ne in ea aliquis hospitetur, dicit ibi gl. in littera H.concordat c.j.cum notatis, de immu. eccle.& l.j.in fin. de episcop. & cler.

IX Nono ex legato, vel donato, quæritur dominiū ecclesiæ, hospitali, aut religioso sine traditione, dicit glo.ibi in littera I. concordat l. fi.de sacrosanc. eccle. C.non transfertur possessio, nisi realiter apprehendatur, nisi de consuetudine aliter, vt nota. in c.ex litteris.de consuet. & ibi Abb. in c.conuenientet.de restitutio.spoliato.

Lex 2.tit.11.Primę partitę.

QVicunque † ad Ecclesiam confugerit pro 19
debito, maleficio, aut alia causa, vel ad eius portam, vel cimiterium, non est inde extrahendus, nec circundandus, nec ei denegantur victualia. Sed à clericis alimentetur, & custodiatur, præstita tamen fideiussoria, aut sacramenti cautione de non offendendo, dent eũ creditori, & si pro maleficio non habet vnde soluat, seruiet creditori, vsque ad tempus condignũ, pro debito, Aut non capitur, nec seruit, sed præstabit cautionem, se quando poterit soluturum, hoc est summarium d.l.j.

Dicit glo.ibi concordat foro legum, lib.3.tit.fi. de las deudas.l.15.& ibi gl.& concordat l.præsenti.de his, qui ad eccles.confug. C. cum ibi notatis per Cyn.vnde glo.vbi supra, concludit quod debitor ad Ecclesiam fugiens, gaudet immunitate per generalem iuris prohibitionem.ca.miror.ca.si qs contumax.17.q.4.d.l.præsenti.Si tamen Statutum dictaret, vt debitor possit compelli ad seruiendũ pro debito, tunc potest extrahi, quia non videtur concessa immunitas, cum præiudicio istius, quia est quasi Dominus eius, & hoc placet Antonio, & Abb.in c.inter alia.de immu.eccle. quod concordat cum hac lege, & se refert glosator ad l.fi.d.tit. 11. dico ibi, in legibus fori Regni Castellæ in l.7. lib.j.tit.5.dize que ninguno sea osado de quebrantar Yglesia, ni cimiterio por su enemigo, ni por hazer otra fuerza ninguna, y el que lo hiziere que pague el sacrilegio al Obispo, & al que lo habiere de haber, y que el Alcayde se lo haga dar, si la Yglesia por su iusticia no lo pudiere haber, & ista additio ponitur in fi.d.l.2.

Lex 3.tit. 11.Primę partitę.

18 SEruus fad Ecclesiam fugiens dño cauenti restituitur, & si clerici nollent eum restituere, ipsemet dñs extrahet ipsum impunè, & post cautionē præstitam clericis, eum tradere recusantibus, si fugiat, tenentur ipsi ad pręcium ser ui,& si non fugiat,ad seruitij ęstimationem.Secus si dñs non vult componere cum seruo,comminando, & cautionem præstitam clericis nō obseruat, quia non obseruans periurus est, & excōicabitur, hæc dicit in summa d.l.3.cōcordat cum hac lege. cano.metuentes.cum capitulis seq. 17.q.4.de quo etiam per Cy.in l.præsenti.glo.d.l.3.distinguit latius,aut seruus, vel alia quæcunq; persona attricta ad seruiendum,vt ascriptitius fugit ad Ecclesiam, causa religionis assumendæ: & talis debet tradi dño suo,eum repetenti infra triēnium,recepta ab ipso dño cautione,quod ipsum nō puniet,in auth. de monachis.§.si verò.colla.j. aut fugit ad Ecclesiam cā immunitatis habendæ,& tūc aut fugit pp sæuitiā dñi modicā,& idem quod supra,aut pp sęuitiā grauem,seu intolerabilem, vt quia dñs persequitur eum ad mortem, & tunc non restituitur sibi,sed cōpelletur eum vēdere bonis hoībus, nec perpetuò reuertetur ad eum, nisi velit. l.si dñs.de his,qui sunt sui,vel ali.iu.ff.& in §.sed hoc tpe.& §.duorum.eo.tit.instit.Si aūt fugit pp aliam causam, vt pp delictum suum, de quo timet puniri à dño suo, tunc restituitur, securitate præstita.d.L præsenti.§.sanè.aut timet puniri ab alio,scilicet à Iudice per viā accusationis, vel aliàs, tunc idē qd' in libero, quia non est acceptio personarum apud Deum.ca.nouit.de iudi.& idem quod supra,tenet Archi.in c.idem constituimus.17.q.4.Sed glo.sup l.3.Item glo.fi.d.l.3.dicit,nota,quod si seruus, vel debitor alicuius fugiat ad Ecclesiam, & in casu debet tradi dño,non creditori, sacerdos eum defendat,

fendat, & si fuit in culpa, tenetur ipse sacerdos ad interesse, & damnum, secundum Archidiac. in ca. diffiniuit. 17. q. 4. quòd est notandum.

Lex 4. tit. 11. Primę partitę.

SVnt ✝ casus in quib⁹ quis impunè extrahitur ab Ecclesia. s. publicus latro, aut notorius: domus, vineæ, prædij, arborũ, messiumq́; destructor, aut incendiarius. Item si feriat in Ecclesia, aut in cimiterio spe in ea defendendi. Itẽ comburens, aut frangens Ecclesiam, aliàs autem non extrahitur, & si deducatur est eidem restituendũ, & soluet deductiones, sacrilegiũ, & excõicabitur, quousq; Ecclesiæ de offensa satisfaciat, hoc dicit l. 4. in summa, dicit gl. j. ibi concordat lex fori, li. j. tit. 5. l. 7. & 8. & ibi per glossatorẽ de illo, qui ꝑ insidias occidit, & dicit in d. l. 4. Et nota quod standũ est regulæ, quod reos sanguinis, & alios quoscunq; Ecclesia defendit. 17. q. 4. nisi in casibus exceptis in d. l. 4. quę concordat cum ca. inter alia. de immu. eccle. Nam exceptio verificat regulã. l. quę situm. §. deniq;. de fun. instruct. ff. & fauor immunitatis ecclesiæ debet ampliari, Dicit vlterius gl. l. 5. super verbo, ladrones manifiestos. Nota ergo vnum de tribus casibus contẽtis in d. c. inter alia. quod Ecclesiastica immunitate non gaudet publicus latro, qui palàm, & publicè furatur, vt Piratæ in mari, vel qui stant in stratis, vel qui habent arcem, seu castrum vnde grassantur in omnes prætereuntes. Item nec gaudet nocturnus depopulator agrorum, qui scilicet obsidet stratam publicã derobando transeuntes, & differt à publico latrone, quia iste clã destinè furatur, & moratur in loco occulto, & iõ dicitur nocturn⁹ depopulator agrorũ, quia in nocte segetes destruit, & in die latet, & sic declaratur d. c. inter alia. ꝑ Inn. & Panor. idẽ de d. gl. l. 4. qđ homicida insidiosus ex proposito gaudet ĩmunitate, cũ c. inter alia nõ excipiat eũ, & facit c. sicut antiqt⁹. 17. q. 4. ad d. c. de homicid. dt qđ illo

ille textus habet plures intellectus. Sed in terminis nostris respondetur, quòd loquitur secundum antiqua iura, & se refert d.gl. ad per eum dicta, in l.7.tit.5.lib.j.in legibus fori, vel potest intelligi dictum c.j. reducendo ad c.fi. de immu.ecclesiarum.

41 ¶Item potest d.c.j. intelligi secundum Innoc. in d.c.j. reducēdo d.tex. ad vnum ex casibus. c. inter alia. & cum hic quæ dicta sunt, concordat practica noua, tit. de inquis. §.j. col. 13. & Io.Fab. insti. de his, qui sunt sui. Item d.gl.4. dicit, quòd secundū leges, extrahens violenter aliquem de Ecclesia, indebitè committit crimen læsæ maiestatis. l.fin. de his, qui ad eccle.confu. C. & l.præsenti. Item de facientibus seditionem, vel conuenticula, seu tumultum, & congregationem cum armis, vt irruant Ecclesiam ad extrahendum delinquentem. l. denuntiamus. de his, qui ad eccle.confug. C. & talis committit sacrilegium, eo quia violat immunitatem Ecclesiæ. c. nullus. ca. quisquis. 17. q.4. & si superbè, & contumaciter Ecclesiam Dei irreuerenter contemnendo extraxerit, soluet Episcopo nonaginta solidos pro immunitate, & publica pœnitentia, iusto Episcopi iudicio, est mulctandus. c. quisquis contumax. 16. q.4. Si autem quis in Ecclesia deliquerit non gaudet eius immunitate. c.fi. de immu.eccle. in authen. de mand. Princip. §. neque autem. colla.3. si verò deliquerit propè Ecclesiam ex proposito, intendens per Ecclesiam liberari aliàs non commissurus, putà interfecit hominem insidiosè in cimiterio propè Ecclesiam, & incontinenti intrauit Ecclesiam, talem Ecclesia nō defendit d.c.fi. C. de immu.eccle. & sic intelligitur d. §. neque autem. de manda. Princ. colla.3. aut non deliquit in cimiterio, ex proposito defendendi ab Ecclesia, vt videlicet quando nullam habebat inimicitiam cum illo, quem interfecit, sed ex abrupto exorta rixa, de nouo inter eos extra Ecclesiam in cimiterio, & cum occidit, statim ingreditur Ecclesiam, talis gaudet Ecclesiæ immunitate, & per Do ctores, & signanter Henricum Bohic. in can. Eccle

siam.

Sam.in 1.dist.de immu.eccle. quod no.omnia supradicta refert Montalbus,in glo.sua ad d.l.4.

Lex 5. Primæ partitæ.

De iure † canonico nõ defendebat Ecclesia manifestum proditorem,iniustum homicidam,adulterum,virginum raptorem,& Principis ratiocinijs ob tributa, vel exactiones,collectorem obligatum. Hæc dicit d.l.in summa concordat lex octaua fori,in 1.lib. titul. 5. fol.15.col.4.vide ibi glo. singularem. Ista lex habuit ortum ab authen.de manda.Princip.§.quod si delinquentes. & §.Publicorum verò tributorũ. Sed secundum ius canonicum, quod in ijs spiritualibus,& in Ecclesiasticis debet obseruari, non habent locum iura vetera,sed c.inter alia. 20

Sed circa † debitorem fugientem propter tributa Regis ad Ecclesiam,est magis dubium. Nam inspecto iure communi, secũdum quod liber homo non capitur pro debito,nec debet creditori seruire.l.ob æs. de exactionibus,& obliga. C. c. lator. de pignoribus, non debet ab Ecclesia extrahi d.L. præsenti.§.de his,C.qui ad eccle.confug.quia etiã si extra Ecclesiam esset ipse debitor potest cedere bonis. l.j. C. qui bonis ced. poss. sed inspecto iure municipali, secundum quod liber homo capitur pro debito,debet extrahi ab Ecclesia. Nam cum persona virtute legis fori.lib.3.tit.fi. l.15. fo.129. sic effecta ipsius debitoris, & quodammodo conditionata ad seruitium præstita securitate extrahitur, neque creditor qui quodammodo dominus debitoris est,seruitio defraudatur per d. l. præsenti.§.sanè.& hoc maximè in tributis Regi debitis, in quibus magis debet Fisco faueri, vt latius ibi per glo. & quo ad istam legem vide.l.15.3.par.tit. fin.in l.fori. & ibi glo. quæ quærit, an pro debito quis debeat extrahi ab Ecclesia: 21

Istis præsuppositis venio ad Regulam.

SVMMARIVM.

1 *Non debet quis extrahi ab ecclesia, etiā pro quocunque crimine.*
2 *Immunitas confugientium ad ecclesiā, qua ratione inducta sit.*
3 *Ad œconomi officium pertinet, vt confugientium ad ecclesias, personas, causasq; incessanter conquirat.*

1 Regula. REGVLA est, quis nō dēt † extrahi ab ecclesia, etiā pro quocunque crimine.

Gulielmus de mōte Laudino in cle. j. de pœni. & remiss. in 2. q. quærit, qs gaudet tali immunitate, & dicit, quod quicūque, & cuiuscunque conditionis existat, qui velit gaudere. Idem tenent Ancha. Imo. & Card. in d. cle. ij in 3. q. & hanc regulam omnes, quos supra retuli, tam Canonistæ, q̄ Legistæ ponunt, & procedit ista regula à iure diuino, canonico, & ciuili, & ab antiqua obseruantia.

2 RATIO istius regulæ est, Nam † immunitas confugientiū ad ecclesiam introducta fuit, ob honorem, & reuerentiam Dei, & charitatem, & pietatem proximi. Io. Bichis in d. tract. eo. tit. colla. fi. vers. 32. quæro, locus. n. nō sanctificat hominem, sed homo locum. ca. non loca. ca. ante omnia. can. quælibet. 40. dist. aliàs ecclesia decoraretur in loco, & non in psona, qđ est falsum, quia Deus non in loco, sed in persona Beati Petri fundauit suam ecclesiam, dicens: Tu es Petrus, &c. Secundum Zenzilli. in extrauag. execrabilis. §. nos ista. in verbo, Romanæ ecclesiæ. de præb. refert prædicta Nico. Boheri. in decis. q. 110. i prima parte, fo. 116. co. 2.

Et ista regula, indistinctè pcedit in liberis Christianis: Nā tales regulariter, extrahi non debēt ab ecclesia, & q illos extraxerint, puniuntur de iure

ciuili,prout in crimine læſæ maieſtatis.l.2. in fin. C.de his,qui ad eccl.confu. & per omnes ſcribentes ibi, maximè per Placentinum in d.rubr. C.de his,qui ad eccle.confug. de iure canonico imponitur alia pœna,prout dico plenè infra q.9.

Et quod in Seruo,dico infra in 17.fallent. Illud ſciendum eſt, quod ad † œconomorum officium 3 pertinet,vt confugientium ad Eccleſias perſonas, cauſasq; inceſſanter inquirant. i.qui ſint, & vnde veniant, & quare confugiant,ſecundum Placent. in d.rubr.de his,qui ad eccle.confu. C.in fina.verbis,& Marcus de Mantua conſ.60.nu.4. cum ſeq. dicit,quod ſciendum eſt criminoſum quempiam, crimine commiſſo plerunq; ad Eccl.confugere, vt tutus ſit, & tunc clarum eſt eum inde expelli, vel extrahi non poſſe,cuiuſcunq; cōditionis liber, vel ſeruus.Imò et auctoritate Iudicis incurrit in pœnas ciuiles, & canonicas, allegat iura, quæ ſuperius fuerunt allegata, & dicitur immunitas Eccleſiæ,& non perſonarum eodem fugientium per dicta iura,& Anch.conſ.329.in prin.niſi eſſet publicus latro,vt inferius dicitur.Hæc Marcus vbi ſup.

Ampliatur Regula.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia etiam non conſecrata,gaudet immunitate, modo auctoritate ſuperioris fuerit fundata.*

2 *Eccleſia materialis, num Eccleſia nominanda ſit.*

3 *Eccleſia,Baſilica appellatur,& cur ita.*

4 *An Baſilica immunitate gaudere deat.*

5 *Baſilica pro heremitario ponitur.*

6 *An heremitaria gaudeat immunitate.*

7 *Si non conſtet heremitaria ab Epiſcopo conſecrata,an præſumantur.*

Prima

1 1. Ampliat. PRIMO, ampliatur ēt si ecclesia non sit consecrata, dū tñ sit fundata auctoritate superioris.c.pe.& ibi oēs,eo.ti. Archi. c.si.17.q.4. dicit, qđ priuilegiū immunitatis hñt ecclesię consecratæ,& nō cōsecratę,& hoc procedit ēt si in tali ecclesia non cōsecrata, nōdū sint diuina officia celebrata,scđm Hosti.Io.Andr. Henri.Bohic.Ant.Anch. Card.Panor.in d.c.pe. nā ex quo est dedicata Deo p Epm non est curādum de celebratione.Scđm prædictos,facit text.in c.si. de conse.dist.j. & hoc ēt tenent Guliel. de monte Laudino.Anch.Imo.Card.& Bonif.de Vita. n.32. in cle.j.de pœni.& remiss.Et sic seruat consuetudo scđm Bonif.vbi sup.Idē tenet Maria.Soci.in tract. de cita.arti.17.q.5.fo. & Io.Fab.in l.j.C.de his, qui ad eccl.confu.& Panor.in d.c.pe.dīt, quod in hoc statur consuetudini,cessante consuetudine de iure cōiter tenetur,qđ talis ecclesia,in qua nondū sunt diuina officia celebrata,gaudet dicta immunitate,de qua loquimur,scđm Panor.& alios,in d. c.pe.& per Io.Bichis in d.tract.de immu.eccl. nu. 46.fo 75.in paruo vol.col.3.gl.in d.c.pe. tenet,qđ ecclesia nondum consecrata, vbi diuina officia nō sunt celebrata,non gaudet immunitate. & eam sequitur Hosti.in sum.eod.tit.in 6.lib.fo.86. Tñ oēs supradicti,tenent cōtrariū, & intellige ampliationem, qñ talis ecclesia est fundata auctoritate superioris,aliàs secus.tex.à cōtrario sensu,in c.ad hęc, de relig.domi.not.Host.in c.auctoritate.de cēsib. Dicit Card.cons.13.in prin.qđ ecclesia antequā sit consecrata pp id, quod est deputata diuino cultui gaudet immunitate ecclesiæ,per d.c.pe.eo.titu.qa quodcunq; est diuino consecratum obsequio,sanctū sāctorū est Dñi.ca.nulli.12.q.2. Card.vbi sup. Gulielmus Mayne.in reg.nemo de domo, de reg.iur.ff.fo.249.col.4.nu.21.dicit, quod hoc priuilegiū,ne quis inuitus extrahatur ab Ecclesiā,præter casus exceptos, gaudet ēt ecclesia nondū con-

secrata,

secrata, ad cultū tñ diuinum ædificata de cōsensu, vel auctoritate Epi, aut superioris, licet in ea non sint diuina officia celebrata. Scdm Guliel. de monte Lau. & Imo. in d. cle. j. de pœni. & remis. quãuis gl. in d. c. pe. eo. tit. & alij, teneant contrarium: Sed contra illã gl. tenent Doct. supradicti. & licet tex. in d. c. pe. dicat ecclesia, in qua diuina officia celebrantur, debet exponi, i. celebrari pñt, secundum Panor. ibi, qui dicit in hoc standum consuetudini. retuli supra. Item oĩa priuilegia concessa ecclesijs, concessã vñr hospitalibus. l. omnia priuilegia. C. de epis. & cle. A fortiori, est dđm in ecclesia nondum consecrata, sed de proximo consecrãda. Hęc Mayne. vbi sup. sunt dicta Panor. in d. c. pe. col. 2. quæ refert dictus Guliel.

¶PRO maiori declaratione † regulæ nostræ, quæ loquitur de eccle, materiali, quæritur de ratione aliquorum nominũ, quibus variè reperitur nominata ecclesia materialis. ¶Primo noĩatur ecclesia. c. ecclesia. de conse. dist. j. de eccle. ædifi. per totum, & sunt infinita iura, quę faciunt mentionē de Ecclesia, quia in ea est conuocatio populi Christiani, iuxta illud Iudic. 2. in Ecclesia populi Dei conueniunt ad audienda, scilicet diuina præcepta, ad percipienda diuina Sacramenta, ad persoluendas laudes diuinas. Io. de Tur. Cre. in c. Eccl. ver. ad quarta. de conse. dist. 1. fo. 5. col. 2.

Secundo, nominatur † Basilica. i. regalis. c. 2. ca. basilicas. de conse. dist. j. quia in ea Regi regũ exhibetur ministerium, laus, & benedictio, basileus. n. rex interpretatur Io. de Turre Cre. vbi supr. dico in hoc latius. Nam basilica dicitur, palatiũ. quælibet ecclesia dicitur basilica, palatium Regis, vnde quælibet dicitur basilica, quæ domus, & palatium summi Regis æterni est; alij dicũt, quod tñ Epales ecclesiæ. i. cathedrales dñr basilicæ, quia huiusmodi ecclesias consueuerunt reges fundare; vel dic, quod basilica dicitur à Basilico Rege Græcorũ, q fuit primus, qui fecit se sepelire in ecclesia; inde dicitur basilica, vel dicitur à baseo, es. i. fundo. ac

inde

inde Basilica. i. fundamentum omnium ecclesiarum, vel dicitur Basilica regalis, quia ibi Regi Regum ministratur. Basilios, n. in Græco: Rex in Latino interpretatur, vnde Basilius dicitur Rex serpentum. Hæc Arch. in c. non oportet. 2 q. 2. dist. & eundem Archid. ad litteram referunt Io. de Turre Cre. Domi. & Propos. in d. c. non oportet. eum ẽt refert, licet nõ ita amplè Alber. de Rosa. in dictionario suo, in verbo, Basilica. Panor. in c. j. de relig. domi. in 3. notab. dicit, quod antequã Ecclesia consacretur, appellatur Basilica: sed post consecrationem appellatur Ecclesia, & Ecclesia est nomẽ grecum, quod latinè interpretatur conuocatio, quia homines ibidem vocãtur ad diuina audienda. Basilica dicitur quasi habitatio Regũ, & Imperatorum à Basilio Principe. Sæpè tñ iura vtuntur ꝓmiscuè his vocabulis, secundum Panor. vbi supra, dicit Panor. super rubr. de conse. eccle. vel altaris, quod Ecclesia antequam consacretur, non appellatur propriè Ecclesia sed Basilica, post consecrationem assumit nomen Ecclesiæ, & dicitur Ecclesia græcè, latinè conuocatio quia vocat omnes publicè. Basilica dicitur quasi Regum habitatio, à Basilio, quod idem est, quod Imperator, seu Rex, secundum Panor. in rubr. de conse. eccl. vel alta. Alciat. super rubr. de sacros. eccl. C. in prin. dicit, quod capitur Ecclesia ea significatione, vt & conuentus Christianorum comprehendat, & etiam locũ ipsũ in quem conuenitur, appellatur & locus ipse Basilica, siuè ꝙ loca publica Basilica græci vocant, siuè quod domus Principis Basilica, idest Regia dicitur, quæ significatio etiam diuinis templis conuenit.

De Basilica sunt plures. tex. c. oẽs basilicæ. c. basilicas. c. si quis basilicam. de conse. distin. j. ca. non oportet. & secũdariò 42. dist. c. prælectis. §. ad primicerium, & §. seq. 25. dist. & ca. omnes Basilicę. 16. q. 7. c. j. de reli. domi. can. conueniot. 23. q. 8. colla. 1. ibi ad Basilicam Ecclesiæ, & colla. 2.

Paulus de Citadin. in tractatu de iure patronatus

tus, in 3. parte. causa prima acquirendi. q. 32. in fin. fol. 10. col. j. querit quæ dicatur Basilica, & dicit, quod propriè dicitur Ecclesia non cõsecrata, tex. cum gl. in c. j. de relig. domi. & ibi refert Archid. in d. c. non oportet. refert etiam Panor. in d. c. j. de relig. domi. & has Basilicas in Romana Curia plures fundatas à Constantino Imperatore, primò sacrauit Syluester Papa, postmodũ mandauit in eius similitudinem, vt cæteræ omnes Basilicæ consecrarentur, vt habetur in historijs antiquis. Ergo Ecclesia Basilica non dicitur, c. basilicas. de conse. dist. j. Sed post consecrationem dicitur Ecclesia, secundum Panor. in locis superius allegatis, & licet ista nomina propriè sumpta diuersa significent, tamen pro maiori parte iura abutuntur ipsis, vnum ponendo pro alio. c. quicquid. de eccle. ædif. & ibi Panor. latius per Pau. de Citan. vbi supra.

Quæritur an istæ basilicæ gaudeant † prædicta immunitate, de qua loquimur in regula. Si capim[9] Basilicam, prout Archidiac. & alij capiunt, retuli supra, nemini dubium quoniam gaudeat. Nam tunc accipitur pro Ecclesia maiori; Si verò accipimus Basilicam, prout Panor. in locis supra allegatis, scilicet pro Ecclesia non consecrata, etiam gaudet immunitate, prout dixi in prima ampliatione, & hoc expresse tenet Panormit. in dict. capit. penultim. columna secunda in principio, ubi quærit an Basilica, vel Ecclesia non consecrata gaudeat priuilegio immunitatis, & concludit, quod sic. 4 Quæstio.

Aduerte, quod nos in partibus istis accipimus † istas Basilicas pro heremitarijs, vulgò, hermitas. Nam promiscuè loquimur, heremitas, vel Basilicas, & communiter ista heremitaria, seu basilica sunt extra loca aliqua longè aliqua præpedita loca, & sunt ædificata ad instar capellarum, vndique clausa, excepta ianua per quã ingreditur, & sunt ędificata sub inuocatione alicuius Sãcti, & est ibi altare, & celebrantur missæ, maximè in die inuocationis illius Sãcti, sub cuius nomine est illa 5

Basilica,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

basilica,seu heremitorium,& in istis heremitorijs aliquando habitat aliquis heremita, licet nō semper in omnibus heremitorijs.

An ista heremitaria,vulgò, hermita, ò basilica,
6 gaudeant immunitate de qua in regula † est dictum, quod si sunt ædificata auctoritate Pontificis,gaudent dicta immunitate.Nam dicit Host.in d.c.pen.col.2.eod.tit. quod sufficit,quod locus sit dedicatus Deo auctoritate superioris, seu Pontificis, cum postea non possit ad humanos vsus redire.c.ad hoc,de reli.dom. refert Panor.in d.c.pen. col.2.in prin.

Et si non cōstat de dicta auctoritate superioris,
7 an præsumatur quod sic, eo quia † dicta heremitaria sunt ædificata ad instar ecclesiarū,seu capellarum,& sub inuocatione alicuius sancti,& est ibi Altare,& celebratur missa, vt dixi, sunt signa, per quæ præsumitur auctoritas.Panor.Barba.post Innoc.& alios, in c.inter dilectos.de dona. maximè in heremitorijs, seu basilicis antiquis, de quarum ædificijs non est memoria. Nam istæ solemnitates extrinsecæ præsumuntur propter diuturnitatem temporis,plenissimè per Feli.in c.sicut.de re iudi. Non insisto in hoc, quia videtur mihi casus clarus, & facit dictum Fede.de Senis,cōs.130.vbi videtur innuere à contrario sensu in casu simili, quod vbi est Altare in dubio præsumitur auctoritas, vt latius per eū,& expresè hoc vult Panor.post Inno. & alios in c.inter dilectos, de donat. vbi quærit si dubitatur, an interuenerit consensus Episcopi, in constitutione ecclesiæ, an præsumatur, quod sic, dummodo sit in forma ecclesiæ. Ita quod ibi publicè missæ celebrentur, vel sit altare,vel campanille, Feli.in c.quarta.col.4. de præscriptionibus, vide plenissimè per Ioan. de Sylua in tractatu de beneficio,in prima parte.q.6.fol.59. col.2. Archi. in can.nemo,de consecra.dist.j.Card. consi.40. in fin.& Philip.Dec.consi.20. loquendo de hospitali,refero infra in 16.ampliatione.

Secunda Ampliatio.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia ab Oratorio: in quo differat.*
2 *Oratorium inconsulto superiore non licet ædificare.*
3 *Modus discernendi Oratorium ab Ecclesia.*
4 *Missam in Oratorijs celebrare licet.*
5 *Campanillia sunt indicia ecclesiæ.*
6 *Oratorium quilibet in proprietate sua ædificare potest.*
7 *Duo genera Oratorij hic describuntur.*
8 *Oratorium non reducendum ad faciẽ, & similitudinem Ecclesiæ.*
9 *Oratoria beneficij appellatione non continentur.*
10 *An oratorium gaudeat immunitate.*
11 *Oratoria ad priores usus reuocari non possunt.*
12 *Oratorium quo ab Epo visitari possit.*
13 *Oratoria, vulgò, capella dicuntur.*

SECVNDO, ampliatur Regula ad heremitas, vulgò, hermitas ò basilicas, quæ gaudent immunitate, de qua in regulâ per supradicta. 2. Ampliat.

Tertio, ecclesia materialis nominatur Kiriaca, quia ibi dño dñorum seruitur Kirios.n.dñs interpretatur, vnde Kirieeleison. i. Domine miserere. Sunt verba Ioannis de Turre Crem. in d. cano. eccle. de conse. dist. 1. verbo, ad quartum in quo quæritur.

Quarto nominatur ecclesia materialis domus à dogmate,

dogmate,quod græcè dicitur tectum', quia in vna domo habitant, vel communiter sub vno tecto viuunt.Vnde domus dicitur,quasi dãs manere vnanimes in se, dicitur autem domus Dei, quia Deus in ea specialiter habitat,vnde Psal.67. in loco sancto suo Deus,qui inhabitare facis vnanimes in domo.Hæc Io.de Tur.Crem.in d.can.eccle. & ista talis domus vocatur et Ecclesia, scdm eundẽ Ioãnẽ.

An ista domus in qua clerici, vel religiosi viuũt sub eodem tecto,habentes Ecclesiam per se,in dicta domo gaudeant immunitate,de qua in regula, vide infra ampliat.11. incipiente septa Ecclesiæ. Archid.in cano.& hæc. 16.q.7. dicit,quod domus aliquoties vulgariter in lingua Lombarda Ecclesia, Episcopalis domus dicitur à dogmate, quod idem est,quod tectum, quia in vna domo habitãt, vel conueniunt,& sub vno tecto viuunt,& secundum hoc appellatur domus per excellentiam, Episcopalis ecclesia;dicitur etiam Ecclesia specialiter domus orationis,& in d.can.& hæc dicitur etiam domus Dei,quia ibi Deus specialiter inhabitat,vnde habitantes in ea specialiter protegit Deus, domus enim tutissimum refugium,& receptaculum debet esse. l.plerique. de in ius vocan.per Archid. vbi supra.

Quintò,Ecclesia materialis dicitur Oratorium, quia in ea populus ad orationem conuenit, qua ratione domus orationis dicitur.Matth.21.Ioan.de Turre Crem.vbi sup. c.decet. de immu.eccl.lib.6. c.cum Ecclesia.eo.tit.cum sim.

8 Quæstio. Quæro an sit differentia inter † Ecclesiã,& Oratorium.Inn.in c.fin.de cens.dicit,ꝙ Ecclesia dicitur, vbi certa dos statuta est pro Sacerdotibus, & clericis in ea deseruientibus, & pro alijs Ecclesiæ necessitatibus. ca.de conse.dist.j. Oratorium autẽ dicitur,vbi oratur: sed missa ibi non dicitur. can. vnicuique.de conse.dist.1.De licentia tñ Episcopi aliqñ licet ibi missas celebrare,sed non in magnis solemnitatibus.can.clericos.can.si quis.de conse. dist.j.& videtur, quod si in oratorijs est ordinatus

certus

certus minister semper est præsentandus Epo,etiã si tale oratorium sit grangeria. argu.cano.in parroch.16.q.j.Alij contra hæc Inn.vbi sup Hostien. Io.An.referunt eum ad litteram,& Card.in d.c.fi. in fi.& Ant.ibi etiam refert ad litteram Inn.

Refert Cardin.qui latè loquitur in ista materia, cons.8.per totum. circa oratorij constructionem dico,quod † construi potest, de licẽtia diœcesani, præter licentiam aũt non licet. vt in ipso oratorio possit missa celebrari,tex.in can.vnicuiq;.& cano. clericos.can.nemo,& can.missarum,de conse.dis. j.si ergo construeretur sine licẽtia diœcesani esset oratorium priuatum,in quo celebrari non posset, per dicta iura,& sic auctoritas diœcesani, hoc operabitur,quod celebrari in eo possit, & pro prædicto est gl.in c.fi.de cens.& ibi Inn.facit differentiã inter ecclesiam,& oratorium, & concludit de licentia Epi missas posse celebrari, nõ tñ in magnis solemnitatibus, vnde concluditur Epm posse dare licentiam celebrandi in oratorio,cum constructum fuerit ẽt solenniter.& publicè,exceptis solemnitatibus de quibus tex.facit mentionẽ. in ca. si quis,de conse.dist.j.& istæ festiuitates solemnes pñt ẽt esse,secundũ cõsuetudinem loci, in quo est tale Oratorium, quia fortè Eps, cum suo clero, & populo illas solemnitates induxit,c.fi.de ferijs,ca. j.de conse.dist.3. quod quidẽ facere potest de sanctis ab ecclesia canonizatis, quia antea celebrari non solebant in illo loco.Ita intelligit glos.c.3.de conse.dist.j.& gl.in c.8.de relig.& vene.sanct lib. 6.dicit etiam Card. vbi sup.quod sine Rectoris par rochialis consensu, potest Episcopus ex causa con cedere constructionem oratorij, & dicit vlterius, quod si per constructionem oratorij non præiudicatur ipsi ecclesiæ parrochiali in iuribus parrochialibus,potest Episcopus liberè concedere licẽtiam.Si verò præiudicatur non potest,sine consensu Rectoris,vel defensoris, nisi causa legitima subesset,quæ per Episcopum debet discuti,hæc Card. in d.cons.8.

B Panor.

Panor.in d.c.fi.de censf.col.2.in prin.post Inno. & omnes alios,quos sup.retuli,quærit qualiter di
3 scernatur † oratorium ab Ecclesia, & dicit, qđ Ecclesia est illa, quæ principaliter deputatur ad celebrandum, & orandum, ac ēt consecratur p Epm, & constituitur ibi dos pro ministris. & pro cultu diuino.in d.ca.nemo.de conse.dist.j. Oratoriū nō cōsecratur,nec constituitur sibi dos, nec principaliter fit, vt ibi celebretur missa, sed vt ibi oretur.
4 Vnde † in istis oratorijs priuatis, sine Epali licentia non est celebrādum.d.ca.vnicuiq;. cū sim. nec pūt habere campanam publicam.c.patentib9. de priuil.vt latius p Pano. & alios in d.c.fi.de cēs.

¶Philippus Dec.conf.148.refert Panor.ad literam,& vltra eū Fede.de Senis,conf.130. vbi addit considerandū esse,an in tali loco sit cāpanulæ, ex quo demonstratur quod sit ecclesia, quia cāpana publica non debet esse in oratorijs.d.c.patētibus. & Panor.ibi.c.inter dilectos,col.2.de donat.& c. Ioānes de homici. vt latius per Phil.Dec.vbi sup.

Philippus Probus,in c.fi.de consue.lib.6.in addit.ad Io.Monac.in prin.dicit,quod est differentia
5 † inter Ecclesiam,& Oratorium, in quo non assistunt,nec innituntur beneficia,differētia.n.datur, quia ecclesia illa est, q̃ deputatur principaliter ad celebrandum.& consecratur per Epm, & dos sibi constituitur.d.ca.nemo.de conse. dist.j. Oratoriū verò non cōsecratur,nec dos sibi constituitur,nec fit principaliter, vt ibi celebretur, sed ad orandū. Fede.de Senis,conf.130. & refert Dec.vbi sup.
6 ¶Oratorium quilibet pōt in † proprietate sua ædificare,non solū in domo, sed ēt extra, dum tū in eo non celebretur sine lnīa Epi,can.vnicuiq;.cū seq de conse.dist.j.can.religiosum.12.q.2.ca.quidam.18.q.2.Pau.de Citan.in tracta.de iure patro. in 3.parte.causa.1.acquirendi.q.29.in fi.fol.9.col. 2.in prin.& idem Pau.de Citan.vbi sup.q.32.in fi. fol.10.col.j.dicit,quod oratorium est,quod quisq; ad placitum fundare potest, non tamen in eo sine licentia Epi celebrabitur,nec sunt ibi habendę cāpanæ,

panæ, c. patentibus. de priuilegiis. Panor. in c. fi. de eccle. ædif. Pau. vbi sup.

¶Guliel. de monte Laudino, in c. auctoritate. de priuil. lib. 6. dicit, quod oratorium est duplex, quo dam solemne, quod Capella, siuè modica ecclesia, & de hoc loquitur c. fi. de cens. & c. patentibus. de priui. Est, & aliud priuatum, quod cuilibet in domo sua facere licet: & etiam propria autoritate, c. vnicuique. cum seq. de conse. dist. j.

¶Calcaneus cons. 31. col. 2. nu. 3. dicit, quod oratoria, & religiosæ domus, & altaria non sunt construenda, nec erigenda, sine auctoritate Epi, aliàs erigentes excõicantur, & clerici deponuntur, can. nullus Eps. de conse. dist. j. can. de liguribus, & ca. nõ vos. 23. q. 5. oratoria enim, quæ auctoritate Epi construuntur religiosa sunt, can. oratoriũ. 42. dist. ca. quidam. 18. q. 2. & dicitur oratorium ecclesia, seu capella, vel altare cõstructum causa orandi. c. fi. de eccl. ædif. & non sunt construẽda sine auctoritate Epi, quia religiosa, & sancta. ca. quicunq;. 16. q. j. hæc Calcaneus vbi supra.

¶Card. cons. 11. col. 2. in fi. quærit an oratorium sit locus ecclesiasticus, & dicit, quod oratoria sũt †duplicia, quædam priuata, quædam publica, publica sunt, quæ non sunt construenda sine licentia Epi. Ita loquitur tex. in c. auctoritate. de priuileg. lib. 6. Et ista differunt ab ecclesia, quia ecclesia dotatur, oratorium verò non. Item in oratorijs non debet Missa celebrari in magnis solemnitatibus, can. si quis etiam, extra de conse. dist. j. in ecclesijs verò sic. Inn. in c. fi. de cens.

¶Quædam verò sunt oratoria priuata, quæ fiũt & sine auctoritate diœcesani. d. c. vnicuiq;. de conse. dist. j. vbi text. dicit, quod licet vnicuiq; habere oratorium in domo sua, dicit gl. oratorium nõ sacrum, i. priuatum. Sacrum aũt fit auctoritate diœcesani, can. nemo. de conse. dist. j. can. quidam. 18. q. 2. de talibus oratorijs priuatis, loquitur text. in d. c. fi. de censi. & tex. in c. patentibus. de priuil. Itẽ oratorium publicum, & sacrum nõ potest propha

nari, ca. lingua, & ca. vestimenta, de conse. dist. j. regula semel. de reg. iur. in 6. Sed oratorium priuatū sic, c inter dilectos. & ibi Inno. de donat. vbi dicit, quod talia oratoria nisi sint auctoritate diœcesani deputata religioni, pñt alienari in quascunque personas. c. ad hæc de reli. domi. ex quo infertur, quod non sunt loca ecclesiastica, quia si essent, nō possent ad aliū vsum trahi sine licentia sedis Apostolicæ. cle. quia contigit. de relig. domi.

8 Item caueant, quod oratorium non † reducant ad faciem, & similitudinem ecclesiæ / s. faciendo campanillas, cum campanis, quia tūc in futurum præsumitur locus ecclesiasticus, per nq. p Arch. in ca. nemo. de cōse dist. j. vbi dicit, quod si dubiū est an in constructione ecclesie interuenerit auctoritas Episcopi, præsumēdum est, quod sic, ex quo habet signa loci ecclesiastici, dixi supra in fin. 2. ampliat. Card. vbi sup.

Glossa in d. c. auctoritate. de priuileg. in 6. dicit, quod publica oratoria non construuntur sine licētia diœcesanorū, priuatim aūt orare in domo sua cuilibet licet, non erigendo ibi altare, neq; missam celebrando, gl. vbi sup. & dicit Archid. ibi in prin. quod duplex est oratorium, sicut potest colligi ex can. pen. & fi. 17. distinc. vbi loquitur de oratorijs, quæ sunt ecclesiæ. Sunt oratoria priuata. can. vnicuique. cum seq. de conse. dist. j.

¶ Ancha. in d. c. auctoritate. in 2. notab. not. ex illo tex. quod oratoria non sunt construenda sine auctoritate Epi. Quæ autem sit differentia inter ecclesiam, & oratoriū, dicit quod ecclēsia est, vbi statuta est certa dos pro Rectore, & clericis, & alijs necessarijs. ca. nemo. de conse. dist. j. Oratoriū est, quod non est dotatum nec ædificatum ad missam celebrandam, sed ad orandum. d. can. vnicuiq;. de conse. distin. j. De licentia Epi potest ibi celebrari, quam licentiam non concedit in maioribus festiuitatibus, ca. si quis extra, ca. clericos. ea. distin. in auth. vt nullus fabri. ora. §. j. colla. 5. & in auth. vt in priuatis domibus sacra misteria non fiant, colla. 5.

la.5.& p do.Phil.Frãc.et alios,in d.c.auctoritate.

¶Et ista oratoria † siuè sint publica,siuè priuata non dñr beneficia Ecclesiastica. Bonifa. de Vita.in cle.j.de iud.coll.2.in fi.nu.31.Nam ibi dicit, quod Leprosaria,& Hospitale non est beneficium ecclesiasticum,vel officium ecclesiasticũ. Pet.Rebuf.in tract,nominationum.q.15.vers.33.fo.125. col.j.nu.53. & melius in tractatu de pacifica poss. in 10.fallen.fol.53.col.j.nu.286. 9

Petrus de Perusio,in tract.de canonica episcopali,fol.160.col.2.nu.21.in 4.vol.dicit,quod quilibet potest habere oratorium in domo propria, dummodo non habeat formã Ecclesiæ,sed ibi celebrari non potest, sine auctoritate Epi. c.vnicuique.de conse.dist.j.& talis locus dicitur pius,quia deputatur ad opera pietatis,& orationis.Secundũ Pet.vbi sup.& de istis oratorijs remissiuè per Maria.Soci.in tract.de citatione,ar.7.q.2.fo.22.col.3. in prin.

Rochus de Curte,in tract.de iure patronatus,in vers.construxit.q.19.in 5 vol. fol.27. col.j. nu.27. quærit an possit quis constituere oratoriũ,aut statuere,quod ibidem celebretur, & tñ quod locus non sit ecclesiasticus.concludit quod sic,dummodo id faciat cum cõsensu Epi, quia in loco prophano non potest celebrari, sine consensu superioris. c.in his.de priuil.& ibi Io.An.& alij alleg. Cardi. cons.11.retuli supra, & iste consensus Epi requiritur,vt in oratorio priuato quotidiè celebretur,nõ autem requiritur consensus Epi, in construendo oratorium:quia talis locus pt cõstrui ad beneplacitũ,p tex.& ibi Panor.in c.ad hæc.de relig.do.vt plenius p Rochu,vbi sup.Poterit tñ Eps accedere ad talia oratoria, vt videat quõ se hñt Scdm Panor.post alios.in c.fin. de cens.& qñ tale oratoriũ construitur auctoritate Epi, dicitur locus ecclesiasticus,& subest in hoc casu Epo, nec potest amplius ad vsum prophanum conuerti, per nota.in c.inter dilectos de dona.dixi sup.referendo Card. & col. seq.in limit.ad conclusionem istius oratorij.

Redeundo ad nostrum propositum,est quærendum an ista oratoria gaudeāt immunitate, de qua in regula, & vt sup.fuit dictū, maximè per Cardi. conf. 11. Oratoria sunt duplicis generis, quædam sunt publica,quædam priuata:aduerte qđ ista publica sunt ēt duplicis generis, quædā sunt ædificata in loco publico ad instar heremitorij,seu basilicæ,vel capellæ.& tunc dic vt sup.in ampliat. præcedenti,quædā sunt oratoria ædificata in loco publico,nō ad instar heremitorij, seu basilicæ,vt sūt istæ cruces,seu imagines quæ ponuntur,seu ædificantur in vijs publicis, ad finē qđ transeuntes per viā publicam,vbi sunt dictæ cruces,seu imagines, orent.Nam ista oratoria non gaudent immunitate ecclesiarū,vnde dicit Bonif.de Vital. in d.cle.j. nu.74.de pœni.& remis. quod ista oratoria simplicia,non gaudent immunitate ecclesiarū,& sic videtur,quod confugiēs ad oratorium crucis, vltra rhodanū existens, non gauderet hac immunitate.

Quædam sunt oratoria priuata, q̄ vnicuiq; fideliū licitū est habere in domo sua,per tex.in c.vnicuiq;.de conse.dist.j.c.auctoritate. & ibi gl.& oēs de priuil.li.6.& dixi sup. & Bonif.de Vital.in cle. vnica.de baptis.in prin.& Io.de Sylua, in tract. de benef.in 6.q.j.part.fo.58. col 2.in princ. Et cōiter ista oratoria sunt in angulo domus, seu palatij alicuius nobilis,vel potentis potius,cā inanis glorię, & delectationis, quā deuotionis, in quo pñt celebrari diuina officia ex priuilegio. tñ ille locus nō dēt dici religiosus,scđm Guliel. de monte Lau.in cle.grauis,de sen.excom. Et ibi eum refert Bonif. de Vital.nu.36. fol.231. refert ēt eum ad litteram Io.de Imo.in d cle.grauis,in gl.in verbo, capellis. Card.in d.cle.grauis.oppo.j.dicit, quod ista oratoria non sunt religiosa loca.

10 Quæstio. Quæritur,an ista ✝ oratoria priuata gaudeāt immunitate,de qua in regula: cōis concló est, qđ nō, ēt si ibi celebrentur diuina · & rō est,quia nō sunt dedicata,quare si hodie sit oratorium,cras poterit fieri camera,scđm Hosti.Io.And.Henric.Bohic.in

c.pen.

c.pen.eo.tit.& scđm Hosti.Io.And. Card.q.4.in c. fi.de cens.& ibi Ant.ver.secũdo quæro. quærit an oratoriũ gaudeat immunitate ecclesiastica. refert Goff.qđ sic,& Hosti. quod non. & sequitur Hosti. Idem tenet Hosti.in summa.isto tit. in §.in quantum.ver.quid de oratorijs,& Hosti. in summa isto tit.in 6.lib.tit. 3.fo. 86.& Henric. Bohic.in c.fi.de cens.& Anch.in c.auctoritate.de priuil. in 6.in 2. nota.vbi dicit,quod priuata oratoria non hñt immunitatem Ecclesiarum,nec sunt ab Epis visitanda,nec ab eis procuratio exigenda, nec debent habere cãpanillam,per nota.in d.c.fi.de cens.& plenius ibi per Henric.Bohic. Io.Fab. in §.fi.de his,q̃ sunt sui,& in l.j.de his,qui ad eccl. confu.C.dicit, qđ capellæ,q̃ sunt in domibus, non gaudẽt immunitate ecclesiæ,& in addit.ad Panor. in d.c.pe.eo. tit.& Guliel.de monte Lau.in d.cle.j.de pœnit.& remis.col.j.dicit,qđ oratoria non præstãt immunitatẽ,licet ibi sint diuina officia celebrata.Secundũ Hosti.in d.c.fi.de cens.Idem tenet Imo.in cle.j.de pœni.& remiss.col.j.in fi.vbi dicit,qđ oratoria priuata,licet sint ibi diuina officia celebrata, nõ hñt dictũ priuilegiũ.Idẽ dicit Bonif.de Vital.in d.cle. j.nu.74. Idẽ ẽt tenet Guliel. de mõte Laud.in cle. quia contingit.§.non omittunt,de relig.dom.vbi dicit,qđ locus qui est, duntaxat ædificatus ꝓ oratorio,cũ non sit verè religiosus, nõ gaudet immunitate.Panor.in d.c.fi.de cens.col.2.ver.ex his infertur. q̃rit nunquid ista oratoria gaudent immunitate ecclesiastica,dicit, qđ cõis opi.est, quod nõ, cũ sint loca priuata, hodie pñt esse oratoriũ, cras erit camera priuata, ad uoluntatẽ dñi. Idẽ tenet Panor.in d.c.pen.col.2.eo.ti.vers.2.quæritur.vbi dicit,qđ priuata oratoria,q̃ in domibus priuatorũ sunt,hoc priuilegiũ non hñt.pro hoc facit, q̃a illa loca pñt reuocari, & reduci †ad priores vsus prophanos auctoritate dñorum, per Inn.in c.inter dilectos.de dona.Archid.in c.vxor felicis.17.q.4.in prin.ver.q̃ro an ecclesia.dicit,qđ priuata oratoria nõ hñt hoc priuilegiũ immu.Io.Bichis in tract.de 11

immu.eccl.fol.75.col.4.nu.48 in paruo vol.quærit nunquid oratoria, quæ in domibus priuatorũ sunt, gaudeant priuilegio ĩmunitatis. Refert Goff. in d.c.pen.eo.tit. & Host.in summa eo.tit. sed nunquid oratoria, quod non gaudent, quia ista oratoria põt reduci ad priores vsus, & rõ quare nõ gaudeant, dixi sup.in principio istius q̃õnis. Nam ista oratoria cõiter non sunt loca religiosa, vt sup.dixi, & sic non põt gaudere immunitate, dicit tñ Panor.in d.c.auctoritate. de cens.quod licet Episco-
12 pus non possit visitare huiusmodi oratoria, vt in d.c.fi.de cens. Bene tñ posset accedere ad illa, vt videat qũo se habeant, & an præter iuris formã constructa sint, & an honestè tractentur. Panorm. vt sup.secundum Inn.in d.c.fi.de cens.vbi hoc dicit, & est not. & eos refert, & sequitur Rochus de Curte in d.tract.de iure patro.in vers. cõstruxit. q.19. in 4 vol.fol.27.col.1.& idem ẽt tenet Henric. Bo-
13 hic.in d.c.fi.de cens. Et communiter ista oratoria, quæ sunt in domibus priuatis; maximè in domibus, seu palatijs nobilium & potentium, vocantur, seu nominantur Capellæ. Et sic capitur oratorium pro capella, & ècontra, & idem est iudicandum, quo ad propositum nostrũ de capella, quod de oratorio, & dicit Panor.in c.patentibus. de priuil. quod oratoria non gaudẽt priuilegio ecclesiarum, & dñr oratoria, loca apta ad orandum nõ cõsecrata, nec habentia dotem, sicut ea, quæ hñt magni dñi in domibus suis, & possunt destruere qñ volunt. Ecclesiæ verò consecratæ, habent dotes suas. Panor. vbi sup.ẽt dicit, quod in istis oratorijs priuatis, non est prohibitum habere campanillam priuatam, & priuatim pulsare.

Cõclusio. Stat ergo conclusio, quod oratoria priuata, seu capellæ, quas priuati habent in domibus suis, non gaudent immunitate ecclesiarũ, de qua in regula.

Limitatio cõclu. Limitatur ista conclusio, qñ oratorium est constructum auctoritate Epi. Nam tunc gaudet dicta immunitate. secundũ Ant.in d.c.pe.eo.tit.in prin. vbi dicit, quod oratoriũ priuatum non gaudet immunitate,

munitate, nisi auctoritate Epi sit cõstitutũ. Cardi. in d.c.fi. de censi. quærit, an oratoria gaudeant immunitate, & dicit quod non, nisi fiant auctoritate Epi, quia tunc gaudent. Panorm. in d.c.fi. de censi. col.2. vers. ex his. quærit an oratoria gaudeant immunitate, concludit, quod non. Intellige qñ oratorium non est constructum auctoritate Pontificis. Nam si intercessit eius auctoritas, esset publicum, & religiosum, & non posset amplius deputari ad humanos vsus. Panor. in d.c.pe.eo.tit. col.2. vers. secundo quæritur. quærit, an oratoria priuata gaudeant immunitate, dicit, quod non, secus dicit Vincentius. Si auctoritate Epi oratorium sit constructum, quod satis placet, dicit Panor. Siluester, in sũma. in verbo, immunitas. j.q.j. dicit. quod oratoria non gaudent immunitate, nisi essent facta auctoritate Epi. Idem etiam tenet ipse, in d. ver. immunitas. 3.q.j. Io. Bich. in d. tract. eo. tit. fo.72. retuli supra. quærit, an oratoria priuata gaudeant hoc priuilegio, dicit quod non, nisi auctoritate Episcopi esset oratorium fundatum, secundum Gottr.

Et dicit Rochus de Curte in d. tract. de iure patronatus, in ver. construxit. q.19. fol.27. col.j. in 5. vol. quod qñ tale oratorium construitur cum Epi auctoritate, tunc dicitur locus ecclesiasticus, & subest hoc casu Epo, nec potest amplius ad vsum prophanum conuerti. per not. in c. inter dilectos. de dona. Nam ibi Innoc. Hosti. & Panor. post alios dicunt, quod locus non dicitur sacer, nec religiosus, sed priuatus, qñ non est institutus auctoritate Episcopi, ratio fundamentalis istius quęstionis est, eo quod si oratorium est constructum auctoritate & licentia Episcopi, dicitur locus Ecclesiasticus, & non põt amplius conuerti ad prophanos vsus, per supradicta. vnde est dñm, quod si aliquis nobilis, vel alius ædificat oratorium, seu capella in domo sua, cum auctoritate, & licentia Episcopi, quod talis locus, seu capella est Ecclesiasticus, & nõ pt destrui, seu reduci ad pphanũ vsũ, sine lñia Romani Pontificis, p cle. quia contingit. de reli. domi. Car.

cons. 11. retuli sup. Sequitur, quod si est locus ecclesiasticus, gaudebit priuilegio, seu immunitate ecclesiarum, de qua in regula. dicit tñ Panor. in d. c. pen. col. j. eo. tit. quod, an ista oratoria priuata, seu capellæ, gaudeant immunitate, de qua in regula, statur consuetudini, & Guliel. de mõte Laudino, in d. cle. j de pœni. & remiss. loquẽdo de oratorijs dicit, quod in hoc multum debet attendi cõsuetudo, quę tanquã fauorabilis extendi debet. & idem tenet Inn. in d. cle. j. col. 2. in prin.

Guliel. Mayne. in l. nemo. de domo. de regu. iur. ff. fol. 250. col. j. refert Goffr. dicentem, quod oratorium priuatum, constructum auctoritate Epi, gaudet immunitate. dicit tñ hoc non habere locũ in oratorijs existentibus, in domibus priuatorũ. alle. Panorm. in d. c. eo. tit. ratio, quia talia loca priuata pñt reduci ad vsus prophanos, scđm Panor. in d. c. pen. vult iste Doctor innuere, quod oratoria constructa auctoritate Epi. in domibus priuatorũ, nõ gaudent immunitate. Panor. vbi sup. & alij, quos sup. retuli, tenent contrarium; non obest rõ allegata, q̃ procedit, qñ oratoriũ est constructũ sine lnĩa Epi, vel alteri⁹ supioris. Si tñ cõstructũ est cũ lnĩa, & auctoritate superioris, non pt reduci ad pphanos vsus, & sic remanet de iure vera ista limitatio.

Tertia Ampliatio.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia materialis, Templum dicitur.*

2 *Ecclesia, Tabernaculum appellatur, & cur ita.*

3 *Ecclesia, dicitur sanctuarium, et quare.*

4 *Ecclesia, aula Regis appellatur.*

5 *Ecclesia, monasterium vocatur.*

6 *Monasterij descriptio.*

7 *Monasterium sine auctoritate Episcopi, con-*

pi, construi non potest.

8 *Monasterium, quare sic dictum ex Bar. sententia.*

9 *An monasteria ecclesiarum appellatione contineantur?*

10 *Monasterij appellatione, quid contineatur.*

11 *Monasteria num gaudeat immunitate?*

12 *Ecclesia, cœnobiū dicitur, & qua rōne.*

13 *Quid propriè cœnobium dicatur.*

14 *Monachorum triplex genus.*

15 *Ecclesia, Capella dicitur, & cur ita.*

16 *In his Capellis quando celebrare liceat inconsulto Episcopo.*

17 *Capellarum materia, remissiuè hic tangitur.*

ERIT ergo tertia ampliatio ī ora- 3. Amtorijs coltructis auctoritate Epi pliat. scopi, quæ gaudent dicta immunitate, vt dictum est, nisi consuetudo esset in contrarium, vt dictum est.

Sextò, dicta Ecclesia † materialis dicitur templum, sc̄dm illud Psal. Suscepimus Deus misericordiam tuam in medio templi tui. templum.n. dicitur, quia tectum habet amplū, in quo Regi Dño sacrificia offeruntur: vel q̄a sub vnius tecti amplitudine ad exhibendum cultum Deo adunantur fideles. sc̄dm illud Psal. 28. in tēplo eius oēs dicent gloriam. Hæc Ioā. de Tur. Cre. in d. c. Eccles. de conse. dist. j. col. 3. vers. ad quartū. Adde Archid. in c. & hæc. 16. q. 7. vbi dicit. Templa dñr propriè maiores Ecclesiæ. quasi tecta ampla, quia populus ibi sub vnius tecti amplitudine adunatur. Archid. vbi sup. & idem in cano. vniuersas. 16. q. 3. 1

16.q.3.dicit,quod templum dicitur à contemplatione, quo nomine antiqui appellabant quæcunq; magna loca,& templa sunt dicta, quasi ampla tecta. Et nota quod quatuor sunt partes templi, antica ad Ortum,postica ad Occasum, sinistra ad septentrionem,dextra ad meridiem. Archid.in d.c. vniuersas.Antica,est ostium anterius, postica posterius.Guarinus in suo vocabulario,in verbo,antica,& in verbo,postica.

Item templum Dei.i.Sancta Ecclesia. 1. q.3. ex multis.Alber. in dictionario suo, in vers.tẽplum.

Vnde ergo,si templum capitur pro Ecclesia nemini dubium de eius immunitate, vt supra dictum est de Ecclesia.

2 Septimo,dicitur tabernaculum ✝ quasi habitaculum militare,cõtinẽs fideles, qui in hac vita militant.secundũ illud,militia est vita hominis. Iob 7. de quibus Zachar. 9. circundabo domum meã, ex his,qui militant mihi. Hæc Io.de Turre Crem. in d.can.ecclesia.de conse.dist.1. Adde Archid.in can.& hæc.16.q.7.vbi dicit,quod aliquoties Ecclesia dicitur tabernaculum.quia continet ecclesiam militantem, quæ non habet manentem ciuitatẽ, sed futuram inquirit. vt dicit Apostolus ad Hebræos,& Psal. Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domum Dei.hoc est,ab Ecclesia militante vsque ad triumphantem. Arch. vbi sup.& idem in d.c.vniuersas. 16.q.3. dicit, qđ Moyses fuit, qui primus condidit tabernaculum Domino,deinde Salomon templum,est tex .c.j.de conse.dist.j.de tabernaculo loquitur tex.in c.j. de re iud.lib.6.& dicit ibi Archid.super verbo,tabernaculum, quod quantum ad litteræ declarationẽ, dicas quod tabernaculum erat domus Deo dedicata, quadrata, & oblonga,tribus clausis parietibus Aquilonari,Meridionali,& Occidentali: & dicit in d.c.2.de re iudi. lib.6. Gulielmus de monte Laudino. col. 2. in princip. tabernaculum est domus dedicata Deo.de qua in Exod. & in glo.super ea ad Hebræos. aliquando dicitur tabernaculum,

habi-

habitaculum militare. de consecrat. distinct. j. in princip.& Archidiacono.in d.c.& hæc. 16.q.7. Item tabernaculum Saluatoris est Ecclesia Dei. c. non forsitan.de pœniten.distinct.j.Alberic. de Rosa.in dictionario suo,in verbo,tabernaculum.Vnde ergo, si tabernaculum accipitur pro Ecclesia, non dubitatur de eius immunitate.

Octauo, dicitur Ecclesia † materialis sanctuarium, quia Deo est locus dedicatus, seu consecratus.De quo Psal. Domum tuam decet sanctitudo, hæc Ioan.de Turre Crem. in d.c.ecclesia. de consecra.distinct.1.colum.3.adde text.in c.decorem. de institutio. vbi text. non conuenit sanctuarium Dei iure hæreditario possideri. ad idem text.in c. ad hæc.de decimis. Vbi tex.quod sanctuarium de iure hæreditario possideri non potest,& est tex.in c.consuluit.de iure patronatus, & dicit Panormi. in d.cap.ad hæc. de decimis.quod decima dicitur sanctuarium,& sic est ius merè spirituale,si accipimus sanctuarium pro loco Deo dedicato, clarum est, quod gaudebit immunitate, de qua in regula per supradicta. 3

Nono, dicitur Ecclesia materialis † aula, quæ est palatium Regis æterni, vbi conuiuium solemne celebratur.Ioan.de Turre Crema. in d.c.Eccle. de consecrat.distinct.j.col.3. hæc Ioan.vbi supra. Aula,secundum omnes vocabularios, dicitur domus Regia,spatiosum habitaculũ porticibus quatuor conclusum. Guarinus in verbo,aula. Adde etiam text.iuncta gloss.in clement. prima, de Baptismo.dixit ibi gloss. in verbo, in aulis. aula dicitur sala, vel spaciosum habitaculum, communiter habens quatuor alas. & dicit Cardina. ibi in princip.quod aula, alio modo dicitur palatium.c. qua fronte.de appellationibus. differt tamen à palatio,quia palatium est Imperatorum, & Regum, & Principum.& Magistratuum, aula verò inferiorum,c.conuenit.13.q.8.dicit Cardi.quod aliquando vnum ponitur pro alio. Nam in d.clem.octaua. dicuntur aulæ Regum, & in hoc non est vis. 4

sed

sed aula propriè est palatij pars. palatium est tota domus, Imo. in d. cle. 8. col. 2. in prin. dicit. qđ aulas regulariter appellam⁹ Salas, de quibus. 35. dist. c. Eccles. princi. alio modo palatium. c. qua frõte. de appell. Sed propriè in hoc differunt, quia palatium est Imperatoris, Regum, Principum, & Magnatum, aula verò inferiorum. c. conuenior. 23. q. 8. in d. tñ cle. vnum pro alio ponitur, quia ibi appellatur aula ẽt Regum. hæc Imo. vbi sup. text. in d. c. conuenior. 23. q. 8. loquitur de palatio Imperatoris, & dicit tex. ibi. col. pen in prin. ad Imperatores palatia pertinent, ad Sacerdotes Ecclesiæ. Sequitur, quod si aula, accipitur pro Ecclesia, idẽ est dicendum, quod in Ecclesia. si accipitur pro palatio Regis, vel Episcopi, vel alterius, dico infra.

Decimo, dicitur Ecclesia materialis monaste-
5 rium, † idest, solitarium, vel solitariorum habitaculum; sicut est locus monachorum, siuè religiosorum, qui præ cæteris clericis magis remoti esse debent à conuersatione laicorum. Io. de Tur. Crem. in d. c. Eccles. col. 3. de conse. dist. 2. Adde Arch. in
6 c. j. de reg. iur. lib. 6. in prin. quid † dicitur monasterium, habitatio monachorum. Nã monos vnũ, & steron, habitatio dicitur. c. si cupis. 16. q. j. monasterium est locus vbi stant monachi. l. generali. de sacros. eccl. C. monasterium dicitur græcè cœnobium, & dicitur à cœno græcè. quod est latinè cõe. quia religiosi, ibi cõiter viuunt. vnde secundũ ethimologiam vocabuli, potest dici cœnobion, oĩs locus, in quo cõiter omnes viuunt. Sic ẽt appellatur conuentus, quia ibidẽ conueniunt. c. j. 15. dist. & monasterium dicitur monachorum, & ẽt canonicorum regularium. De primo est tex. 16. q. j. 2. & 3. cum simil. De secundo. c. intelleximus. de æta. & qual. c. cum olim. de priuile. cum sim. monasteria construenda sunt in solitudine, ne populari accessu deuotio religionis impediatur. c. luminoso. 18. q. 2. & ibi gl. in verbo, recessibus, & text. in c. si cupis. 16. q. j. & ibi gl. in ver. solorum facit. c. nunquam. de conse. dist. 5.

Item

Item monasterium non potest † construi sine 7
auctoritate Epi, in auth. de monacho. in prin. colla. j. Nam ibi tex. dicit quod monasterium non pt construi sine licentia Epi, & ex illo tex. not. Ange. hoc verum, vt sit locus Ecclesiasticus, sed qd bene potest construi diuino intuitu, & esse locus priuatus, prout videmus in hospitalibus. Scdm Ange. in d. auth. de monach. in prin. & est tex. in c. quidem. 18. q. 2. in prin. vbi tex. ædificare, aut cõstruere monasteria sine licentia Episcopi, nemo potest: ad idẽ tex. in quatuor cc. seq.

Item monasteriũ habet plura claustra † & vnã 8
clausuram, seu ostium, ad omnia, quæ claudit oẽs familiares, & monachos, & totum dicitur monasterium, seu vna habitatio. Secundum Bar. in l. qui sit fugitiuus. §. apud Marcell. de ædil. ædict. ff.

Et an appellatione Ecclesiarum veniant † mo- 9
nasteria, quod non. c. 2. de consuet. c. sciant cuncti. cum seq. de elect. lib. 6. c. 2. & ibi gl. de supple. neglig. prӕl. lib. 6. cum multis simil. Panor. in d. c. 2. in j. not. dicit hoc verum extrictè sumpto vocabulo aliàs secus. §. ac auctoritate. 54. dist. est sub. c. ab bati, & Philip. Fran. in d. c. sciant. & seq. dicit, qd in materia pœnali appellatione Ecclesiarũ nõ veniunt monasteria, vel ècontra. vide plenè per Ioã. And. Anch. Domi. Philip. Franc. in d. c. grandi. de suppl. negl. prӕl. lib. 6. gl. in verbo, monasteriorũ.

Io. An. in c. 2. de in integ. resti. li. 6. dicit in prin. quod appellatione Ecclesiæ includitur monasterium, & omnis locus pius, & ista æquiparantur. Et idem tenet Domi. ibi in prin. verbo, quæro quid. per c. requisisti. de testa. ver. secus.

Et in † ista qõne, an appellatione Ecclesiarũ ve- 10
niant monasteria, vel ècontra, non insisto. Quæro tñ appellatione monasterij, quid contineatur. glo. in c. j. verb. exempto. de priuil. lib. 6. dicit, qd monasterio exempto, Ecclesia, cimiteriũ, domus, monasterium atria, hortus, areæ, quæ sunt iuxta Ecclesiam, intelligũtur exempta. alle. aliqua iura, & sic videtur, quod appellatione monasterij veniãt oĩa

supradicta. Hosti. in d.c.j.col.3.verbo, in loco exẽpto. qui Hostiensis fuit ante d.gl. exponit text. ibi in loco exempto, hoc est infra monasterium, seu septa monasterij. Nam ex quo monasterium exemptum est, domus monasterij sunt exemptæ. Imol. & dicunt quidam, ꝙ horti, areæ, mansi, qui sunt iuxta Ecclesiam, exempti intelliguntur, quod potest exaudiri vsq; ad 30. passus vel 40. per c. sicut antiquitus. 17.q.4. dum tamen sit extra muros. Nam si infra ambitum murorum alicuius ciuitatis, vel loci includantur, hoc passiuum priuilegium non habent. c. quisquis. 17.q.4. vbi tex. quod capellæ, quæ sunt intra ambitum murorum castellorum, non ponuntur in hac 30. passuum obseruatione. hæc Hostien. vbi sup. Archid. in d.c.j. col.j. in fin. refert ad literam Hosti. Guliel. de monte Laudino in d. c.j. col.j. in fi. & col.2. in prin. de priuil. lib.6. refert ad literam Hosti Io. Mona. in d.c.j. nu.3. dicit qđ monasterio, ẽt exempto, non solum Ecclesia, sed ẽt domus monasterij sit exempta. dicunt ẽt quidam, quod areę, & horti, & totus mansus, qui sunt iuxta Ecclesiam, sunt exempti. c.j. de cens. Io. And. Domin. Phil. Fran. in d.c.j. supradi. glo. in verbo, exempto. intelligunt glossam, prout Hosti. & Archid. vt procedat vsque ad 30. passus vel 40. & qñ Monasteriũ est infra muros alicuius ciuitatis, vel loci, hoc passiuum priuilegium non habebit, per c. quisquis. 17.q.4. facit gl.2. in c. per exemptionem. de priuil. lib.6. idem dicit Archi. in c. nulla. 17.q.j. vbi dicit, quod monasterio exempto, non solũ Ecclesiæ, sed aliæ domus monasterij sunt exemptæ: & dicunt quidam quod areæ, horti, & totus mansus, qui est iuxta Ecclesiam, sunt exempti. Idem quod Archid. tenet Domi. in d.c. nulla.

Quæstio. 11 Redeundo ad nostrum propositum, quæritur, an ꝓ monasteria gaudeant immunitate Ecclesiarum, de qua in regula, vt superius dixi ista monasteria construuntur, seu ædificantur auctoritate Episcopi, & non aliàs.

Item in monasterio est Ecclesia, vt dictum est, vbi

vbi celebrantur diuina officia,quod ista gaudeant immunitate nemini dubium.

Item in monasterio est cimiterium, vt dictum est,& an cimiterium gaudeat, dico infra in 5.ampliatione.in verbo,cimiterium.

Item in monasterio est domus, in qua monachi habitāt puta domus, seu cellulæ,dormitorium,refectorium, claustrum, vel claustra, horti,areæ, & aliæ habitationes,tam pro religiosis, seu eorū familiaribus,quam pro animalibus.an prędicta gaudeant immunitate?Est dicēdum quod omnia,quæ sunt intra ambitū Monasterij,seu infra septa Monasterij,& vbi est vna clausura, seu vnum ostiū ad oīa,quæ claudit omnia supradicta, videtur esse totum monasterium,& vna habitatio.Ideo oīa contenta infra,seu intra septa,vel ambitus gaudēt dicta immunitate, facit lex omnia.de Episcopis, & Clericis. C. vbi omnia priuilegia concessa Ecclesijs,videntur cōcessa monasterijs, & hinc dicit Io. And.in c.2.de resti.spol.li.6. quod hospitalia possunt petere restitutionem in integrum ratione læsionis,sicut Ecclesia.refert Panor.in c.2. not 2. de consuetudine.dico latius in verbo,septa. quod est in 11.ampliatione, & in verbo, ambitus. quæ est 13.ampliatio.

Et an ista monasteria habeant passus, dixi supra in princ.istius quæstionis.

Vndecimo,dicitur Ecclesia materialis † cœnobium à cœno,quod est commune, quia ibi in commune viuere debent, iuxta formam eorum, de quibus dicitur actuum, capite quarto. erant illis omnia communia,&c.Ióan.de Turre Crema.in d. can.Eccles.de conse.distin.j.colum.3.Cœnobium, idest monasterium, c. secund. de ordin. cognit. in principio.cœnon enim græcè, latinè nouum dicitur.August.in Dominica de passione,feria quarta in homelia. refert Alberic. in dictionario suo verbo, cœnobium. & dixi supra in verbo, monasterium. 12

Cœnobiū ꝓ si capitur ꝓ monast.dic vt dixi sup.ī 13

mona-

monasterio si accipitur pro habitatione cōi, vbi multi conueniunt, & cōiter viuunt, dicit Ioan.de Tur.Cre.in can.placuit.q.11.fol.3.nu.4. quod omnis religio ad exemplum vitæ apostolicę est formata, vnde act.4.Super illo, & erant illis oīa cōia. dicit gl.cōia græcè cœna, vnde cœnobitæ, i.cōiter viuentes, cœnobia, i.habitacula eorum, hæc autē fuit vita apostolica, vt exclusis omnibus per mundum discurrerent, euangelizando, & prædicādo, vt patet Matth.10.vbi regula quædā eis inscribitur, ergo ad prædicta potest aliqua religio conuenientissimè institui. secundum Ioā. de Tur.Cre. & dicit additionator ibi . dic cœnobium dictum vbi cōis vita ducitur, cœnos.n.cōis dicitur, vios vita, hinc cœnobitæ penultima producta, qui in cōmune viuunt. Calepinus in suo vocabulario, in verb.
14 cœnobium. triplex est † genus monachorum. secundum B.Anto.in summa, in 3.parte, titu.16.c.j. §.4.Ad propositum tertij dñr cœnobitæ.i.in congregatione viuentes, & isti cœnobitæ habent diuersos modos viuendi, & ad diuersa deputantur, vel ad actiuam, vel ad contemplatiuam, vel vitam mixtam. secundum regulas, & constitutiones eorum, quas profitentur. secundum Florent. vbi sup. Et eum refert Nic.Boer.in tract.de statu heremitarum, in fin.decis.suarum, fol.251.col.2.nu.19.& dicit nu.20.ver. & sub his cœnobitis comprehēsi sunt omnes monachi, vt latius per Florentinum, & Boerium, vbi supra.

15 Duodecimo, dicitur Ecclesia † materialis Capella, minores.n. Ecclesiæ hoc nomine solent nominari à capellarum vsibus, vt quidam dñt. fertur enim, quod antiquitus, nobiles in expeditionibus, in tentorijs habebant domunculas de pellibus Caprarum supertectas, in quibus missæ celebrabantur, & inde Capellæ nomen tractum est, & inde custodes, & ministri capellani dñr. Io.de Tur Cre.in d.can.eccle.de conse.dist.j.col.3.hæc dicit.

Adde Archi.in c.concedimus.de conse.dist.j.in §.vbi dicit quod capella ꝓ ecclesia dicta est, quasi

capiens

capiens laos.i.populum,vel plebem,vel quasi cam panam,q.a paucos capit. Archi. in c.plures. 16.q.j. dicit,quod minores ecclesiæ, dñr capellæ, quæ sic à caprarum pellibus nominantur: nobiles.n.in itinere ecclesias de pellibus caprarum factas, habebant olim,sicut modo habent tentoria, quarũ custodes,& ministri capellani dicuntur.

Io.de Tur.Cre.in d.c.concedimus. in fi. nu.4.& seq.dicit, capellæ hic dñr paruæ ecclesiæ non consecratę, & requiritur ꝑ permissio ad diuina celebranda.can.missarum.ead.dist.vel capellæ vocantur qualiacunq; tuguria, siuè domunculæ factę in ecclesijs combustis,vel iuxta eas,coopertæ vndecunq;,vel de pellibus caprarum,secũdum antiquã consuetudinem,& hoc melius. & hæc Io.de Tur. Cre.vbi sup.gl.in d.c.concedimus. exponit in capellis.i.in oratorijs non consecratis. In talibus.n. non licet celebrari sine licentia, & dicit glo.2.ibi ad quid opus est permissione,quia dicitur in capellis,dicit glo. quia fortè capellæ non erant olim in ecclesia,cum antiquitus dicerentur capellæ tuguria caprarum pellibus tecta, vel hoc referas ad solemnitates maximas. 16

De materia Capellæ ꝑ satis bene tractat Pau. de Citan.in tract.de iure patro.in 3.parte, causa 1.acquirendi,q.3.2.col.3. fol.9. col.4. & quæ dicatur capella,& quot modis,& quare,ibi per eum,& dicit quod capella dicitur locus in ecclesia priuatꝰ, vel extra ecclesiã,qui debet esse Deo consecratus. can eccl.de conse.dist.j.can.ad hæc.de relig. domi.quia capellæ tanquam accessoriæ dependent à locis,in quibus sunt,vt accessorium cum eis transeat,& dicitur capella,prout Archi.in can. non cõcedimus.de conse.dist.j.& in can.si plures.16.q.j. retuli Arch.sup.& talis capella ẽt in domo priuata fieri potest,& haberi,secundum Inno. in d.c.ad hæc.de reli.domi.& in c.ex litteris. de iure patro. Sed cum auctoritate Episcopi.Io.Fab.in §.religiosum.de re.diui.insti.Alex.in l.j.de relig.& sumpt. fun. capellæ ẽt appellatione venit ecclesia parrochialis. 17

chialis.Panor.in c.exposuisti.nota.5.de præbẽ. & latius per Pau.Citan.vbi sup.

Et de materia capellæ, vide etiam Felin.in c.ex parte 2.de rescrip.col.j. & 2.& Domini.in c.si ciuitas.§. fi.de senten.excõmunicatione, dicit per illum textum, quod appellatione Ecclesiæ venit capella ibi contigua,& refert Domin.de Rota in decisio.358.in nouis,quod si mandatur prouideri de beneficio ecclesiastico, potest prouideri de capella sita in claustro ecclesiæ. Dom. Philip. Franc. refert in dicto §.fin.Domin. Ioan. de Anan. consil.24. dicit, quod qualibet capella dicitur ecclesia,& sic continetur appellatione ecclesiæ, c.cũ capella, de priuilegijs.c.j.& per totum, de capel.monachorum.

¶Quoad propositum nostrum,si accipimus capellam pro istis capellis,quæ sunt intra ecclesiam, prout communiter accipitur,idem est dicendum, quod in ecclesia. si verò accipimus capellam pro ecclesijs minoribus, puto pro capellis sitis infra parrochiam alicuius: idem est iudicandum sicut de ecclesia, si sunt constructæ auctoritate Episcopi. Si accipimus capellam pro istis heremitorijs, seu Oratorijs, quæ sunt extra loca, in loco publico,dictum est supra in verbo,heremitoria, & in verbo, oratoria. si accipimus pro capellis, quę sunt in domibus nobilium,seu in domibus priuatorum,dic, vt supra dixi in verbo,oratorium.

Cimi-

Cimiterium.

SVMMARIVM.

1 *Cimiterium habet eandem immunitatem, quam habet ecclesia.*
2 *In Cimiterio cũ sanguinis nõ agitetur.*
3 *Polluta, vel interdicta ecclesia, monasterium pollutum, aut interdictum censetur.*
4 *Locorum orationi dicatorum diuisio.*
5 *Cimiterium, cur sic dictum.*
6 *Cimiterium longè ab Ecclesia separatum, num gaudeat immunitate?*
7 *Cimiterium num iure ab ecclesia remotum esse possit.*
8 *Ecclesiæ parrochiales, num Cimiterium habere possunt?*
9 *Fugiens ad Cimiterium, num gaudeat immunitate, si prius ad ecclesiam non confugerit.*
10 *Cimiterium reconciliari debet eo casu, quo Ecclesia.*
11 *Violans locum contiguum Ecclesiæ, ipsum locum violare præsumitur.*

AMPLIATIO quarta in Cimiterio. Nam cimiterium ¹ habet eandem immunitatẽ, quam habet ecclesia, per text. in capit. fin. eod. titu. vbi tex. quod committens homicidium, vel mutilationẽ in ecclesia, vel cimiterio non 4. Ampliat. 1

non gaudet immunitate, ecce ergo tex. quod ecclesia, & cimiterium eodẽ priuilegio gaudẽt, & hoc not. Hosti. ibi. facit ẽt c. cum in ecclesia. eo. tit. vbi lex, quòd causæ sanguinis in ecclesia, vel cimite-
2 rijs agitari † non debent, & dicit ibi gl. in verbo, cimiterijs. quæ eodem priuilegio gaudent cum ecclesijs, alle. tria iura. can. quisquis. can. id constitui mus. 17. q. 4. & c. consuluisti. de conse. eccl. vel altaris. ibi ẽt notat idem Hostiẽ. & alleg. dicta iura, & d. c. fi. eo. tit. & Panor. post alios, in d. c. cum ecclesia, nota. 2. dicit, ꝙ cimiteria gaudent eodẽ priuilegio cum Ecclesia. Item cimiteria gaudent immunitate sicut Ecclesia, & pariter vtrobiq; committitur sacrilegium. d. c. quisquis. 17. q. 4. & interdicta Ecclesia videtur interdictum cimiteriũ. c. si ciuitas de sent. excom. lib. 6. facit can. 8. de cõ
3 se. eccle. vel alta. libr. 6. vbi † polluta ecclesia, est pollutum cimiterium ei contiguum. facit c. is cui. de sent. excom. lib. 6. vbi si alicui interdicitur ingressus ecclesiæ, videtur ẽt interdictũ cimiteriũ, ita quod non possit ibi sepeliri, & Archid. c. decet. de immu. eccl. lib. 6. col. fin. c. j. ver. cimiterijs, vbi dicitur, quod cimiterium gaudet eodem priuilegio, quo ecclesia, & vt clarius habeatur ista materia, est præsupponendum, quod locorum orationi
4 † dicatorum alia sunt sancta, alia sacra, alia religiosa, secundum Spec. qui latè loquitur in rationali diuinorũ offi. lib. j. in c. de cimiterio. fol. 9 col. 4. sacra loca sunt, quæ per manus Pontificũ ritè dedicata, & sanctificata sunt, vt sunt ecclesiæ. Sancta sunt loca immunitatis, seu priuilegij, seruitoribꝰ, & ministris Ecclesiarũ deputata, vt sunt atria Ecclesiarum. ca. si quis in atrio. 17. q. 4. & in quibusdam locis, claustra, infra quæ sunt domus canonicorum, in quibus fugientibus securitas præstatur. Sũt loca religiosa, vbi cadauer hominis sepelitur, & de iure ciuili cadauer, locum, in quo est sepultum, facit religiosum. l. cum in diuersis. l. cum loca, de relig. & sump. fune. ff. Sed secus de iure canonico. Nam ex eo, quod mortuus infertur ad locum,

cum,dicitur religioſus. Sed requiritur auctoritas Pontificis,c.ad hoc.de reg.domi.gl.in c.1.in eccleſiaſtico.13.q.2: & ad hoc quod dicatur cimiteriũ, requiritur, quod per Epm ſit ſolemniter benedictum,per can.nemo,de conſec.diſt.j.gl.in cle.j.de ſepultu.& ibi Imo.Fely.poſt alios in c. quanto.de iud.Cald.in tract.de interdicto,in 6.mẽbro,verſi. circa hoc primo quæro,col.70.Et iſte locus religioſus diuerſimodè appellatur, videlicet cimiteriũ, & alijs multis modis,de quibus plenè per Spec. in rationali diuinorum officiorum.in tit. de cimiterio,in j.lib.fol.9.col.4.& dicit ibi, quod cimiteriũ dicitur à cimẽ,quod eſt dulce,& ſtrio,quod eſt ſtatio,ibi.n.dulciter defunctorum oſſa quieſcunt, & Saluatoris aduẽtum ſperant, vel ibi ſunt cimices, i.vermes vltra fœtentes, vel dicitur cimiteriũ pp multitudinem hominum ibi ſepultorum, ſecundum Spec.vbi ſup.& dicitur cimiteriũ,cinis mortuorum,Panor.& alij in rubr.de immu. eccl. in fi. † dicitur cimiterium grecè quaſi dulcis ſtatio animarum, vel dicitur quaſi ciniſteriũ, quia ibi cinis mortuorum teritur. ſecundum Card. ſuper rubr. de ſepult.in prin.q.j.dicitur cimiterium quandoque atrium.cano.nulla.12.q.j.cano.præcipiendũ. 13.q.2.quandoq; dicitur coliandrum,vt in Pontificali,quod eſt vocabulum græcum,& idem in effectu importat,quod cimiterium. ſecundum Ioã. And.& Card.in c.certificati. de ſepultu. an tamen cimiterium habeat immunitatẽ,quo ad fugientes ad illud,vt inde non poſſit extrahi,dicam.col.ſeq. 5

Eſt aduertendum, quod in multis partibus, †Cimiterium eſt ſeparatum, & longè ab Eccleſia, eſt nunc videndum an tale Cimiterium ſeparatũ, & remotum ab Eccleſia gaudeat immunitate Eccleſiæ, & quod cimiterium poſſit eſſe contiguum cũ Eccleſia,vel ſeparatum,vel remotũ ab ea.eſt tex.in d.ca.vni.de relig.& bene ſancto.lib.6. 6

¶ Nam ibi tex.polluta Eccleſia,Cimiteriũ contiguum Eccleſiæ eſt pollutum.Secus,ſi non eſt contiguum,Ecce ergo text.quod poſſit eſſe Cimiteriũ

conti-

contiguum ipsi Ecclesiæ, & remotum ab ea, & dicit Spec. vbi sup. in rationali, tit. de cimiterio in 1. lib. fol. 10. in j. col. quòd antiquitus solebant homines in proprijs domibus sepeliri, sed propter cadauerum fœtorem, statutum est, vt extra ciuitatem sepelirentur, & quendam locum communem sanctificatum ad hoc deputabant.

Item facit. c. si ciuitas, de sent. excom. libr. 6. vbi text. loquitur, quod interdicta ecclesia, cimiteriū contiguum videtur interdictum, contigua sunt, quorum extrema se inuicem tangunt. gl. in d. c. si ciuitas. in ver. contiguis. est ergo ibi ē text. quod cimiterium potest esse contiguum ecclesiæ, & remotum. Item facit gl. in c. is cui. de sent. excomm. lib. 6. nam vt sup. retuli, ibi est text. quod si alicui interdicatur ingressus ecclesiæ, durante tali interdicto, non debet in ecclesia vel cimiterio sepeliri. dicit gl. in ver. cimiterio. quod non est distinguendum, an cimiterium sit contiguum, vel non, & sic est clarè cimiterium contiguum ecclesiæ, & cimiterium remotum ab ecclesia.

7 Card. in c. pen. † in fi. de sepul. quærit, an cimiterium possit esse remotum ab ecclesia, refert Inno. ibi, quod licet ordinarie debeat esse circa ecclesiā, can. sicut. 18. q. 4. potest tn̄ esse remotum, sicut in Francia, pp fœtorem, quod probatur in c. vni. de conse. eccl. li. 6. maximè est curandum de hoc tempore epidimiæ. Inn. & Card. vbi sup. & dicit Host. in d. c. pen. quod licet cimiterium possit esse propè ecclesiam, tn̄ potest esse remotum sicut in Francia pp fœtorem. Idem Io. And. Anc. in d. c pen. in fi. & idem Anch. in d. c. penul. in fi. Idem tenet Michael Pictabien. in parrochiali curatorum, in c. 6. de sepulturis, fol. 134. col. j.

Et ista cimiteria ad sepeliendum, de iure cōi so
8 lum ecclesię habentes † populum seu Parrochiā habent: nam istud ius funerandi est de iure parrochiali, quemadmodum sacramētorum exhibitio. cle. dudum. verum. de sepul. Inno. in c. j. de sepult. Archi. Io. And. in c. j. eo. tit. lib. 6. dum tn̄ tale cimiterium

terium ſit deputatum in dicta Eccleſia per Epiſcopum. Nam Eps deſignat, & benedicit tale cimiterium. ſecundum formam Canonis. Nemo de conſec. diſt. j. ſecundum Ioan. And. Panor. & alios in c. certificati. de ſepult. & per Petr. de Peruſ. in trac. de canonica parrochiali. c. 12. in 4. vol. fol. 183. & in tract. de parrochiali curatorum. c. 6. cum ſeq. & Epiſcopus poteſt deputare tale cimiterium dictæ eccleſiæ, habenti propè eccleſiam, vel longè ab eccleſia, per ſuperius dicta. & illud ſolum, ꝙ per Epiſcopum fuit deſignatum, habebit eccleſia pro cimiterio, ſecundum Io. An. in d. c. certificati. col. 2. in fi. & quot paſſus debeat habere cimiterium. dico infra, in verbo, paſſus.

Ioannes Bichis in d. c. definiuit. num. 12. fol. 72. col. 3. vult innuere, quòd † fugientes ad cimiteriũ non gaudent, niſi prius fugiant ad eccleſ. & poſtea quam ad eccl. confugerint, poſſunt egredi ad cimiterium, & ibi gaudebunt immunitate. Nam iura dñt, & loquuntur de fugientibus ad eccleſiam, nõ autem de fugientibus ad cimiterium, & ſi voluiſſent intelligere de cimiterio, bene ſciuiſſent dicere ad eccleſiam, vel cimiterium. c. ad audi. de deci. & ſic vult dictus Doctor, ꝙ confugiens ad cimiterium nõ gaudeat immunitate, niſi prius fugiat ad eccleſiam, & ſic ſentit ꝙ cimiterium de per ſe, & principaliter non gaudet immunitate, ſiuè ſit contiguum, ſiuè remotum. ideo fugientes ad cimiterium duntaxat, non gaudebunt immunitate. & Nico. Boer. in deciſ. quæſt. 110. col. 3. refert iſtam opinionem Io. Bichis, & dicit, ꝙ in contrarium videtur, arg. c. ſiquis contumax. c. diffiniuit. 17. q. 4. dico latius infra. Et iſtam opinionem Io. Bichis videtur tenere Montalbus in gl. ſua. ſuper l. 4. tit. 11. in j. partita. ll. Hiſpaniæ, dum vult, ꝙ ſi aliquis delinquat in cimiterio ex propoſito incontinenti intrandi in eccleſiam, aliàs nõ cõmiſſurus, nõ gaudebit immunitate; & ſi nõ ex ꝓpoſito defendẽdi ab eccle. ſed caſualiter deliqt ĩ cimiterio, & ſtatim ingreditur eccle. gaudebit ĩmunitate, sẽtit, ꝙ cimiterium

rium non gaudet immunitate. & idem in passib⁹, secūdum Io. Bich. refero eū infra, in verbo, passius.

Est aduertendum quod iura, quæ loquuntur de his, qui debent gaudere immunitate, loquūtur de fugientibus ad ecclesiam, & nō de fugientibus ad cimiterium. Et sic videtur quod non debet extensio fieri de ecclesia ad cimiterium, nisi in casibus à iure expressis: maximè in isto casu, ne delicta remaneant impunita. nam reipublice interest delinquentes punire. c. vt famę. de sen. excom. cū simil. facit gl. fi. in c. quæsitum. 13. q. 2. quæ dicit, qđ priuilegium concessum ecclesiæ, vt liberetur fugiens ad eam, non extenditur ad illum, qui recipit corpus Christi: quia priuilegium non debet trahi ad consequentiam. 17. q. 4. nec aliquod priuilegium trahendum est ad consequentiam. c. petisti. 7. q. j. c. hinc. 16. q. j. glo. in d. c. sicut. c. hinc. 16. q. j. faciunt etiam quæ per Barb. dicuntur in d. tracta. de præstantia. Cardin. q. 9. partis primæ. fol. 57. col. 3. in 6. volum.

His non obstantibus est concludendum. Primo, quòd fugientes ad solum cimiterium, gaudent eadem immunitate, qua gaudent fugientes ad ecclesiam. Et hoc probatur per iura, & rationes, in principio istius qōnis alleg. Nam licet fortè non reperiantur iura, quæ expresse dicant, quòd fugientes ad solum cimiterium gaudeant immunitate, vt ab eo extrahi non possint, prout confugientes ad ecclesiam: tñ per iura, & cas⁹ similes, & rationes, potest concludi idem, quòd in ecclesia retuli sup. vbi dixi, quod cimiterium eodem priuilegio gaudet cum ecclesia. Vnde dicit Henric. Bohic in c. pe. eo. tit. co. 4. nu. 3. quòd cimiterium eodem priuilegio gaudet, quātum ad immunitatem, quo & ecclesia, per c. cū ecclesia, & c. fi. eo. ti. Vñ ēt Albe. de Rosa. in dictionario suo, in verbo, cimiteriū, qđ cimiteriū hēt eandē immunitatē, quā ecclesia: pterq̄ in duobus casib⁹. s. quòd nullus mortuus dēt in ecclesia sepeliri, & quòd laici in choro esse non debēt. Hosti. in summa. eod. tit. Io. Mona. in c. decet. de

immu.

immu.eccle.16.ubi dicit, quod delinquentes in ec clesia,vel cimiterio,nunquã hñt immunitatẽ. Albe.in l.nemo.1.de sacrosf.eccl..C.dicit,ꝙ de iure ciuili est ibi text.sing. quod nullus dẽt in ecclesia sepeliri.Et idem tenet Azo. in summa de sacrosanc. eccl.C.& Albe.in d.l.nemo.dicit cõtrarium tñ videmus continuo de facto fieri. Vide eũ,nõ refero, quia non est ad propositum nostrũ.Clab.isto titu. q.3.dicit,ꝙ hodie non seruatur, & male. Io.An.in addit.ad Spec.isto tit.in 4.par.ponit decem immunitates ecclesię & in nona dicit,ꝙ hanc immunitatẽ habet cimiteriũ,& Io.de Tur.Cre.in c.siquis in atrio.17.q.4.quem retuli sup. ponit 12.immunitates ecclesiæ, & dicit, ꝙ dictas immunitates habet cimiteriũ.Nam ibi q.3.quærit.vtrũ cimiteria habeant eãdem immunitatem. Rñdet,sęcundũ Ray. & Hosti.quod hñt eandem immunitatem, q̃ ecclesia,& facit gl.in c.consuluisti,de conse.eccl. vel altaris,q̃ dicit,quod eadẽ gaudet immunitate ecclesia,& cimiterium.dicit text.in d.c.consuluisti.qđ polluitur ecclesia, & cimiterium,si excõicatus ibi sepeliatur.vnde dicit Arch.in c.si quis contumax, quòd argm̃ illius litteræ videtur,quòd ecclesia,& cimiterium gaudent eodẽ priuilegio,ad idem c.si quis eadem causa,& q.& c.fi.eo.tit. & ab hoc dici consueuit, quòd in quo casu cimiteriũ indiget reconciliatione,& ecclesia,quia vtrumq; gaudet priuilegio eodem. ad idem in rubr. & in c.cum ecclesia,& c.fi.eo.ti.nã idem iuris, quòd est in principali,est in accessorio. C.prudentiam.de offi.deleg.§. pe.in fi.& cũ illa aqua,qua benedicitur ecclesia,& cimiteriũ.Io.And.in d.c.consuluistis.post Inno.& Hosti.ibi,& facit rubr.de conse.eccle. & cimiterij ponit ibi duo tanquã connexa,vt scias qđ vno violato intelligitur aliud violatũ,scđm Archi.in d.c. si qs cõtumax.Card.in cle.j.q.j.de pœni.& remiss.

Hosti.in d.c.consuluisti, dicit,ꝙ in quo casu cimiterium indiget † reconciliatione, in eodem & ecclesia, quia vtrumq; eodem priuilegio gaudet. alle.iura per Archi.alleg.& Archi.refert Hosti. 10

Anch.Car.post Io.And.in c.certificati.de sepul. Car.q.2.Anch.q.j.dñt,ꝙ cimiterium habet immu
21 nitatem à iure,quia non debet violari.c.inter alia.de immu.eccl.nec pollui.c.consuluisti.de cele. mis.nec in eo negociationes,vel nundinę fieri,vel causæ,maximè criminales,tractari per Iudices seculares.c.in eccles.de immunitate eccles. c.decet. eod.tit.lib.6.

Fel.in c.cum pro causa.de sent.excom.dicit per illum tex.& c.sicut antiquitus.17.q.4. ꝙ qui fugit ad cimiterium ecclesiæ, est tutus, & dicit etiam ꝙ violans propè ecclesiam,dicitur violare ipsam, cũ ecclesia dicatur per 40.passus,& l.2 tit.11.in j.par tita ll.Hispaniarum,expressè disponit, ꝙ quicunque ad eccle.vel eius portam, vel cimiterium con fugerit,non est inde extrahendus,&c.

Anch.in c.cum in ecclesia,eo.ti.in prin. in 2.nota.dicit not.ꝙ cimiteria gaudent eadem immunitate cum ecclesia,vt ꝙ in vno prohibetur,prohibitũ videatur ĩ reliquo,c.j.de cõse.eccl.vel alta.li.6.

Claba.in summa isto tit.in princ.q.6. dicit, ꝙ in ecclesia,vel cimiterio,non debet vlla violentia fieri, vel aliquis violenter extrahi, aut eius confinia frãgi,d.c.sicut antiquitus. 17.q.4. Ex prædictis cõstat,& apparet,ꝙ tam iura,quam Doctores loquẽtia,& loquentes de cimiterio,loquuntur indistinctè,ꝙ gaudet eadem immunitate,qua ecclesia. facit ẽt tex.in c.decet.eo.tit.lib.6.in fi.vbi tex.dicit, cessent in ecclesijs,eorumq; cimiterijs,negociationes,&c.Nam ibi datur eadem immunitas cimiterio,quæ datur ecclesiæ.

Alberic. de Rosa.in l.in tantum. §.religiosum. in prin.de re.diui.ff.vbi dicit,ꝙ ille tex. facit in argumentum. ꝙ cimiterium non gaudet immunitate confugientium ad ecclesiam,sed dic contra. quia cimiteria communiter consecrantur,ita ꝙ religiosa sunt, non solum per mortuorum illationẽ, sed per consec.ipsorum.c.vni.de conse.eccle.vel alta. lib.6.secundum Alber.vbi sup. Quòd cimiterium separatum,vel remotum ab ecclesia gaudet illa ẽt

eadem

eadem immunitate, qua gaudet cimiterium conti guum ecclesiæ. Nam iura loquentia de immunitate ecclesię, loquuntur generaliter, nulla facta mentione, seu distinctione, an sit remotum, vel contiguum, & cum iura non distinguant, nec nos distinguere debemus. l. de pretio. de publi. in rem actio. ff. facit gl. in d. c. is cui. de sent. excom. lib. 6. vbi dicit, ꝙ interdicto mihi ingressu ecclesiæ, est interdictum, & cimiterium. d. c. is cui. nec est distinguendum, an cimiterium sit contiguum, vel non, postquam tex. non distinguit; prout facit tex. in c. si ciuitas, de sent excom. lib. 6. secundum gl. prędictã, facit tex. in d. c. si ciuitas, vbi text. dicit, q' interdicta ecclesia, est interdictum cimiterium cõtiguũ, secus si non est contiguum, c. vni. de conse. eccles. vel alta. vbi tex. dicit, ꝙ polluta ecclesia, est pollutum cimiterium sibi contiguum, secus si est remotum. Nam in prædictis iuribus fit distinctio de cimiterio contiguo, & remoto. Vbi nõ fit distinctio expresso iure, nulla est differentia inter cimiteriũ contiguum, & remotum. Ratio, quare in dictis iuribus, fit distinctio, ponitur in d. gl. c. is cui, quæ dicit, ꝙ illa distinctio habet locum, vbi res interdicitur, scilicet ecclesia; tunc res contigua, est ẽt interdicta, sed vbi interdictum refertur ad hominem, quid ad eum, an cimiterium sit contiguũ, vel non. Nam si non posset persona interdicta sepeliri in contiguo, posset in remoto, & sic fieret interdictũ ludibrio, & illuderentur censuræ, scd̃m glo. in d. c. is cui. Et idem tenuit ante d. gloss. Gulielmus de monte Laudino, in d. c. is cui. & quot passus habere debeat cimiterium, dico in verbo, passus.

Dormitorium.

SVMMARIVM.

1 *Dormitorium gaudet immunitate.*

5. Ampliat. 11 AMPLIATIO quinta in dormitorio. Nam dormitoriũ gaudet ẽt immunitate, dico de dormitorio communi, vbi clerici, seu religiosi, dormiunt in communi. per tex. in c. quoniam, pro causa. de sent. excom. vbi tex. dicit, quòd inijciens manus violẽtas in dormitorio, violat immunitatem eccle. Isti religiosi habẽt dormitorium suum infra septa monasterij, & dico infra in ver. septa. in 11. limitatio.

Passus.

SVMMARIVM.

1 Matrix Ecclesia habet per circuitũ 40. passus, minores 30. quibus gaudet immunitate.

2 Loci contigui Ecclesiæ non gaudent immunitate.

3 Maior Ecclesia dicitur baptismalis, & cur ita.

4 Cimiterium inter illos passus contiguos num oportet connumerare.

5 Cimiterium quot passus continere debeat.

6 Confugiens ad statuam Præfecti gaudet immunitate.

7 Loci contigui modo prædicto monasterijs, an gaudeat immunitate.

8 Qualiter computentur passus contigui Ecclesijs respectu immunitatis.

D E iure,Ecclesia † matrix,quæ est 6. Am
maior, habet per circuitum 40. pliat.
passus· ecclesiæ minores habent 1
30.passus. tex.est in c.sicut anti-
quitus.ca.quisquis.17.q.4.& ibi
glo.in d.c.sicut,quantum conti-
net passus , quæ dicit. passus est
mensura quinque pedum.gl.in l.3.de verb.sig.di-
cit,quòd passus est quinq; pedũ,& pes est 15.digi-
torum.d.gl.c.si cui.Bar.in d.l.3. quot pedũ est pas
sus.refert gl.ibi 5.pedum.& qualiter debent intel
ligi pedes.dicit,ꝙ secundũ vsũ ciuitatis.Alex.post
Bar.in l.j.si quis cautionibus.ff.& similis glo.in l.
itinere,quæ est lex tertia.ff.de verb. & re. sign.pes
est spatium 15.digitorum.† Capellæ verò quę sũt 2
infra ambitum murorum ciuitatis, castri, villæ,
non ponũtur in hac 30.passuum obseruatione. gl.
in d.c.sicut antiquitus,ꝑ tex. in c.quisquis.17.q.4.
Henric.Bohic.in c.pe.in fi.& ibi Panor. eo.tit.Ho
sti.in summa eo.tit.§.in quantum.col.j.in fi.vers.
immunitatem,& Antonius in ca.fina.eodem titul.
Ioan.Faber.in §.fina.de his, qui sunt sui,vel alien.
iur.Cassa.in consue.Burg.fol.57.col.2. Et idem te
net Io.de Tur.Crem.in d.c.sicut antiquitus.Et Io.
Bich.in repet.can.diffiniuit.17. q.4.not.8. fol.76.
col.4.Io.And.in c.certificari. de sepult. col.j.in fi.
& prædicti passus sunt designati pro cimiterio. se
cundum Archi.in d.c.si quis contumax. Panor.in
d.c.pen.eod.tit. tñ si cimiterium in spacio minori
præcingitur circa aliquam Ecclesiam, nihilominus
ad spacium prædictorum passuum extenditur im
munitas Ecclesię,dummodo infra illos passus alia
domus extranea.i.laicorum non interponatur,ca.
diffiniuit.17.q.4.ita videtur sentire. Ant.in d.c.in
ter alia.eo.tit.Refert prędicta Io.de Bichis.in d.c.
diffiniuit. fol. 76. colum.quarta. versicul.octauo
nota.

Et maior † Ecclesia dicitur baptismalis, quæ di 3
citur maior Ecclesia respectu capellarum,quas ha
bere debet.ca.plures.16.q.j. secundum Archid.&

Io.de Tur.Cre.in d.ca.ſicut antiquitus. & eccleſia maior dicitur matrix.Hoſti.in ſumma eo. tit.§.in quantum,in fin.j.col. Henric.Bohic.in c.pen.eod. tit.col.fin.

Silueſtrinus in ſumma, in verbo, immunitas.3. in prin.q.j.loquitur ẽt de iſtis paſſibus,prout text. in d.c.ſicut antiquitus.maior eccleſia.i.matrix habet 40.paſſus, minor 30.iſti paſſus gaudent immunitate,ꝙ tñ non habet locum in capellis, quę ſunt in ambitu caſtellorum, vbi propter loci anguſtiã obſeruari non poteſt.d.c.quiſquis.ſimiliter & religioſorum monaſteria.Silueſt.vbi ſup.

Iaſ.in d.l.pleriq;.col.3.in prin.refert iſtos paſſ⁹, videlicet in maiori eccleſia 40. paſſus circa eccleſiam,in alijs 30.per d.c.ſicut antiquitus, refert alios Doctores.

Reſtat videre,an prædicti paſſus gaudeant eadẽ immunitate, qua gaudet eccleſia, ſi in prædictis 4 † paſſibus includitur cimiterium, dico,vt in verbo,cimiterium ſup. & dixi in iſto ver. paſſus.

Si verò cimiterium eſt remotũ ab eccleſia,& ab iſtis paſſib⁹,iſti paſſ⁹ an gaudeãt iſta immunitate?

Refert Io.Bichis.vbi ſup.in c.diffiniuit. 17.q.4. fol.72.col.3.ver.ex præcedentibus collige, vbi dicit,ꝙ ſi quis delinquat extra eccleſiam, licet intra 30.paſſus,vel ẽt extra ipſos paſſus,niſi cõfugiat ad eccleſiam;non cõſequitur immunitatem,tñ poſtquam ad eccleſiam confugit,põt egredi extra eccleſiam,per 30.paſſus in circuitu, ſine receptaculo extraneorum domorum laicorum.Iura loquẽtia de hac materia, dñt confugientes ad eccleſiã, conſequi immunitatem: non aũt confugientes ad illos paſſus.Et idem Io.Bichis.vbi ſup. nota.3.fol. 75.col.3.in prin.notat ex illo tex.in verbo, ad eccleſ. confugiens ad eccleſiam gaudet immunitate.Secus ergo,ſi ad paſſus prædictos,ad quos extẽditur immunitas, ad quos quis poteſt procedere, poſtquam cõfugit ad Eccleſiam, & in hoc reſidet diſt.Doctor.nota.8.fol.76.col.4.notat ex illo tex. ꝙ eccleſia non ſolum gaudet immunitate, quan-

tum

tum tangit murum, sed habet etiam Ecclesia maior in toto circuitu 40. passus, intra quos fugiens ad eam, potest progredi, & gaudet immunitate, in eis inferiores eccle. hñt 30. passus, vt sup. dixi, & in eis fugiens gaudet immunitate. Erit ergo dicendũ secundum prædictum Doctorem, ꝙ isti passus tũc gaudent immunitate, qñ quis prius fugerit ad ecclesiam, & postea egressus fuerit ad dictos passus, & tunc gaudebit. Si verò non ingreditur ad ecclesiam, sed fugit ad dictos passus, & ibi remanet, tũc fugiens ad dictos passus nõ gaudet illa ĩmunitate, qua gaudet fugiens ad ecclesiam, & idem est in cimiterio, secundum eum, quem retuli sup. in versi. cimiterium, ibi vide.

Et quot passus habere dẽt † cimiterium. Car. in c. certificati. de sepultu. q. 2. post Io. And. dicit, ꝙ secundũ antiqua iura maior ecclesia in circuitu dẽt habere 40. passus. aliæ verò 30. d. c. sicut antiqtus, nisi ecclesiæ sint inter castella, & loca ardua. c. qsquis. 17. q. 4. & dicit Ioan. And. in d. c. certificati. ꝙ nec in locis latis seruatur, ꝙ tot pass⁹ designẽtur. illud ergo solum, ꝙ per Episcopum fuit designatum, habebit ecclesia. Idem Card. vbi supra. 5

Est aduertendum, ꝙ tex. in d. c. sicut antiquitus, loquens de passibus, loquitur indistinctè, cui⁹ verba sunt, statuimus, vt maior ecclesia per circuitũ habeat 40. passus. capellæ verò, vel minores ecclesiæ 30. qui autem confinia eorum confringere tentauerit, aut personam hominis, vel bona eius inde subtraxerit, nisi publicus latro erit, quousq; emendet, & nisi, ꝙ rapuerit reddat, excommunicetur. ecce tex. qui vult, quòd dicti passus gaudeant immunitate prædicta, sine aliqua distinctione.

Host. in sũma isto ti. in §. quantũ, col. 2. in prin. dt, ꝙ si aliquis maleficus delinquat, vel alius ad ecclesiã confugiat, & infra dictũ ambitũ se recipiat, ecclesia ipsum saluare debet. can. reos. 25. q. 3. nec mirum. Nam † ad statuã Præfecti vrbis fugientes, saluat lex. l. j. §. j. de offi. præfe. vrbis. ff. id, ꝙ Hosti. tenet. Henricus Bohic. in c. 2. eod. titu. colum. fin. 6

in prin.vbi dicit,ita nota. quod hanc immunitatẽ habet ecclesia, nedum infra ipsam ecclesiam, sed et extra,vsq; ad 40.passus.si est ecclesia matrix, ex quo ergo aliquis delinquens, vel alius ad ecclesiã confugiens,infra dictũ ambitum se recipit, ecclesia ipsum saluare debet.d.c.reos.

Ant.de Butr.in c.fi.eo.tit.quærit in prin.quid si non delinquitur in eccles. sed intra Septa ecclesiæ infra 40.passus,an gandeat immunitate, dicit,idẽ quod in ecclesia.idem si infra 30.passus in minoribus ecclesijs.ca.si quis contumax.16.q.4.

Item monasteria,quæ sunt intra, seu infra ambitum murorum alicuius loci,vel ciuitatis,non hñt hoc priuilegiũ passuum per Hostiẽ. & alios,in c.j. de præb.lib.6.retuli sup. in ver. monasteriũ. vnde dicit tex.in c.quisquis. 17. q.4. quod capellæ, quæ sunt infra ambitum murorum castellorum,nõ ponuntur in hac 30.passuum obseruatione. Pano.in c.pe.col.fi.quęrit an ecclesia gaudeat immunitate hac,quatenus cingitur muris, an non. ita concludit, quod hanc immunitatem habet in suo cimiterio.d.c.si quis cõtumax.16.q.4. & de iure,ecclesia maior debet habere per circuitum 40. passus. capellæ,vel minores ecclesiæ 30. d.c.sicut antiqtus. 17.q.4.vult Panor.quod illi passus,qui sunt in circuitu ecclesiæ,gaudeant hac immunitate.

Claba.in summa ist. tit. in princ.q.6.dicit,ꝙ in ecclesia,vel cimiterio non debet vlla violentia fieri,vel aliquis violenter extrahi, aut eius confinia frangi,alleg.c.sicut antiquitus. illa confinia sunt, isti passus,de quibus loquimur.

Siluestrinus in verbo,immunitas.3. in prin.q.1. quærit,quæ loca gaudeant ista immunitate. Et inter alios ponit spacium in circuitu eccl.40.passuũ, quoad maiorem. i.matricẽ, & 30. quoad minores eccl.d.c.sicut antiquitus,& c.quisquis. 17.q.4.vnde prædicta iura,& prędicti Doct.absolutè loquũtur,qđ isti passus gaudeant hac immunitate, absq; eo,quòd prius debeat fugiẽs ingredi eccl. ad hoc, quòd isti passus habeant dictam immunitatem.

Albe.

Albe. in l. 2. C. de his, qui ad eccl. confu. Nā tex. ibi dicit, quod confugientes ad sacrosanct. eccles. nemini licet abducere. dicit, confug. ad eccl. intelligunt ēt si confugiunt sub porticibus eccl. & circunquaq; ad ipsam eccle. ad 30. passus. c. si quis cōtumax, c. diffiniuit, & per totum. 17. q. 4. in ecclesia maiori, siuè cathedrali 40. passus, d. c. sicut antiqtus, & ita intelligitur l. fi. de his, qui ad eccle. cōfu. c. ver. ex his ergo locis, eorumque finibus expelli, aut eijci non pñt. addit Oldr. ibi, eorumq; finibus, qui fines sunt 40. passus, in ecclesia maiori, 30. verò in alijs ecclesijs. Refert Oldra. Alber. in d. l. fin. in prin. sed qualiter cōputabuntur isti 30. vel 40. passus. dicit Alber. in d. l. 2. referendo Scolasticum, & Vgum, quod ad eam partem tm̄, vbi est cimiteriū. Alber. tñ vbi sup. contrarium concludit, qui dicit, quod istos 30. vel 40. passus, habet ecclesia in toto circuitu, per tex. in c. diffiniuit. c. quisquis, & in d. c. sicut antiquitus. Et infra dictos passus, nulla domus præter clericorum debet ædificari. ca. nulla. 12. q. 2. & illa etiam gaudet immunitate. d. c. quisquis. hæc Alber. vbi sup.

Io. Igne. in l. j. nu. 58. fo. 15. col. j. dicit, quòd 30. passus immunitatis habet vnaquæq; basilica. d. c. quisquis, c. diffiniuit, Eccle. verò maior 40. c. sicut antiquitus, licet hic vsus nō obseruetur de 30. passibus, secundum eum.

Petrus Belluga, in tract. de Speculo Principum. fol. 49. col. 4. & fol. seq. in prin. dicit, ꝙ de iure ecclesiæ maiores hñt immunitatem intra 40. passus, minores ecclesię infra 30. d. c. sicut antiqtus. Illud tñ non habet locum in capellis, quæ erunt infra ambitum castrorum, seu castellorum, vel in modicis populationibus pp loci angustiam d. c. quisqs, & c. quæstio. & scias, quod scdm Isidorum, passus immunitatis est quinq; pedum, & quilibet pes, sexdecim digitorum. gl. in d. c. sicut antiquitus, & in simili. in l. vicena millia passuum. ff. si quis cautionibus. sed isti passus à quo loco numerabuntur? aliqui dicunt, ꝙ ab ea parte tm̄, vbi est cimiterium.

Et dñt, ꝙ ita tenet Bugolinus, & Io. An.in c.inter alia,& in c.si. eo.tit. vbi non fit mentio de passib⁹, nisi de ecclesia, & cimiterio, sed veritas est, ꝙ ecclesia hēt istos passus in toto circuitu, & hoc satis probatur per iura superius alle. Nam maior ecclesia in circuitu 40.passus,& minor 30. ꝓ cimiterio, in d.c.sicut antiquitus,& infra dictos passus, nulla domus ēt clericorū pōt ædificari, ca.nulla.12.q.j. & tenet Oldr.cons.55.inci.cōsueuit dubitari.Hæc Petr⁹,vbi sup.& idē Albe.in l.2.retuli sup.ista co.

8 Oldr.cons.55. q̄rit qualiter cōputētur † isti 40. passus,intra quos gaudet ecclesia immunitate. Refert,ꝙ Hosti.ab ea parte,vbi est cimiteriū· & ideo in decreta.non dicitur de 30.passibus, sed de ecclesia,et de cimiterio.Dicit tñ Old.vbi sup.ego credo ꝙ istos 30. passus hēat in toto circuitu, & hoc expressè habetur in c.diffiniuit, & c.qui sqs. 17.q.4. nam maior ecclesia dēt in circuitu habere 40. passus,& nulla domus ēt clericorū,dēt ædificari. c.in illo.12.q.j. & illa benè gaudet immunitate, vt in dictis iuribus.hæc Old.vbi sup.Erit ergo conclusio,quod delinquens,fugiens ad dictos passus,gaudet immunitate, etiam si non prius ingrediatur ecclesiam.Valet tamen consuetudo, quòd dicti passus non habeant immunitatem,vt sup.dictum est.

Porticus.

SVMMARIVM.

1 *Fugiens ad porticum ecclesiæ, quando gaudet immunitate.*

2 *Porticus ecclesiæ, quid sit.*

3 *Domus appellatione,an porticus contineatur,& quid in materia pœnali,vnde hic latè.*

4 *Extrahens fugientem in ecclesiæ porticum excommunicari debet.*

AN fugiens † ad porticum Ecclesiæ, gaudeat immunitate? 1
7. Ampliat. 2

Quæro primũ quid † sit porticus. Hosti. in summa. in titu. de accusatio. §. res exitum, dicit, ꝙ vestibulum dicitur locus ante carcerem, sicut porticus ante domum, Bar. in l. cætera. §. hoc Senatusconf. de lega. j. ff. dicit, ꝙ porticus non habet parietes vndique, & accedit domui. Bar. in l. ꝙ cõclaue. in prin. de dam. infe. Dicit, item scias, ꝙ porticus est quidã locus coopertus desuper, discoopert⁹ ante, & hoc modo accipitur in l. ꝙ conclaue, & in l. & c. §. hoc senatus. potest ẽt intelligi porticus ista menia, seu prosella in vulgari. Card. in cle. j. §. ciuitas. de pœ. dicit, ꝙ porticus est duplex, priuatus, & publicus: si est priuatus, est pars domus, secus si est publicus, quia tunc non potest dici pars domus, cum omnibus pateat; de priuata porticu, patet exemplari, maximè Romæ, vbi aliquæ clauduntur porticus, & vtuntur ipsis solis tanquam domo. Cardi. vbi sup. q. 7. vnde quoad propositum nostrum est dicendũ, ꝙ porticus est, quæ adhæret, & est coniuncta & præest portæ ecclesiæ, & est desuper cooperta, & discooperta ante. vel secundum Archid. & Ioã. de Tur. Cre. in d. c. si quis contumax, in verbo, porticibus, quę sunt intra 30. vel 40. passus, qui in circuitu ecclesiæ sunt designati pro cimiterio, secũdum prædictos, & communiter istæ porticus sunt ante portas Ecclesiæ, & sunt copertæ desuper, & discoopertæ ante, & Bal. in d. l. quòd conclaue, dicit, quòd porticus cadent illis ædibus, ex quibus tantum habetur aditus.

Et an appellatione † domus veniat porticus, & an pœna insultantis domum habeat locum in insultanti porticum, vide Bar. & omnes in d. l. cætera. §. hoc senatus. 2. de leg. j. & omnes in d. l. quòd conclaue. de dam. infect. ff. Cardi. in d. c. inter alia. quæstio. 4. & vide Alber. in l. final. de his, qui ad ecclesias confug. C. & in dictionario in versicul. 3

porticus,

porticus.Et in repertorio Brixi.in verbo, portic⁹, & vide plenè per Barba.in cle.causam, de electio. fol.120.col.2.cum seq.

Et de porticu latè loquitur Bar.Cæpol. in tract. de ser.vrb.præd.in tit.de claustro,seu cõclaui, fo. 23.col.j.& 2.& quid sit porticus.Refert Bar. in d. l.quòd conclaue.de dam.in fe.ff.retuli sup.

Et appellatione domus an veniat porticus.ibi per eũ plenè in 2.q.& Cæpol.vbi sup. ponit quinque quæstiones circa porticum.

Ang.in l.plerique.de in ius voc. ff.quærit an poterit quis capi,si est in porticu,dicit, quòd sic,quia non extrahitur de domo, quia ibi stando aditum sui præstat,& publicè,ergo,&c.

Et quod appellatione domus veniat porticus,tenet Spec.in tit.de immun.eccles.§.j.& Marcus de Mant.cons.211.in fi.

Nec in circunstantijs ecclesiæ, potest quis capi secundum Bar.in d.l.præsenti.Ias.in d.l.plerique. col.3.in prin.de in ius vocã. ff.vnde videtur velle Bar.in l.meminisse. de offi.Procons. ff.quod factũ in porticu, si cohæret domui, dicitur factũ in domo,& Flor.in l.quidam Iberus, quærit an appellatione domus comprehendatur porticus, quod in materia fauorabili,appellatione dom⁹ veniat porticus,secus in materia odiosa.Ideò statutum pœnale contra inuentum extra domum sine lumine,nõ comprehenderet inuentum sub porticu;vnde concludit dictus Floria.de S. Petro, in d.l.quidã,in fi. quod si porticus sit affixa ædib⁹, vt sunt Bononiæ, quod tunc porticus censetur pars ædium, vel domus.l.quod conclaue.de dam.infe.ff. & ideo tunc continetur porticus appellatione domus,vel ędis, secus, si nihil habeat supra se, quod contingat cũ domo,vt patet: tunc.n.porticus non comprehenditur appellatione domus.Floria.vbi sup.

Ang.de Aretio,in tract.de malef. in ver.fecit insultum,col.3.in paruo vol.fo 97.col.j.refert Bart. & Flor.vbi sup. & dicit, quòd aut est odiosa dispositio,vt in augendo pœnam insultanti ad domum,

tunc

tunc porticus non comprehenditur, & dicit Ang. ibi, quòd fortè iſto caſu non eſſet malum dicere, vt dicit,Flor.in d.l.quidam Iberus.ſ.vtrum porticus ſit affixa domui,& tunc pars domus iudicabitur,aliàs non, & tum etiam in pœnalibus veniret porticus appellatione domus, & qñ appellatione domus contineatur porticus.Ang.ibi col.4.verſi. an aũt appellatione dom⁹:vbi refert Ang.in l.pleriq;,& l.ſeq.de in ius voc.ff.quòd licet quis nõ poſſit capi in domo,tñ poterit in porticu, quæ eſt diuerſa,& ſeparata à domo.ſcdm Ang. vbi ſup.alle. Imo.poſt glo.in clem.cauſa,in verbo,in domo,de elect.quæ vult,quòd idem eſt,quòd aliquid fiat ante domum,ſicut in domo,& dicit Imo. in d.cle.ſuper d.glo.col.11. quòd dictio,in, aliqñ ponitur ꝓ ante,quod nota pro illa queſtio.ſi Statuto imponatur pœna aggredienti aliquẽ,vel in domo, vel ante domum,ſi fit in porticu, cenſetur factum in domo.Barba.in d.clem.cauſam.col.pen. & fi. Refert Spec.& Io.And.in addit.ad Spec.in tit.de iniuriis. in 4.par.fo.120.ĩ parno vol. & ſequitur diſtinctionem Io.And. quòd ſi porticus eſt in proprio ſolo, venit appellatione domus: ſi verò porticus eſt in ſolo publico,non venit appellatione domus:vnde ſi porticus eccleſiæ,eſt ipſius eccleſiæ,idem eſt qđ in eccleſia,ſecundum Io.Andr. Barba.vbi ſup.qui latius loquitur.

Guliel.Mayne.in l.nemo de domo.de regu.iur. ff.fol.249.col.1.& 2.q̃rit an de porticu dom⁹ ſuæ, poſſit quis extrahi?refert Iac.de Aretio. & Bal. & alios in l.cætera.§.hoc Senatuſconſultum.de leg. j.ff.& Bar.in l.meminiſſe,de off.Procon. & leg.ff. & Barb.in l.j.§.j.de cloacis. ff. & Bal.ſuper rub.ſo lu.matr.ff.& Flor.in d.l.quidam, & Ang. in tract. de malefi.in ver.fecit inſultum,retuli ſup.& concludit cum Floria.& Angel.vult quòd,ſi porticus affigitur domui, iudicabitur, vt pars domus, aliàs ſecus, & hoc procedit in quacunque materia etiã odioſa,ſi verò non eſt affixus domui,in fauorabilibus comprehenditur, in odioſis ſecus, vt latius

per

per Gulielmum vbi ſupra:

¶Veniendo ad propoſitum noſtrũ,an talis porticus gaudeat immunitate, de qua in regula noſtra;eſt concludendum,ꝙ ſic.per can.ſi quis contu
4 max.17.q.4.vbi tex. ꝙ extrahens † fugientem de porticibus eccleſiæ debet excõicari, & vnde dicit Card.in d.can.inter alia. col.j. q.4. ꝙ de porticibꝰ eccleſiæ adhęrentibus,dicit,ꝙ idem eſt,q' in eccleſia.Matth.de Afflict. in tracta. de iure prothomiſeos,in 2.vol.fol.154.col.j.nu.15. dicit, ꝙ fugiens ad porticum eccleſiæ gaudebit immunitate totius eccleſiæ,per d.c.ſi quis contumax.

Iaſ.in d.l.pleriq;.de in ius voc.ff.col.3.in princ. dicit,q' in porticibus circa eccleſiam, non p̃t quis capi.& Panor.in d.c.pe.eo.ti.col.fi.dicit,ꝙ porticus eccleſiæ adhærentes gaudent hac immunitate per d.c.ſi quis contumax,vt ibi per eum,idem dicit Anch.conſ.160.ꝙ fugiẽs ad porticum eccleſiæ gaudet immunitate, per d.c.ſi quis, & hæc omnia operatur adnexitas; ſecundum eum intellige concluſionem,ꝙ porticus eſt affixa eccleſię,& ſolum eſt ipſiꝰ eccleſiæ ſcd̃m p̃dictos,ſed ſi ſolũ eſt publicũ,ſecus eſt dd̃m,ſecundum Io.& Barba. vbi ſup.

¶Aduertite quòd ſi porticus adhæret portis eccleſiæ,nulla eſt dubitatio,quia eſt intra paſſus eccleſiæ,vt ſupra;in præcedenti ampliatione.

Si verò porticus non eſt in portis eccleſiæ, ſed eſt in portis cimiterij,tunc crederem, ꝙ ſi porticꝰ eſt affixa cimiterio,reputabitur pro cimiterio, ſecundum Angelum,& Gulielmum, quos ſupra retuli,& ſic gaudebit priuilegio cimiterij,intelligitur, ſi ſolum porticus eſt ipſius cimiterij, ſecundum Io.And.& Barb.vbi ſup.

Si verò non eſt affixa cimiterio, vel ſolum non eſt ipſius cimiterij, non gaudebit, per ſupradicta.

Panor.in c.j.de decimis,col.2. verſi.nouum.ibi in veſtibulo temploq; conuiuia fiebant,olim in veſtibulo templi,ideſt in porticu,vel in ædificio templo contiguo: & appellabatur veſtibulũ. quia ibi

veſtie-

vestiebantur egredientes, seu ingredientes in templum, secundum eorum consuetudinem. In tẽplo autem non debet quis conuiuari, ar. c. j. eo. tit. li. 6. nisi necessitas aliud vrgeat, c. 2. de custo. Ancha. & dicit Panor. quod ex hoc vno text. collige, & tene mente, ꝙ dispositio loquens de templo, seu domo, non extenditur ad porticum domus, vel templi. Nam vt vides, aliquid permittitur in porticu, non autem in templo, & facit ad quęstionem, Statutum grauiter punit percutientem alium in domo sua. Nunquid habeat locum si percutiat in porticu domus. Prædicta faciunt, ꝙ non. Satis tñ dicit Panor. ponderandam mentem statuti, an ratio verificetur in porticu, vel non. hęc Panor. vbi sup. Ange. in d. tract. de maleficiis, in verbo, facit insultum. col. 4. in fin. fo. 97. col. 2. refert contra communem opin. c. j. de deci. Vbi aliqua permittuntur fieri in porticu, seu in vestibulo, quę non sunt permissa fieri in templo, & ibi Abb. refert eum, quem retuli. refert etiam alios.

Ostium, seu porta Ecclesię, vel Cimiterij.

SVMMARIVM.

1 *Ostium Ecclesia gaudet immunitate.*

2 *Domus appellatione, an veniat illius ostium.*

OSTIVM †Ecclesię est priuilegiatum, sicut ipsa ecclesia, vt aliquis de eo extrahi nõ possit, nec capi sicut nõ posset de ecclesia, hoc tenet expressè in ostió ecclesię. Ang. de Aretio in tracta. de maleficijs, in uer. 6. ꝙ fama. quæst. 4. fo. 73. in paruo uolumine, & in uer. scalis Sancti Petroni. fol. 102. columna quarta. & 1 8. Am plias

seq. vbi captus in ostio ipsius ecclesiæ, videtur esse factum in ecclesia. l. præsenti. §. sanè, & ibi Bar. de his, qui ad eccl. confu. Vnde dicit Flor. de S. Petro, in l. quidam Iberus. de ser. vrba. prædio. ff. in fin. 6. ver. Item quod fit in confinibus ecclesiæ, dicitur esse factum in ecclesia, & sic consistens in ostio ecclesiæ non potest capi. per l. præsenti. §. sanè. de his, qui ad eccl. confug. ca. quòd bene nota. secundum eam.

2 Et an appellatione + domus veniat ostium, seu porta domus. Ang. in l. plerique, de in ius voc. ff. & in l. seq. in fi. vbi quærit, quid erit, si in limine ostij stat, dicas, idem si extra clausuram: quia quod fit in limine, non fit in domo, si limen est extra clausuram, alleg. tex. in §. si ab hostibus. quib. mod. ius patr. solui. instit. l. sanè, in fi. de verb. sig. ff. hæc Ange. vbi sup. Nam text. quem alle. Ang. nõ loquitur de ostio: Nam secundum communem modum loquendi, limen differt ab ostio, refert Barba. in cle. causamq;. de electio. fo. 120. col. j. in fin. & in prin. col. 2. Nam limen dictum est, quasi finis quidam, & terminus, per tex. in §. si ab hostibus. ver. dictũ, quib. mod. ius pat. potesta. solui. insti. Barb. vbi supra, facit c. quia iudicante, de præscrip.

Vnde dicit Bal. in l. gallus. §. ille casus, de lib. & posthu. in fi. ff. quòd id. quod fit in ostio, partim est in domo, partim extra. Idem Bal. super rubr. solu. mat. ff. col. j. in fi. alle. gl. in c. hæc est, de pœni. di. 2. & in c. cum sanctam, in gl. vir ergo. Quæ dicit, ꝙ q in porta est, partim intus est, & partim extra, partim videtur, partim absconditur, & refert Bald. & glo. Ange. in d. tracta. malef. in ver. fecit insultum, col. 4. fol. 97. col. 2. & dicit Bart. in l. meminisse, de offi. procon. & lega. num. 4. vbi dicit, de Statuto, ꝙ si quis aggreditur aliquem in domo sua, puniatur in tantum, si aggressus fuit eum coram ostio, an incidat in pœnam, dicit, ꝙ sic. Eum referunt Ang. in d. tract. de malef. in ver. fecit insultũ. fo. 97. col. 1. & Guliel. May. in d. l. nemo de domo. de reg. iur. ff. fol. 249. col. j. & Barb. in l. j. §. hoc interdictum. de

de cloa. ff. fol.279. in paruo vol.dicit,quòd si aliquid fit in ostio,intra clausuram,dicitur esse factũ in domo,si verò fit extra clausuram ostij,non dicitur fieri in domo.Alex.ibi in addi.ad Bar. Quærit vtrum factum in ostio dicatur factum in domo, refert plures remissiones,pñt videri. Io.And.in c. vni.de conse.eccl.vel alta.li.6.col.j.dicit,quòd iniuriosa sanguinis effusio facta in porta ecclesiæ, videtur esse facta in ecclesia. Idem in porta cimiterij,& eum sequitur Anch.ibi in fi.Domi.ibi col.1. refert Io.Andr.quòd intelligit.Imo.dictum Ioan. An d.esse verum,qñ intra clausurã ostij,versus ecclesiam facta est pollutio,secus si in parte, quæ est extra versus locum vacuum, extra ecclesiã.alleg. Bar.in d.l.vnica.de cloa. retuli sup.Domini.cõclu dit,aut est commissum in porta, sed ex parte magis adhærente exterius, & non videtur violatum, aut ex parte magis inhærente interius, & dicitur violatum,vt latius per eum.Et Philip. Franc.in d. c.vni.de conse.eccle.vel altaris,lib.6.col.3. in fin. refert Io.& Domi.

Ange.& Mayne.quos supra retuli in præceden. vers.dicunt, ꝙ in materia fauorabili appellatione domus, venit ostium dictæ domus, licet secus in odiosis,alleg.Floria.de S.Petro,in d.l.quidam Iberus.de serui.vrb.præd.ff.Bal.tamen super rub.fol. mat.ff.dicit,vbi Statutum dicit,ꝙ si quis insultauerit in domo,sufficit insultare in ostio, licet Cyn.in addit.ad l.meminimus.de offi.Procon. & leg.tenet contrarium,refert Bald.& Cyn .Guliel. Mayne.in d.l.nemo de domo, col.2. cum seq. fol.249. col.1. vol. & Pet.de Anch.consi.160.col.2.dicit,ꝙ illa portio, super qua ostium sustentatur, non dicitur accessoria, sed potissima pars, sine qua reddetur inutilis,vt plenius per Anch.vbi sup. nota

Veniendo ad propositum, de quo loquimur, an ostium, seu porta ecclesiæ, vel cimiterij gaudeat immunitate,de qua in regula nostra?

Si dicimus de ostio, seu porta ecclesiæ, nemini dubium,cum ecclesia habeat certos passus, vt di-

ctum

ctum est supra, in ver. passus, & in ver. porticus.

Si verò est ecclesia, quæ non habet passus, vt sũt monasteria, seu capellæ, quæ sunt infra ambitũ ciuitatis, vel loci, secundum Hosti. & alios in c. j. de priuileg. lib. 6. dixi sup. in ver. passus, & plenius in ver. monasterium, vt sunt ẽt Basilicæ, & Oratoria, vt sup. in verbo, passus, Dicerem, ꝙ ostiũ, seu porta dicti monasterij, vel basilicæ, gaudet immunitate per rationes superius alle. vnde, cõsistens in ostio ecclesiæ non põt capi, per l. pñti. §. sanè, de his, q ad eccl. confug. C. quod bene nota. dicit Flor. de S. Petro, in d. l. quidã Iberus, in fi. de seru. vrb. p̃d. ff.

Idem est dicendum in ostio, seu porta cimiterij, per rationes supradictas.

Vnde dicit Ange. in d. tracta. de malef. in ver. ꝙ fama. q. 4. fol. 73. co. j. ꝙ ostium scalarum ecclesiæ, & cimiteriũ, sunt priuilegiata, sicut ipsa ecclesia, vt aliquis inde extrahi non possit. Dicit ẽt Ang. in d. tract. in ver. scalis, fol. 104. col. 4. & col. seq. q' captus in ostio ipsius ecclesiæ, dicitur captus in ipsa ecclesia. d. l. præsenti. §. sanè. de his, qui ad eccles. confug. C. & ibi Bar. not. 2. qui dicit, ꝙ priuilegiũ, ꝙ habet ecclesia, competit ẽt finibus ecclesiæ, hoc est, locis circunstantibus, & sic stans in ostio, non potest capi. Et ꝙ ostium, seu porta, gaudeat immunitate, s. ꝙ non possit ibi capi, est lex partitæ, in prima partita. titu. 11. l. 2. vbi tex. quicunq; ad ecclesiam confuge. vel ad eius portam, vel cimiterium, non est inde extrahendus.

Scala Ecclesiæ, vel Cimiterij.

SVMMARIVM.

1 *Scala Ecclesiæ, an gaudeat immunitate.*

2 *Domus appellatione, an scala contineantur.*

ANGE.

ANGE. in tract. de malef. in ver 9. Amplia.
bo, ꝙ fama. q.4. fo.73. col.j. dicit, ꝙ ostium † scalarum ecclesiæ, & cimiterium, sunt priuilegiata, vt aliquis inde extrahi nō possit, nec capi. Sicut nec posset in ecclesia, & idem Ang. vbi supra, in ver. ī scalis, fo. 103. col.j. in paruo vol. dicit, quòd captus in scalis ipsius ecclesiæ, dicitur esse captus in ecclesia.

¶Bal. in l. fistulam. de ser. vrb. præd. ff. in §. scalas, dicit, ꝙ scala, quæ est foris extra ostium, nō videtur contineri appellatione domus, & sic non videtur fieri in domo maleficium, ꝙ in scala inferiori fit, arg. gl. d. §. scalas, & Flor. de S. Petro, in d. l. fistulam. in fi. ver. dicit, ꝙ scala, quæ foris ostium est, non continetur appellatione domus, & sic maleficium, ꝙ fit in scala inferiori, non videtur domi factum, ꝙ not. secundum Bal. Flor. vbi sup. Cæpoll. in tract. de seru. vrb. præd. c. 54. in tit. de scalis, fol. 26. col. 3. quærit, an appellatione domus, veniāt scalæ, dicit, ꝙ aut scalæ sunt extra domum, seu extra ostium domus, & tunc non continentur appellatione domus. Item maleficium, ꝙ fit in scalis exterioribus, extra ostium domus, non dicitur factū esse in domo, secus si essent interiores, alleg. Bal. & Flor. in d. l. fistulas, §. fi. de ser. vrb. præd. & sequtur aliud: quo, quis pōt capi pro delicto in scalis posterioribus, nec habet locum ius pleriq;, de in ius vocand. Angel. in dict. tracta. de malef. in verb. fecit insultum, colum. 4. fo. 97. colum. 2. dicit, quòd appellatione domus non venit scala, quæ est extra ostium domus, quantumcunque sit contigua, cum muro domus, allegat Bald. in dict. l. fistulam. §. scalas.

In prædicto casu est concludēdum, quòd si scala est ipsius ecclesiæ, quæ habet passus, vt dictum Cōclusio.
est in ver. passus, clarum est, quòd gaudet immunitate sicut ipsa Ecclesia. Et hoc ratione passuum.

Si verò Scala est in ecclesia, quæ non habet passus, vel in cimiterio, non gaudebit. Nam Scala est extra ecclesiam, siuè cimiterium, per supradicta. Nam dicta Ang. quæ in prin. retuli, intelliguntur de Scalis, quæ sunt in ecclesia, quæ habet priuilegium passuum. & ita vult hoc sentire. Secus aliàs.

Atrium Ecclesiæ.

SVMMARIVM.

1 *An Atrium Ecclesiæ congaudeat immunitate.*

2 *Quid sit Atrium.*

10. Ampliatio 1 IN atrium † ecclesiæ, gaudeat eadem immunitate, qua ecclesia gaudet.

2 Quæro primum quid † sit atrium? Atrium accipitur tripliciter. Primo pro aula: iuxta illud, quòd in passione Christi, & Petrus stans in atrio calefaciebat se ad ignem. Secundo pro cimiterio. Tertio pro loco sancto, vt in breuiloquio, in ver. atrium. Sed quoad propositum nostrum, atrium ecclesiæ, dicitur cimiterium. Ita dicit gl. in can. nulla. 12. q. j. in gl. j. quæ exponit in atrio, idest, in cimiterio, quod habebit 40. passus, in circuitu ecclesiæ maioris, capellæ, vel minoris ecclesiæ. 30. cano. sicut antiquitus. 17. q. 4. hæc glo. in d. c. nulla. Io. de Tur. Cre. in d. §. nec in atrio est, ante d. c. nullo. 12. q. j. exponit prout, gl. d. c. nullo. retuli sup. Domi. in d. c. nulla, & in d. §. nec in atrio, exponit atrium pro cimiterio, & idem dicit, in d. c. nulla.

Si ergo, accipitur atrium pro cimiterio, dic vt supra, in ver. cimiterium, & quod atrium ecclesiæ gaudeat immunitate qua gaudet ecclesia, est text. in can. si quis in atrio, & in can. si quis contumax, & in d. cano. constituimus. 17. q. 4. illi tex. faciunt

men-

mentionem de atrio, & dicunt, quòd fugiens ad atrium ecclesiæ, gaudet immunitate.

Io. And. in c. certificari, col. 3. de sepult. ver. ille autem, dicit, quòd cimiteria ecclesiarum, quandoque dicuntur atria. can. nulli. 12. q. 1. ca. præcipiendum. 13. q. 2. can. si quis cum alijs sup. alle. & Soci. in c. postulasti. col. 6. ver. & quæ dicta sunt, de foro compe. fol. 99. col. 3. dicit ibi, quòd quę dicta sunt, de delinquentibus, vel fugientibus ad ecclesiam, seruanda sunt, in delinquentibus, vel fugientibus ad locum, vel ad atria ecclesiæ, vel domus Episcoporum, can. constituimus. 17. q. 4. alleg. Bart. in §. sed neq; in auth. de man. Princi. colla. 4. Bar. tamē ibi non loquitur de atrio, sed de domo Episcopi, & Ludo. Romañ. cons. 227. in princ. dicit regulam esse, quòd nemo in atrio, hoc est in atrio ecclesiæ potest capi, cum illud ecclesiæ beneficio gaudeat, per can. id constituimus. 17. q. 4. & sic vult Ludo. Roma. quòd atrium dicatur claustrum ecclesiæ, & de claustro, dico infra in ampliatione 12.

Atrium etiam accipitur pro habitatione cœlesti, quæ est mansio æterna in Paradiso. Psal. 83. in j. vers. ibi concupiuit anima mea in atria Domini, &c. & ibidem ver. 10. Quia melior est dies vna in atrijs tuis, &c. Psal. 91. vers. plantati. In domo Domini, in atrijs domus Dei nostri florebunt. Et Psal. 134. vers. 2. Qui statis in domo Domini in atrijs domus Dei nostri. Et Psalm. 63. vers. 4. Beatus quem elegisti, & assumpsisti, inhabitabit in atrijs tuis. Et Psalm. 121. vers. 2. Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Hierusalem. Et accipitur atrium pro ecclesia militante. Psal. 115. in vers. fin. ibi, in atrijs domus Dei, idest, in ecclesia militante. Et Psalm. 95. ibi, in atrio eius. i. ecclesiæ militātis. Et ibi, in atrio sancto eius. idest, in ecclesia sancta catholica, quæ est vniuersale atrium eius. Et Psalm. 28. vers. 2.

Septa Ecclesię.

SVMMARIVM.

1 *Septa ecclesiæ quando gaudent immunitate.*
2 *Septum ecclesiæ locus sacer dicitur.*

11. Ampliatio. 1 SEPTA ecclesiæ † an gaudeant immunitate, qua gaudent ecclesiæ? Septa exponuntur, idest loca sacra circundata, & clausa, secundum Archi & Io. de Tur. Cre. in can. metuentes. 17. q. 4. Nam tex. ibi loquitur de fugiente ad septa ecclesiæ, & ēt tex. in can. frater. 17. q. 4.

Glo. in clem. fi. de Hæreticis, in gl. 2. dicit, ꝙ septa, scribitur dupliciter, cum p. & cum c. & quādo cum c. dicitur, à seco as. & est propriè habitus animarum, & propositum in malo, circa falsam disciplinam, inde tales dicuntur secti, i. separati, & diuersi ab vnitate fidei, & ecclesiæ. & accipitur pro mala opinione. Et quando cum p. designat clausuram. Hæc gl. in d. clem. fin. quæ latius loquitur.

In casu nostro scribitur cū p. & significat clausuram, & dicitur à sepio is. Ita dicit glo. in cle. j. in ver. septa. de statu mona. & Card. ibi in §. præfate, in prin. dicit, ꝙ dicitur à sepio, is. & est clausura in circuitu monasterij, quam non licet sine licentia ingredi, & de ista littera facit mentionem. cle. 2. in fi. de cens. & gl. in clem. dudum. §. & propterea, in ver. locis, de sepul. & tex. in l. j. §. septa, de riuis. ff. Breuiloquus, in l. 5. septum, dicitur locus circumclusus, vt stabulum pecudum, vel ambitus, & dicitur à sepio is, vnde intra septum templi. idest, intra ambitum, vel clausuram. Vitalinus in d. cle. fi. col. j. de hæreticis, dicit, ꝙ septa cum c. notat falsā opinionem, & damnatam. & septa cum p. significat clausuram, can. sicut septa, de pœnit. distinc. 2.

Card.

Cardin in d.clemen.fin.in princip.

Est concludendum, ꝙ septum ecclesię, dicitur locus sacer, circundatus, seu clausus, vt puta ecclesia circundata, seu clausa, & communiter sunt ista monasteria circundata, seu clausa, & omnia quæ sunt intra dictam clausuram, dicuntur septum, vide supra in secunda ampliatione. 2 Cõclusio.

Et an septum ecclesię gaudeat immunitate, qua gaudet ecclesia? est dicendum, ꝙ sic, est tex. in can. frater, & in ca. metuentes, 17. q. 4. in c. frater, dicit tex. ꝙ quidam Episcopus excommunicauit quosdam, qui violenter extraxerunt fugientem ad ecclesiæ septa, & in c. metuentes, dicit tex. ꝙ quidam seruus, propter metum domini, ad ecclesiæ septa fugit, qui non debet restitui domino, nisi prius præstito iuramento de impunitate.

Ant. de Butr. in c. fi. in prin. eo. tit. quærit, quid si non delinquit in ecclesia, sed intra septa ecclesiæ infra 40. passus, vel 30. dicit, idẽ quòd in ecclesia.

Io. Bichis, in d. can. diffininit, 17. q. 4. nu. 13. fol. 72. col. 3. in fi. & col. seq. in prin. dicit, ꝙ septum ecclesiæ idem est, ꝙ claustrum, seu clausura, à sepio, is, allegat gl. in d. cle. j. de statu mona. & Archid. in d. c. metuentes, retuli sup. & dicit, ꝙ fugientes ad septa ecclesiæ consequuntur immunitatem, per d. c. frater, & c. metuentes, & d. Bichis intelligit septum, pro ecclesia, & dicit, quòd illi 40. vel 30. passus communiter non sunt circundati.

Aduerte, ꝙ dicta iura loquuntur de septo Ecclesiæ, seu Monasterij, & volunt, ꝙ aliud sit septum, aliud ecclesia, seu monasterium, vnde, vt supra dixi, omnia, quæ sunt sub dicta clausura, dicuntur esse intra septum. Septa ecclesiæ, intelliguntur esse intra passus prædictos, de quibus supra, in verbo, passus. Ant. in d. c. fi. Marcus de Mantua. consi. 91. in fi. num. 24. tamen si septum ecclesiæ sit vltra 40. passus, gauderet etiam immunitate, per supradicta.

Claustrum.

SVMMARIVM.

1 *Iura de claustris loquentibus hic referuntur.*

2 *Quare Claustrum dicitur.*

3 *Claustrum an gaudeat immunitate?*

4 *Cimiterium à passu quantum differat.*

5 *Septuum passus claustrum cimiterium in quibus differant.*

12. Ampliatio. 1 DE Claustro loquitur text. in c.2. de consue.in prin.vbi dicit. † Si verò aliquis possessiones aliquas claustris, vel locis religiosis. c. fi.de capel.mo. ibi ipsos ad claustrum reuocent, & c.vni.de statu mona.li.6. §.verum.in fi.ibi. Si q in fraudem residentiæ, siuè more claustralis nihil fiat & in clem.vni.de sepulturis negli.§.pro missa,ibi ad claustrum, cum oportuerit, remoueri.& tex.in c.fi.7.q.j. in fi.ibi, inter claustra teneri noluit,& tex.in c.vt famæ,de sent.excom.ibi,carcerem fugerent claustri, & in c.placuit. Secundò ibi,sit claustro suo contentus,& in c.iuxta,in verbo,claustrum morari præcepimus. 16. q.j. c.cū ad monasterium,de sta.mona.in §.in oratorio.

Arch.ca.fi.7.q.j.in fi.in ver.claustra, dicit,quòd
2 claustra † dnr,quasi clausa,vel castrentia,i.priuātia habitantes in eis, ne passim vagari liceat, ar.c.j & c.placuit communi.c.iuxta.16.q.j.& hoc est dictum, à quodam animali, cuius nomen est castor, quia cum sentit, venatores sequentes, seipsum castrat.Io.de Tur.Cre.ibi in fi.dicit,claustra, i.clausa loca,& Dom.ibi in d.can.fi.7.q.j.dicit,dicuntur claustra quasi clausa, vel priuantia habitantes in eis,ne possint vagari.

Archid.in c.vnica.col.2.ver.more. de sta.mon. lib.6.

lib.6.dicit,claustrum dicitur, quasi claudens, siuè castrans, idest, priuans habitantes in eo, ne passim vagari liceat. Anch. vt fame deessent, excom. dicit, ꝙ claustrum, quandoq; monacho est loco carceris. Regulariter verò est eis quasi aqua piscibus. ca.placuit.16.q.j.& d.gl.j. in d.c.vt fame carcerē. idest, ipsum claustrum, quòd est eis carcer.

Bar. Cæpol. in tract. de ser. vrba. præd. in titu. de claustro, seu conclaui. fol.23. col.j. quærit quid sit claustrum, & dicit, ꝙ est quasi claudens, siuè clam stans, idest priuans habitantes in eo, ne passim vagari liceat, refert Archi. in d.c.fi. & in d.c.j, retuli supra, & est locus religiosus, c.religiosus.

Breuiloquus in verbo, claustrum, dicit, ꝙ est inhabitatio religiosorum, vel dicitur domus includens monachos, & moniales, sub certa regula viuētes, & dicitur à claudo: dicitur ēt claustrū, idest, paruum claustrum, & ēt claustrēses, i. res claustri, vel pertinentes ad claustrum, vel dicitur claustralis, vel claustrensis monachus, vel monacha stans in claustro, vel cœnobio. Item claustrum idē est, ꝙ clausura, vel sera, hæc Breuiloquus, vbi supra, in vers. claustrum.

Albe. in suo Dict. in versi. claustrum, dicit claustrum quasi claudens, siuè castrans, siuè priuās habitantes in eis, ne euagentur. alle. Archid. vbi sup. & est locus religiosus c.2. de constitu. retuli sup.

Vnde est concludendum, ꝙ claustrum est locus clausus priuans habitantes in eo, ne passim vagari liceat.

An gaudeat † immunitate, qua gaudet ecclesia? dicendum est, ꝙ sic. Nam claustrum & septū, idem sunt: Nam septum, est locus sacer clausus, dixi sup. in ver. septum, & septum ecclesiæ gaudet immunitate, vt ibi dixi. Ergo idem de claustro. Ioā. Bichis, in d.tract. de immu. nu.13, fol.72. col.3. in fi. dicit, ꝙ septum ecclesiæ, idem est, ꝙ claustrum, seu clausura: est tamen differentia inter claustrum, & septum. Nam claustrum est religiosorum locus, septum potest esse religiosorum, & secularium ecclesiarum, 3

clesiarum, & quod claustrum gaudeat immunitate. Lud.Rom.cons.227.loquitur de claustro,ex supra dictis constat, quod habemus cimiterium, dormitorium,passus,porticum,atrium,septum,claustrum. De quibus supra.

4 An † differant dicta verba, dixi sup. est tamen aduertendum,quod cimiterium differt à passu, quia cimiterium posset esse à longè, extra ecclesiam, vt dixi supra,in verbo,cimiterium, & propè.Et quando propè,computantur ibi dicti passus.

Et si cimiterium contineret, plusquam 40.passus,gauderet immunitate, quod secus esset, si non esset cimiterium,sed essent passus,sine cimiterio.

5 Differunt etiam cimiterium,† & passus,à septo, & claustro. Nam cimiterium potest esse clausum, & non clausum.Idem de passu, prout est communiter. Nam non est clausura communiter in cimiterib,& passibus, prout est in septo, & claustro; & septum,seu claustrum non habet passus determinatos.Nam totum,quod est intra septū,seu claustrū,licet vltra 40.passus,gaudet immunitate, & idē crederem de cimiterio. Nam si cimiterium excedit dictos 40.passus,gaudet totum cimiterium immunitate,per supradicta in dictis verbis.

Sunt alia claustra vulgariter sic nominata, vt sunt ista claustra, quæ sūt annexa ipsis ecclesijs,& vulgariter vocantur claustra,& in aliquibus, sunt sepulturæ aliquæ ad sepeliendum,& sunt ista claustra clausa,& cooperta desup,& cōiūcta parieti ecclesiæ.In quo pariete est vna porta seu ianua,ad intrandum ecclesiā, & dicta claustra cōmuniter habēt aliam portam,extra ecclesiam, & ista claustra gaudent immunitate,maximè si sunt ibi sepulturæ,ratione cimiterij. Nam cimiterium est, postquam sunt sepulturæ,supra in verbo,cimiterio, & si non sunt sepulturæ, siuè sit septum, vel claustrum,ratione passuum gaudet immunitate per supradicta.

Ambitus.

Ambitus.

SVMMARIVM.

1 *Ambitus quot modis accipitur.*

2 *Ambitus Ecclesiæ quando gaudeat immunitate?*

TEXT. in † l. vtimur, de sepul. vio.ff.in fin.dicit,vt ad sepulcra, quæ in fundis sunt,iter eis, aditus, ambitus funeris faciendi cã sit.Exponit gl. in ver.ambitus.i. circuitus, vel ambitus ad redeũdum,& aditus ad veniendũ, aliter sumitur,etiam ambitus, vt in rubr. ad l.Iuliã, de ambitu.ff.Breuiloquus in ver.ambitus.dicit, ꝙ quando est participium, idem est, ꝙ circundatus: quando est nomẽ,idem est,ꝙ circuitus,vel dicitur transumptiuè affectus hominis.s.cupiditas,ab ambio,is.Quia qui vult honores,ambit,& circuit magnates, sicut muri ciuitatem, orando, tam per se, quam per amicos,vt valeat honores obtinere. Breuiloquus,vbi sup.Ambitus,idem est,ꝙ circuitus.l. vnica,si quacunque præditus potestate.C.fol.265. col.j.in paruo volu. l.per prouinciam. ibi ambitu murali de ædi.priuat.C.c.fi.de elect.lib.6. 1 13. Ampliatio.

Si accipimus † ambitum pro muro,seu circuitu ecclesiæ,Si est infra 40.passus, nemini dubiũ, quin gaudeat.Si verò murus,seu circuitus distat ab ecclesia,plusquam 40.passus,non gauderet. Si verò est circuitus cimiterij,etiam gauderet, sicut porta cimiterij. Dixi supra in octaua, & nona ampliatione. 2

Ecclesia interdicta.

SVMMARIVM.

1 *Confugiens ad Ecclesiam interdictam, an gaudeat immunitate?*

2 *Inijciens manus violentas in clericum depositum, est excommunicatus.*

1 14. Ampliatio. IN confugiens † ad ecclesiã interdictã gaudeat immunitate? Host.in sum.isto ti.§.in quantũ. ver. sed nũquid hoc priuilegiũ. arg.pro,& contra,& concludit, q gaudet.vt latius per eum. Idẽ tenet Hosti.in summa eo.tit.lib. 6.tit.30.fo.85.cum seq. Idem tenet Henric.Bohic. Ant.Card.Panor.in d.c.pen.eo.tit. Henric.Bohic. col.4.vers.item nota.Card.q.3.& Arch.in c.vxor. & in c.frater.17.q.4.& Io.de Tur.Cre.in can.si qs in atrio.17.q.4.Card.Anch.Imo.in clem.j.de pœnit.& remiss.& ibi Bonifa.de Vita.nu.78.Archi.in c.frater.17.q.4.& in addit.ad Panor.in d.c.pe.eo. tit.Io.Faber.in l.j.de his,qui ad eccl.confu.Hippolytus de Marsilijs in rep.l.vni.fo.15.col.4.ver.sed in hac materia.

Io.Bichis,in d.tract.de immu.eccl.num.42.fo. 75.col.4.in paruo vol. quærit an ecclesia interdicta gaudeat hoc priuilegio.Refert Card.& Panor. & alios,& concludit,q sic. Idem tenet Guliel.de monte Laudino,in clem.j.de pœnitẽ. & remiss.& Hyppol.vbi sup.arguit pro,& contra.fol.16.col.j. Refert Host.tenere,q gaudet hac ratione, quia depositus caracterem retinet,& qui in ipsum manus

2 † violẽtas iniecerit,est excommunicatus. c.dictũ. 81.dist.Sed tu dicas,q contrarium dicit ibi glo.& gl.in c.accedens.50.dist.alle.postea ipse Host.meliorem rationem,q reuerentia,quæ debetur ecclesiæ,debetur Deo, & non ecclesiæ. Qui Deus non

delinquit

delinquit ipſe, nec eccleſia ſua. Ideo cum ſine culpa ſua interdicatur, eccleſia non eſt propter hoc violata, nec debet ei fieri duplex iniuria. Sufficit enim iniuria, quam de interdicto ſuſtinet, vt plenius per Hippol. vbi ſup. & Ioã. de Bichis, & alios, vbi ſup. & Card. in clem. j. q. j. de pœnitẽ. & remiſſ. & ibi Anch. & Imo. Guliel. May. in l. nemo de domo. de regul. iur. ff. fol. 250. numer. 22. quærit de iſta quæſtione, & refert Goffre. Vincen. & Guliel. de monte Laud. tenentes, ꝙ ſic; quos ſequitur Io. Faber. in d. l. j. de his, qui ad eccleſ. confug. C. & Anch. & Imo. in d. cle. j. de pœnit. & remiſſ. quoniã Deus, in cuius honorem fuit data immunitas, non deliquit. Ideò propter delictum miniſtrorum nõ debet perdi tale priuilegium. Panor. adducit ſimile in d. c. penul. de clerico interdicto ſuſpenſo, vel excommunicato, qui hoc non obſtante, retinet priuilegium circa manuũ iniectionẽ. Mayne. vbi ſup.

Palatium, ſeu domus Epiſcopi.

SVMMARIVM.

1 *An palatium, ſeu domus Epiſcopi gaudeat immunitate.*

2 *Quòd verum, quando domus Epiſcopi diſtat ſolum ab Eccleſia quadraginta paſſus deputatos Eccleſiæ ſuo circuitu.*

3 *Familia Epiſcopi num gaudeat immunitate?*

1 PALATIVM † seu domus Episcopi, an gaudeat immunitate?
15. Inn. Host. & Ant.col.2.in prin.
Ampliatio. & Card. in d.c.inter alia. Henricus Bohic, & Panor.in c.pen. eo.tit.in fi.in 4.q. & Anch.in c. fi.eo.ti.quærunt de ista quæstione, & arguunt pro, & contra, maximè Panor.in d. c.penul.& concludunt, ꝙ gaudet immunitate, per tex.in c.id constituimus, 17.q.4.vbi tex.id constituimꝰ, ꝙ ab ecclesia atrijs, vel domo Episcopi, omninò non liceat abstrahere aliquem, & glos.ibi in versi.vel domo. Quæ domus erat infra 40. passus. Idem tamen priuilegiũ habet, si citra istos est passus, glo.ibi, & Card.in clemen.j.q.2.quærit de ista quæstione. Et dicit, ꝙ gaudet, & Imol.ibi, col.j.in fi.dicit, ꝙ palatium Episcopi, etiam si sit extra septa ecclesiæ, gaudet immunitate. Ioã.Faber. in l.j. C.de his, qui ad eccle.confug. dicit, ꝙ domus Episcopalis gaudet immunitate, etiã vltra dictos passus. Angelicus in sũmã, in ver. immunitas, vers. 25. dicit, ꝙ palatiũ Episcopi gaudet hac immunitate.

Siluestrina in ver. immunitas, 3. vers.j. dicit, ꝙ palatium Episcopi, etiam si non erit coniunctum Ecclesiæ gaudet, per d.c.id constituimus. Qui absolutè loquitur de domo Episcopi, etiam si sit extra spacium priuilegiatum, allegat Panor.in d.c.pen. Barth.Soci.in l.plerique, de in ius vocan.col.11.q. 21. dicit, ꝙ domus Episcopi gaudet immunitate, Florenti.in 3.parte summæ, tit.12.c.3. §.j.dicit, ꝙ confugiens ad palatium Episcopi, eodẽ modo debet esse tutus; etiam si palatium non sit coniunctum ecclesiæ.d.c.id constituimus.

Guliel.de monte Laud.in clemen.j. de pœnitẽ. & remiss.col.j.dicit, quòd secundum aliquos palatium Episcopi gaudet, dato, quòd sit extra septa Ecclesiæ. d c.id constituimus. Dicit tamen, quòd in hoc multum debet attendi consuetudo, quę tã quam fauorabilis debet extendi, secundum Inno. in d.c.inter alia, qui hoc dicit. Idem tenet Imol.in

clem.

clemen.j.colum.2.in princip.

Hostiensis in summa eod.titu.in 6.libr.titu.30. fol.61.col.3.quærit quid de cõfugientibus ad palatium Episcopi, nunquid defenduntur? dicit, quod sic, per d.c.id constituimus, & hoc intelligunt quidam simpliciter, alij quando palatium est iuxta ecclesiam. Ioan.de Tur.Crem.in d.c.id constituim⁹, quærit, vtrum hoc sit verum, quòd fugiens ad domum seu palatium Episcopi defendatur, sicut fugiens ad ecclesiam, & dicit, quòd sic, per d.c.id cõstituimus. quidam tamen intelligunt, quando palatium est contiguum ecclesiæ, tamen d.c.id constituimus, non distinguit: Sed absolutè loquitur.

Hugo ponit duas quæstiones. Prima est, quòd si domus habet capellam, vbique gaudet hoc priuilegio, etiam extra cimiterium. Et hoc priuilegium non intuitu domus Episcopalis, sed intuitu capellæ cui tota domus Episcopi pro cimiterio deputatur. Et ideo plus dicit de domo Episcopi, quam canonici, quia domus Episcopi, semper solet habere capellam, secũdum Hugonem. Si verò contingat, quòd capella non sit in domo Episcopi, & ipsa domus sit extra cimiterium, nõ puto, quód gaudeat hoc priuilegio, secundum Hugonem, hæc Ioan.de Turre Crema. vbi supra.

Petrus Belluga in speculo principis. fo.50.co.j. quærit, nunquid confugiens ad domum Episcopi, gaudeat immunitate? & videtur per d.c.id constituimus. Oldra.conf.55. videtur tenere, quód tunc gaudet, cùm est infra passus immunitatis, vel secũdum Hugonem potest dici, quòd tunc gaudet de iure, cum est in domo Episcopali capella, facit cap. pen. eo.tit. vbi verò non est capella, de se gaudens potest dici, quòd si est infra limites, vel porticus ecclesiæ, gaudet immunitate. c. siquis contumax. 17.q.4. Inno. & Anto. in d.c. inter alia, hæc Petrus vbi supra.

Oldradus consilio 55. in finalibus verb. dicit, quòd palatium Episcopi gaudet immunitate, scilicet cum est intra dictos passus, licet in hoc

aliqui contra. Albe. de Rosa. in d. l. 2. C. de his, qui ad eccle. confug. dicit, ꝙ si palatium Epi est infra dictos passus, gaudet immunitate. Io. Bichis, in d. tract. de immu. eccl. ver. circa pdicta. fol. 26. col. j. nu. 51. Refert multas opin. Prima est, ꝙ gaudet. Secunda est. ꝙ tunc gaudet, qñ est infra passus, qui deputãtur ipsi ecclesiæ, pro suo atrio, & circuitu. Nam domus Epi, non debet distare ab ecclesia. c. ipsos. 41. dist. Tertia opinio fuit Hugonis, ꝙ tunc gaudeat, qñ in domo Epi est capella, & dicit dict9 Io. Bichis. vbi sup. ꝙ prima opinio placet Panor. in d. c. pen. eo. tit. cum tex. in c. id constituimus, loquitur indistinctè Maria. Soci. in tract. de cita. arti. 7. q. 5. fol. 22. col. 3. & fol. seq. col. j. dicit, ꝙ palatium Epi, secundum aliquos gaudet immunitate. c. postulasti. de foro comp. col. 6. fol. 99. col. 3. in fi. ver. & quæ dicta sunt. nu. 2. Bar. in §. sed neque. in auth. de mand. prin. colla. 3. quærit an fugiens ad domum Episcopi, habeat eandem immunitatem, quam habet fugiens ad ecclesiam? dicit, ꝙ sic, per gl. in d. c. id constituimus.

Guliel. Mayne. in l. nemo. de regu. iur. ff. fol. 25. col. j. in fi. nu. 33. dicit, ꝙ domus, seu palatium Episcopale, gaudet immunitate, secundum Host. in d. c. inter alia. per c. id constituimus. 17. q. 4. Illum tñ a † tex. quidam intellexerunt, qñ domus Epi distat solum ab ecclesia 40. passus deputatos ecclesiæ, ꝓ suo circuitu. De quib9 in d. c. sicut antiquitus, Domus. n. Episcopi non debet longè distare ab ecclesia. can. Eps. 41. dist. & in hac opinione videtur residere Inn. in d. c. inter alia, quam ponit pro vltima, sed gl. in d. c. id constituimus. Panor. Anchar. Imo. & alij, quos sup. retuli, tenent cum d. gl. Nam vt dicit Panor. in d. c. pen. col. fi. Nam vides in simili, ꝙ familia Epi, quamuis sit secularis, gaudet priuilegio fori. c. fi. cum ibi notatis, de offi. Archi. & cum materia ista sit fauorabilis, non debet restringi illa lex. c. id constituimus, sed ampliari. hęc Mayner. vbi sup. & de palatio Episcopi, loquitur tex. in c. qua fronte, de appell.

Ex supradictis constat communem opin. esse, ꝙ palatium, seu domus Epi gaudet immunitate ecclesiæ, vbicunq; dicta domus fuerit. Nam si dicta dom⁹ est intra passus, nemini dubium ꝙ gaudeat, si extra, si habet capellam, etiam gaudet, & vult innuere, Io. de Tur. Cre. vbi sup. ꝙ ratione capellæ, tota domus gaudebit, & si non habet capellã, communis opin. est, quòd etiam gaudeat. Et quid sit palatium, vide infra in Ampliatione 25.

Domus quæ sunt Ecclesiæ.

SVMMARIVM.

1 *Domus Ecclesiæ num gaudeant immunitate?*

2 *Ratione capellæ, quæ est in domo, tota domus gaudet immunitate?*

AN dictæ † domus, quæ sunt ecclesiæ, gaudeant immunitate? Hosti. in d. c. inter alia. eo. tit. in prin. dicit, ꝙ domus, quæ sunt infra fines ecclesiæ designatas, vel propè, gaudent hoc priuilegio indistinctè, per ca. quisquis. 17. q. 4. vbi tex. sacrilegium committitur, siqs fregerit ecclesiam, vel 30. ecclesiasticos passus, qui in circuitu ecclesiæ sunt, vel domos, quæ infra prædictos passus fuerint, & dicit glo. in versi. domus, scilicet clericorum. Nam aliæ domus, non debent esse infra ambitum ecclesiæ. cano. nulla. 12. q. j. ibi tex. nulla ædificia in atrio ecclesiæ ponantur, nisi tantum clericorum. Oldrad. cons. 55. dicit, ꝙ nulla domus, præter clericorum, debet infra dictos passus ædificari. Idem tenet Petrus de Belluga, quem retuli supra, in versi. passus. in fi. intelligitur, ꝙ do 1 16. Ampliatio.

mus priuata ipsius clerici, non debet ædificari infra dictos passus, domus tamen ecclesiæ, quæ est pro ipsis canonicis, & clericis, potest ædificari, & de illa loquitur, cano. nulla. 12. q. j. Henricus Bohic. in d. c. pen. col. fi. eo. tit. dicit, quod domus, quæ sunt infra designatos passus ecclesiæ, gaudent priuilegio immunitatis, per prædictum ca. quisquis. Archi. in d. c. id constituimus, quasi in fi. 17. q. 4. loquẽdo de domo Episcopi, & de domo canonici, dicit, quod domus canonici, si est extra ecclesiã, non gaudet hoc priuilegio immunitatis, si non habet capellã. Domus tamen quæ est infra dictos passus, & fines, eo priuilegio gaudet indistinctè, per d. c. quisquis. Io. de Turre Cre. in d. c. id constituimus, dicit, quod si capella est in domo canonici, gaudet, & si non est capella, & domus est extra dictos passus, non gaudet hoc priuilegio. Iac. de Bellouiso in sua pract. in titu. de fuga reorum, eo. tit. fol. 48. col. j. in fi. quærit, nunquid homicida fugiens ad domum, quæ est iuxta cimiterium, si sit captus per secularem, & Episcopus petat eum sit ei reddendus, videtur, quod sic, quia in loco religionis est captus, contrarium est verum, quia in domo priuata est captus, quia talis locus nõ est destinatus sepulturæ, hæc Iac. vbi sup.

Alberic. in l. 2. de his, qui ad eccles. confug. C. dicit, quòd infra dictos passus, nulla domus, præter clericorum debet ædificari. d. ca. nulla. 12. q. 1. retuli supra, ille etiam gaudet immunitate dict. c. quisquis.

Oldradus & Petrus, quos retuli supra, dicunt, quòd nulla domus etiam clericorum, debet infra dictos passus ædificari, per dict. ca. nullam. ca. nulla, aliter dicit, retuli supra. Nam dicti Doctores nolunt dicere etiam clericorum, sed præter clericorum, cum allegant dict. can. nulla. & ita refert Alberic. in dict. l. 2. vt retuli. littera Doctorum, Oldrad. & Petri est vitiata. Nam loco, etiam, debet esse, nisi, prout in tex. in dict. ca. nulla. Ioan. Bichis, in dicto tractatu eodem titul. fol. 75. colum. 1. nu. quinquagesimoprimo, quærit de domo

canonici,

canonici, vel alterius ecclesiastici rectoris. dicit, ꝙ gaudet, si habet capellam, vel si est intra passus.

Est concludendum, ꝙ si talis domus est ipsius ecclesiæ, pro seruitio, seu habitatione ipsorũ canonicorum, vel clericorum, si est infra fines ecclesiæ destinatos, vel est extra fines, habet tamen capellam, prout supra dixi in ver. oratorium, tunc talis domus gaudebit immunitate, per supradicta, secus aliàs. Nam si canonicus, vel clericus, siuè aliquis ecclesiasticus, habeat domum propriam ipsius canonici, vel clerici infra dictos passus, nõ gauderet, vel si talis domus esset ipsius ecclesiæ, extra tamen dictos passus, & sine capella, non gaudet. Cõclusio.

Et an ratione capellæ, quæ est in domo canonici, tota domus gaudeat, sup. in vers. palatium Episcopi in fin. retuli Ioan. de Turre Crema. qui vult innuere, quòd sic, quòd secus crederem in capellis domorum priuatorum. Nam licet capella gaudeat immunitate, domus extra capellam non gaudebit, ratio differentiæ posset esse, quia domus Episcoporum, & canonicorum, seu clericorum, sunt ecclesiæ.

Hospitalia.

SVMMARIVM.

1 *Hospitalia, an immunitate gaudeant.*
2 *Oratoria priuata, quæ in domibus priuatorum fiunt, non gaudent immunitate.*
3 *Episcopi, quando ius visitandi ecclesiam habent.*
4 *Signa cognoscendi an hospitale sit religiosum.*

2 17. Ampliatio. QVID de † hospitalib9, an gaudeant hac immunitate. Archi. in c. diffiniuit. in prin. 17. q. 4. dicit, super versi. de loco sancto. Nec de hospitali, vel de aliqua domo religiosa debet quis extrahi. Alleg. tex. in auth. de eccle. titu. in princ. & in §. ad hoc, col. 9. Bald. in l. si quis ad declinandum, de episc. & cler. C. col. 3. 13. ver. sed iuxta hoc quæro, dicit, ꝙ hospitale cōstructum auctoritate Episcopi, sanctum sanctorum factum est domino. Et tunc illud hospitale hēt priuilegia, tanquam sacra domus. Vnde aufugiens ad tale hospitale ita est tutus à iudice seculari, sicut si aufugeret ad ecclesiā alle. Archi. in d. c. diffiniuit, ꝙ est menti tenendum, secundū Bald. Ibi vult innuere Bald. ꝙ si hospitale non est constructum auctoritate ordinaria, nō dēt gaudere īmunitate.

Panor. in d. c. pen. eo. ti. col. 2. ver. 2. quæro quid de hospitalibus, an gaudeant hac immunitate, re-
2 fert Goffr. ibi dicentem ꝙ † priuata oratoria, quæ in domibus priuatorum sunt, non hn̄t hoc priuilegium, secus si oratorium sit constructum auctoritate Epi. Vult Panor. ꝙ idem debet seruari in hospitalibus. Idem Panor. in c. 2. col. pen. de in integ. resti. & in c. accidentibus. nota. 20. de priuil. ꝙ omnia priuilegia tributa ecclesijs, extenduntur ad hospitalia.

Panor. in c. 2. de consuet. nota. 2. notat arg. ex illo tex. ꝙ hospitalia, & similia loca religiosa gaudent priuilegio ecclesiarum, clarius probatur in l. omnia priuilegia, de episc. & cle. C. vbi tex. & Bar. hinc dicit. Io. An. in c. 2. de in integ. resti. li. 6. ꝙ hospitalia possūt petere restitutionem in integrum, ratione læsionis, sicut ecclesia. Anch. in c. auditis, de resti. in integ. in nota. 11. dicit ꝙ hospitalia fundata auctoritate Episcopi, habent beneficium restitutionis in integrum, sicut ecclesia, & ibi quærit, quid de hospitalibus, quæ hn̄t nobiles Senenses, in quibus Epi non habent institutionē, vel de-

stitutionem,

stitutionem, dicit, quod talia hospitalia, non hñt priui legia piæ domus, postquam non sunt fundata auctoritate Epi, & Præsidentes talibus hospitalibus non gaudent priuilegio clericorum. Spec. in tit. de statu mona. versi. 36. & sic talia hospitalia non habent beneficium restitutionis in integrum.

Quid de rebus Fraternitatum? Nam licet fraternitates sint licitæ, & capaces. can. siquis clericorũ. 11. q. j. & licet sit pium collegium, non habet priuilegium. Bald. in auth. hoc ius porrectum, de sacros. eccl. C. Anch. vbi sup. Panorm. in c. pen. col. 2. ver. 2. quæritur quid de hospitalibus, an gaudeant hac immunitate. eo. tit. refert Goff. ibi dicentem, quod priuata oratoria, quæ in domibus priuatorum sunt, non hñt hoc priuilegium, secus si oratorium sit constructum auctoritate Epi, vult Panor. quod idẽ debet seruari in hospitalibus. Idem tenet Pano. in c. j. col. pe. de resti. in inte. & in c. accidẽtibus. no. 2. de priui. quod omnia priuilegia tributa ecclesijs extẽduntur ad hospitalia. Siluest. in vers. immunitas. j. col. j. & 2. dicit, quod omnia priuilegia concessa ecclesijs, extenduntur ad hospitalia, auctoritate Episcopi fundata. l. omnia priuilegia. de epis. & cler. C. & col. 2. dicit, quod hospitale, & priuata oratoria gaudent immunitate, si sunt fundata auctoritate Epi, aliàs non: idem dicit in verbo, immunitas, 3. in j. q.

Pau. de Cast. cons. 350. in antiquis. dicit, quod hospitalia constituta auctoritate diœcesani, dicuntur religiosæ domus, secus si non sunt fundata cum auctoritate Episcopi, vbi latius per eum, et idem Paulus cons. 4. in nouis.

Bartho. Soci. in l. plerique, de in ius vocã. ff. col. 11. q. 19. dicit, conclude, quod sicut in ecclesia quis capi non potest, ita nec in hospitale, hoc voluit sentire Arch. in d. c. diffiniuit. Quòd dictum refert, & sequitur Bal. in d. l. siquis ad declinandũ, dicẽs esse notabile, & est menti tenendũ. Soc. ibi supradicta.

Felin. in c. de quarta, col. 3. vers. 8. fugiens ad hospitale est tutus, allegat Archid. & Bald. vbi supra, Card. in d. clement. quia contingit. de relig. domi.

oppo.

oppo.4.& q.14.dicit,loquendo de hospitalibus,ꝙ cum non sit verè religiosus locus, non gaudet immunitate ecclesiastica.

Io.Bichis in tract.de immu.eccl.fo.75. col.4.dicit,ꝙ hospitale etiam gaudet priuilegio immunitatis,alle.Archid.vbi sup.

Barb.in c.j.de proba.col.23.in prin.alleg.dictũ Arch.in d.c.diffiniuit.17.q.4.ꝙ sicut ecclesiæ gaudent immunitate,vt adeuntes ad ipsas ecclesias inde nõ possint extrahi: eodem modo, & hospitalia gaudent eodem priuilegio. ꝙ est singulariter notandum,ad ampliationem tit.de his, qui ad eccle. confu.C.allegat Bal.in d.l.si quis, & allegat multa, in quibus æquiparatur hospitale cum ecclesia. & dicit,ꝙ prædicta procedunt, quando hospitale est publicum, & fundatum auctoritate Episcopi, & principaliter celebrantur ibi diuina officia, secus si esset hospitale priuatum,sicut faciunt nobiles in domibus suis, quia talia hospitalia nõ sunt publica, nec gaudent priuilegio ecclesiarum, de quo per glo.& Archi. in c.quidam.13.q.2. Barba. vbi supra.

Ias.in d.l.plerique.de in ius vocand.ff.col.3.dicit,quòd dictum est,in ecclesia, quem capi nõ posse,procedit etiam in hospitali,allegat Bal.in d.l.si quis ad declinandum,de episc.& cler.C.& Archi. in ca.diffiniuit.17.q.4.Ias.col.3.vbi supra.

Iacob.de Sancto Georgio,in l.plerique,quærit, an quis possit inuitus extrahi ab hospitali. Refert Bald.si quis ad declinandum, idem quòd in ecclesia, vt non possit inde inuitus extrahi, dummodo sit fundatum auctoritate Episcopi.

Angel.de malef.in ver.ꝙ fama publica.q.4.fol. 73.col.j.ꝙ idem,ꝙ dicitur de ecclesia, est dicendũ de hospitali constituto auctoritate Episcopi, allegat Archid. in d.c.diffiniuit, & Bald.in d.l.si quis, retuli supra.& in additio.ad Angel. de malefic.in versic.quòd fama publica.q.4.fol.72. colum.3. in littera a.

Philip.Corn.cons.216.in primo volum.dicit,ꝙ hospi-

hoſpitalia quandoque conſtruuntur auctoritate Epiſcopi, & tunc cēſentur loca religioſa, per c.ad hæc,de relig. domi. & gaudent priuilegijs eccleſiarum, quandoque conſtruuntur ſine auctoritate Epiſcopi,prout conſtrui poſſunt,per quemlibet,c. inter dilectos,de donat.glo. in clem.quia contingit, de relig. domi. talia hoſpitalia non ſunt religioſa,nec comparantur eccleſijs,nec habent priuilegia eccleſiarum,per d.c.ad hæc, à contrario ſenſu,& ibi Panormit.allegat Bald.conſil. 655. incipiens,viſo inſtrumento, & Angel. conſ.117. incipiens,in canonica portione. Et Bald. in auth.quas actiones. & authen. hoc ius porrectum. C. de ſacroſanct.eccleſ.& Philipp.Corne.refert.& ſequitur Hieronymus Gratus in reſponſorijs, lib.2.reſponſ.142.numer.decimo, cum ſequenti, fol.150. colum.2.

† Barbat. in c.fi.de teſtam.colum.5.& 6.loquitur multa de hoſpitali,ſcilicet,an appellatione eccleſiarum,veniat hoſpitale,& col.5.in prin.refert Doctores,& aliqua iura,quòd appellatione eccleſiarum, veniat hoſpitale, & refert alios,tenentes, quòd non veniat,vt plenè per ipſum, ibi. Sed quo ad caſum noſtrum,ſcilicet,an fugiens ad hoſpitale ſit tutus, ſicut ſi fugeret ad eccleſiam, refert Baldus, & Archidiaco. vbi ſupra, & colum. 6. diſtinguit, referendo. Gulielm. de monte Laudino in clementi. quia contingit, de religioſ. domi. in verſicul.non omittunt, quòd aut hoſpitale principaliter non eſt ædificatum ad miſſam celebrandam,ſed ad alia ſacramenta celebranda, ſeu adminiſtranda, nec eſt ibi conſtitutus Vicarius perpetuus,ſeu dos pro eo aſſignata,licet ſit ibi altare,& celebretur de licentia Epiſcopi pauperibus, & alijs ibi exiſtentibus. Iſto tamen caſu non celebrabitur in tali altari, in magnis feſtiuitatibus. canon. ſi quis extra parrochias, de conſecratio. diſtinctione prima, ſecundum Gulielmum vbi ſupra, qui ſubdit, quòd cum talis locus non ſit verè religioſus, non gaudebit immu-

nitate

nitate ecclesiastica, alle. Hosti. in c. fi. de censi. dicit
5 etiam Guliel. ibi, q isto † casu Episcopus non habet ius visitandi tale hospitale, nec in eo exercebit alia iura Episcopalia. & isto casu non est benè locutus Bal. secundum Barba. vbi sup. aut hospitale principaliter est ædificatum ad missas celebrandas, & tunc gaudebit immunitate ecclesiastica, & poterit celebrari in magnis festiuitatibus, & Episcopus visitabit tale hospitale, & exercebit omnia alia iura Episcopalia. Ita procedit dictum Bald. & sequitur Card. in d. c. fi. de censi. ibi in 4. q. in fi. dicit, q si est locus ecclesiasticus, vt quia interfit auctoritas Episcopi, & fuit institutus ad celebrandũ, gaudebit immunitate, aliàs secus, refert eum Barba. vbi supra, & Card. in d. cle. quia cõtingit, q. 12. & melius q. 14. vbi dicit, q si hospitale nõ est principaliter ædificatum ad missam celebrandam, sed ad alia sacramenta administranda, nec est ibi constitutus Vicarius perpetuus, seu dos pro eo assignata, licet sit ibi altare, & celebretur de licentia Episcopi, pauperibus, & alijs non tamen in magnis festiuitatibus, q vltimum nota. Et ex hoc habes, q etiam si auctoritate Episcopi sit institutum altare in hospitali, non tamẽ ibi celebrabitur in magnis festiuitatibus, & Episcopus nihil sibi potest vendicare, & cum talis locus non sit verè religiosus, nõ gaudebit immunitate Ecclesiastica, secundum Hosti. in d. c. fi. & degentes ibi recipient sacramenta, ab his, in quorum parrochijs sunt loca, secundum Card. ibi. Idem Guliel. de monte Laud. ibi, & eum refert Card. & Bonif. de Vital. ibi, nota. 31. col. 6. ¶

Bonif. de Vital. in d. clem. quia contingit, nota. 30. nu. 81. cum seq. dicit, q quãdo hospitale est fundatum auctoritate Episcopi, tunc est locus religiosus. Si verò non sit fundatum auctoritate Episcopi, non est locus religiosus, potest tamẽ habere oratorium, & altare, vbi celebrentur diuina officia, auctoritate Episcopi.

De hospitalitate, & de hospitalibus, vide scribẽtes vbi sup. maximè in clem. quia contingit, & per

Lupum

Lupum, Abbatem in tract. de hospitali. in 4. volu. fol. 126. & per scribentes superius allegatos.

Imo. in d. cle. quia contingit, col. pe. in fi. & col. fi. in prin. dicit, post gl. in ver. altare, an hospitalia possint erigi, seu fieri, sine auctoritate Epi, dt gl. ꝙ non, si fiant cum ecclesia, cimiterio, altari, vel alio iure parrochiali. Secus si non fieret cum tali iure, & tunc Eps nullam habet iurisdictionem, etiam si sit ibi altare, in quo missa celebretur de licentia Episcopi, & talis locus non gaudet immunitate ecclesiastica, cum non sit verè religiosus, vt latius per Imol. vbi supradicta.

Et signa † ad cognoscendum an hospitale sit religiosum, siuè spiritualizatum, sunt, primò, qñ ibi est campanilla cum campana, quæ pulsatur publicè ad homines congregandos, pro diuino officio, vt not. Panor. in c. patentibus, per illum tex. de priuil. vel etiam si ibi celebrentur missę, tunc dicitur religiosum, facit c. vnicuique, de conse. dist. j. vel si ibi est altare fixum, & consecratum, vt not. Feli. in c. de quarta, col. 4. de præscript. & tunc hospitale erit beneficium spirituale, secundum Felin. in d. c. de quarta. Et vide omnia per Io. de Silua. in tract. de benef. in j. parte. q. 7. col. 3. fol. 60. col. 4. 4

Nam licet omnia priuilegia concessa ecclesijs, trahantur ad hospitalia, per text. in l. omnia. C. de episc. & cler. in auth. de eccles. tit. §. fi. coll. 9. Spec. in tit. de statu mona. ver. 37. hoc debet intelligi, vt procedat in hospitali publico fundato auctoritate Episcopi, vel alterius. Secus autem in hospitali priuato, constructo auctoritate priuati. Alex. cons. 9. in prin. in 2. vol. & licet hospitale priuatum, posset dici locus pius, non tñ dicitur locus sacer, vel religiosus, vt per Anto. Imo. in c. inter dilectos, de dona. & tale hospitale fundatum sine auctoritate Epi, non habet priuilegia piæ domus, scdm Bal. in auth. hoc ius porrectum, in 2. col. C. de sac. san. eccle. Et an præsumatur auctoritas Epi, sic, si per spacium tanti tpis fuit appellatum hospitale, vt vult Bal. in l. si quis ad declinan. ī 2. q. C. de epis. & cler.

vide

vide plenius omnia ista, per Franc. Curt. in cōs. 20. & dico sup. in 2. ampliat. Et Bar. de ben. in tract. de charitatiuo subsidio q. 38. fo. 27. nu. 16. ibi, quęrit, an hospitale teneatur præstare charitatiuū subsidium Epo, & alia iura Epalia. arg. pro & contra, retuli in summa, in tracta. Mar. de charita. subsidio q. 12. Item hospitale non dicitur locus pius, nisi stante auctoritate Episcopi, Franc. Curt. in consil. 120. nu. 14. allegat Pau. de Cast. cons. Barba. consil. j. nu. 11. in 4. vol.

Cōclusio. Est igitur conclusio secundum supradictos, ꝙ si hospitale est fundatum auctoritate Episcopi, gaudebit immunitate, aliàs secus.

De fugiente ad corpus Christi.

SVMMARIVM.

1 *Damnatus ad mortē, si recipiat corpus Christi num gaudeat immunitate.*

2 *Item quid de fugiente ad Sacerdotem.*

3 *Quid de eo, qui fugit ad Eucharistiam.*

18. Ampliatio. PANOR. post omnes alios in c. sanè, de cele. missa. gl. pragma. sanctio. in tit. de inter. in diffe. non ponen. fol. 186. & in titul. quomodo diui. offic. sunt celebranda. fol. 161. & plenius in consuetu. Burgun. fol. 57. col. 3. vers. 19. & Bart. Soci. in l. plerisque. de in ius voca. col. 21. q. 22. Iac. de Bellouiso, in sua practica, in ti. de fuga reorum, & iuri. eccle. fol. 48. & Hostien. in summa, in 6. lib. titu. 30. fol. 86. omnes isti concludunt, ꝙ si damnatus † ad mortem, recipiat corpus
1 Christi non gaudet, iuxta glo. in c. quæsitum. 13. q. vlt. Si verò præsbitero deferenti corpus Christi, obuiet delinquens, & adhæreat, gaudet immunitate.

tate. Idem tenet Io. Faber in d.l.j.de his, qui ad ecclesi. confu.C.& Hosti. in summa isto tit.§.inquantum, in fi. Idem etiam tenet Io. Bichis in d. suo tractа. fol.75.col.4.in fi.nu.50.licet secus sit in incarcerato, qui recipit corpus Christi.c.fi.13.q.fi.& ibi glo. refert Hosti. in d.c.sanè.

Io. Igneus in l.j.in princ.ff.ad fill.col.3. dicit, ꝙ Hosti. & Io. And. in d.c. sanè, faciunt differentiam inter eum, qui fugit ad sacerdotem tenentem corpus Christi, & eum, qui captiuus recipit corpus Christi. Nam † qui fugit ad sacerdotem, liber fugit, qui verò detentus recipit, iam liber nō est, primus gaudet, secundus non gaudet.

Maria. Soci. in tract. de cita. arg. 17. col. penul. & fol. 23. col. j. ver. sed extra prædicta, quæro quid de fugiente ad eucharistiam, vtrum possit realiter citari? & ad hoc quæstio procedat, † qñ eucharistia portaretur in via, vel esset in loco non priuilegiato, & Maria. ibi refert duas opiniones. Prima, ꝙ talis potest realiter citari, nec ratione eucharistiæ defendi debet, secundum Hugo. Laud. Vinc. Goff. in d.c. sanè moti, quia eucharistia est cibus animæ in c. non iste panis, de conse. dist. j. ideo animā tantum liberat, ecclesia verò tendit ad res corporales defendendas, ca. si quis obijcerit. j.q.3. Et ideo non mirum, si liberat etiam corpus, & ad se fugientes defendat. l. præsenti, cum alijs in princ. alleg. ideo priuilegium ecclesiæ non extenditur ad eucharistiam. arg. c. sanè. de priuileg.

Secunda opinio est, ꝙ fugiens ad eucharistiam gaudet immunitate, & est defendendus, & vt quidam dñt, vsq; ad sanguinem ēt per ecclesiā defendendus; & ista opinio, ꝙ est defendēdus, est magis æqua, catholica, & laudanda, scd̃m Maria. vbi sup. quia nihil est in ecclesia hoc sacramento maius, cle. j. de religio. & vener. sanct. ca. nihil, de consec. dist. 2. & ex quo pp honorem Dei defertur Ecclesiæ, multo fortius est deferendū Deo, ꝑ auth. multomagis, de sac. san. eccl. C. & ibi pp ꝙ vnūquodq; tale ē, & illud magis. Itē si statua Principis, et ñ fe-

cti,saluat hominem ad eam fugientem. §.hoc tempore,de his,qui sunt sui insti.dixi supra in prin.in vers.statua, multo ergo fortius corpus Christi, & istam opin.tenent Doct.in prin.allegati. Vnde dicit Henric.Bohic in d.c.sanè,ꝙ si quicunque magistri contrarium dixerunt, non vult stare eorũ interpretationi,& ista opinio placet Mariano,vbi supra,nec est tolerandum, ꝙ lictores, & nuncij admittantur ad capiendum fugientem ad eucharistiam,nè fortè contingat,ꝙ ex tumultuatione,aut rixa eucharistia frangatur,aut cadat,& fortè in lutum,vel alio loco vituperetur.

Non obstat,ꝙ est cibus animæ,quia nihilomin⁹ est corpus Christi,& in saluatione corporum corporali ecclesiæ est præferenda.c.iul.11.q.3.nec obstat,ꝙ priuilegium non debet extendi.Secus est in terminis nostris, cum priuilegium dicatur ecclesia in honorem Dei, & potius debetur honos creatori,quam creaturæ.

Limitatio. Prædicta tamen nõ procedunt in citatione verbali,quia illa in vtroq; casu fieri possunt, scdm Soci.vbi sup.Bar.Bal.& alij in d.l.plerisque,de iu ius voc.hæc Maria.Soci.vbi sup.

In additionibus ad Panorm.in d.c.sanè,dicit,ꝙ fugiens ad corpus Christi,gaudet immunitate,alleg.Archi.in c.quæsitum.13.q.2.Archid.ibi dicit, ꝙ fugiens ad corpus Christi liberatur,licet nõ recipiens,per gl.ibi,& dicit,tu defendas,ꝙ talis,etiã per ecclesiam defendendus, quia corpori Christi, aliqua res non debet anteponi, & hanc sententiã dicit Hosti.esse defendendam,vsq; ad sanguinis effusionẽ.in d c.sanè. & Archi. in d.c.ad eius,col.j. in fi.dicit, ꝙ fugiens ad corpus Christi liberatur,licèt alij contra,& se refert ad dicta in c.quæsitum. 13.q.2.Hosti.in d.c.sanè, col.j. in fi.quærit an homicida, vel alius flagitiosus, qui mortem meruit, confugiat ad sacrificium,dum portatur in via; nũquid talem defendet ecclesia,vel saluabit,videtur ꝙ sic, quia nihil est maius hoc sacrificio; Magistri tñ communiter voluerunt contrarium, quia hoc priui-

priuilegium collatum est tantum ecclesiæ, vt honor ipsius conseruetur, & ideo ei tm̃ attribuitur. Ratio diuersitatis est, quia corpus Christi, est cibus animæ. Ideo animam tantum liberat, ecclesia verò est res corporalis, vnde & corpus liberat, & cũ sit spirituale priuilegium, non est extendendum, secundum Hugo. & omnes modernos, concludit Hosti. tu defendas vsque ad sanguinem, ꝙ talis est per ecclesiam defendendus, nullum enim habent priuilegium ecclesiæ, nisi ob honorem Dei, & dicit idem, quòd Soci. supra refert, & latè loquitur Hosti. in d.c. sanè.

Bal. & alij in l. addictos. C. de appellationibus. Marti. Lau. in tract. de Card. q. 6. Cæpoll. in cautela 2. Ias. in l. j. in fi. C. ne liceat poten. Fel. in c. quærenti. de offi. deleg. col. pe. Ias. in §. pœnalis, Instit. de actio. & Castaldus in trac. de Imperatore q. 97. fol. 166. nu. 3. refert prædictos remissiuè. Bonif. de Vitall. in cle. j. de pœnit. & remiss. col. 4. nu. 33. quærit, de ista quæstione, & dicit, ꝙ putat verum, ꝙ talis cõfugiens ad corpus Christi, vt dictum est, gaudet immunitate.

Montalbus in sua glo. l. 4. titu. 11. in prima partita, & in l. 7. in gl. j. tit. 5. in j. lib. fori, & gl. in l. 15. in gl. j. in princ. lib. 3. fori, quòd fugientes ad corpus Domini, quòd sacerdos defert ad infirmum, gaudent immunitate. Marcus de Mantua consil. 211. in fi. dicit, quòd fugiens ad sacerdotem, corpus Christi deferentem, tutus est, allegat Hosti. & gl. in d. can. quæsitum. 13. q. 2. retuli supra.

Si obuiauit Cardinali.

SVMMARIVM.

1 *Ductus ad patibulum, si obuiet Cardinali, an morte liberetur.*

ILLE,

19. Ampliatio. ILLE. † qui ducitur ad mortẽ, si obuiat Cardinali in Curia Romana, liberatur à morte, de consue. secundum Bal. in d.l. addictos. C. de appell. & idem tenet Pau. & Sali. ibi dicit. Bal. in d.l. addictos, & nota ꝙ contra hanc legem faciunt Cardinales ex quodam priuilegio, nam si obuiant ei, qui ducitur ad mortem, habent ex consuetudine hoc priuilegium, quia possunt eum à morte liberare. Pau. de Cast. ibi refert Bald. ꝙ Cardinales habẽt hanc prærogatiuam ex consuetudine, ꝙ si obuiant alicui, qui ducatur ad iustitiam, possunt eum eximere de manu familiæ, ponendo capellum super caput eius, & ita de facto seruatur. Sali. in d.l. addictos, in fi. dicit, ꝙ Cardinales non seruant hanc legem, habentes ex cõsuetudine priuilegium, vt si obuiẽt ei, qui ducatur ad supplicium, possint mittendo suum pileum illum liberare à morte. Iaſ. in §. pœnales, col. 24. in prin. ver. 3. & vlt. de actionibus, instit. refert Bal. & Sal. Mart. Laud. in tract. de Cardin. q. 6. refert Bald. & dicit, quòd est singulare dictum Cæpol. in cautelis, caute. 2. in prin. dicit, ꝙ quando aliquis ducitur ad iustitiam, vel patibulum, procuret, vt ducatur per viam, vnde trãsitum faciat aliquis Cardinalis. Nam si obuiam faciat aliquis Cardinalis, dicto ducto ad mortem. ipse reus liberabitur. habent Cardinales de consuetudine, vel priuilegio, vt possint ad mortem condemnatos, eis obuiando liberare, allegat Bal. & Pau. in d.l. addictos, & hoc ponẽdo capellum suum super caput eius, qui ducitur ad mortem, & ita de facto seruatur, est cautela ad liberandum quem à morte, procurare, vt aliqs Cardinalis sibi obuiet, & facere, vt ponat capellum super caput eius. Ideo debet esse cautus Dominus iustitiæ, ne duci faciat condemnatum per loca, in q̃bus obuiari possit aliquis Cardinalis. Idem tenet Fel. in c. quærenti. de offi. de leg. in fi. & Io. de Neuizan. in silua nuptiali. fo. 19. col. 3. in prin.

Bart.

Bart.de Belenzinis,in addit.ad Panor. in d.c.sa nè, dicit, ꝙ si ille, qui ducitur ad mortem obuiet Cardinali in curia Romana, liberatur à morte, de consuetudine,secundum Bal. in d.l addictos. quẽ sequitur Pau.de Cast. ibi, qui dicit, ꝙ istud fit ponendo capellum suũ super caput eius, qui ducitur ad mortem,& ꝙ ita de facto seruatur, & alleg.Cæpol.vbi sup.& in consue.Burg.fol.69.col.3. refert Bal.in d.l.addictos,& Ias.ĩ d.§.pœnales.fo.56.col. 2.ver.& pro decimoquarto. refert Bal.in d.l.addictos,& Pau.de Cast.quos retuli sup.& dicit Cassa. in d.versi.non credo, quòd apud nos istud obseruetur.

Barbat.in tract.de pręstantia Cardinalium.q.9. primæ partis,in 6.vol.fol.57. loquitur latẽ de ista quæstione,& concludit,ꝙ si hoc habent ex priuilegio Papæ, seruabitur in terris suis, secus extra. Si habent hoc ex consuetudine, arg. pro & cõtra, an talis consuetudo valeat,& posito,ꝙ valeat,ponit fallentias,& in fine ver. dicit, ꝙ si Papa in terris suis,vel Imperator in terris suis, sciret illã consuetudinem,& toleraret eam,valeret,vt plenius ꝑ Barba.vbi supra,qui latius,quam aliquis loquitur in ista quæstione.

Castaldus in tract.de Imperatore.q.97. fol.166. nu.3.refert remissiuè, plures Doctores loquentes de isto casu.

Alberi.in titu.episco. vel Abba.in vsu feudo.in prin.col.7. dicit, ꝙ Cardinales habent ex speciali priuilegio,vel consuetudine,vt liberent damnatũ ad mortem,si obuiant ei, dum ducitur ad iustitiã, allegat Bal.in d.l.addictos. Matth.de Afflict.in ti. de pace iura.fir.in prin.col.5.nu.80. fol.133. dicit Cardinalis sedis Apostolicæ potest propria auctoritate auferre condemnatum à manibus officialium,& hoc Cardinales habent ex priuilegio. allegat Bal.in d.l.addictos.Zasius in l. acta.de re indi. ff.dicit,ꝙ Cardinales vsurpant hoc priuilegiũ, sed ne hoc iure relatum,sed quadam propria consuetudine vsurpant.

Ecclesia destructa.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia omninò destructa, sic, quòd nulla ædificij vestigia remaneãt, num gaudeat immunitate?*

2 *Domus omninò destructa, non est eadẽ, quæ antea erat.*

3 *In refectione Monasterij, omninò demoliti, noua Episcopi auctoritas desideratur, & ibi multa similia.*

4 *Semel Deo dedicatum, non est ad prophanos vsus reuocandum.*

5 *Ecclesia perdit priuilegium, quando destruitur auctoritate superioris, aliàs secus.*

1 20. Ampliatio. SI Ecclesia † fuerit totaliter destructa, ita ꝙ non remanent aliqua ædificia, sed solum duntaxat cõstat, ꝙ olim fuit ecclesia, confugiens ad dictum locũ an gaudeat immunitate: non reperi istam quæstionem tactam ab aliquo in istis terminis.

Et quòd talis locus non gaudeat immunitate faciunt sequentia. Hosti. in summa de eccles. ædifici. in fi. dicit, ꝙ si domum, vel ecclesiam destruas vs-
2 que ad fundamentum, non est † eadem domus. Ideo ædificando ecclesiam dirutam, requiritur auctoritas Episcopi. c. si quis. 16. q. fi. ad idem gl. in c.
3 de monachis. 17. q. 2. quæ dicit, ꝙ † in refectione monasterij totaliter destructi, requiritur auctoritas Episcopi, secus in monasterio non totaliter destructo, alle. c. Iudæi, de Iudæis & Saracenis, & gl. j. in c. 3. de iure patro. quæ dicit, ꝙ reficiens ecclesiam

stam omninò funditus destructam dicitur nouã facere,& efficitur patronus, secus si non destructã funditus reficiat.Idem Inno.in rubr.de conse.eccle.vel alta.vbi dicit, ꝙ si ecclesia est funditus diruta,& est reparata ex toto, de nouo est consecranda,& ibi ponit tres casus, in quibus ecclesia de nouo consecratur,& tertius est iste. facit gl.in cle.fi. de rescript. vbi si beneficium fuit omninò distinctum,ita ꝙ fuit titulus omninò extinctus, & postmodum creetur,dicitur nouum beneficium,& ibi omnes,& Fel.qui multa refert, in c.cum accessissent,col.pen.post Barba.& alias,de consti. non refero,quia possunt videri, & ibi Phil. Dec.in fin.& per Panor.& plenius per Anna. in c.consuluit, de Iudæis,& Sarracenis,vbi dicit Panor.ꝙ si Sinagoga funditus corruit, non est licitum eam reficere, quia esset nouum facere, facit text. in l.j.§.si quis ædificium,de no.ope.nun.ff.& ibi Bart.& alij,qui dicunt,ꝙ reficienti ædificium ex toto destructum potest nunciari nouum opus, secus si non esset ex toto destructum,& hoc refert Ias. in repeti. l.quo minus,in 9.q.fi.de flumi.in q.quã ponit,an reędificanti molendinum possit nunciari nouum opus, & concludit,ꝙ sic,quando ex toto erat destructũ, allegat tres gl.& tres tex.glo.in d.c.de monachis, & in d.c.3.& gl.in l.damni.§.si is, qui ædes iubet augeri,de damn.infec. ff.quæ tenet, ꝙ si Rusticus promisit militi aquam frigidam in æstate in domo,quam miles habet,ꝙ si domus comburatur,et alia reædificetur, ꝙ rusticus amplius non tenetur, quia est noua domus,& Feli.in d.c.cum accessissẽ, de consti.alle. etiam tex.in l.inter stipulantem.§. sacram,in fi.de ver.obl.& ibi gl.ꝙ domus deposita vsque ad aream,non est eadem domus. Feli.vbi supra,& idem est in ecclesia,ꝙ in domo.Nam si ecclesia est funditus destructa, & reædificata, nõ est eadem,sed diuersa.Gottred.in summa de ecclesia ædifican.in fin.Fel.plenè vbi supra, & Ias.in l.inter stipulantem.§.sacram,in fi. verb. quid autem. ff.de uerb.obliga.facit etiam tex.in l.si ita legatũ.

§.fi.ff.de leg.j.vbi si testator posiquam legauit domum, & eam funditus destructam reficit, extinctum est legatum, postquam est alia domus, facit ẽt tex.in l.qui tñ,quib.mod. vsus amitt. ff.vbi demolitis ædificijs in totũ,& nouis constructis, finitur vsusfructus, ista & multa alia possent allegari pro corroboratione prædictorum, remitto me ad Fel.in d.c.accessissent,& Ias.in d.l.quominus.q.fi. ff.de fluminibus.

Item pro corroboratione ẽt prædictorũ facit.c. abbate.sanè,in fi.de ver.sig.et ibi gl.in ver.donec. vbi si priuilegium datur alicui monasterio,destructo monasterio,destruitur priuilegium. Nã cessante causa cessat effectus, c.suggestum, de deci. cum sim.facit ẽt c.cum ibi,gl.in ca.& hoc diximus.16. q.7.in versi.destructa,quæ dicit,ꝙ ecclesia destructa non remanet locus priuilegiatus.facit ẽt c.generaliter.16.q.j.& ibi gl.in versi.non deuagantes, in fi.quę dicit,ꝙ si aliquod priuilegium datum est religiosis,cessante religione, cessat priuilegiũ. ca. fi.25.q.2.d.c.abbatem,de ver.sig.facit c.2.de noui ope.nun.& ibi glo.in ver.principale, quæ dicit,ꝙ destructa re,destruuntur priuilegia,alle.plura iura,vnde ẽt dicit gl.in §.sacra,in ver.manet. de re. diui.insti.locus desinit esse religiosus. qñ ea remouentur,quæ talem eum reddebant. alleg. l. sacræ. ff.de reb.diui.l.antepe.ff.de relig.& sump.fune.

Per prædicta ergo,videtur,ꝙ si ecclesia sit totaliter & funditus destructa, desinit esse ecclesia, & per consequens perdit priuilegium prædictæ immunitatis, & pro prædictis etiam faciunt notata, in c.prophanis,de restit.spol.

Pro parte contraria,ꝙ dictus locus,seu dicta ecclesia totaliter.& funditus destructa, retineat, & gaudeat dicta immunitate,faciunt sequentia.prima regula,semel Deo,de reg.iur.in lib.6. vbi ꝙ se-
4 mel Deo dedicatum † est,nõ est ad vsus humanos vlterius transferendum,c.ad hæc,de relig. domi. cum sim.vt per gl.in d.reg.semel Deo, & in d.ca. ad hæc.can.quæ semel.19.q.3. l.ædem. ff.de contrahen.

trahen.empt.gl.in d.c.quæ semel, quærit si Monasterium destruatur, nunquid poterit locus ille, vel ædificium monasterij ad alium vsum conuerti, cõcludit gl. ꝙ ad priuatos vsus non poterit conuerti, locus autem remanet sacer, licet dirrutum sit ędificium, & d.l.ædem.ff.de contrah. emp.quæ dicit, ꝙ æde sacra terræmotu dirruta, locus ædificij non est prophanus, ideo vendi nõ potest, exponit gl.ibi in ver. prophanus? idest, non desinit esse sacer, per tex.qui hoc expresse dicit in l.in tantũ. §. semel autem.ff.de re diui.& ibi gl.ad idem tex.in §.sacra res, in fi.insti.de re diui.ex quo sequitur, ꝙ indulgentia, & priuilegia concessa ecclesiæ, etiam dirruta ecclesia durant, secundum Ang.in d.§.sacra res, in princ.nota.fin.

¶Item pro ista facit glo. in regula, priuilegium, de regu.in 6.quæ dicit, ꝙ tunc ecclesia, vel alius locus perdit priuilegium, † quando destruitur ecclesia, vel locus, auctoritate superioris, si autem destrueretur ab hostibus, vel aliàs, retinet omnia sua priuilegia, vt plenius per gl. Idem tenet gl.in c.& hoc diximus, in ver.destructa.16.q.7.& gloss.in c. statutum.de electio.lib.6. Panor. in c.2. colum.2. ver.nota.quòd destructa.de nou.oper.nun.vbi Panor.dicit, quòd si ciuitas destruatur auctoritate superioris, omnia priuilegia ciuitatis sunt sublata, secus si ex facto alicuius Tyranni, vel ab hostibus ecclesia destrueretur, vel ciuitas, quia tunc remanent omnia priuilegia, secundum Panorm. ibi, & idem tenet Panorm.licet non ita in dict.cap.Abbate.columnn.penultim. in gloss. final. de verbor. significatio.& plenè per Innocen. Anton. & alios in dicto capitul. secundo, de noui oper.nun. & ibi Anton.ex dictis Innocen.dicit tres quęstiones. Prima est, an destructa ecclesia, pereant eius priuilegia, & concludit, quòd non, nisi auctoritate superioris esset destructa, vt plenius per Ant. & Anch. in d.c.2.

Et dicit Hēric.Bohic.in d.c.2.ĩ ver.sup eo, ꝙ id, ꝙ dictũ est de locis, qui destruuntur ab hostibus,

quòd retinent priuilegia sua,intellige, quando destruuntur terræmotu, vel aliàs, quam auctoritate superioris,secundum Henric.Bohic. in d.c.pen.in fi.& ibi Card.col.4.ver.quæro in eo.Ioã.And.Ancha.Phil.Franc.in d.regula,priuilegium. Idem et tenet Guliel.de monte Laudino in d.regula,priuilegium,qui dicit,ꝙ si destruatur auctoritate superioris,nõ retinet priuilegia,aliàs si per hostes, vel incendio,non amittit priuilegia,imò plenariè retinet.

¶Alexan.in d.l.inter stipulantem. §.sacram.ca.fin.ver.extra glo.quærit an ecclesia destructa,postea reædificata dicatur eadem,dicit post Barto. & alios.

Idem est in Ecclesia,ꝙ in domo, & hoc facit,an Ecclesia totaliter destructa perdit priuilegia sibi concessa,post plura per ipsum allegata dicit, ꝙ cõmunis opinio,& cõclusio est,ꝙ destructa Ecclesia, etiam nõ refecta,retinet priuilegia,fallit si sit destructa superioris auctoritate, & sit sine spe refectionis.

Idem tenet ibi Ias.& Alex.in l.si grege.ff.de lega.j.& Fel.in c.cum dilecta.col.fi.de rescrip.

Quæstio. Quid tenendum in prædicta quæstione. f. an Ecclesia funditus destructa gaudeat dicta immunitate,dico, ꝙ si ecclesia est destructa auctoritate superioris, vel per rerum naturã sine spe reparationis, perdit priuilegia, & sic non gaudet dicta immunitate cum idem sit, ꝙ ecclesia sit destructa auctoritate superioris, vel per rerum naturam sine spe reparationis,secũdum Bal.in l.non ambigitur. ff.de legibus,& Bal.in proœmio. ff.col.j. & ibi alle.Iacob.de Rauen.dicentem,ꝙ duo Senatores non faciunt Senatum, nec habent auctoritatem veteris Senatus, quia non est spes reintegrationis formalis numeri,& ordinis Senatorum, per d.l.non ambigitur.ff.de legi.vbi idem Bal.in prin.versi.iuxta hoc quæro.Ideo dicit Domi.in c.licet cano.col.3. ver.4.casu.de elec.lib.6. ꝙ si fiat legatum pro alimentandis pauperibus in certo hospitali,vel cleri

cis,

cis,pro officiando ecclesiam destructo hospitali, vel ecclesia,non debetur legatum. Lud.Roma.con sil.417.vbi quærit,an census, qui debetur superiori ob rationem castri,debeatur castro diruto.

Bal.in c.j.col.2.de elect.ver.quæstio extat,quęrit vtrum collegium pœnitus desolatum,postea reparatum,sit vnum, & idem, an verò nouum. concludit,ꝙ est nouum,nisi remansissent aliquæ reliquiæ,puta in materia,vt muri, & campanillæ. Ita eum refert Fel.in d.c.cum dilecta.colu.fi.litera in meo Baldo est corrupta,vbi debet esse,nisi remansissent,dicit,etiam si remansisset.

Alex.conf.43.in j.volu.dicit,q castrum destructum,sine spe refectionis,non retinet iura, quę ante habebat,refert eum Fel. in d.c.cum dilecta.col. fi.Idem Alex.vbi sup.col.j.ver.quinimo dicit,q ciuitas,vel castrum,funditus destructũ, sine spe nouæ constructionis,non retinet iura,quæ ante habebat,sed illa perdit,alle.l.si vsufructus. §.quib.modis vsus amitta.ff.l.pater.§.Tusculanus,& ibi dignus.de lega.3.ff.& Inn.in d.c.abbate.de verbor. sign.alleg.etiam gl.dictæ regulæ priuile.& can.& hoc diximus,16.q.7.& ca.statutum.de elect.lib.6.

Guido Papa.in regula,priuilegium.de reg. iur. in lib.6.in lectura dictæ regulæ,quam ponit in fine lecturæ decretalium, col.antepen. in fi.dicit,ꝙ quomodocũque destructa sit ecclesia, vel ciuitas, durante destructione tolluntur priuilegia, ꝑ text. qui hoc videtur dicere in l. si vsufructus, quibus mod.vsufruct.amitt.ff.est tamen differentia,quãtum ad recuperationem priuilegiorũ, quia destructa ciuitate ab hostibus,& postea refecta bene renouantur priuilegia, licet secus, quãdo superioris auctoritate.Ita potest saluari, gl.& communis sententia in c.pastoralis.7.q.j.

Petrus de Perusio in tractatu de muta.status ecclesi.col.2.dicit,ꝙ quãdo semel res dedicatę Deo, vel Sacræ remanent in suo statu, & consecratione, quia tunc non possunt ad humanos vsus trãsferri, sed quando earum rerum mutatur status, vt

quia in totum destruitur ecclesia, vel res sacræ ante dedicatæ Deo redduntur totaliter ad non esse, tunc possunt ad prophanos vsus transferri. Refert eum Blasius Aurioli.in addit.ad Guliel.de monte Laud.in d.regula semel Deo, de reg.iur.li.6.& sic prædicti Doctores, s. Guido, & Petrus de Perusio vñr concludere, ꝙ ecclesia totaliter destructa durante destructione non gaudet priuilegio immu.

Archi.in ca.& hæc, 16.q.7. propè finem dicit, ꝙ qñ ecclesia, vel ciuitas, vel alia loca, siuè sacra, siuè pphana auctoritate superioris destruuntur pp delictum eorum, de cætero nullus dẽt vocari clericus illius ecclesia, vel municeps illius loci, & ille locus perdit priuilegia, c.2.de nou.oper.nun.c.placui.de conse.dist.j.& in d.c.& hæc.si autẽ ab hostibus destruitur, tunc retinet omnia sua priuilegia, & antiqui clerici remanent ibi clerici.can.pastoralis.7.q.j.19.q.3. c.qui semel, & idem videtur si auctoritate superioris transferatur ad alium locum, vel alij vniatur per not.per Inno.1.in c.j.ne se.vacant.& c.quia monasterium.de relig.domi.& idẽ intelligitur de ciuitate, & alijs locis prophanis, secundũ Inn.in d.c.2.de no.ope.nun.& per Arch.in c.2.de conse.dist.j.hæc Archid.vbi supra.

Cõclusio. Communis opinio est, ꝙ si Ecclesia sit destructa auctoritate superioris, vel sine spe reędificationis, nõ gaudet, nec retinet priuilegium immunitatis, secus, si aliàs sit funditus destructa sine auctoritate superioris, & est spes refectionis, quia istis duobus concurrentibus, retineret priuilegium immunitatis, & alia priuilegia.

Palatia nobilium, seu Dominorum.

SVMMARIVM.

1 *Palatia nobilium, an gaudeant exemptione.*

2 Consuetudo in hoc spectanda.
3 Quemadmodum, & statutum municipale.

IN Palatia † nobilium, seu Dominorum, sint de iure exempta, vt ab eis non possit delinquens extrahi. 1 21. Amplia.

Bald. in l. plerique. de in ius vocando. ff. in ver. sed pono, quærit aliquis est in palatio Dominorũ Priorum, nunquid Potestas potest illum citare re, & verbo? dicit, quòd sic, & dato quòd palatium sit locus publicus, & securus, tamen ibi potest fieri citatio, & captura, per l. sed etiam. de in ius vocando. ff. Nam ibi dicitur de theatro, quia est locus publicus, hæc Bal. vbi supra· aduerte, quòd Bald. non loquitur de palatio alicuius priuati, sed de palatio publico, prout sunt palatia, vbi iudicia fiunt, prout sunt palatia parlamentorum, vt in Franciã vocantur palatia, vbi Iudices, & Domini de parlamento congregantur.

Iacobi de Sancto Georgio, in dicta. l. plerique, num. 7. ver. quid autem, si essent in palatio priuatorum ciuitatis, certè bene possunt inde extrahi, per l. sed etiam. de in ius vocand. ff. dum loquitur de theatro.

Alexand. de Imol. in dicta. l. plerique. column. tertia. in princip. versicul. nota. in l. sed etiam, in versicul. Theatro. dicit, quòd quis potest capi, & citari in palatio dominorum. secundum Bald. ibi.

Bartholomæus Socin. in dict. l. plerique, de in ius vocand. ff. column. vndecima. quæstio. vigesima. dicit, quòd Bald. concludit, quòd sicut potest quis capi in theatro, quòd est locus publicus, vt in dict. l. plerique, & l. sed etiam, Ita pari ratione poterit capi in palatio Dominorum, &

hæc procedunt de iure, hodie verò ex consuetudi ne, vel municipali censura non est licita captura, sunt verba Barth.Soc.vbi supra.

¶De palatio Regis dico infra Ampliatione 25.

2 Valet † consuetudo.

Quòd palatia Dominorum, seu theatra, vel certa alia loca gaudeant dicta immunitate. s. q̄ non possit quis inde extrahi, secundum Barth.Soc.vbi supra.retuli in proximo casu in fi. licet Barba.loquens de consuetudine, quam Cardinales habẽt, q̄ obuiantes eis gaudeant immunitate, conetur reprobare istam consuetudinem, retuli eum supr.in ver.si obuiauit Cardinali, in Ampliatione.

3 Valet † Statutum municipale.

Valet statutum mũnicipale, q̄ palatia Dominorum gaudeant dicta immunitate, secundũ Barth. Soci.in d.l.plerique.retuli in verbo, palatij sup.colum.j.& in Regno isto Nauarræ, est lex Regni.quę disponit, quòd palatia de infancones gaudeãt ista immunitate, refero legem Regni infra.

Quæritur ad propositum d. legis, quis dicatur Infancon, & in multis legibus Regni fit mentio de isto verbo, Infancon.

In libro qui vocatur Nobiliario, quẽ fecit Fernãdus Mexia.24.de Iaen.li.j.fol.188.quærit. Quiẽ son llamados infancones, refero eum vt iacet.

Ay infancones, otros que llamã Balbasores, son algunos Señores de tierra, pero no grandes, que no tienen mucha tierra ni iurisdicion, que en los tales mas es su nobleza y linaje, que grandeza

En España infancones se dizen à quellos que en Italia llaman Capitanes, y Balbasores. Esta declaracion de infancon se halla en la seconda partida. tit.1.l.13.que à si lo affirma, dize la dicha ley, capitanes, y balbasores son aquellos hijos dalgo en

Italia

Italia aqui les dizen en España Infancones, y como quiera que estos vengan antiguamẽte de buen linaje, y ayan grandes heredamientos, pero no só destos grandes Señores que de suso dezimos. Y en sus tierras no tienen alguna iurisdicion. Y quales son los grãdes que no son Emperadores la ley 11. en la segonda partida. tit. primero, dize, son Principes, Duques, Condes, Marquezes, Iuezes, Vizcondes, y porque se llaman ansi declara la dicha ley, & quis dicatur tyrannus, ibidem in l. 10.

Qui sũt Infancones magnates, generosos, ricos hombres, & de alijs, vide in consilijs meis, consil. 14. in 2. vol. omnino.

Itẽ enel regimiento de principes se affirma, que Infancones, no quiere desir, saluo minores infantes. en comparacion de los infantes maiores, es as saber, de los hijos de Reys, que se llaman infantes, y a los otros menores, que son nobles, y de buen linaje llaman Infancones. Estas tres expositiones, ò declarationes de Infancon pone el dicho Mexia en el Nobiliario. lib. j. c. 88.

Qui dicantur Balbasores. vide gl. in c. fundamẽta, in ver. Marchio. de elect. lib. 6. & plenius per le gistas, in tit. quis dicatur Dux, Marchio, Comes, Capitaneus, Balbasor.

In isto Regno Nauarræ, est lex Regni, per tres status facta, in tit. de Yglesias, in 3. lib. in primo ti. c. 4. & est tenoris sequẽtis, Si algũ malechor entrare en la Yglesia, o en palatio de infancon no deue ser sacado, si no fuere ladron manifiesto, o traidor probado, y preso si fuere, o hubiere pleiteado, aya su iuridicion y dado fiador, emperò el fiador, debe y puede sacar de Yglesia, ò de palatio à quel malechor por el qual entro fiador.

Sepulchra etiam Iudæorũ.

SVMMARIVM.

1 Sepulchra Iudęorũ ĩmunitate donãtur.

1 22. Ampliat. SEPVLCHRA † Iudæorum gaudẽt immunitate, per c. ſicut. §. ad hoc. de Iudæis. vbi tex. dicit, cimiteria Iudæorum nemo audeat mutilare, aut inuadere, ſiuè obtentu pecuniæ corpora humata effodere, & ad iſtud ꝓpoſitum Card. in d. c. inter alia. q. j. de immu. eccle. & Maria. Soci. in tract. de citatio. arti. 17. fol. 22. colum. 3. & Io. And. in d. c. inter alia, in gl. 3. dicit, ꝙ Sepulchra Iudæorum gaudent immunitate. per d. c. ſicut, & dicit Anto. in d. c. inter alia, col. 2. in fin. quòd ipſo iure ſepulturæ gaudent immunitate, per d. c. ſicut.

Statua Principis, ſeu Præfecti Vrbis.

SVMMARIVM.

1 *Fugiens ad ſtatuam Principis gaudet immunitate.*

2 *Fugientes ad puteum olim ſalui erant.*

3 *Fugiens malitioſè ad ſtatuam Principis, non gaudet immunitate.*

1 23. Ampliat. FVGIENTES ad ſtatuã Principis † gaudent immunitate, ita ꝙ non poſſunt inde extrahi, per tex. in l. j. in princ. ibi ſeruos, qui ad ſtatuas confugerunt. ff. de offic. præfect. Vrb. dicit tex. quòd quando domini ſæuiebãt in ſeruos ſuos, ipſi fugiebant ad ſtatuas, & conquerebãtur de dominis ſuis, & Præfectus de hoc cognoſcebat, & dicti ſerui erãt ſecuri à dominis ſuis, ad idem facit tex. in l. 2. §. ideoq;. ibi, ad ſtatuam confugerunt. ff. de his, qui ſunt ſui, vel alie. iur. facit ẽt

tex.

tex. in §. nam Antonius, & in §. fi. instit. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. vbi text. æquiparat ædem sacram, & statuam Principis. Nam fugientes ad eas gaudent immunitate, facit etiam tex. in l. vnica, C. de his, qui ad statuas confugiunt. vbi text. dicit, q confugiunt ad statuas Principis, ab omni violentia debent esse tuti, & ibi dicit Placentinus, fo. 39. tit. 15. hij, qui ad Principis statuas confugiunt, si causas habuerint, ob quas confugere debuerunt, etiam legibus, & ab iudicibus defenduntur. Si verò per malitiam confugiunt, vt in alios creetur inuidia, vinculis publicis mancipabuntur. l. capitalium. §. & vt generaliter. ff. de pœnis. Oldra. in d. l. j. de offi. præfec. vrb. Idem tenet, & Sali. in d. l. vni. C. de his, qui ad statuas confugiunt, dicit, ꝙ fugientes ad statuas Principis à pæna liberabuntur, nec possunt extrahi de iure, per dicta iura. Idem Host. & Card. in c. pen. de immuni. eccles. qui dicunt, ꝙ statua Præfecti vrbis, gaudet immunitate. allegat d. §. fin. instit. de his, qui sunt sui, vel alieni. Maria. Soci. in tract. de cita. arti. 17. q. 5. col. penul. fol. 23. col. j. ver. item probatur. vbi dicit, ꝙ fugientes ad statuam Principis gaudent immunitate, & Pau. de Cast. in d. l. vnica, de his, qui ad stat. confu. C. dicit, præmitte, ꝙ sicut olim fugientes ad ecclesiã erant tuti, vt ibi non possent capi, nec extrahi, vt de his, qui ad eccle. confug. per totum, ita & fugientes ad statuas Principis. per d. l. vni. hoc est verum, qñ nõ fit malitiosè, nec cã alicui nocendi, sed cã se defendendi, secus si faceret causa nocendi. Nam erant multi, qui hoc faciebant ad infamandum aliquem eorum inimicum, dicebant recepisse minas de interficiendo, vel aliquid faciendo iniustè, tales debent puniri, vt latius p Pau. & idẽ Sali. ibi Cassã. in consue. Burg. fol. 57. col. 3. ver. 18. dicit, ꝙ fugiẽtes ad statuas Principis à pœna liberantur, nec pñt extrahi de iure, per d. l. vni. & per l. capitalium. §. ad statuas, de pœ. ff. & in hoc multũ debet attendi cõsuetudo, secundum Guliel. de Mon. Laud. in cle. j. de pœnit. & remiss. & eum sequitur Imo. ibi.

Castaldus

Castaldus Perusinus,in tract. de Imperatore.q. 96. fol.166. quærit de statua Imperatoris, & eius priuilegium quale sit, & q̄ fugientes ad ipsius statuam sunt tuti, & securi, allegat aliqua iura, quæ sup.retuli,allegat etiam Pau.de Cast.quem retuli, & refert multos hoc tenere. Dicit tamen,q̄ dato, q̄ Imperator ipse viuens,& animatus haberet idē priuilegium vt Cardinalis propter identitatē rationis,& maioritatem, tñ in statua ipsa secus videtur dicendum, per rationes ibi per eum allegatas, dicit tamen,q̄ relinquit hoc cogitandum, quia de cōsuetudine in statuis,non videtur admissum,nec receptum,& casu eueniente, seueri Iudices nō obseruarent,vt latius per d.Castaldum, & istam fallentiam tenet Marcus dē Mātua.cons.211. nu.18. vbi dicit, q̄ olim fugientes ad statuas salui erant,

2 allegat supradicta iura, Imo.† ad puteum fugere licebat,quia erat sacer,& ab eo fas non erat, sicut nec à templo, & statuis quemquam extrahere, secundum Marcum vbi supra.

Cōclusio. Communis conclusio Doctorum est, q̄ fugientes ad statuas sunt securi,per iura satis aperta,quæ supra retuli.

3 Fallit † primo, quando malitiosè quis confugeret,vt supra retuli.

Fallit secundo,nisi consuetudo esset in contrarium.

Confugientes ad puteum, olim gaudebant immunitate: Nam erat locus sacer, retuli. Marcum de Mantua,supra in fine præcedentis fallentiæ, & iste puteus erat ille.

Persona Principis, seu Regis.

SVMMARIVM.

1 Confugiens ad Principis personam,securitatem habet.

CON-

CONFVGIENTES ✝ ad personam Principis, seu Regis, habēt securitatem. Nam si ad statuā, à fortiori ad personam. Cassa. in consuet. Burg. fol. 57. col. 3. ver. tio. 8. & Castal. Perusinus in d. tractatu de Imperatore, q. 96. fol. 166. retuli supra in causa præcedenti. 1 24. Amplia- tio.

Palatium Regis.

SVMMARIVM.

1 *Palatiū Principis immunitate gaudet.*
2 *Quid palatium appellatur.*
3 *Differentia inter palatium, & aulam.*
4 *Palatium, in quo à prætorio differat.*

ID ꝙ dicitur de ecclesia, est tenēdum de palatio Regis, ꝙ nullus delinquens est ab eo extrahendus, nisi de speciali mādato Regis, vel nisi commiserit proditionem. Hoc tenet Montalbus in sua gl. l. fori. l. 7. in j. lib. tit. 5. in fi. gl. pen. 1 25. Amplia- tio.

De palatio nobilium Dominorum dixi supra amplia. 21.

Basilica dicitur palatium Regis Regum, dixi supra, in prima amplia. in ver. Basilica.

Dicitur palatium locus, vbi Rex se palàm ad iudicandum, comedendum, vel amœna loquendum, præbet, & dicitur palatium, quia omnia sunt ibi palàm, nec in tali loco ad aurem, vel signis, sicut faciunt monachi, est loquendum, nec nimis altè, vel secretè, est lex partitæ. l. pen. tit. 9. in 2. partita. concordat lex vnica, de pala. & domi. libr. 11. C. fol. 234. col. j.

Lucas de Pen. in rubr. d. l. vnic. dicit, ꝙ palatiū

à Pallade

à Pallade Arcadiæ Principe dictũ est,in cuius honorem Arcades oppidum construxerunt.

Io.de Platea,super rubr.d.l.vni.dicit, ꝙ palatiũ est diuersum à domo. Nam dicitur palatiũ. i.ampla domus, in quá multi vagari possunt. Inde Palatinus.i.de palatiõ existens,secundum Catholiconem.Io.de Platea,vbi sup.tex.in d.l.vni. dicit consecratas nobis ædes ,i.inclita palatia, ab omni priuatorum vsu,et communi habitatione,& dicit ibi Lucas de Peyna,ꝙ palatia Regis non debent cohęrere ædificia priuatorum,de sacro palatio etiã loquitur Rubri. & tex. in l. j. de Comitibus, & Archiatus sacri palatij,lib.12.C.

De palatio Episcopi loquuntur text. & Doctor. supra,in 15.Ampliatione,in ver.palatium,seu domus Episcopi.

Et inter palatium,& aulam est differentia, quia palatium est Imperatoris,Regum,Principũ,& Magnatum,aula ęst inferiorum. c.conuenior. 23.q.8. secundum Imo.Car.in cle.8.de baptis.& tex.in d. c.conuenior, loquitur de palatio Imperatoris, vel palatium dicitur totum,aula propriè est pars palatij.Car.in cle.vni.in princ. & aliqñ vnum pro alio ponitur,vt in d.clem.facit lex pen.de priuil.eorũ, qui in sacro palatio militant, vbi text.ex aula nostra,&c. Nam ibi aula capitur pro palatio.

Aula dicitur sala, vel spaciosum habitaculum, communiter quatuor habens alas, gl.in clem.vni. de baptis.

Et de palatio etiam loquitur tex. in tit. quæ sũt regalia,& sunt domus Regales, secundum Præpositum ibi col.pen.post Ier.& alios,& in rubri.l.2. & fi.de priuil.eorum, qui in sacro palatio militãt. lib.12.fol.250.in j.voi.

Item palatium,& prætorium differunt,vt colligitur ex l.fi.de off.rectoris prouinciæ.ff.

Item palatium non debet in libello de necessitate confinari.Nam valet libellus de crimine commissõ in palatio , licet palatium non sit in eo confinatum . Nam certum est ex quo est vnum in loco,

secun-

ſecundum Bar.in l.demonſtratio falſa.de cond.& demon.ff.nu.17.ver.& per hanc, ꝙ ſi aliquis accuſatur de maleficio commiſſo in palatio Poteſtatis Perusino,non eſt neceſſe,ꝙ inſerantur confinia,cũ ſatis ille locus ſit demonſtratus.Bar. in l.2.de lib. & poſthu.quærit de iſta quæſtione, & ſe refert ad dicta per eum,in d.l.demonſtratio,& idem tenet. ibi Alex.& Bar.in l.libellorum.de accuſ.ff. & in l. cum ſeruo.§.fi.de contrah.emp.Bal.& Imo.in l.ſi quis.in fundi vocabulo,de lega.j. ff.Ange.& Imo. in l.cum pater.de lega.2.ff.Bal.& Ludo.in l.ſi certi,ſi cert.pet.ff.

Iacob.Spigiel in voca.iuris ciuilis, in verſ.palatium, dicit palatium à Palatino Monte deriuari. Sacrum ob Imperatoris venerationẽ, cuius ſedes vocatur,vt in rubr.de comiti.& Archi.ſacri palatij,& in rubr.de priuilegijs eorum,qui in ſacro palatio militant.C.lib.12.

Palatinus largo modo dicitur,qui habet officiũ in palatio.Lucas de Penna.in l.j.de palatinis ſacrarum largitionum.C.lib.12.& fol.253.col.2.

Breuiloquus, ſeu Guarinus in ſuo vocabulario dicit,ꝙ palatiũ eſt ampla domus, in qua multi vagari poſſunt,& ibi latius per eum.

Calepinus in ſuo vocabulario.in verſ.palatium móns Romæ appellatus eſt,ponit ibi alias expoſitiones,vt ibi per eum.

Venio ad Fallentias.

Summarium 1.Fallent.

1 *Publicus latro non gaudet immunitate.*

2 *Quis publicus latro dicatur.*

PRIMO,

1. Fal. PRIMO, fallit dicta regula ī publico latrone. 1 Nam si est † public⁹ latro, non gaudet immunitate, per text. in c. inter alia, eo. ti. vbi Pano. dicit, in vlt. nota. illum esse publicum latronē, qui palā, & publicè furatur, vel prædatur, vt sunt piratę, vel publicè stantes in stratis, itinerib⁹, & vijs publicis, vel habentes arcem, vel castrum, vt vi, & armis prædentur transeuntes, & eum refert Guliel. Mayn. in d. regula, nemo de domo sua. ff. de reg. iur. fol. 149. col. 3. nu. 17. & vltra Panor. allegat l. capitalium. §. famosos latrones, & §. grassatores. ff. de pœn. per notata. ibi per gl. & Doct. & l. j. & 2. C. quando liceat vnicuique sine iudi. vend. & refero istum casum in sequenti fallentia, & eius rationem, & cum d. c. inter alia, concordat lex fori Hispaniæ. lib. j. tit. 5. l. vnica. & concordat etiā lex 4. primæ partitæ legum Hispaniæ. tit. 11. Quæ lex ponit casus, in quibus quis extrahitur ab ecclesia, scilicet, publicus latro, qui palam, & publicè furatur, vt sunt piratæ, & c. prout supra retuli, ponit etiam d. l. alios casus. referam infra.

Montalbus glo. d. l. vni fori. quęrit, quis dicatur 2 publicus latro, & dicit, quòd publicus latro † dicitur manifestus, non solum, qui cum furto deprehenditur, sed etiam inuentus in domo ad furandum, vel in oliuis, vel vineis, vel quandiu fur tenet rem furatam, & deprehensus, vel visus est, cum ea in publico, vel in priuato à domino, vel ab alio, antequàm deponatur in loco destinato. §. manifestus. insti. de oblig. quæ ex deli. nasc. l. furtum, cum duabus sequentib. ff. de furtis. licet talis vir non fuerit visus furari, & ibi Barto. Idem si sit visus cum furto, & clametur contra eum, quia tunc est manifestus fur. l. siquis in seruitute. §. primo. ff. de furt. & ibi Barto. Dicitur etiam publicus

blicus latro, contra quem furtum probatur, vel per confeffionem,fiuè per probationem,vel facti euidentiam,c.veftra,c.ti.de coha.cler. c.cum olim.de ver.fig.alij dicunt,q latro publicus dicitur,qui palam furatur,alij intelligũt, c.inter alia. & leges fu pradictas de latronibus, & raptoribus ftratarum, qui hoc faciunt publicè,fecundum Bar. in l.capitali.§.famofos latrones. ff. de pœn. & concordat lex 18.tit.13.in 7 partita ll.Hifpaniæ, quæ loquitur de frequentantibus itinera,vel depredantibus in mari,vel ingredientibus ad furandũm, vel deprædãdum per vim in domibus,vel locis, vel The faurum de ecclefia,vel Regis tributa.

De quo latrone intelligatur d.c.inter alia, dico in fallen.feq.

Summarium 2.Fallent.

1 *Nocturnus populator ĩmunitate nõ h3.*

2 *Quis fit populator nocturnus.*

3 *Cur magis alijs quam his fecuritas conceditur.*

4 *Hac vera funt, quando infidiosè delictum commiffum eft.*

5 *Publicus latro in ecclefia occidi poteft.*

SECVNDO, fallit dicta regula ĩ nocturno populatore agrorum,per tex.in c.inter alia.cod. tit.vbi text.ponit iftos duos cafus.Nam fi † eft nocturnus populator agrorum, nõ gaudebit immunitate. De qua in regula noftra.nocturnus † populator agrorum eft, fecundum Panor.vbi fupra in præcedenti fallentia, qui obfedit ftratam publicam,prædando homines trãfeuntes,& differt à publico latrone, quia non publicè,vt latro,fed clandeftinè moratur, & furatur in loco,vel fecũdum Inn.in d.c.inter. quẽ Panor, 2. Fal. 1 2

refert

refert vbi sup. dicitur nocturnus populator agrorum, quia in nocte segetes destruit, vel comburit, dum ibi se abscondit, vel latet, et propter homicidia, & rapinas, quas facit in stratis illis. Idem voluit Hosti. in summa eo. tit. §. in quantū prædicta. refert Guliel. May. vbi sup. in præcedenti fallētia, & istos duos casus, refert gl. in c. sicut antiquitus. 17. q. 4. in glo. fi. & Hosti. in d. §. in quantum. col. 2. ver. fin aūt longè, refert ēt istos casus, & dicit ibi Hosti. ꝙ depopulator, seu populator agrorum, exponitur. i. vastator, seu cōbustor, quia de nocte cōburit segetes vicinorū, & dicitur à populor, popularis, seu depopulor, depopularis, ꝙ in mala significatiōe accipitur, quasi destruo, is. seu dispergo, is, Host. vbi sup. Host. in d. c. inter alia. col. j. in fi. vers. vel nocturnus, dicit sic dictus, quia de nocte segetes destruit, dum ibi latet, vel se abscondit pp homicidia, & rapinas, quas committit in strata publica, agros eorum, qui ei non seruiunt, destruit, & cōburit, populator dicitur. i. collector fructuū in spicis pendentium, aliàs depopulator. i. vastator, seu destructor, & est melior littera, loquitur. n. de vastatoribus messiū, maximè, qui de nocte cōburunt messes. Idem quòd Host. tenet Io. An. in d. c. inter.

Istam fallentiam ponit ēt lex fori Hispaniæ. l. 3. lib. j. tit. 5. s. nocturnus depopulator agrorum, vel qui publicas stratas obsidet aggressionis insidijs, verba. 5. d. l. foris sunt, La Yglesia no defienda robador conoscido, ni hōbre, que de noche quemare messes, ò derrancare viñas, o arboles, o rancare los mojones de las heredades. Idem dicit lex 4. ti. 11. in prima partita, & ibi gl. dicit, ꝙ nocturnus depopulator agrorum differt à publico latrone, qa iste clandestinè furatur, & moratur in loco occulto. Ideo dicitur nocturnus depopulator agrorum, quia in nocte segetes destruit, & ibi latet. allegat Inn. in d. c. inter alia. retuli Inn. supra.

Ant. de But. in d. c. inter alia. col. j. in fi. dicit, dicitur depopulator, fructuū in agro pendentiū deuastator, & dicitur nocturnus, qui in nocte segetes destruit,

destruit,cũ ibi iacet,& in illis se abscondit, & refert Host.in d.c.inter alia,quem & supra retuli, & dicit Ant.col.2.ĩ prin.q' ,ppriè latro,dicitur ille,ꝙ itinera frequẽtata,et stratas public.obsidet ĩsidijs.

Car.in d.c.inter alia.not.4.idẽ tenet,refert Inn. & Host.ibi,& Host.dicit,ꝙ melior est littera depopulator,vt sup.retuli.dicit Car.q' vtraq; litera hẽt eũdẽ sẽsũ, & dicitur à populor,is, & nõ à populo, as,ꝙ in bona sign̄atione accipitur,sc͂dm Hosti.vbi sup. Vñ dt Io.An.in d.c.inter alia,col.2.in prin.ꝙ prędicta duo gña hominũ,si in stratis publicis fuerint aggressi aliquẽ p insidias, ista immunitate nõ gaudent,vt saluentur ab ecclesia,si verò nõ in stratis,sed extra,vel in stratis,sed nõ insidiosè. sed impetu,& casu fortuito hæc committunt, tũc immunitate gauderent,secundum Io.And.ibi,quem sequitur Ant.ibi col.2.in prin.

Sed quærit Io.An.ibi.col.2.in prin.quare decretalis ista,de his,plusquam de alijs expressit, dicit, quia de alijs præsumitur, quòd non insidiosè hoc fecerint,nisi contrarium probetur.

Anch.in d.c.inter alia,col.2.ver.sed dices, quare magis alijs,quam istis confugientibus est cõcessa immunitas,refert Io.An. vt eum retuli, & dicit Anch.ꝙ miratur de hoc dicto,ꝙ si insidias accipimus pro dolo,semper dolus præsumitur, postquã constat delictum fore commissum,c.j.de pręsũpt. l.si non conuinci,de iniurijs.C.

Et secundum hoc nullus delinquens postquã, constiterit de delicto,gaudebit immunitate,& sic Anch.reprobat rationem Io.And.

Pano.ĩ d.c.ĩter alia,co.6.in fi.ver.sed q̃ro.refert Io.And.& dicit,ꝙ Anch.reprobat istã rõnẽ,sed dt Panor.ꝙ ipse credit,ꝙ Io.And.intellexerit, ꝙ alij non p̃sumuntur ex proposito prius deliberato deliquisse,licet in actu delicti p̃sumatur dol⁹, in istis aũt,qui stant in stratis publicis,p̃sumitur, ꝙ ex ,pposito deliberato hoc fecerint, ex quo in illis rapinis se assuefecerint. Dẽt.n.inspici hois consuetudo.l.qui semisses.de vsu.ff.Pano.ibi ẽt alle. aliã rationem,

tionem, & glo.fi.in c.fi. eo.titu.ponit etiam aliam rationem.

Io.Bichis in d.tract.de immu.fol.73.ver.3: fall. est in paruo vol.refert istas duas fallentias, & refert Panor. qui dicit, quis dicatur publicus latro, & nocturnus populator, refert et Io.Anch.Panor. quare plus in istis, quam in alijs, retuli omnes sup.

Cōclusio. Est communis conclusio, ꝙ c.inter alia, procedit, quando insidiosè illi casus † committuntur,
4 secūdum prædictos, & idem tenet Io. Igne. in l.3. §.subuenitur.ff.ad sillan.num.103.fol.223.col.2. ver.Hostien.verò.

Loquitur tex.c.inter alia, de stratis. Strata dicitur via publica, & munita, quasi lapidibus vulgi trita, & est de lapidibus strata, & partita, vnde dicitur dilapidata, secundum Guarinum in suo breuiloquo, seu vocabulario, in ver.strata, Bart.in l.j.ff. de via publica, Alberic.in suo dictionario, in versi. strat. Calepinus, in suo vocabulario, in vers.stratū, dicit, ꝙ strata dicitur via lapidibus tecta, vt sunt viæ Romanæ, ideo plus sceleris, latro, prædo, & percussor, committit, si in via strata in viatorem grassatur, secundum Calep.vbi sup.

Marcus de Mantua.cons.91.nu.16.dicit, ꝙ sicut
5 † publicus latro potest in ecclesia capi, ita potest in ecclesia occidi, arguendo de tempore à loco, vt per Ias.in l.vinum, & ibi omnes, ff.si cert.pet. & c. inter alia.de immu.eccle.c.j.de homi.& à quocunque, & quacunque etiam die feriato.l.fi.C.de maleficiis, & Matth, & l.j. C.de sum.trin.l.accusationes. C.de accu. ꝙ possit occidi in eccl.dubitarem.

Delinquens in Ecclesia, vel Cimiterio.

Summarium 3. Fallent.

1 *Delinquens in ecclesia, vel cimiterio, hac securitate non fruitur.*

2 Etiam

2 Etiã si sine spe immunitatis delinquat.
3 Quòd si ex proposito non delinquerit, sed fortuito, aliud constituendum.
4 Conclusio in hac quaestione.
5 Committens quæcunque grauia crimina ĩ ecclesia, nulla securitate donatur.
6 Committens furtum in ecclesia, immunitate non gaudet.
7 Idem in eo qui sacrilegium in ecclesia committit.
8 Et in eo, qui adulterium in Ecclesia perpetrat.
9 Vel raptum.
10 Sed & in alijs delictis idem existimandum est.

TERTIO, fallit in delinquente in ecclesia, vel cimiterio, p text. expressum, in c.fi.eo.tit. vbi dicit tex. ꝙ committentes † homicidia, vel mutilationes membrorum in ecclesia, vel cimiterio, non debent gaudere immunitate per rationes, quas tex. ibi ponit. Inno. iñ c. inter alia, eo. tit. dicit, ꝙ is, qui in ecclesia aliquem occiderit, ecclesia eum non defendit, quia ecclesiã violat. arg. can. de viro. 12. q. 2. & c. an sit, de appell. c. quia frustra, de vsu. alij tñ contrarium dñt, sed dic in his, quæ pia sunt, consuetudinem seruandã, sed dic, vt in c. fi. eo. tit. sunt verba Inno. vbi sup. Idem dicit Card. in d. c. inter alia. q. 10. sequitur etiam, ꝙ violatores eccles. non gaudent immunitate, dico infra. in fi. istius fallentiæ. 1

PRimo ampliatur ista fallentia, etiam si delinquat sine spe immunitatis, † nam taliter delinquens in ecclesia, vel cimiterio, non gaudebit immu- 1. Ampl. isti fallẽt. 2

immunitâte,secundum Panor.in d.c. fi.col.2.ver. sed circa prædicta,& refert Hosti.tenentem istam ampliationem,licet postea videatur ab ea recedere,& dicit Hostien.in d.c.fin.in princip.nemo sub spe veniæ peccare debet, nec est subueniendum per iura per eum allegata,& dicit,post in ver.quē, nisi sicut præsumitur,ipso facto præsumptione iuris,& de iure.Nam si de hoc non constet,& si huius voluntatis non esset, nihilominus locum hñt causæ sequentes,quæ finales fuerunt huius statuti,hæc autem compulsiua,vult dicere Hosti.ꝙ præsumitur, ꝙ delinquēs in ecclesia delinquat hoc animo,vt defendatur ab ecclesia,& si de voluntate non constat, vel ēt si non sit huius voluntatis non gaudebit, vult ꝙ delinquēs in ecclesia sine spe immunitatis non gaudebit, dicit vlterius Host. subueniretur,tametsi contrarium probaretur,puta,ꝙ nullas habebat inimicitias. Sed ex verbis ibidem inter eos ortis ad homicidia peruenerunt, & ita debet intelligi,ꝙ notat Hugo.eum refert gl. in d. c.fi.vult ergo Hosti.ꝙ si constaret,ꝙ quis deliquit in ecclesia sine spe immunitatis,dēt gaudere. Ioā. And.& Ant.de But.in d.c.fi.referunt, & sequūtur Hosti.Car.in d.c.fi.in j.oppositione, & in 4.q. vsq; ad finem,concordat cū Host.ꝙ si ex proposito.sub spe immunitatis delinquat in eccle.ꝙ aliàs nō de-
5 liquisset,non gaudebit,sed si cōstat, ꝙ aliàs erat commissurus delictum, gaudebit per litterā d.ca. intelligendo,ꝙ illa non sit causa impulsiua,sed finalis,ꝙ benè sonat littera, licet non sit tutū bene hoc tenere,tñ sapit æquitatem, quia ex proposito, tunc non violant immunitatē ecclesiæ,sed casualiter ita euenit,in dubio præsumitur, ꝙ aliàs non erant commissuri. i ꝙ deliquerint sub spe immunitatis,hæc Card.vbi sup.Petr.de Anch.in d.c.fin. ver.quæro,quærit,quid si sine tali credulitate immunitatis fuissent aliàs commissuri,refert Io.An. ibi,ꝙ ista est pręsumptio iuris,& de iure,ꝙ illa nō fuit sola causa, quare denegetur immunitas, sed fuit causa impulsiua, & aliæ sequentes fuerūt cau

ſæ finales, cõcludit Anch. ꝙ ſi quis caſu, & non ex propoſito deliquit in Eccleſia, videtur habere immunitatem, puta ſi non propter inimicitias, ſed ex verbis contumelioſis ibi ortis homicidiũ eſt commiſſum. ſecundum Hoſtien. & ſic Ancha. ſequitur Hoſti. Inn. in c. inter alia, eo. tit. in fi. dicit, ꝙ is, qui in eccleſia aliquem occiderit, non debet ab ea defendi: alij tñ contrarium dicunt, retuli Inn. ſupra in fallen. Collecta. in d. c. fi. in princ. quærit, quid ſi intra eccleſiam quis committat ſacrilegiũ, homicidium, vel aliud crimen. refert Inno. vbi ſupra, ꝙ ſtatur conſuetudini, refert ẽt Hoſt. tenentem cum Ray. in ſumma, ꝙ ẽt ſi aliàs quis non eſſet cõmiſſurus, non debet gaudere. tex. tñ, in d. c. fi. videtur contradicere à contrario ſenſu. Sed poteſt dici, ꝙ ſemper præſumitur, ꝙ hoc fecerit in eccleſia, vt poſſit per eam defendi, & ſic non gaudet, & refert Io. An. in d. c. fi. ꝙ ſi non ex propoſito, vel ex veteri odio, ſed caſu fortuito hoc fieret, gauderet, & hoc quantum ad homicidam. ſecundum Hoſt. Sed quantum ad furem, tenet indiſtinctè Hoſtiẽ. quòd non gaudet, ſed ratio diuerſitatis eſt nimis tenuis, ſed Collecta. vbi ſupra.

Panor. in d. c. fi. refert Hoſti. & dicit, ꝙ communiter Doctores tranſeunt cum ſua opinione, quæ opinio eſt magis æqua, ſed non placet Panor. per rationem tex. c. fi. & ſic opinio Panor. eſt, ꝙ delinquens in eccleſia, ẽt ſine ſpe immunitatis non gaudebit. Io. Bichis in d. c. diffiniuit. 17. q. 4. nume. 27. ver. 4. fallen. fol. 73. col. 4. quærit, de iſta quæſtione. refert Hoſti. & Panor. & nu. 30. dicit, ꝙ opinio Pano. videtur ꝓbabilior de iure, & magis ſuſtẽtabilis ĩ diſputãdo: tñ in iudicãdo, nõ eẽt recedẽdũ ab opin. Hoſti. quę ſuffulta eſt omniũ opin. Docto.

Io. de Tur. Cre. ĩ d. c. diffiniuit. 17. q. 4. ver. 2. eſt, dĩt, ꝙ ſi qs ĩ ipa eccleſia cõmiſit maleficiũ ſperãs ſe ab eccleſia defendi, ꝙ ſꝑ ꝓſumitur, niſi cõtrarium ꝓbetur, nõ dẽt ꝑ eccleſiã defendi, per d. c. fi. eo. tit. Ang. de Claua. ĩ sũma, ĩ ver. immu. ver. 17. põit aliquos cas⁹, ĩ qb⁹ qs ñ gaudet immu. et terti⁹ cas⁹ eſt

illorum,qui aliquod maleficium enorme commit tunt in ecclesia,vt defendantur ab illa, secus si cō mitteret extra ecclesiam, vel cimiterium sub spe, vt defenderetur ab ea,quia gauderet,vt in d.c.fin. eo.tit.quęrit post,quid si commisit maleficium in ecclesia,sed nō sub spe, vt defendatur ab ecclesia, refert Panor.quòd non defendetur,alij contra, & magis placet,per d.c.fin.

Stephan.Auffre.in decis.capel.Tholosa. 432.in prin.refert Claua.vbi sup.dicentem,ꝙ si quis cō- misit maleficium in ecclesia,sed non sub spe,vt de fendatur ab ea, quòd debet gaudere immunitate, per d.c.fi.licet Panor. contradicat. Auffrerius vbi supra,quòd opinio sua seruaretur.

Syluester in summa,in versic.immunitas.3.q.2. ver.tertium est,dicit,si autem commisit quis ma- leficiū in ecclesia,vel cimiterio,sed non sub prædi cta spe,scđm Panor.non defendetur, alij verò con trarium & verius, quia aliàs non habet locum rō illius capituli,quæ est delinquere in ecclesia,vel ci miterio, sub dicta spe, qui etiam sub prædicta spe extra ecclesiam,vel cimiterium delinquit,gaudet immunitate.arg.d.c.fi.hæc Siluest.ubi supra.

4 Cōclusio. Conclusio † ex prædictis resultat, ꝙ si non ex proposito, vel veteri odio, sed casu fortuito, quis committat delictum in ecclesia, gaudebit immu- nitate,aliàs non.ista est communis opinio.

Pano.in d.c.fi.indistinctè tenet, ꝙ qūocunq; de liquerit quis in ecclesia,nō gaudebit immunitate.

Opin.Panor.crederem fore veriorem per ratio nes suas,& posito,ꝙ prima cā,seu rō d.c.fi. esset fi nalis,aliæ ēt rōnes sequētes illius tex. sunt ēt fina les;licet vna deficiat,si aliæ remanēt,ñ deficit d.l.

Petrus de Belluga in speculo Principum.fo.51. col.j.ver.restat videre de illo,qui violat immuni- tatem,ꝙ non gaudet illa,per d.c.fi.eo.tit.ꝙ vide- tur verum, si immunitatem violet animo, vt de- fendatur ab ecclesia, dic ꝙ in dubio præsumitur præsumptione iuris, & de iure contra quam non admittitur probatio,in contrarium facere hoc, vt defen-

defendatur ab ecclesia.alle.Ant. in d.c.fi.retuli su pra,dicit vlterius D.Pet.vbi sup.ꝙ ẽt si de illa voluntate non constet,vel ẽt si nõ sit huiusmodi voluntatis,locum hñt aliæ causę,de quibus in d.c.fi. quæ fuerunt finales dictæ constõnis, hæc aũt impulsiua.Subuenitur tñ ei,si contrariũ probaret, al leg.Ant.vbi sup.& in hoc residet,vult ergo dictus doctor,ꝙ si probetur delictum cõmisisse, non animo se defendendi in ecclesia,gaudebit immunitate,& ista est communis,vt superius dixi.

Vnde sequitur,ꝙ violatores ecclesiarũ non gaudent immunitate,dixi in prin.istius fallen.& refero in fallent.33.infra,ibi vide.

Guliel.May.in l.nemo.ff.de reg.iur.fo.250.col. 2.in fi.nu.28.quærit,quid si in ecclesia, vel cimiterio aliquis delinquat, non tñ sub spe veniæ, vel eo animo,vt ab ecclesia defendatur,an possit extrahi secundum tenorem.c.fin.eo.tit.videtur,ꝙ non.q̃a ille tex. videtur se fundare sub spe veniæ, quã ille non habuit.ergo cessante cã.Hosti.tenet cõtrariũ, & Panor. in d.c.fi.retuli sup. qui præcisè tenet eũ extrahẽdum, per decis.d.c.fi.vbi tex.in sua decis. alleg. duas rõnes, quæ vñr procedere in isto casu. Vna est,quia in eo,quo quis deliquit, dẽt puniri,altera quia frustra legis auxiliũ implorat, q̃ delictũ cõmittit in legẽ. l.auxiliũ.in fi.ff.de min.c.q̃a frustra,de vsu.c.cũ olim.de offi.dele.& in delictis ꝓsumuntur animi dolus,& aĩus malus. c.j.de præsump.Hæc May.vbi sup. & sic residet cum Panor.

SEcundo, ampliatur dicta fallent. 3. ꝙ licet ille tex.c.fi. loquatur in committentibus homicidia, vel mutilationes membrorum habeat etiam locum in alijs † criminibus extra homicidium,& mutilationem.Panor.ibi.col.j.versi.sed ego vltra alios quæro.arg.pro & contra.tandem dicit,ꝙ satis potest dici,ꝙ in omnibus grauibus delictis habet locum d.c.fi. tum propter identitatem rationis,tum quia rationes,quæ ibi ponuntur, sunt generales ad omnia delicta, saltem enormia, & not. hoc dicit Panor.vbi sup. Idẽ tenet Anch.in d.c.fi. 2. Ampliatio istius fallẽt. 5

in prin.vbi not.tex.ibi,ꝙ pro excessibus commissis in ecclesia,delinquens immunitatem non consequitur,& ponit tex. exemplum de mutilationibus, & homicid. idem dicas in alijs delictis intus ecclesiam perpetratis,puta in adulterio, raptu virginum,& idem in furto,secundum Host. & Anch. vbi sup.Idem tenet Steph.Auffre. in quæstionibus Tholosanis.q.422.in princ.vbi dicit.refert, & tenet,id ꝙ Panor. Io.de Bichis. in d.c.diffiniuit. 17. q.4.col.11.fo.74.in fi.ver.dicit Panor.nu.2. quærit de ista qõne, & latè prosequitur eam referẽdo plures Doctorum opin. Faciunt ad prædicta ampliationes sequentes. Car.in d.c.fin.tenet contrarium. s.ꝙ committens delictum in ecclesia, citra homicidium,& mutilationem, gaudet immunitate,refero eum in fall.sequenti.Cõis opinio est contra eum,& retuli sup.& refero in sequenti ampliatione.Collecta.in d.c.fi.eo.tit.in prin.querit,quid si intra ecclesiam,quis cõmittit sacrilegiũ,homicidium,vel aliud crimen.Refert plures Doctores,ꝑ & contra,& residet cum Hosti.ꝙ non gaudet. Refert Goffred.vbi sup.qui indistinctè dicit, ꝙ tales ecclesia defendere dẽt,quia si repelleret eos, videretur esse auctrix sanguinis,sed Host.vbi sup. hoc non approbat, nec expresse reprobat in lectura. Refero eum in seq.fallen.

Syluest.in summa,in ver.immunitas.3.ver.3.refert Panor.ꝙ c.fi. habeat locum in omnibus delictis grauibus,secus in non enormibus ibi commissis.quia gaudet.Syluest.vbi sup.

Clara.in sua summa,in versic.immunitas.q.17. Idem tenet Nico.Boer. in decis.q.119.col.3.nu.4. refert Panor.in d.c.inter alia,fo.115. in prin. Sali. in auth.siquis ei.C.de adult. dicit, ꝙ ecclesia cùm suo cimiterio hñt immunitatem,præterquam, qñ in eis aliquis occiditur, vel membrum mutilatur in d.c.fi.& dicit Saly.ꝙ fortè per rationem.d.c.fi. potest extendi,ad quodlibet delictum,per ꝙ ecclesia violatur,eum refert,& sequitur Ang.de maleficijs,in ver.quòd fam. publica. q.8. fol.73. col.3.

colla.

colla. Boeri, in suis decis. q. 100. col. 3. nu. 4. refert Panor. in d. c. inter alia, & fo. 15. col. 3. in prin.

Tertio ampliatur † in cõmittente furtũ in ecclesia, vt non defendatur ab ea. Host. in sum ma isto tit. in 6. lib. tit. 30. fo. 86. Host. in c. fi. eo. tit. in fi. quærit, quid si quis committit furtũ in ecclesia? dicit, ꝙ non defenditur, licet Goffre. contra. in l. si quis in hoc genus. C. de epis. & cler. Hostien. in summa eo. tit. §. inquantum. col. 3. in prin. quærit, quid si committit quis furtum in ecclesia, nũquid defendetur? non videbitur. Quia secundũ August. nemo ad supplicandum debet admitti ibi, vbi sacrilegium commisit. c. frater. 17. q. 4. c. frustra. de vsu, sed Goffr. dicit contra, quia duo genera hominum excipiuntur. c. inter alia, eod. tit. d. l. si quis in hoc genus. C. de epis. & cler. quæ potius facit contra, secundum Hosti. vbi sup. & idem, ꝙ Host. tenet Io. An. in d. c. fi. eo. tit. in fi. & idem Ant. Card. in d. c. fi. referunt Hosti. & dicit Card. in d. c. fi. ꝙ ad l. si quis, potest rñderi, quia licet clerici de honestate non debeãt deposcere vltionem propriæ iniuriæ, non tñ ex hoc debent omittere, quin persequãtur iniuriam ecclesiæ. Itẽ ob delictũ cõmissum in ecclesia perditur immunitas. d. c. fi. eo. ti. sed quia d. c. loquitur in homicidio, vel mutilatione, possum⁹ restringere, ꝙ non habeat locum in alio casu. sed stet regula, ꝙ sit locus immunitatis extra duos casus, de q̃bus in d. c. inter alia, & sic saluabitur opinio Goffr. ista solutio est mitior. Hęc Car. in d. c. fi. & sic vult Car. innuere, ꝙ d. c. fin. solũ habeat locũ in homicidio, & mutilatione, & non in alijs delictis, quia committens delictũ in ecclesia citra homicidiũ, & mutilationẽ gaudet immunitate. Collect. in d. c. fi. quoad furtum sequitur Hosti. & ipse Collect. in d. c. fi. in prin. quærit, quid si intra ecclesiã quis cõmisit sacrilegium. Refero sup. in pręce. ampliatione. ad 3. fallen. glo. in c. frater. 17. q. 4. in ver, ab omnibus cogit. argumen. ex illo text. quòd si aliquis committit furtum in ecclesia, non gaudet immunitate, & idem etiam tenet Ioan. And. in

3

3. Ampliat. istius fallẽt.

c.decet,de immu.eccl.lib.6.& ibi Io.Mona. & Domi.col.2.in fi.Idem tenet Cassa.in consue. Burgũ. fol.57.col.j.versi.secundum ergo canones,dicit,ꝙ committens furtum in ecclesia,non gaudet immunitate. dicit tamen, quòd lex siquis,in hoc genus sacrilegij,dicit contrarium,facit ampliatio 5.

Cõclusio. Conclusio est, quòd committens furtum in ecclesia,non gaudet immunitate.

6 4. Ampliatio istius fallẽt. QVarto,ampliatur † ẽt si fur cum re furtiua fugit ad ecclesiam,nam talis non gaudet immunitate,secundum Io.de Ana.in c.fi.col.pe.in fi. de furtis,post Ant.& alios,vbi quærit de ista quęstione.& concludit,ꝙ non gaudet immunitate, qa mutatione iurisdictionis,nouum cõmittitur furtum,iuxta doctrinam Bar.in l.si dñm.ff.de fur.loquendo de fure,ꝙ vbi reperitur cum re furtiua,videtur ibi furtum cõmittere,& potest ibi puniri,vt pleuè per Ana.in d.c.fi.& Barba.ĩ c.postulasti.col. 47.in prin.refert dictum Ana.Nam ipsi dñt,ꝙ quidam fur fugit ad ecclesiam cum re furtiua,& fuit extractus ab ecclesia,& suspensus,& ille,qui fecit extrahi, dubitauit in foro conscientiæ, an hoc de iure poterat facere, & fuit facta sibi conscientia à suo confessore. Ista qõ dependet à dicta doctrina Bar.in d.l.si dñm. Nam si sua doctrina esset vera, talis fur non gaudet immunitate: si non est vera, gaudet.Barba.in d.c.postulasti.col.48.cum seq.cõcludit contra Bar.& Rapha.Fulgo.conf.149.dicit, ꝙ multi consuluerunt,contra Bar. Marian.Soci.in d.c.postulasti.col.5.in prin.q.8.refert Bar.& se refert ad dicta per eum.in c.j.de rapto. vbi dixit, ꝙ collegiũ Bononien.consuluit contrariũ.Cassan.in cõ sue.Burg.fo.44.nu.15. refert plures remissiões ad doctri.Bar.vt in addit.ad Bar.in d.l.si dñm, vide latè istam qõnem,pro,& contra,& in finalibus verbis refert Bal.conf.150.in 5.vol.dicẽtẽ,ꝙ opinio Bar.ẽ de iure vera, licet de facto nõ seruetur.

7 5. Ampliat. QVinto,ampliatur † quòd committens sacrilegium in ecclesia, non gaudet immunitate,dico in fallen.31.quæstio. collecta. in dict.cap.

fi.co.

fi.eo.ti.retuli in amplia.præced. & expressè tenet hoc Nic.Boer.in decis.q.110.fo.116.nu.3.in j.par.

SExto, ampliatur, quòd perpetrans † adulteriũ in ecclesia, non gaudet immunitate. Ancha.in d.c.fi.in prin.retuli supra in 2.ampliatione. 6. Ampliat. 8

SEptimo, ampliatur q † committens raptũ virginum in ecclesia, non gaudet immunitate. Anch.in d.c.fi.in prin.retuli sup. in 2.ampliatiõe. 7. Ampliat. 9

OCtauo, ampliatur d.c.fi. ẽt ad alia † crimina præter homicidium, & mutilationẽ, secundum Colle.in d.c.fi.in prin.vbi quærit, quid si intra ecclesiam, quis committit sacrilegium, homicidium, vel aliud crimen. concludit, q non gaudet, & sic videtur extẽdere.d.c.fi.ad alia crimina, nisi velimus dicere, quòd intelligitur dictum Collect. in criminibus grauibus, prout Panor. & alij, quos retuli supra in 2.ampliatione. 8. Ampliat. 10

Existens in Ecclesia vulnerans existentem extra.

Summarium 4. Fallent.

1 *Existens in Ecclesia, si vulneret constitutum extra, non habet securitatem.*

2 *Quando principium, vel finis, in istis spectandum sit.*

QVARTO, fallit, qñ ille, q stat in loco immunitatis, percutit † existentem extra locũ immunitatis. Nam talis non gaudet: imo habet locum d.c.fi.de immu.eccles.secundum Panor.in d.c.fi.col.pen.in fi. vbi quærit, quid si existens in loco immunitatis, pcutiat enormiter existentem extra ecclesiam, an habeat, d.c. fi.dicit, q credit, q sic, quia delictum principiatũ 4. Fal. 1

fuit in ecclesia,licet alibi consummatũ.facit c.j.et ibi Panor.de præsump.& per notata per Io.Andr. in regu.inspicimus.de reg.iur.in 6.

Anch.in d.c.fi.quærit, quid si existẽs in ecclesia vulnerauit cũ balista,existẽtẽ extra ecclesiã, vltra 40.pass⁹,remittit se ad Bar.ĩ l.libellorũ. ff.ď accu.

Aug.de Clau.in sũma,in versi.immunitas.q.23. q̃rit vtrũ existens in ecclesia,vulnerans existentẽ extra,violet immunitatem.dicit,ꝙ sic.alle.Pano. in d.c.fina.quia delictum fuit ibi principiatum,& habebit locum d.c.fi.scilicet vt non defendatur.

Siluest.in summa,in ver.immunitas.3.q.6.vers. secundum,qui existens. refert Panor. in d.c.fin.ꝙ habeat locũ d.c.fi. vt non defendatur ab ecclesia, quia delictum fuit ibi principiatum, licet alibi cõsummatum.refert tñ Bar.in l.ꝙ ait,de adult.ff.vbi dicit,ꝙ portans aliquem de platea extra plateã,& ibi eũ percutit, non punietur, tanquam percutiẽs in platea.& ibi dicit,ꝙ qñ initium, & finis loci,& tpis sunt illicita,fauore rei inspicimus finẽ, ne de vtroq; puniatur, sed qñ principiũ est licitum,hñs causam licitam,illud principium inspicimus, per l.qui cum maior.ff.de bo.lib.2.dicit Siluest.vbi supra,ꝙ tunc est dictũ Bar.verum, vbi plures actiones sunt,vt aggressio,sequutio, & percussio, dictũ verò Panor.vbi est vna actio tm̃,puta vnus motus teli proiecti, qui incipit in vno loco, & in alio finitur,& pro ista fallen.faciunt nota.per Io.Andr.in reg.in obscuris,de regu.iur.in 6. vbi si existens in vno territorio, percutit existentem in alio territorio,põt rõne huius delicti conueniri in vtroq; loco,per tex.in c.j.de præsum.& ibi Felin.no.3. post Panor.& alios, & ibi refert plures Docto. hoc tenentes,& hoc ẽt Maria.Soci.in c.postulasti, col.3. nu.5.de for.compe.tenet, & refert alios Doctores in j.q.& in 5.fo.98.col.4.& fo.seq.col.j.

2 In ista materia,† an inspiciatur initiũ,vel finis, datur doctrina, ꝙ qñ vtrumq; est illicitũ. s.initiũ, & finis,tunc finis attenditur,sed qñ initiũ est licitũ,& causam hẽt licitã,tunc ipsum initium inspicimus.

cimus.tex.in l.φ ait lex.§.quid nam.& ibi Bar.ff. de adul.l.qui cum maior.§.j.de bon.libe.ff.refert prædicta Marcus de Mantua.consi.91.nu.15.

Existens in Ecclesia, mandans committi delictum extra Ecclesiam.

Summarium 5. Fallent.

1 *Constitutus in ecclesia, mandans extra ecclesiã delictum committi, non fruitur immunitate.*

2 *Existens in uno loco, si mandet delictũ in alio committi, ubi cõueniri debeat.*

3 *Quando locus percussionis inspici dẽat.*

4 *Committens delictum in ecclesia, si postea, aliud committat, an possit gaudere immunitatis priuilegio.*

QVINTO, fallit qñ existens in ecclesia mandat cõmitti † delictum extra ecclesiam, an gaudeat immunitate. Ista qõ depẽdet ab illa. mandator, ubi dicitur delinquere, an in loco, ubi mandauit, vel ubi delictũ fuit expletum. Panor.in d.c.fin.in fi.format istam qõnem in istis terminis, & non decidit: sed se refert ad Bal. in l.si ut proponitur.de fideiusso. ff. & in l. non solũ.§.si mandato.ff.de iniur.& Ancha.in d. c.fi.ẽt quærit de ista qõne, & se refert ad Bart. ubi sup. & istam quæstionem etiã quærit Ang. in vers. immunitas.q.24.& Siluest. in versi. immunitas.3. q.6.versicu.3.& dicunt, quòd ista quæstio depen- Pal. 5. 1

det ab illa,vbi dicitur delinquere mandator,& referunt Bar.vbi sup.Panor.vbi sup.alle.tex. in cle. pastoralis.§.necnon.iuncta gl.in ver.desiperet.de re iudi.Vult innuere, ꝙ dicitur delictum committere,vbi delictum fuit secutũ, vt plenius per Bart. vbi sup.Silue.vbi sup.dicit,ꝙ tex.d.cle.pastoralis, iuncta gl.videtur innuere, ꝙ ibi delictum cõmittitur,vbi illud sequitur,vel expletur· quia dicitur in d. cle. ꝙ citatio facta infra fines imperij citatũ extra imperium constitutũ,non arctauit.alle.Bar. vbi sup.Idẽ Bar.in d.l.si vt proponitur.ff.de fide-
2 iusso.quærit de qõne.Si existens in vno loco † mãdat delictũ committi in alio loco,ãn mandãs possit accusari,vbi delictum est expletũ, seu commissum.refert vnam opin.ꝙ sic,refert aliam,ꝙ nõ potest conueniri,nisi in loco,in quo fuit mandatum. Dicit Bar.ꝙ oportet prius scire,vtrũ mandans delictũ committi,puniatur ex delicto,vel mandato, cõcludit Bar.ibi,ꝙ ex delicto punitur,& idẽ Bart. in l.non solũ.§.si mandato.ff.de iniur. & per Bar. in l.libello. ff.de accus. Ista qõ de delicto cępto in vno loco,& finito in alio,est satis trita per canonistas,plenè maximè per Feli.in c.fina.col.6.de foro compe.vbi ponit tres conclusiones, & refert plures Doctores,& in mandante concludit,ꝙ delictũ mandantis punietur à iudice loci, in quo delictũ est factum, & non in quo est mandatum, & refert plures Doctores,vt ibi per eũ, & ꝑ Domi. & alios in c.de homi.lib.6.& ibi per Phil.Prob.nu.12.refert Alex.cons.216.in 6.vol.vbi dicit, ꝙ debet puniri in loco,ad quem ordinabatur executio mandati.alleg.Phil.Prob.Bar.vbi sup.& alios Doctores.facit ẽt gl.singu.in cle.j.vt li.pen.& ibi Anch. & alij,& Feli.in c.j.de præsump.col.pen.ver.facit ẽt iste tex.Bar.in d.l.libellorum.ff.de accus.versi. sed quæro.Aliquis percutit Titiũ in platea,qui po
3 stea moritur in alio loco,quis † locus debeat inspici,dicit,ꝙ locus percussionis,& non locus vbi moritur,quia ibi videtur interfectus, vbi est ꝑcussus, & Bart.ibi.versi.Vlterius quæro,quid si aliquis in

platea cum ballista, percutit aliquē extra plateā, quis locus inspicitur, cōcludit, ꝙ inspicitur locus, vbi quis percutitur. Si tñ est statutū, verba statuti sunt inspicienda, faciūt, quæ dico in fallen. seq. maximè in 10. fallen. & 14. & faciūt aliæ qōnes, quas refert Alex. in addit. ad Bart. in d.l. libellorum.

Io. Bichis, in d. tract. de immu. eccle. col. 15. ver. quid si existens in ecclesia mandauit delictum ibi committi, vel econtra, existens extra ecclesiā mandauit delictum committi in ecclesia, dicit, ꝙ hæc qō dependet ex alia, vbi mandator dicatur delinquere, an in loco vbi mandauit delictū committi, an verò in loco, vbi ex tali mandato fuit secutū, refert tex. in cle. pastoralis, de re iudi. qui tex. videtur dicere delictū committi, vbi fuit secutū, & si existens in ecclesia, mandans homicidiū committi extra, non priuatur immunitate, refert Pano. in d.c. fi. de immu. eccl. qui se remittit ad Bart. retuli sup. & Io. Bichis residet in hoc, in ista qōne, & Fel. in d.c.j. de præsum. col. pe. & sic prædicti Doctor. volunt innuere, ꝙ si existens in ecclesia mandat delictum committi extra ecclesiam, quòd debet gaudere immunitate.

Et faciunt differentiā inter istā fallen. & fallen. præce. s. ꝙ aliud sit ꝓ se ꝑcutere, seu delinquere, & aliud mandare delinquere, seu ꝑcutere per aliū.

Maria. Soci. in d.c. postulasti, col. 3. ver. circa secundam qōnem, de fo. cōp. fo. 98. & col. 4. quærit, quid si Florentinus mandat Florentiæ Titio, vt interficiat Seium in ciuitate Bononiæ, & ita secutū est homicidiū, quæritur coram quo iudice debeat iste Florentinus puniri, dicit, ꝙ coram Bononiēsi, & ista est cōis conclusio doctorum in locis superius allegatorū. Io. And. in reg. in obscuris. de reg. iur. lib. 6. & in c.j. de confe. eccl. vel alta. Ancha. & alij, in d.c. postulasti. q. 2. & Maria. se refert ad dicta per eum in c.j. de rapto. Dicit tamen idem Maria. ꝙ melius potest dici distinguendo, quòd aut loquimur de pœna imponenda ratione mandati, aut ratione delicti, si ratione mandati, debet puniri, vt

fuit mandatum: si est statutum de pœna mandantis, seruetur statutum: si non est statutũ, de iure cõi punietur pœna extraordinaria, vt latius p Maria. ĩ d.c. postulasti. In scdo casu rõne delicti venit puniẽdus p iudicẽ loci, in quo delictũ est consũmatum, per supradicta, & Anch. in d.c. postulasti. q. 2.

1 Aduerte, nam supra, in ista fallen. retuli Bar. dicentem, ꝙ mandans punitur ex delicto, ac si ipse deliquisset, si ergo ipse delinquit, nõ gaudebit per præced. fallen. Item qui per aliũ facit. & licet quo ad forum procedãt superius dicta: tñ quo ad hoc, ꝙ talis delinquens gaudet immunitate, non crederem, quòd procederet, quòd talis mandans, gaudeat immunitate, sed quòd non debet gaudere.

In isto casu, & in seq. fallen. sunt duo considerã da. Primo, ꝙ in ecclesia fuit mandatum committi delictum. Secundo, ꝙ extra ecclesiam fuit delictũ executum, seu consummatum, vel finitum, & sic sunt duo delicta. Primum fuit in ecclesia ratione mandati. Secundum extra ecclesiam, quia ibi fuit finitum; nam si iste talis mandans, aufugit ad ecclesiã ratione secundi delicti, quia proceditur cõtra ipsum, videtur, ꝙ debet gaudere per superius dicta, quia vbi delictum est finitũ, ibi videtur perpetratum, vt dictũ est. Si ratione primi delicti, eo quia mandauit in ecclesia, videtur, ꝙ non dẽt gaudere, quia violauit ecclesiam, ratione mandati, & posset agi contra ipsum, tanquam contra violatorem ecclesiæ, & in isto casu nõ gauderet, quia violatores ecclesiarum non gaudent, vt dico infra.

Et pro decisione istius casus procedit quæstio,

4 † an committens delictum in ecclesia, & post extra ecclesiam committit aliud delictum, & fugit ad ecclesiam, an debeat gaudere. dico infra in fallen. 11. & consistit etiam, an sint hæc duo delicta, quòd solum mandatum sit vnum delictum, et effectus mandati, scilicet percussio, sit aliud delictum.

Existens

Exiſtens extra Eccleſiã, percutit, ſeu vulnerat exiſtentem in Eccleſia.

Summarium 6. Fallent.

1 *Exiſtens extra eccleſiam vulnerãs, aut percutiens conſtitutum in eccleſia, quando gaudeat immunitate.*

SEXTO, fallit, † Si exiſtens extra eccleſiam vulnerat, ſeu percutit exiſtentem in eccleſia, nõ gaudebit immunitate, quia delictum eſt commiſſum in eccleſia, per not. in præcedenti fallẽ. ergo non gaudebit, per d.c. fin. Item alia ratione. Nam eccleſia remanet violata per effuſionem ſanguinis, & ſic violans eam, non gaudebit immunitate. vt dicam infra, in ver. violatores. & dixi in fine fallentiæ præcedentis. 1 Fal. 6.

Exiſtens extra Eccleſiam, mandauit delictum committi in Eccleſia.

Summarium 7. Fallen.

1 *Exiſtens in Eccleſia, mandans delictum committi, an in ſecuritate ponetur.*

FALLIT ſeptimo, Si exiſtẽs † extra eccleſiã mandauit pcuti, ſeu delictũ committi in eccleſia, & iſte caſus poteſt intelligi duobus modis. Primo, quòd exiſtens extra eccleſiã mandauit alicui, vt 1 Fal. 7.

iret

iret ad ecclesiã, & ibi percuteret, seu vulneraret, vel occideret existentem in ecclesia.Secundò mãdauit alicui existenti extra ecclesiam,vt inde percuteret sagitta, vel alio modo existentem in ecclesia, talis mandans, seu mandator in vtroque casu priuatur immunitate ecclesiæ.per rationes præcedentis fallentiæ.

Existens in Ecclesia, mãdat alicui, vt extrahat talem ab Ecclesia.

Summarium 8.Fallent.

1 *Extrahens aliquem de Ecclesia,quando gaudeat immunitate.*

Fal. 8.

1 OCTAVO fallit, si existẽs in ecclesia mandat alicui, vt talem in ecclesia † existentem extraheret ab ecclesia,non gaudebit immunitate, quia ecclesia fuit violata per istum mandantem, vt supra dixi in proxima fallẽ. & idem est dicendum in mandatario.

Si quis extrahit aliquẽ per vim ab Ecclesia.

Summarium 9.Fallent.

1 *Quid de eo, qui alium per vim ab Ecclesia extrahit.*

NONO,

NONO, fallit si quis existés † in ecclesia, extrahit existentem in ea, contra suam voluntatem, & extra ecclesiam eum vulnerat, non debet gaudere immunitate, duabus rationibus. Prima, quia videtur vulnerari in ecclesia, vt supra dixi in fallent. Secunda, quia per tale extractionem est violata ecclesia, & violatores nõ gaudent immunitate, vt inferius dico. Item etiam facit, quo ad istam fallen. sequens fallen. Fal. 9. 1

Si fuit extractus per vesté, seu clamidem, vel man tellum.

Summarium 10. Fallent.

1 *Extrahens aliquem ab ecclesia per partem clamidis, aut mantelli, an violet immunitatem.*

2 *An extrahẽs clericum excõmunicatur.*

3 *Percussus in ecclesia, an dicatur qui per mantellum, quòd extra pendebat, tractus est.*

4 *Quædam alia hic obseruanda ex sententia auctoris leguntur.*

DECIMO, fallit si extans extra cimiterium trahit eum, qui stat intus per partem mantelli, quæ manet exterius, offendit † immunitatem ecclesiæ, & qui sic extraheret clericum, incideret in canonem. c. nuper, de senten. excom. sunt verba Io. And. qui allegat Vin. in c. fi. col. 2. Fallē. 10. 1

col.2.in prin.de immu.eccl. Card.in d.c.fi. in j.q. & Ant.ibi in prin.quærunt de ista qõne,& concludunt cum Io.And.Pet.de Anch.in d.c.fi.refert plures qõnes,& quærit,quid si stantem intus per partẽ mantelli,quæ manet exterius,ipsum trahit extra ecclesiam,& ibi occidit,an habeat immunitatem,si confugiat ad ecclesiam,dicit,ꝙ Io.An.tangit istam qõnem de mantello,& dicit,ꝙ detrahẽs sic clericum incidit in canonem.c.nuper, de sent. excom.Panor.in d.c.fi.col.pen. in fi.dicit, ꝙ talis extrahens per partem mantelli, dicitur offendere immunitatem.secundum Vinc. Nam si sic traheret clericum,esset excõicatus,per d.c.nuper, Io.Bichis in d.c.diffiniuit,fol.77.col.j.ver.sed circa pręcedentia,quęrit,quid si existens extra monasteriũ, trahit eum,qui est intra,per partem manteli,an dicatur violare immunitatem.refert Vinc. in d.c.fi. ꝙ sic,refert Panor.in d.c.fin.Syluest. in summa,in ver.immunitas.3.q.6. Idem tenet. Nam quærit,si existens extra cimiterium,vel ecclẽsiã trahit violenter eum , qui est intra per partem mantelli,seu clamidis exterius existentem,offendit hanc immunitatem.secundum Vinc.in d.c.fi. Nam sic extrahens clericum incideret in canonem , c.nuper, in addit.ad Panor.in c.fi. refert Bal. in c.j. §.iniuria. col.5.de pace iura.fir. vbi ponit de illo,qui ꝑ mantellũ extrahitur, & postea percutit, an dicatur ꝑcutere in ecclesia, concludit ꝙ non. hæc in addit. ad Panor.vbi supra.

Bal.in §.iniuria.col.4.in prin.vers.quærunt Do-
3 ctores.fol.83.col.j. quærit, † an dicatur percussus in ecclesia, qui per mantellum,ꝙ extra pendebat, tractus est extra ecclesiam,& percussus.Ioã.An.in c.fi.de immu.eccl.in nouella.dicit,ꝙ non,qa aliud est trahere,aliud percutere, & discrepant ad inuicem,natura,& effectu.l.neq;.ff.de fur. Nota.n.dicit Bal. ibi , ꝙ quando actus non determinatur ad vnum terminũ, nec ad vnã speciem delicti, ibi est pluralitas , ẽt pœnarum , sed qñ determinatur ad vnum finẽ,ibi sunt duo ꝑ vnum. Ideo vtrobique

tantum

tantum vnum, hæc sunt verba Bal. vbi supra.

Io. Igneus, in l. j. ff. ad Silla. fo. 14. vol 4. nu. 57. in ver. Bal. in §. iniuria. refert Bal. ibi tenentem, q̄ si existens in cimiterio tractus sit per vestē, aut clamidem pendentem extra cimiterium, percutiens ipsum, non videtur percutere in ecclesia, & sic fugiens ad eam gaudet immunitate, retuli Bald. vbi sup. & dicit Io. Igne. vbi sup. q̄ Io. And. tenet contrarium, in d. c. fi. de immu. eccl. retuli Ioā. And. & alios in d. c. fi. sup. Bal. vt eum retuli. alle. Ioā. And. in nouella pro opinione sua, in d. c. nouella. Ioan. And. fuit, & est super 6. decreta. & ibi nihil dicit. in decret. super c. fi. retuli sup. & ipse & alij, quos retuli, concludunt, q̄ talis extrahens offendit ecclesiam: tamen an videatur percussus in ecclesia, expressè non dicunt.

In isto casu, sunt consideranda duo, attenta intētione scribentium. Primo, an iste, qui per mantellum † extrahit existentem in ecclesia, vel cimiterio, & postquam extraxit, percutit eum, & post fugit ad ecclesiam, an debeat gaudere immunitate. 4
In prædicto casu, est videndum vbi est delictū cōmissum, an in ecclesia, à qua fuit per violentiā extractus, an extra ecclesiam, vbi fuit consummatū, dixi supra fallen. 5. Secundo, est considerandū, an ecclesia pp dictam extractionem sit violata, & q̄ sit offensa in isto casu, et sic violata, omnes tenent, q̄ sic, in d. c. fina. & retuli sup. in prin. istius fallen. Itaq; si ratione offensæ, seu violatiōis procedatur contra violatorem, tunc de iure punitur talis violator crimine læsæ maiestatis. De iure verò canonico punitur pœna pecuniaria, & alijs pœnis, de quibus in c. si quis contumax. 17. q. 4. dico plenius infra. Si proceditur contra istum violatorē ad pœnam violationis, & iste fugit ad ecclesiam, an debeat gaudere, nō debere defendi ab ecclesia, dico.

Si tñ proceditur contra istum, non ad pœnā violationis, sed ad pœnam alterius delicti, quòd commisit post violationem extra ecclesiam, & iste talis fugit ad ecclesiam, an debeat defendi

ab

ab ecclesia? Ista quæstio dependet ab illa, Si cōmittens vnum delictum in ecclesia, propter ꝙ nō debet gaudere immunitate, & post committit aliud delictum extra ecclesiam, & fugit ad ecclesiā, an debeat gaudere, postquam non proceditur contra eum, ratione primi delicti cōmissi in ecclesia, sed ratione secundi delicti commissi extra ecclesiam, dico in fallen. sequen.

Delinquēs in Ecclesia vna, fugit ad aliam.

Summarium 11. Fallent.

1 *Delinquens in vna Ecclesia, si fugit ad alteram, num hoc priuilegio donetur.*
2 *Tres cōclusiones, in hac materia legito.*

Fallē. 11. VNDECIMO, fallit, qn̄ quis commisit delictum in ecclesia, 1 † & pp aliud delictum, per eū commissum, fugit ad ecclesiā. Nam talis non debet gaudere immunitate, in istis terminis cōcludit decisio capellæ Tholosanæ. decis. 422. per c. ad episcopos, cum seq. 17. q. 4. & d. c. fi. isto tit. & Auffre. in d. decis. dicit. Idem videtur tenere Siculus in c. fi. eo. tit. quia puniri dēt quis in eo, quo deliquit, quia frustra legis auxiliū. Panor. ibi non loquitur in terminis istius fallent. Nam ibi Panor. quærit, an delinquens in ecclesia, non sub spe veniæ, gaudeat immunitate. arg. pro & contra, & concludit, ꝙ non, ex quo deliquit in ecclesia, non debet reportare aliquod commodū occasione ecclesiæ, de ista qōne, sub spe immunitatis, dixi supra in prima ampliatione ad tertiam fallen. In addit. ad Panor. dicitur, propter ꝙ videtur, ꝙ si delinquens in vna ecclesia, confugiat ad

aliam,

aliam,non gaudet immunitate,ꝙ etiã videtur voluisse.gl.in c.frater noster.17.q.4.gl.ibi dicit, ꝙ sacrilegus,in nulla ecclesia,tutus erit,cum in ecclesiam delinquat, & facit d.c. ad episcopos, eadem causa & quæstione,vbi tex.dicit,non est dignus ingressu ecclesiarum,qui eas violat.

Io.de Tur.Cre.in c.diffiniuit.17.q.4.col.2.quęrit,si quis commisit maleficiũ in vna ecclesia, nunquid defendetur confugiendo ad aliam,non, secũdum Guliel.cum vna sit ecclesia in toto orbe,& q iniuriam facit vni,faciat omnibus,licet de consuetudine apud aliquos,aliter obseruetur, hæc Ioan. vbi supra.

Siluestr.in sum.in ver.immunitas.3.q.2.ver.tertium est,vbi dicit,ꝙ delinquens in vna ecclesia,ab alia,si ad eam confugiat, non defendetur, quia cũ vna sit per orbem ecclesia, licet sint multæ particulares,qui facit iniuriam vni ecclesiæ, facit omnibus. contrarium tñ de cõsuetudine seruatur apud aliquos, fortè reputantes, quòd sicut minor vtitur suo priuilegio contra aliũ minorẽ, ita vna ecclesia contra aliam.Hæc Siluest.vbi supra.

Io.Bichis in d.tract.de immu.nu.64. fo.77.col. j.quærit an fugiens ad ecclesiam pro vno delicto, possit extrahi pro alijs prius commissis. Videtur dicendum,ꝙ non, cum iura simpliciter loquãtur, nisi fortè prius tale delictum cõmissum esset, pro quo non debet gaudere immunitate, vt publicus latro,& sic delinquens in vna ecclesia, si cõfugiat ad aliam,non gaudet immunitate,quia est vna ecclesia.c.loquitur.24.q.j.hæc Io.Bichis, vbi sup.

Henricus Bohic,in c.pe.eo.tit.col.3.dicit,ꝙ delinquens in vna ecclesia, non defendetur ab alia, si ad eam confugerit, cum vna sit ecclesia in toto orbe terrarum, licet sint multæ aliæ particulares ecclesiæ,quia qui iniuriã facit vni,facit omnibus.

Cassa.in consue.Burg.fo.57.col.j.versi.in decis. quærit de ista fallen.& refert decis.Tholos.quam supra retuli,& residet cum ea.

Et istam quæstionem in terminis fallen. ponit

Nicol.

Nicol Boer. in decis. q. 110. nu. 10. in j. part. fo. 116. col. 3. in fi. refert Io. Bichis, retuli sup. Et contra eũ refert decis. capellæ Tholos. etiam retuli sup. allegat etiam Cassan. retuli supra, & concludit d. Nico. Boer. Si de delicto, pro quo immunitate gaudere non debet, quis fuerit punitus pro alio delicto commisso, ratione cuius immunitate nõ priuatur: Tamen cum sit priuilegium ecclesiæ, vnico non perditur actu, etiam punito, per gloss. in c. cum accessissent. de constitu. & ibi Felin. col. 17. vers. fallit primo, dicit tamen Boeri, vbi supra, dic, vt sequitur.

2 Ex prædictis † resultant sequẽtia. Primo, quòd delinquens in vna ecclesia, si propter istud delictũ fugiat ad aliam, non defendetur: Ista est communis, nisi de consuetudine aliter seruetur. Secundo, delinquens in ecclesia, si fugit ad aliam, an possit extrahi pro alijs delictis, non, nisi essent delicta, propter quæ non deberet gaudere immunitate. Tertio, Si quis committit delictum in ecclesia, & post committit aliud extra ecclesiam, an possit ex tahi propter secundum delictum. dico, ꝙ si primum delictum commissum in ecclesia, est purgatum, seu punitum, ita quòd non agitur ad eius punitionem, sed ad punitionem secundi, debet ecclesia defendere eum. Nam nimis rigorosum esset, quòd delinquens semel in ecclesia, remaneret semper priuatus immunitate ecclesiæ.

Sed quid si aliquis, existens in ecclesia, blandis, & dolosis verbis alicuius exit ab ea, & extra eam capitur per Ministros iustitiæ; an iste taliter captus, debeat gaudere immunitate. dico infra fallen. 22.

Quando

Quando voluntariè exit ab Ecclesia.

Summarium 12. Fallent.

1 *Si quis voluntariè exeat de Ecclesia, si postea puniatur, non videtur offensa ecclesia.*

FALLIT XII. qñ †voluntariè exit ab ecclesia, & sic extractus voluntariè, condẽnetur ad mortẽ, vel ad aliã pœnã corporalẽ, nõ est offensa ecclesia, sc̃dm Hosti. collecta. Io. An. Ant. Card. Ancha. Panor. in d.c.si.eo.ti. & fuit opinio Goffredi secundum prædictos, & etiam eũ refert Siluestr. in summa, in ver. immunitas. 3.q.6. adde etiam, Si de dolo decipitur, secundum eũ, vide infra in fallen. 15. quia canon solam violẽtiam condemnat, quæ non fit volenti. c. inter alia. §.j.e. tit. & volenti non fit violentia, neque iniuria. reg. scienti. de reg. iur. in 6. & pro ista fallen. est text. in c. frater. in ver. reluctantem. 17.q.4.]& idem tenẽt Hugo. & Archid. in c. reum. eadem causa, & quæstione. & tex. & ibi Arch. in c. id constituimus. 17. q.4. & in c. vxor. eadem causa, & qõne, & ibi Arch. Car. in cle. j.q.3. de pœni. & remis. & Io. Igne. in d. l.j.ff. ad silla. fo. 14. col. 4. ver. p̃dicta limitat Io. Bichis, in d. tract. eo. ti. in 6. notab. fo. 76. col. 3. nu. 56. not. ex illo tex. c. diffiniuit. 17.q.4. in ver. extrahere, ꝙ licet fugiens ad ecclesiam, non debet inuitus extrahi tñ si volũtariè velit exire, potest extrahi, ẽt contradicentibus ministris ecclesiasticis, cũ talis fugiens, per hoc renunciet priuilegio, ꝙ licitũ est sibi. c. vxor. 17.q.4. vbi dicitur, quod sola violentia punitur, vt supra dictum est.

In

Margin: 1 Fallẽ. 12.

In homicida insidioso.

Summarium 13. Fallen.

1 *Homicida insidiosus hac securitate careat.*

2 *Tres casus, quibus homicida ab ecclesia extrahi potest.*

3 *Homicida insidiosus priuilegio clericali, apud Gallos, non gaudet.*

4 *Vulnerans proditoriè, & per insidias, quando gaudeat hac immunitate.*

5 *Vulnerans mortiferè, si non moriatur, an teneatur de occiso.*

6 *Duas conclusiones in hac materia elegantes legito hic.*

7 *Animus occidendi, quomodo cognoscatur.*

8 *Aggrediens aliquem animo occidendi, aut vulnerandi, an gaudeat securitate.*

1 Fallē. 13. FALLIT in homicida† insidioso: nam talis non gaudet immunitate.c.j.de homici.licet Pano. in d.c.inter alia. eod. tit. teneat contrarium.s.q' gaudeat, sed Feli.post alios in d.c.j.tenet, q nō gaudet, & in qōnibus delphinatus.q.121.& ista est cōis, & seruatur, & Io.Fab.in l.j.C.de his, qui ad eccl.confu.dicit, Quòd homicida pensatis insidijs, non gaudet, & istam qōnem, latissimè prosequitur Ioā.Igne.in l.j.§. si dn̄s.fol. 157.cum fol.seq.col.3.in fi.in d.§.ver.2. cōclusio. Dicit 2.conclusio. ex cōi omniū opinione & vsu, & est sententia iudicum sæpius recepta, occiden-

tem

tem hominem per insidias, seu aliàs proditoriè, non gaudere immunitate.c.j.de homici. & probatur hoc multis iuribus,maximè diuino,vt scribitur 3.Regum.2.cap.& 2.Regum.3.capite de Ioab, qui Abner filium Ner Principem militiæ Israel, proditoriè occidit,similiter & Amazam filiũ Lether Principem exercitus Iudæ amplexando interemit,vt legitur 2.Regum 20.capite.Quem postea Salomon iussit in templo occidi, & Banaias filius Ioyadæ in templo ad ꝙ confugerat Ioab iuxta altare,apprehendit,& gladio interfecit; Banaiã demum exercitus sui ducem præfecit.Ecce qũo homicidæ voluntarij,seu qui proditoriè aliquem occidunt,immunitate gaudere non debent.Io.Igne. in d.l.j.§.si dominus.col.9.fo.158.& col.2.Io.Bichis in d.tract.eo.tit.in 5.fallen.fo.75.co.2.refert istam fallent.refert ẽt gl.in d.c.sicut antiquitus.et ibi Archid.17.q.4.tenentes contra istam fallen. & Panor. in d.c.inter alia, dicit, Quòd talis gaudeat immunitate,& ad d.c.j. de homicidijs, respondet quadrupliciter.Primo,ꝙ ille tex. loquitur secundum antiqua iura veteris testamenti. Secundo, ꝙ potest intelligi,prout loquitur.c.fin.eo.tit. sed qñ homicidium commissum esset in ecclesia insidiosè.Tertiò,ꝙ verbum moriatur, intelligitur. i. deponatur. Quarto ꝙ intelligitur de incorrigibili,ꝗ post depositionem traditur curiæ seculari. c. cum non ab homine.de iudi.Ita residet Io. Bichis. Sed communis opinio & obseruantia est pro ista fall. Io.de Ana.in d.c.j.col.j.in fi.dicit,ꝙ † triplex homicida,nõ gaudet immunitate ecclesię,videlicet, qui occidit in ecclesia, qui occidit veneno, & qui aliàs proditoriè occidit, ꝑ d.c.j. ibi per industriã. Nico.Boer.in decis.q.109. col.2. refert opiniones Doctorum,& dicit,ꝙ opinio,quæ dicit, ꝙ homicida insidiosus non gaudet, obseruatur in Parlamẽto Parisiensi,vt plenius per D.Nico.vbi sup.& dicit Cassa.in consue.Burg.fo.57.col.j.in fi.vers.aduerte, quòd in Gallia practicatur, quòd mortuarius ex proposito,& per insidias, non gaudet immunitate,

3 munitate.nec etiam † priuilegio clericali,& alias fuit dictum per arrestum, vt dicit Io. Gall⁹ in suis qõnibus.q.172.in §.per arrestum,fo.152. col.2.re fero in fi.istius fallen.Mayne.in l.nemo. de regul. iur.ff.fol.245.nu.20.dicit,ꝙ quicquid aliqui dixerint,quoad homicidas,qui per insidias, & ex proposito occidunt homines,sæpissimè vidit iudicari,& practicari in casibus occurrentibus de consi lio maximorum doctorum sequentium gl.& Abbatem antiquũ,ꝙ talis de ecclesia extrahatur, nec proderit illis immunitas ecclesiæ per illa, q̃ post Pet.Anch.not.Io.de Ana.in d.c.j. de homici.licet hoc non placeat Panor.qui tñ in fi.dicit illud c.vt sonat secundum intellectum gl. & Abb.antiq.posset intelligi in homicidio tali qualificato, vt non videretur sufficere etiam in clerico, quòd deponeretur,nisi degraderetur,& traderetur brachio seculari.vt per Mayne.vbi supra.

Dubitatur,an ista fallen. procedat extra homi-
4 cidium: Nam † aliquis per insidias, & proditoriè vulnerat aliquem, seu percutit, & nõ moritur,vel nondum moritur, & iste vulnerans fugit ad eccle siam,an gaudeat immunitate. s.antequam sequatur mors.Io.Ign.vbi sup.in d.l.j.§.si dñs.col.4.fo. 157.col.j. quærit de ista qõne, & primo arguit, ꝙ non procedit fallen.extra homici.per d.c.j.de homicidijs,vbi tex.vtitur verbo,occiderit, & nõ loquitur de vulnerato,ẽt si per insidias,sed de occiso per insidias. Nam verba,quæ de occiso loquuntur,requirunt actum perfectum, & consummatũ. l.j.§.hæc verba.ff.ꝙ quisq; iur. l.j. ff.de extraord. crimi.vnde dicit Bar.in l.damni infecti.§.Sabin⁹. ff.de dam.infe.Quòd † si statuto caueretur,quicũ
5 que occiderit,morte moriatur, si quis aliquẽ vulnerauerit mortiferè,& non moritur, non tenetur de occiso,cum ver.statuti sint strictè,& in proprio significato accipienda.l.3.§.hæc verba. ff.de neg. gest.l.vnica. §.hoc interdictum. ff.de fonte. & ibi Bar.c.in nostra. & ibi Panor. de iniur.& alij, vnde dicit Raph.Cuma.in l.dam.infe.§.Sabinus, ꝙ an-

tequam

tequam mors secuta sit,quã uis vulnus lætale fuit, de homicidio inquiri non potest, & multo minus puniri,vt latius per d.Io.Igne.in d.§.si dñs.col.j. & 2.cum seq.& quo ad casum nostrum facit ratio. l.sunt personæ.ff.de reli.& sump.fu.in qua Iurisc. dicit strictam rõnem insuper habemus, quæ nonnunquam in ambiguo religionum qõnibus, omitti solet.Nam summam esse rõnem,quę pro religione facit, sed cũ casus in stricta iuris disputatione dubius sit,vt per Bar.& alios,in d.§.Sabinus,& in d.§.si dñs.maximè si,vbi de statuto hominũ tantum quæstio est in stricta verborum interpretatione, extra proprium significatum trahi nõ debet.l. non aliter.ff.de lega.3.quanto magis vbi de ecclesiastico priuilegio auctoritate legis diuinæ confirmato contendetur, per ꝙ salus homini cõcedi potest,facilior est facienda pro religione, & ecclesiastica immunitate interpretatio, ne homo pereat, sed impunitus euadat, & sic fauore immunitatis priuilegij, verbũ occiderit, debet capi propriè, & in proprio significato, sicut in statutis hominum.

Item facit c.21. Exodi, dum ibi dicitur primo, Qui percusserit hominem, volens eum occidere, morte moriatur.Sequitur secundo,qui aũt non est est insidiatus, sed Deus eũ tradidit in manus eius, constituant tibi locũ,in quo fugere debeas.Sequitur tertio in eo.tex. si quis per industriã occiderit proximum suũ,& per insidias,ab altari meo euelles,vt moriatur.Hæc tria verò contextu leguntur in d.c.21. Iste tex.ponit istos tres casus,pri⁹ in vulnerante animo occidendi. Si intelligamus insidiosè,dicit tex.morte moriatur.Sed nõ dicit,ꝙ ab altari euellatur,sicut in 3.casu,& sic facit tex. differentiam,inter primum casum, & tertium. Sequitur ergo,ꝙ ꝑcutiens, seu vulnerans aĩo occidendi per insidias,gaudet immunitate. Secus si per insidias occidat. Ita inducit istum tex.pro ista parte, Io.Igne.in d.l.j.§.si dominus.col.4.in fi.Nic.Boe. in decis.q.109.col.pe.in fi.refert text.Exodi.

Glo.l.4.tit.11.1.partitæ, tenet quòd homicida

 insidiosus

insidiosus ex proposito, gaudet immunitate. retuli sup. in 4. præsupposito. l. 4.

Prædictis non obstantibus, concluditur, Quòd si quis per insidias aliquem percusserit, animo occidendi, non gaudet immunitate, & hoc probatur per d.c. 21. Exodi. retuli sup. dum in eo dicitur, q̃ percusserit hominem, volens occidere, morte moriatur, qui non est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus eius, constituam tibi locum, in quo fugere debeas à contrario sensu, si per insidias p̄cusserit, volens occidere, non est cõstitutus locus, in quo fugere debeat, sicut nec ei, qui per insidias occidit. Nam primus casus d. tex. non loquitur de insidioso. Nam talis habet locum in quo fugere possit, sed ex casu 2. elicitur à contrario sensu, q̃ si talis percussio fieret per insidias animo occidẽdi, q̃ non datur sibi locus, vbi fugere possit, & sic æquarantur isti casus, percutiens per insidias animo occidendi, & occidens aliquem insidiosè. Vnde in illo c. Exodi, consideratur non factum ipsum morte puniri, sed solas insidias cum voluntate occidẽdi, vt siuè sequatur homicidium, siuè non, si tamẽ ad aliquem extrinsecum actum cum insidijs deuentum est, vt si ex animo seu voluntate occidẽdi tantũm vulnerauerit, morte moriatur. Vnde ergo requiritur, q̃ animo occidendi, fiat percussio, & per insidias. per d. tex.

Item pro ista opin. est ẽt tex. in c. inter alia. eod. tit. vbi tex. q̃ publicus latro, vel nocturnus depopulator, qui dum itinera frequentata, vel publicas stratas obsidet aggressionis insidijs ab ecclesia extrahi potest. Nam ibi summus Pontifex singulariter considerauit insidias, vt pp paratas insidias, latro ẽt si hominẽ non occiderit, sed homini, ex aĩo hominem occidendi, insidias parauerit, immunitate non gaudet, & rõ est ex illo tex. cum. n. secundũ can. & ll. tales impunè occidere, ẽt propria auctoritate licet. l. j. & 2. C. q̃n lice. vnicuiq;. c. cũ hõ. 23. q. 5. & c. 2. & 3. de homicid. gl. in d.c. inter alia, in ver. Latro. cum sim. quasi à lege & canone diffidati

sunt,

ſunt, & ob id extra eccleſiam ſunt, quamuis intra limites templi ſint,non mirum ſi eccleſia eos non cuſtodit,ſcdm Io.Igne.in d.l.j.§.ſi dñs.col.7.in fi. & ibi ſup.in j.& 2.fallẽ.vbi me refero ad iſtã fall. Nam verbum,occiderit,ẽt verificatur in eo,qui vulnerauit aïo occidendi,l.j.§.diuus.ff.ad l.Corn. de ſicar,& pleniſſimè per d.Io.Igne.in d.§.ſi dñs. col.5.& 6.vbi latè examinat iſtã noſtrã conclõnẽ.

Erit ergo concluſio,† ſi quis per inſidias aliquẽ occiderit, vel inſidioſè vulnerauerit animo occidendi,licet non conſequatur mors, nõ gaudet immunitate.facit tex.in c.j.de homici.libr.6.dico infra in 16. fallen.refero dictum tex.c.j. 6 Cõcluſio.

Erit alia concluſio, Quòd vulnerans aliquẽ per inſidias,non animo occidẽdi,licet ſequatur mors, gaudet immunitate,per d.l.j.§.ſi diu⁹.ff.ad l.Cor. de ſica.vbi qui hoïem occideret, ſi non occidendi animo admiſerit,abſolui poteſt.Nam verbũ occiderit,in l.Cornel. poſitum, non ab euentu, ſed ab animo iudicat,vt is occidiſſe videatur, qui animo occidendi vulnerauit,facit l.aut facta. §.euentus. ff.de pœnis.vbi tex.non minus lex,eum, qui occidendi hominis cauſa cum telo ferit, quã eum, qui occiderit,punit.Et ſic quamuis legis verba vulnerantem ẽt ex animo,ſub verbo,occiderit,ſua ſignificatione non comprehendat; ſnĩam tñ legis amplectitur,quæ ſufficit ẽt in pœnalibus. l.ſed ſciendum,in fin.ff.ad l.pompeiam. de parri.l.ſi quis id, ꝙ.ff.de iuriſd.om.iudi. Fel.in c.nuper. notabili.8. de ſent.excom. & iſta ſententia eſt conformis iuri diuino,ſcilicet c.21. Exod.retuli ſupra. Cõcluſio.

Et qñ cognoſcatur † animus occidendi, ponit tex.in l.j.§.diuus.ff.ad l.cor.de ſica. Nã dicit tex. qui hominem non occiderit, ſed vulnerauerit, vt occidat,pro homicida damnandũ, & ex re conſtituendum eſt.gl.ibi,in ver.ex re.interpretatur.l.ex cauſa.Non ita exponitur,ſed ex re,ſeu telo,vel inſtrumento percuſſum.Et hoc probat ratio illius legis,quæ ſequitur, Nam ſi gladium extrinxerit, & cum eo percuſſerit, indubitatè occidendi animo, 7

id admisisse videtur,& sequitur. Sed si claua percusserit, aut cucuma in rixa, quamuis ferro pcusserit, tñ non occidendi animo, leniendam esse pęnā. Refert plenius d.Io.Igne.in d.§.si dominus.co.6. & qñ cognoscatur animus occidendi, facit tex.in c.significasti secundo.de homicidijs.

Quæstio. 8 Quid si aliquis insidiosè aggreditur † aliquem animo vulnerandi, vel occidendi, non tñ occidit, nec vulnerat, quia nō poterat, & iste talis fugit ad ecclesiam, an debeat gaudere immunitate. Si dicimus, punitur affectus: licet non sequatur effectus, per l. siquis non dicam: cum pluribus similibus. Fel.in tract. qualiter conatus puniatur, ponit istā regulam cum fallen.in c.j.de præsump. Data regula pro vera. Idem dicendum est, ac si occidisset, vel vulnerasset. Dicta tñ regu. non procedit hodie ex consuetudine generali, secundum Spec. in titu.de accusatore Refert eum Feli.in d.tract.8.fallen. & Ang.de malefic.in ver.sempronium.fol.56.in par uo vol.& Alex.post Ang.& Pau.in l.j. ꝙ quisq; iuris. vide Feli.vbi sup. Nam dictum Speculatoris intelligi debet, qñ delicta veniunt punienda, ꝑ statuta ciuitatis. Nam tunc non punitur conatus. Spec. tñ indistinctè loquitur, & Alex. post alios in d.l.j. ꝙ quisque iuris,& Ange.in d.ver.Sempronium.& posito, ꝙ dictum Speculatoris procederet, credo tñ, ꝙ talis consuetudo excusaret quē à pœna ordinaria, tamen si venit puniendus pœna extraordinaria, non gauderet. Nam si nulla esset pœna, non indiget immunitate.

Non obstan.in contrarium allegata, maximè dictum Bar. ꝙ verbum occiderit, debeat in proprio significato accipi, maximè in statutis: verum est, nisi ratio publicæ disciplinæ suadeat, mentem magis, quā verba ipsa considerari. l.j.in prin. ver.nec quisque.ff.nau.caupo.stabu.ibi, nisi hoc esset statutum, materia daretur,&c. & clarius in l.ita vulneratus.§.ꝙ siquis.ff.ad l.aquiliam.vbi tex.multa in iure ciuili contra strictam rationē disputandi pro vtilitate communi recepta esse. Item vbi lex non

ſimpliciter mortem conſiderat, ſed principalem qualitatem. licet incidenter mortem ſpectet. eo caſu magis habenda eſt ratio qualitatis præambulę, quam ipſius euentus mortis. d. l. aut facta. §. euentus. ff. de pœn. cum ſim. Quę refert d. Ioan. Igne. in d. §. ſi dominus. col. 12. & 13. fo. 159. in caſu noſtro principaliter conſiderantur inſidiæ, licet conſideretur ẽt mors. Ideo ſi inſidioſè quis vulnerauerit animo occidendi, licet nõ ſequatur mors, eo quia inſidioſè, non gaudebit immunitate, maximè q̃n verba legis ſunt ſatis clara. Nam, vt ſuperius dixi, verba Exodi ſatis clarè probant, vulnerantem inſidioſè animo occidendi non debere gaudere, & non eſt ille tex. aliter inducendus. Prout inductus fuit in principio.

Et iſti, qui per inſidias interficiunt, non ſolum non gaudẽt immunitate, vt dictum eſt, verumetiã nec priuilegio clericali, ſecundum Io. Gall. in ſuis quæſtionibus. q. 172. in ver. per arreſtum. fol. 107. col. 2. refero etiam ſup. in prin. iſtius fallen. Guid. Papæ. q. 121. in addit. ad Io. Bichis in d. tract. eod. tit. fol. 73. col. j. & hoc vltimum. ſ. ꝙ non gaudeat priuilegio clericali, ſeruatur in Gallia ex conſuetudine, ſecundum prædictos, & refert Caſſa. in cõſue. Burg. fo. 57. col. 2. in prin. & quis dicatur inſidioſus, dico infra in fallen. ſeq.

Ille, qui aliquem per inſidias deducit.

Summarium 14. Fallent.

1 *Inſidioſè ducens aliquem in locum, vbi occiſus eſt, non gaudet immunitate.*
2 *Inſidioſus quis dicatur.*

1 Fallē. 14. FALLIT XIIII. in illo, † qui aliquem per insidias deducit, & iste deductus ab alio est occisus. Nam sic talem deducens confugiens ad ecclesiam non gaudebit immunitate, licet ipse non occiderit per l. item. Si obstetrix iuncta gl. ver. in factum. l. qua actione. §. sed si qs de ponte. l. item mela. §. item, & cum eo. ff. ad l. aquil. gl. in §. pe. instit. de l. aquil. l. de pecoribus. C. ad l. aqui. & sic licet is, qui parat insidias tñ, & aliter non occidit, propriè non possit dici occidisse, cum alius occiderit, tñ l. aquil. tenebitur, ex sentētia verborū. l. aquiliæ, & sic solæ insidiæ in l. aqui. puniuntur, & imputantur, sicut & mors in ipsa actione directa. per d. iura. Io. Ign. in d. l j. §. si dñs. col. 9. in fi. & col. seq. & vide fallen. 23. infra, & ꝑ maiori declaratione istius & præcedentis fallentiæ,

2 quæritur, quis dicatur † insidiosus. c. j. de homic. dicit tex. si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo euelles, &c. Dicit ibi Anch. ꝙ homicidium committitur, qñq; per insidias, & per industriam. Exemplū est, Qñ aliud verbis, aliud mente gerit. Ideo si veniens tecum, tanquam socius itineris te percutit: dicitur hoc fecisse proditoriè, & dicit Ana. ibi, co. j. ꝙ delictum quādoq; committitur per industriā. i. per insidias. refert exemplum, ꝙ ponit Anch. retuli supra. Feli. in d. c. in prin. dicit, Nota ibi per industriā & insidias, ꝙ exponitur, & proditoriè. puta qñ aliquis vnum habet in verbis, aliud in cordē. alle. Ancha. ibi, & sic per prædictos infertur, ꝙ insidiosus, seu insidiator, idē est, ꝙ proditor. Quis dicatur proditor, prædicti doctores dñt, prout retuli. glo. in c. clericus. j. 46. distin. ponit sex modos proditionis. & ibi Domi. & Præpos. addunt alios duos. Fel. post Anch. & Ana. ponit sex exēpla proditionis. Bart. in l. respiciendum. §. j. in princ. ff. de pœnis. dicit, ꝙ aliquando delictum committitur ex proposito proditoriè. est aūt prodere, vnū acti-

bus

bus ostendere, aliud mente gerere. Vnde si veniẽs tecũm, tanquam socius itineris, nulla interuenien te rixa te percutit, dicitur fecisse proditoriè, quia aliud gerebat in animo, quàm illud, ꝙ gerebat in actu, secundum Bart. in d. §. j. & ibi ponit alia duo exempla. & Alex. ibi in addit. ad Bart. quærit, quis dicatur proditor. Refert Bal. in c. 2. qui. mod. feu. ami. col. 4. ver. de proditore. dicit, ꝙ vulgari nuncupatione est ille, qui sine causa vlla, & sine vlla diffidatione eũ, qui de eo confidebat vulnerat, vel grauiter offendit. alle. Bar. in d. l. respiciendum. & Bal. in d. c. 2. ponit tres modos proditionis. Alber. in titu. an ille, qui interfecit fratrem domini. & in vsu feu. col. 2. ver. nota ꝙ refert And. de Iser. ꝙ ille est proditor, qui tradit aliquem non diffidẽdo: sed dicit, dic clarius. secundum Bart. in d. l. respiciendum. §. j. ff. de pœn. Prodere est, qñ mente vnũ geritur, & aliud actibus ostenditur, ponit 4. exẽpla. Albe. vbi sup. Prodere etiam dicitur, qui vadit ad hostes, vel mittit litteras, vel nuncium in damnũ Domini, vel Reipublicæ. l. j. ff. ad l. Iul. maies. Præposit. in c. j. §. porrò. qui sit causa. c. prima beneficij admittendi. col. 3. nu. 11. & quo ad casum nostrũm sufficiũt supradicta, & Fel. vbi sup. & Alex. in addi. vbi sup. referunt plures remissiones.

Ille, qui facit interfici per assassinos, in assassinis, & in committentibus assassinatum.

Summarium 15. Fallent.

1 *Assassinis multo immunitatis priuilegio innuatur.*

2 *Qui aſſaſſini dicantur.*

3 *Sex Quæſt. 13. priuilegia in hac materia remiſſiuè hic inſeruntur.*

4 *Aſſaſſinus ſolo mandato, tametſi nullus effectus ſequutus ſit, punitur.*

5 *Occidens alium, & ſine pecunia, vt domino plaudat, aſſaſſinus dicitur.*

6 *Cap.1.de homi.in viam, locum habet in omnibus aſſaſſinis.*

7 *Occidens homines pro pecunia, num aſſaſſinus dicatur?*

8 *Plures opiniones in materia pulchra referuntur.*

9 *Fautores aſſaſſinorum, non gaudent immunitate.*

10 *Quid in aſſaſſinis olim ſtatuendum ſit, hic legito.*

Fal.15 FALLIT XV. in aſſaſſinis. †De
1 his aſſaſſinis nullibi proprio nomine, mẽtio facta eſt, niſi in c.j. de homi.li.6.dicit Marc. de Mãtua, in 10. libris obſeruationũ, in 41.obſeruatione, pag.148. in tit.de aſſaſſinis, & Bald.in l.non ideo minus, col.j.de accuſ.C.refero eum infra.

Hoſti. Dicit Hoſti.in d.c.j.col.2.de homi.li.6. nã gloſauit decret. Innoc.4. quæ ſunt in 6.& iſta lectura eſt in lectura decretalium in fine 5. lib. fol.132.ꝙ
2 aſſaſſini,† dicuntur genus hominum peſſimũ, qui ſic nutriti credunt omnimodo ſe ſaluari, ſi præceptum domini ſui temporalis perficiant, vt latius dicit Hoſt.vbi ſup. Eum refert Probus in d.c.j.in prin.in addit.ad Io.Mona.

Prob. Archid.in d.c.1.dicit, ꝙ aſſaſſini eſt genus peſſimum hominum, & pñt dici à ſcindo, ſcindis, quia ſcin-

scindunt animam à corpore iuxta velle & mandatum sui domini,cuiuslibet Christiani.Idem tenet Io.And.in d.c.j.col.2.refert Arch.idem etiam dicit Anchar.ibi,in 6.not. & idem dicit Guliel.de monte Lau.in d.c.j.col.j. in prin. & Domin.ibi,in §.cum igitur,in prin.

Quæritur,qui dicantur assassini. Archi.in d.c.j. col.j. dicit, ꝙ vulgariter assassinos appellamus illos, qui pro pecunia occidunt homines ad instantiam aliorum.Sequitur Io.ibi,col.fi. in gl.probabiliter,& dicit Arch.ibi.not.6.ꝙ secundum communem loquendi modum,assassini dicuntur,qui pretio conducti delicta committūt,& isti atrocius de consuetudine puniuntur, quàm si gratis mandato suscepto delicta committerent. Et eum refert Io. And.ibi.Idem tenet Domi. in d.c.j. §.cum igitur, in fin.§.referendo Archi.& Io.An. quos supra retuli.Idem etiam dicit Phil.Franc.in d.c.j. col.3.in fi.ꝙ vulgariter assassini vocantur,qui pro pecunia homines occidunt. Idem etiam dicit Anchar.ibi. col.3.in prin.ꝙ secundum communem, atque vulgarem loquendi modum assassini dn̄r, qui pretio conducti delicta committunt. alle.Io.An.ibi. Quæstio.

Summa Pisana,in versi.assassinus, dicit,assassini fuerunt,& fortè adhuc sunt,quidam infideles,qui ex quibusdam falsis opinionibus de facili mittebātur ad occidendum quemlibet Christianum, non curantes,si ob hoc occidendi essent ipsi,cōtra quorum pestem fuit statutum per Innoc.4. c.j.de homici.lib.6.

Summa Rosella,in versi.assassinus. de verbo ad verbum dicit, id ꝙ summa Pisana, & ambo referunt contenta in dispositione. d. c.j. & in d.sūma Rosella,in ver.excommunicatio.24.fo.145.col.3. dicit idem quòd in ver.assassinus.

Summa Ange.in ver.assassinus,dicit,ꝙ secundū Arch.in d.c.j.assassinus,dicitur à scindo is, qa scindunt animam à corpore,& isti propriè sunt serui, qui sunt sub dominio alicuius: alij verò volunt, quòd sint quidam infideles liberi, qui ꝓ pecunia

 faciliter

faciliter quærunt interficere homines, non curantes si ipsi interficiantur, & ꝙ sint sub dñio alicuius, vel fideles, vel infideles, dummodo pro pecunia eis data homines interficiant, non refert, secũdum Imo. & Domi. in d.c.j. de homi. li.6. hæc Ange. vbi supra.

Summa Siluest. in ver. assassini, dicit, ꝙ assassini dñr dupliciter. s. propriè, & transumptione per quandam similitudinem, siuè vulgariter, assassini propriè qui fuerint sunt opiniones. Nam quidam dñt, ꝙ sunt quicunq; sub alicuius dñio pro pecunia occidunt homines ad alicuius instantiam, sed iuxta istam opinionem, nunc mundus plenus esset assassinis, vel receptatoribus eorum: & innumerabiles subijcerentur pœnis. d.c.j. nec haberet locũ. d.c.j. solum in certo genere hominum, ꝙ non obseruat consuetudo: & etiam ratio non patitur, vt ibi per eum.

Beatus Antoninus, in sua summa, ti. 24. in 3. parte suæ summæ, refert verba dispositiua. d. c. j. de homic. lib. 6. dicit, vlterius assassinos, hoc est pessimum hominum gen⁹, & pñt dici à scindo is, quia abscindunt animam de corpore iuxta velle, & mãdatum domini sui, cuiuslibet Christiani, refert Archi. vbi supra. Refert etiam summam Pisanam ad litteram, retuli supra.

Summa Caietana, in ver. assassinus, dicit, ꝙ assassinus est nomẽ æquiuocum. Est. n. nomen propriũ, quorundam infidelium, qui facilè inducebantur ad occidendos Christianos: & non contra ipsos, vt potè infideles· sed contra mandantes per ipsos aliquem Christianum occidi, promulgauit Inn. in d. c.j. excommunicationem, &c. Est ẽt nomen vitij, pro quanto apud quosdam iuristas, ceu vulgariter dñr assassini, qui pro pecunia occidũt homines ad alicuius instantiam: & hij non apprehenduntur sub censura dicta, quamuis digni sint morte, & temporali, & æterna, quia conditor canonis de primis tm̃ loquitur, ex eo, ꝙ sine additione aliqua illos nominet, vtpotè tunc temporis notos, & meminit

nit eorum domini, & ex eo, ꝙ meminit opprobrij Chriſtianæ dignitatis, & nullius pretij, ſeu mercedis. Hæc Caietanus vbi ſupra.

In addit. ad Domi. in d. c. j. de hæret. lib. 6. habetur in littera b. aſſaſſinus dicitur, qui accepta pecunia committit homicidium ad mandatũ alicuius. alleg. Bar. in l. Cicero. de pœn. ff. Bar. ibi dicit, Nota ꝙ grauius ſit, ꝙ per pecuniam, q̃ ꝙ fit ſine pecunia, ꝙ facit contra aſſaſſinos, qui occidunt aliquẽ pro pecunia. & Bar. in l. non ſolùm. §. ſi mandato. nu. 14. in paruo vol. ꝙ vulgariter dñr aſſaſſini, qñ aliquis facit, vel fieri facit delictum, mediante pecunia, & ibi remiſſiones per Alexã. in additionib. Idem tenet Ang. in l. qui ſepulchra. de ſepul. viol. C. vbi dicit, ꝙ hij propriè ſunt aſſaſſini, qui corrupti pecunia faciunt homicidium, & in l. j. §. fin. de eo, per quem factum ſit. ff.

Albe. in dictio. in verbo, aſſaſſinus, dicit, ꝙ aſſaſſini fuerunt quidam infideles, qui ex quibuſdam falſis opinionibus mittebantur ad occidẽdũ Chriſtianos, contra quorũ peſtem fuit ſtatutum. c. j. de homi. li. 6. & eſt peſſimum genus hominum homicidarum. Ibidem per eum, in verſi. aſſaſſinus, & in ver. aſſiſij, dicit, ꝙ aſſaſſini exponunt ſe morti, vt dominis ſuis obediant in malum, in d. c. j.

Paris de Put. in tract. de ſindicatu, in paruo vol. fo. 138. nu. 12. dicit, quòd hij ſunt propriè aſſaſſini, qui pecunia corrupti, delicta committunt.

Ang. de malef. in verſi. & ſempronium, Rodulf. fol. 55. in paruo volu. dicit, ꝙ illi, qui ſunt pecunia corrupti, ſunt aſſaſſini. refert plures doct.

Salic. in l. non ideo minus. col. fi. dicit, ꝙ delictũ cõmiſſum ꝑ pecuniam in vtroq; iure cenſetur atrocius, q̃ ſi pecunia non interueniſſet, ideo pœna põt augeri, videtur caſus, in c. j. de homi. lib. 6. vbi aſſaſſini grauius puniuntur, & ꝙ aſſaſſini vocãtur vulgò, qui pecunia recepta, vel ꝓmiſſa, homicidia committunt, & interpretatio vulgi eſt attendenda. l. cum delanio. §. aſinum, de ſuppellect. leg. ff.

Bal. in l. non ideo minus, col. j. ver. j. gl. 2. de ac-

cu.ff.dicit,ꝙ istud nomen assassinũ, nõ est nomen artis, & ideo non habemus de eo factã mentionẽ in iure ciuili,sed per æquipollentiã. l. non solum. §.si mandato,de iniur.ff.vbi tex.loquitur de eo, q facit delictum pro pecunia, licet littera non appellet eũ assassinũ, sed locatorẽ, & dñm conductorẽ.

Ant. Capuc. in decis. nouis Neapolitanis in ista materia,ponit sex † qõnes,& 13. specialia, & nu.
3 12.& dicit,ꝙ assassini vocantur,vulgò hij, qui recepta pecunia, vel promissa, homicidia cõmittũt, alle.Sal.in d.l.non ideo minus.retuli supra.

Matth.de Affli.in l.si feudorum,in tit.de capit. qui curiã vendidit.fol.124.nu.19.dicit,ꝙ assassini dicuntur,qui mediante pecunia aliquẽ offendunt.

Matth.de Affli.in consti.Neapo.in rubr.12.fol. 49.dicit,ꝙ assassinus dicitur,qui ꝑꝑ pecuniam datam,occidit homines,& contra istos assassinos, ſꝑ solet augeri pœna. Idem Matth.de Affli. in rub.3. fo.194. nu.9. dicit, ꝙ assassinium dicitur homicidium commissum per pecuniam.

Petrus Paulus,cõs.66.in 4.vol.col.j. nu.3. đt,verè ille assasinus dicitur,q pretio cõductus,vel pecunia homicidiũ cõmittit,alle. oẽs Canonistas,in d.c.j.de homi.li. 6.& Bar.& Alex.in addit.in l.cicero.ff.de pœnis.& Ange.de malef.retuli eos sup. & Fran.de Curte sen.cons.20.num.87.fo.26.col.j. ver.omitto postremò,qui dicit, ꝙ committẽs homicidium ꝑꝑ cõmissionem pecuniæ,dicitur cõmisisse delictũ assassinamẽti,incurrẽdo ĩ pęnas.d.c.j.

Hiero.Gratus in rñsorio 52. nu.47. in 2.lib.đt, ꝙ propriè est assassinus,qui pecunia,& promissione corruptus est,& nu.51.dicit, ꝙ secundum communẽ vsum loquendi, verbum assassinare, sigñat interficere clã cum magna copia,non vocando illũ,vt se defenderet, & intellige interueniente pecunia,vel promissione,& cõis vsus loquendi præfertur proprietati verborum.l.quòd labeo.de supellect.leg.ff.& per oẽs, in rub.de ope.no.nun.ff.

Philip.Cor.cons.259.in paruo vol.col.2.in littera K.dicit,ꝙ assassinus dicitur, quando quis pecu-

niam recipit, vel de ea recipienda conuenit, pro interficiendo aliquem. per d.c.j. de homi. lib. 6.

Barth. Soci. in l.j. §. fi. ff. de eo, per quem factum erit. refert Ang. ibi, ꝙ huiusmodi delinquẽtes per pretium, appellantur assassini, secundum eũ in pluribus partibus de consuetudine, trahuntur ad caudam equi, de quibus assassinis latè habetur in c.j. de homi. lib. 6. & est tex. in d.l. non solum, §. si mã dato. de inin. ff. vbi ille, qui dat pecuniã istis assassinis, vt aliquid mali faciant, conductor nominatur. Bal. conf. 283. nu. j. refero infra.

Fulgo. in d.l.j. §. fina. loquitur de istis assassinis, qui sunt, qui pro pecunia interficiunt homines.

Bal. cons. 256. in 2. vol. dicit, ꝙ non dicitur assassinus ille, qui nec pro pecunia, nec pro spe pręmij. sed reuerẽtia paterna, vel amicitia, delinquit. Vult ergo, quòd qui pro pecunia, vel spe præmij delinquit, est assassinus.

Bal. cons. 383. nu. j. dicit, ꝙ assassinus est, qui pro pretio, vel promissione recepta aliquem interfecerit. Similiter assassinus fit, & esse intelligitur, qui pretio dato, vel promisso fecerit aliquem interfici, & dicit Bal. ibi, ꝙ in aliquibꝰ locis cauetur lege municipali, ꝙ si quis assassinauerit, vel assassinare fecerit aliquem, trahatur per caudam equi, vsque ad furcas, & ibi suspendatur, taliter quòd moriatur, & ibi latius per eum. Socin. in d.l.j. §. fin. de eo per quem. ff. retuli supra.

Aret. cons. 165. col. 10. ver. propterea dicit, ꝙ vulgariter appellãtur assassini, q ꝓ pecunia occidũt.

Item, dicitur ẽt assassinus † non solum, qñ delictum est subsecutũ, verumetiam, si non sit cõsummatũ: nam ex solo mãdato est delictum perfectũ, secundum Io. An. in reg. in pœnis. col. pen, in fi. de reg. iur. lib. 6. Domi. Phil. Fran. in d.c.j. super gl. in ver. mandauerit, quæ gl. dicit, ꝙ ex solo mandato est ligatus. Rõ est, qa ꝑ ipsũ mãdatũ, est delictũ cõsũmatũ, & pœna imposita ipso iure, vñ pœnã ipsã nõ euadet, qtũcunq; reuocet. scdm Domi. & Fran. vbi sup. alle. Io. An. in reg. in pœnis. Nã ꝑ solã con 4

uentionem,

uentionem,seu receptionem pecuniæ, pro homicidio perpetrando,est consummatum delictũ assasinatus, scdm Phil.Corn.cons.249.co.2.in litterá n.

Hosti.in c.pen.de cler.non resid. super ver.assisios,dicit, ꝙ assisij pñt ẽt dici,quasi assassini. Sicut enim assassini exponunt se morti, dñis suis obediendo ẽt in malum.c.j.de homici.lib.6. Ita dicti assisij inducendo mulierculas dñis canonicis.Hosti.vbi sup.& Io.And.& Card.in q.5.& Panor.ibi, & sic prædicti docto. volũt innuere, ꝙ qui sine pe
5 cunia † occidit,vt dño placeat, vel obediat, dicitur ẽt assassinus.In addit.ad Domi.in d.c.j.in ver. 6.idem dicitur,alle.Io.An.vbi sup.& Ang.de malef.in versi.sempronium.Rodulph.fol.50.col.4.in paruo vol.ibi refert.Ang.cons.14. vbi videtur velle,quòd potest esse verus assassinus,sine pecunia.

Cõclusio. Ex omnibus supradictis,resultat primò vulgariter assassinus dicitur,qui pecunia recepta, vel ꝓ
I missa,delicta committit ad instantiam alicuius.

II Item, assassinus ẽt dicitur, qñ aliquis fieri facit delictũ mediante pecunia.retuli sup. Bar.in l.non solum.§.si mandató.retuli eum.Bal.cons.383.nu. 1.vbi dicit, ꝙ assassinus intelligitur esse, qui pretio dato,vel promisso,fecerit aliquẽ interfici. Ange.in l.pen. in prin.de sepul.viol.C.post Cyn.ibi.

III Item assasinus etiam dicitur, licet delictũ non sit consummatum.secundum Io.And. in d.reg.in pœnis.de reg.iur.lib.6.retuli eum,& alios supra.

IIII Item assasinꝰ dicitur, qui sine pecunia occidit, vt suo dño placeat,vel obediat.Host. & alij in d.c. pen.de cler.non resid.retuli supra. & alios.

6 Dubium † remanet,an pœna decretalis primæ, de homici.lib.6.habeat locum in omnibus assasinis,quos supra retuli. Fran.Aret.cons.155.col.10. ver.3.allegant. Quærit de ista qõne:& refert duas opin.Prima est,Arch.& Io.And.tenentium, ꝙ c.j. solum habeat locum in certo genere personarũ, & non generaliter in alijs.Archid.in d.c.j.col.3.in ver.dñio.dicit,ꝙ d.c.j.non loquitur de his,qui nõ sunt sub dñio alicuius, & dicit etiam Ioan.An.ibi

qui refert,& ſequitur Archi.col.fi. ver. in gl.probabiliter.Idem Guliel.de monte Laud. in d.c.j.in ver.dominio.Vbi dicit ergo iſta decretalis nō extenditur ad illos,qui ſub nullius dominio ſunt licet pro pecunia homines occidant, & ſic prædicti Doctores volunt, ꝙ d.c.j. habeat ſolum locum in ſubiectis domino,vt in ſeruis,& non in liberis hominibus.

Secunda opinio eſt Imo.& Domin.refert Imol. in d.c.j.in §.cum igitur,in fi.vbi ēt refert Arch.& Io.And.dicit tamen,ꝙ Io.de Imo. tenet contra dictum Arch.per gl.ibi, in verbo, præſertim. Nam iſta fuit cā impulſiua, & non finalis. & ideo cum cauſa finalis ſit periculum animarum,& correctio peccatorūm,concludit ēt eſſe aſſaſsinos nō ſubiectos dominio alicuius,ergo in illis etiam habet locum,d.c.j.& hanc partem dictus Domi.credit veram,quia tex.in prin.§.cum igitur, loquitur de facientibus interficere per aſſaſſinos, nec diſtinguit, an aſſaſini ſint ſerui, vel liberi, ſed ſimpliciter de aſſaſsinis.Ita etiam loquitur.§.ſacri,diſt.c.1.ergo indiſtinctè intelligitur. c.ſi Romanorum. 19.diſt. hæc Domi.vbi ſupra.

Philip.Franc.in d.c.1.col.3.ver.in gl.in ver.preſertim,tenet idem ꝙ Domi.ꝙ prædicta decre.1.habet etiam locum in aſſaſsinis non ſubiectis dominio alicuius,per d.glo.

Bart.in d.l.non ſolum. §.ſi mandato. nu.14.in paruo vol.vbi dicit,ꝙ quando aliquis facit, vel fieri facit mediante pecunia,delictum dicitur magis atrox,& propter hoc pœna poſſet augeri,& de facto videmus augeri in iſtos,qui vulgariter dicuntur aſſaſsini,& videtur expreſsum,hodie in d.c.1. de homi.lib.6.vult,ꝙ decretalis illa,de homicid. lib.6.emanauit contra illos, qui pro pecunia occidunt homines,& ſic ſine aliqua reſtrictione.

Salicet.idem dicit in d.l.non ideo minus. retuli eum ſupra. & multi, quos ſupra retuli, dicunt illos eſſe aſſaſsinos, qui pro pecunia homines occidunt,

Aret.in d.conſ.165.col.10.dicit,ꝙ ſi opinio præ dictorum.ſ.Dñi.& aliorum eſſet conſuetudine approbata,ſtandum eſſet ei virtute conſuetudinis,ſe mota autem conſuetudine dicit,ꝙ conſuleret ſecundum opin.Archi.& Io.And.quos ſupra retuli, mouetur Aretin. ꝙ licet in prin.text.loquatur de aſſaſſinis ſimpliciter,tñ poſt.in verſ.ſeq. loqtur de certo gñe perſonarum, & ſe refert ad nominatos in prin.per dictionem eorundem aſſaſſinorum, & ſic oſtendit, de quibus intellexit in prin.cum aſſaſſinos ſimpliciter noïat, declarat noïatos in princ. eſſe eos,quos in illo verſ.nominat,vnde ſequentia hæc declarant præcedentia,hæc Aret. vbi ſupra.

Mouetur ẽt d.Aret.alia rõne. Nam ſi Romanus Pontifex intellexiſſet in genere de oïbus, qui pro pecunia occidunt,& vulgariter appellantur aſſaſſini,eandem pœnã impoſuiſſet facientibus ſcelus, ſicut mandantibus,cum ergo nullam pœnam imponit facientibus,hoc non eſt ex alia cã, niſi quia diſpoſitio illa ſit ſolũ contra illos,qui cõmittebãt cædes,per illos infideles, de quibus Papa nihil diſponit:quia de his,qui foris ſunt,nihil ad nos. 2.q. j.c.multi. nec debet extendi decretalis illa, cũ ſit pœnalis,& exorbitans.præterea in alijs non eſt eadem ratio.illi.n. contemnentes mortem vltra oẽs homines,vt ibi tangitur per Doctores, facilius, & frequentius talia delicta committebant, cõtraria opinio eſt pro alia parte, quæ fortè conſuetudine approbatur,hæc Aret.vbi ſup.

Matth.de Affli.in tit.de capit.qui curiã vẽdidit in l.ſi feu.fol.124.refert Archidiac.& Ioã.And.in d.c.j.ꝙ ille tex.procedit in certo genere aſſaſſinorum.Retuli ſupra. & refert ẽt Bart.aliud volentẽ. in d.l.non ſolum.§.ſi mandato.de iniur.ff.& Ange.in l.j.de eo per quem fac.erit. §.fi. refert etiam Aret. conſ.165. Retuli eum ſup. & in hoc reſidet. & idem Matth.de Affli.in titu.an ille,qui interfecit fratrem.fol.84.col.4.nu.32.

Sũma Roſella,in ver.excõicatio.34.in ver.addi
7 tio.fo.145.col.4.q̃rit, an occidens † hoïem ꝓ pe-

cunia

cunia,dicatur assassinus: & sic incurrat pœnam.d. c.j.de homi.lib.6.dubiū est, an d.decret.disponat solum respectu certi generis hominum,qui dñr assassini,& erant infideles,an verò contra oēs, q̃ pecunia accepta,vel promissa,promittunt aliquē occidere. d.Rosela, vbi sup.Refert Franc.Aret. in d. cons.antepen.& cons.165.col.10.& refert eum ad litteram,& in hoc residet,retuli eum sup.

Siluestr.in sua summa.in ver.assassinus. q.j. fol. 49.col.j.quærit,vtrum dicta constitutio. d.c.j. locum habeat solum in certo gñe personarum. i.assassinis propriè, an gñaliter in omnibus assassinis ēt vulgò dictis,qui licet sint fideles, tñ assassinorū more Christianos occidunt accepta pecunia. Refert Io.de Imo.& Domin.in d.c.j.qui tenent, ꝙ d. c.j.habeat locum generaliter,nec refert ꝙ sint sub alicuius dñio,vel infideles,sed solum,ꝙ pro pecunia occidant,& dicit Siluestr. vbi sup. ꝙ istā opin. sequuntur multi,vt Bar.in d.l.non solum. §.si mādato,& Sal.in l.ea quidem, & est in l.non ideo minus.retuli sup.Refert ēt Archi.& Io.And.tenētes, ꝙ dicta decretalis habet locum solum in certo genere hominum,& personarum.retuli eos sup.Refert ēt Fran.Aret. in d.cons.antepen. qui ēt dicit, ꝙ si opinio Imolæ esset approbata consuetudine, standum esset ei virtute consuetudinis,qua remota non consulerem(inquit)secundum eam.mouetur pluribus rationibus, retuli Aret.& eius rationes sup.& cum hoc residet d.Siluestr.vbi sup.

Io.An.in d.c.j.dicit,ꝙ pœna illius c.j. de homi. li.6.non habet locum in assasino interficiente infidelem,Sed solum procedit in interficiente Christianum, & eum sequuntur ibi Doctores, & Phil. Cor.cons.249.col.j.in fin.in ver.2.

Ex omnibus † supradictis resultant opiniones sequentes. 8

Prima opinio est Arch.Io.An.Guliel.de monte Laudino, quos supra retuli, quòd decretalis. c.de homici. 1. Opinio.

homici.lib.6.habet locum in illis,qui sunt sub do minio alicuius, & sunt infideles serui. sec⁹ si dicti infideles non sunt sub alicuius dñio. & sic volunt prędicti Doctores, ꝙ d.decretalis procedat solum in seruis infidelibus, & non in hominibus liberis, & istam opinionem semota consuetudine, tenent Aret.Rosell.Siluest.quos supra retuli.

II Alia opinio est,ꝙ d.decretalis.i.procedit in om nibus etiam vulgò dictis, siuè sint infideles serui, vel liberi,vel fideles,q more assasinorũ Christianos interficiunt pecunia recepta, vel promissa, & ista opinio fuit Imo.& Domi.& aliorum quos retuli sup.

III Alia opinio est,quòd pœna decretalis non procedit in assasino interficiente infidelem, secundum Io.An.in d.c.1.retuli sup.

IIII Alia opinio est,ꝙ pœna dictæ decretalis non habet locum,qñ delictum non est subsecutum, puni tur tñ extraordinariè.Ista fuit opinio Dy.& Ang. in l.apud labeonem.§.si curauerit,de iniu. ff.Bar. Hochinus,in suo repertorio.in vers.assasini. Refert Dyn.& Ang.vbi sup.retuli sup.

Contra istud dictum Dyn. & Ang.tenet eos referendo Philip.Cor.cons.249. Nam ibi latè loquitur super istam opin. tenens cõtra Ang. per d.c.1. & ibi refert alios,maximè Io.An.in reg.in pœnis. retuli eum cum aliis sup.& Matth.de Affli.in tit. an ille,qui interfecit fratrem in l.si feu.fo.34. col. 4.nu.32.cum seq.quærit de ista qõne.& alleg.pro, & contra.& idem Affli.in tit.de capitaneo,qui curiam vendidit in §.si voluerit, in vsib.feu.fo.223. col.4.nu.19,quærit,assasini non deduxerunt homicidium ad effectum, sed attentauerunt, an puniantur,ac si illa fecissent.Alle.Bal.in l.1.de pub. indi.ff.ꝙ sic,& gl.& Ang. in d.l.si hominem. §. si mandato.de iniur.ff.& scribentes in d.c.1.de homi.lib.6.& Ang.cons.14.& Bar.in l.cicero.de pœnis.ff.& de ista qõne latissimè loquitur Angel. de malef.in ver.Sempronium Rodulphi.fo.55.col.4. in paruo vol.videtur concludere contra Dyn.

Matth.

Matth. de Affli. in constit. Neap. in rubr. 11. fol. 49. nu. 16. dicit, ꝙ delictum inceptum, & non pfectũ, nõ punitur tanquã consummatum. Fallit in assassino, qui per pecuniã datam sibi, vt hominẽ occideret, Ludo. Boloqui. conf. 8. col. 2. loquitur etiã de ista qõne. Cassã. in consue. Burg. fo. 14. in nouis. col. 2. nu. 7. concludit, ꝙ in assassinamento, ẽt si nõ fuerit peruentũ ad actum, punitur tanquã homicida. Refert plures doct. nõ plus in isto, in ista q. Nã in locis superius alle. põt videri de ea ad plenum.

Dico tñ, ꝙ cõis opinio est, ꝙ punitur tanquã assassinus, licet non sit consummatũ delictum, & sic punitur pena ordinaria, & dicit Ang. in d. ver. sempronium. fo. 56. col. 2. in paruo volu. ꝙ licet hodie de gñali consuetudine mundi, non puniatur affectus, nisi sequatur effectus, fallit in assassino. Punitur. n. capitaliter: licet non consummauerit delictum. Alle. Ang. consi. 14. Nam valet consuetudo gñalis, ꝙ non puniatur affectus, si non sequatur effectus; secundum Spec. in tit. de accu. Refert Fel. in tract. qñ conatus puniatur, in 8. fall. & Fel. in d. c. j. de præsump. tñ fallit in assassino, vt dixi. Idem tenet Marc. de Mantua. in libris obseruationũ. li. 5. obseruatione 41. fo. 149. in fi. refero eum infra. Cõis opin.

Venio ad fallen. nostrã. s. an assassinus fugiẽs ad ecclesiam, gaudeat immunitate ecclesiæ, si dicim⁹ de assassino, qui consummauit delictum, tenendo communem opinionem, ꝙ insidiosus non gaudet immunitate, vt dico in fallen. 13. supra, assassinus non gaudebit, quia insidiosè commisit delictum.

Si dicim⁹, ꝙ nõ cõmisit delictũ, sed attẽtauit dico scdm cõem opi. quã retuli sup. in assassino. Idẽ est attẽtare, ꝙ cõmittere. Imo ẽt tenẽdo aliã opin. ꝙ nõ sit idẽ quoad pœnã ordinariam, sed ꝙ puniatur extraordinariè, ut retuli sup. nõ gaudebit immunitate, qa eo, ꝙ punitur extraordinariè commisit delictũ, si delictũ fuit insidiosum, ergo non gaudet, & ꝙ assassinus non gaudeat immunitate ecclesiæ, tenet expressè Marc. de Mãtua. in lib. obseruationũ legaliũ. li. 5. obseruat. 41. fo. 149. in tit.

de

de aſſaſſinis, alle: Panor. in c. inter alia, col. 4. de im mu. eccl. Panor. non loquitur de aſſaſſino.

9 Nec fautores † eorum gaudēt immunitate, nec in eis habet locum conſuetudo contra rigoroſam deciſionem. l. ſi quis non dicam. de epiſ. & cler. C. Alex. in l. j. in fi. ꝙ quiſq; iur. ff. hæc Marcus de Mã tua. vbi ſup. Ang. & Pau. de Caſt. & Alexã. in d. l. 1. referunt dictum Speculatoris in tit. de accuſatore. §. j. retuli Fel. eum allegantem ſupra eo. & plenius in fallen. 13. ſupra.

10 Quæ-ſtio. Quid ſi † aſſaſſini fuerint clerici, habebit ne locum pœna, d. c. j. tex. ibi, ꝙ ſic. Sed quæritur, an poſ ſit talis clericus aſſaſſinus puniri per Iudicē ſecularem. Domi. in d. c. j. in fi. verſ. ſecũdum præmiſſa quærit, an clericus committens tale delictũ poſſit puniri per iudicem ſecularem, abſq; alia degradatione. concludit, ꝙ ſic, vt latius per eum. Stephan. Auffr. in repe. cle. j. de offi. ordi. in j. reg. fall. 18. fo. 23. & Hippol. de Marſil. in tract. cauſarum crimi. fo. 98. & Io. Igne. in §. nō ad alias. l. neceſſarios. ad ſilla. ff. fo. 177. col. 3. num. 488. & Nic. Eberardi. in tract. de modo arguendi. fo. 264. & Paris de Puteo in tract. de ſindicatu. fo. 138. num. 12. tenent cum Dominico, ꝙ ſi aſſaſſinus ſit clericus, poterit puniri per iudicem ſecularem, quia ipſo iure videtur degradatus, & cuicunq; datur poteſtas ipſum occidendi. per d. c. j. de homici. lib. 6. & videtur ſpoliatus omni priuilegio clericali. & Hipp. de Marſi. in l. vni. de raptu virginum. C. fol. 14. col. 3. in fin. in paruo vol. & Pet. Pau. conſ. 166. in 4. vol. & conſi. 151. in 4. uol. & Ant. Capuc. in deciſ. nou. Neap. in 9. ſpeciali: dicit, ꝙ iudex ſecularis in hoc crimine eſt iudex competens, etiam contra clericum. alle. Lupum. in d. c. j. de homi. lib. 6.

Marcus de Mantua in 10. libris obſeruationũ. tit. de aſſaſſinis. pag. 148. dubitat de iſta deciſ. & ſibi videtur, ꝙ per ſecularem non debet puniri talis clericus aſſaſſinus, vt latius per ipſum ibi. Communiter tenetur contrarium, quòd per ſecularem iudicem poteſt puniri.

Fallent.

Fallent. 16.

Quando mandato Papę extrahit.

DECIMOSEXTO, fallit, qñ de mandato Papę, eccleſiaſticus iudex extrahit malefactorē ab eccleſia. c.vxor felicis. ſecundū vnum intellectum. 17.q.4. quia Papa eſt ſupr.ius.c.propoſuit.de conceſſ.præb.cum ſim. Iſtā fallen.ponit dict.Io.Bichis.in d.tracta.eod.tit.col.6. ver.fallit primo.in paruo vol.fol.72. Fal.16

Fallent. 17.

In Seruo.

FALLIT, XVII. in ſeruo poſt cautionem immunitatis præſtitam per dñm. Nam tunc eccleſiaſticus iudex eum expellet ab eccleſia. c.diffiniuit.in fi. c.metuentes.17.q.4.c.inter alia, in fi. eo.tit. Nam ſi ſeruus fugit ad eccleſiam, gaudebit immunitate, tū ſi dñs illum repetit præſtita cautione per dominum, quòd non male tractabit, debet rector eccleſiæ illum reſtituere domino, & ſi oblata tali cautione, rector eccleſiæ noluerit eum reſtituere ſuo domino, ſi ſeruus fugiat, tenetur rector reſtituere, aut damnum emendare, prout voluerit dominus, vel iudex eccleſiaſticus.c.denique.16.diſtinctio. & gloſſ. fina. in dict.can.diffiniuit. 17.quæſtio. quarta. & quòd dictum eſt, quòd præſtita cautione, eſt reſtituendus: Fal.17

dus:est verũ,nisi fortè esset, vel præsumeretur de magna sæuitia domini, quia hoc casu haberet locũ.§.fi.de his,qui sunt sui,vel ali.iu.inst.qa tũc nõ redditur seruus dño.Sed ex quo eius sæuitia est intolerabilis,compellitur dñs vendere seruum,secũdum Ant.Panor.& alios,in d.c.inter alia.§.fi.plenius per Henric.Bohic,in c.pe.col.pe.eo.tit. & Io. de Bellouis.in sua pract.in tit.de fuga reorum,fo. 47.colum.2.Cyn.in l.præsenti.de his, qui ad eccl. confu.C.Maria.Soci.in tracta.de citatione, in 5.q. col.2.& 3.fol.30.Io.de Bichis, in d.tracta.eod.tit. col.6.ver.4.fallit.fo.72.col.4.fo.77.col.3.ver. nota ex isto tex.de iure ciuili si fugit, se abstrahendo à seruitio domini,sine armis,procedunt prædicta: Si verò cum armis irruit dño, & propter hoc fugit, incontinenti extrahitur nõ præstita cautione. per l.si seruus.de his,qui ad eccl.confu.C.& hanc opin.sentit Host.in summa, eod.tit.§.inquantum. ver.cum quis ad ecclesiam, tamen tex.in d.c.inter alia.non curat de ista distinctione, nec est curandum,secundum prædictos vbi sup.Maria.Socin.in tract.de citatione.18.art.fol.22.col.3. ver.secũdo casu.quærit de ista qõne,& distinguẽdo, dicit,aut seruus fugit ad ecclesiam religionis causa,& tunc debet reddi dño,si infra triennium repetat, recepta cautione à dño,q; ipsum non puniet.in authẽ. de mona.§.si verò infra triennium.aut aufugit cã immunitatis consequendæ, tunc aut aufugit propter nimiam sæuitiam, & magnam dñi atrocitatem,tunc dñs cogitur eum vendere, nisi velit ipse seruus redire,in d.§.fi.de his,qui sunt sui.insti.aut seruus fugit pp modicam sæuitiam,tunc habet locum d.c.inter alia.& lex præsenti.§.sanè, restituetur dño recepto iuramento à dño de immunitate ipsius.Si verò nulla est sæuitia dñi,sed fortè aufugit,vt dñm defraudaret operibus suis,hoc casu restituendus est dño.d.l.præsenti.§.sanè. Hæc procedunt,qñ seruus non fugeret ad ecclesiam,pp delictum:Sed si fugeret pp delictum , dicit Maria.q; non intendit ibi hoc tractare,sed in locis præallegatis,

gatis, in isto casu est dicendum, quod si propter delictum commissum per seruum, ipse fugiat ad ecclesiam, gaudebit immunitate, per c. inter alia, & ibi omnes in d. l. præsenti.

Glo. in l. 3. tit. 11. primæ partitæ. distinguit etiã. retuli sup. in 4. præsupposito.

Signo. de Homodeis. in repe. l. nemo. C. de sacro san. eccl. col. 6. in 5. q. dicit, quod aut confugit ad ecclesiam propter immensam iniuriam dñi, & tunc habet locum l. 2. ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. & inst. eo. §. fi. retuli sup. Interdum fugit propter modicam iniuriam dñi, vel propter nullam causam, vel propter modicum delictum, tunc restituẽdus est dño, data per dñm securitate, quod ob dictam causam ipsum non offendet: aut ob delictum immensum ipsius, vel ob maleficium, & tunc non est danda securitas. l. 3. C. de his, qui ad eccl. confu. Interdum fugit, ob bonam conscientiam, quia vult effici monachus, tunc intra triennium domino restituetur: data tamen securitate à domino, quòd ipsum non offendet. Post triennium, nullatenus audietur dominus. §. si quis. in auth. de sanct. epis. & §. si verò. in auth. de monachis.

Marcus de Mantua. consil. 201. numer. 15. & sequen. dicit, quòd seruus non habet hoc priuilegium immunitatis, per dict. l. 2. C. de his, qui ad eccles. confug. fortè ea ratione, quia ciuili & prætorio, pro nihilo reputatur. l. quod hactenus. ff. de reg. iur. l. j. C. de iure deliberand. & mortuo comparatur. l. seruitutem. ff. de regu. iur. imo pecudibus. l. 2. ff. ad l. aquil. hæc Marcus vbi supra. Tamen dictus Marcus, consil. 60. tenet, quòd seruus gaudet. columna secunda. in princip.

Tene distinctionem Socini vbi supra.

In Iudæo, Pagano, seu Hæretico, & Apostata.

Summarium 18. Fallen.

1 *Iudæus, Paganus, Hæreticus, non donatur immunitate.*

2 *Iudæi criminibus irretiti, aut mole debitorum grauati ad fidem Christianam, an recipiendi sint.*

3 *Quid in Apostata.*

4 *Conciliatio opinionum in hac materia.*

Fallē. 18. 1 DECIMOOCTAVO, fallit in Iudæo, † Pagano, seu Hæretico, qui non gaudent immunitate ecclesiæ. per tex. iuncta gl. in l.j.C.de his, qui ad eccles.confu. & gl. in l.2.eo.tit. Nam fugientes ed ecclesiam, nō sunt extrahendi ab ea, per d.iura fallit, si non est Christian9, vt ibi, facit ēt tex. in auth. vt lic. matri & auię. colla.8. Idem etiam tenet gl. in ver. cogentur, in fi. in auth. de man. prin. §. publicorum. coll. 3. & Cy. in d.l. præsenti. q.j.C.de his, qui ad eccle.confu. & Salice. in d.l.j. dicit eccle. non esse tutelam eorū, qui non sunt sub ea, idem etiam tenet Oldra. cons. 54. circa fi. & Archi. in c. diffinimit. 17.q.4. & Henric. Bohic, in c. eccle. isto tit. col. 2. ver. aut ille, qui fugit, vbi dicit istam opin. esse veriorem. Iac. de Belouiso in sua practica, in ti. de fuga reorum. fo. 47. col. 2. dicit, ꝙ non gaudent. Io. Fab. in l.j. C. de his, qui ad eccle. confug. in prin. dicit, ꝙ non gaudent, vbi simulatè accedunt, aliàs secus, per gl. in d.c. inter alia. glo. in pragma. sanctio. in tit. de inter. in differ. non ponendis. fo. 196. col. 3. in versi. Iudæo. quærit de ista quæstione, & concludit, ꝙ non gaudet,

det,vt clarè patet in d.l.j.de his,qui ad ecc.confu. C.& in extrauag.Martini, & Io.directis Inquisitoribus Franciæ,in quibus cauetur, ꝙ si Hæreticus, Iudæus, vel apostata fugiant ad eccl. non ad remedium salutare,sed causa euitandæ pœnę,Inquisitores possunt eos ab ecclesia extrahere, & contra illos procedere, sicut si non fugissent ad ecclesiam. Istam opin.etiam tenet Hosti.in summa, eo.tit.§. inquantum.col.2.in prin.in ver.& si Iudæus.& in repertorio inquisitionis,in versi.captura. col.5.in prin.quærit,An hæreticus confugiens ad ecclesiã, gaudeat immunitate ecclesiæ, taliter ꝙ non possit capi,& extrahi ab ecclesia, concludit ꝙ non. quia vbicunq; potest capi ad incarcerandum,per d.glo. in auth.de mand.princ.& glo.in d.l.publica.C.de his,qui ad eccl.confu. Idem ẽt refertur in d.repertorio inquisitionis,in verb.immunitas.Anchar.in d.c.inter alia.col.2.idem tenet, dicens, ꝙ qui non est catholicus,non gaudet hac immunitate. Idem tenet Signoro.de Homod.in l.nemo, C. de sacros. eccl.col.6.in 5.quæst.

Placen.in d.rubr.de his,qui ad eccl.confug.dicit,ꝙ Pagani,vel Iudęi,si ad fores ecclesię veniũt, vt intrent,ẽt si Christianæ legi se iungi velle simulent,admitti non debent,sed multo fortius, si criminibus fuerint † irretiti,vel mole debitorũ grauati, etiam si fortè denuò vellent Christiani fieri, nisi primo innocentiam suam purgauerint,vel debita vniuersa reddiderint.quæ dicta sunt, oportet intelligi,nisi fortè creditor,vel accusator, sua auctoritate, & non ex iudicis, vel iuris permissione, paganos,vel iudæos prosequatur vt occidat, tunc debent admitti,nunquam tamẽ si admissi fuerint, vel inopinato irruerint,extrahi debent, nisi fortè in ecclesia delictum fecerint.Vult ergo prædictus Doctor, quòd si pagani, vel iudæi intrauerint semel in ecclesiam,debent gaudere. a

Auge.ĩ sua sũma,ĩ ver.ĩmu.co.2.ĩ fi.q̃rit,An iudeꝰ fugiẽs ad eccl.gaudeat isto priuile.& d̃t,ꝙ nõ, ꝑ gl.in d.l.j.C.de his,qui ad eccl.confu.quæ gl.est

verior,q̄ gl.in d.c.inter alia,alle. Panor.in d.c.inter alia,refero infra,dicit Ang.vbi sup. Ego dicerem,ꝙ si venit ad ecclesiam, & petit baptismum, ꝙ gaudebit,aliàs non,quia videtur venisse, vt effugiat,& non causa fidei. Panormi.in d.c.inter alia. col.2.ver.j.Igitur quęro,An Iudæus fugiens ad eccle.gaudeat immunitate.alle.gl.ibi,ꝙ sic, dūmodo absit dissimulatio, per d.l.j.de his,qui ad eccl. confu.C.vult dicere,ꝙ si Iudęus fugit ad ecclesiā, & vult effici Christian⁹, gaudere debet hac immunitate.Dicit Panor.glo.fore contrariam,in d.l.j.q̄ dicit,ꝙ etiam cessante dissimulatione, non gaudebit Iudæus hac immunitate,& istam gl.l.1. credit Panor.esse veriorem.Nam l.j.C.de his, qui ad eccle.confu.inducit præsumptionem iuris,& de iure contra dissimulationem,quia præsumitur fugere,non ꝑꝑ zelum fidei,sed propter euasionem delictorum,vel criminum,vt latius per Panorm.vbi sup.Istam opin.etiam tenet Ana. in c.Iudæi.j.co.j. de Iudæis.vbi quærit, An Iudæus fugiens ad eccl. gaudeat immunitate.concludit,quòd non. alleg. Oldra.& alios.

Hippol. de Mars.in l.ex senatusconsulto. ff. de sicar.col.pe.fo.41.col.j.quærit,Vtrū Iudæus gaudeat immunitate,& ꝙ non gaudeat, alleg. aliqua iura,quæ superius retuli,& ꝙ gaudeat, alle.etiam aliqua iura,quæ infra refero,qui tn̄ concludit,dicens,ꝙ opinio communior est,ꝙ non gaudeat,per alle.superius,& idē Hippol.in l.vni. de raptu virgi.C.fo.15.col.3.ver.dubitari potest.quęrit de ista q̄ōne.Allegat primo, ꝙ non gaudet, & post dicit, ꝙ sic. Dicit tn̄, teneo indubitanter, ꝙ distinctio,q̄ supra feci de Christiano fugiente ad eccles. debet fieri in Iudæo. Vult dicere,ꝙ id,ꝙ dicitur de Christiano,erit dicendum de Iudæo; & istā distinctionem ponit Hippol.in d.l.vni.col.3.fo.15.col.1.

Maria.Soci.in tract.de citatione,arti.17. fo.22. col.3.quærit de ista quæstione;& arguit pro, & cōtra.Dicit tn̄,ꝙ ista opinio,ꝙ infidelis non iuuetur, videtur magis æqua,per c.si.eod.tit. & priuilegio

vti non debet, qui illud nititur impugnare consue tudinem tamen approbatam fore tenendam.

De apoſtata † loquitur d. extrauagans. allegata in gl. pragma. ſanctio. quam retuli ſup. & loquitur etiam Nicol. Boer. in deciſ. q. 110. nu. 6. in j. parte. fo. 116. col. 2. 3

Marcus de Mantua. conſ. 211. nu. 17. tenet, ꝙ Iudæus non gaudet immunitate, quia de his, quæ foris ſunt, nihil ad nos. c. gaudemus. de diuort. & ad propoſitum. d. l. j. C. de his, qui ad eccle. confu. ſed ſolus fidelis, & christianus. Marcus vbi ſupra.

Alia opinio eſt, ꝙ Iudæus, Paganus, & Hæreticus, fugientes ad eccleſiam, gaudent immunitate, & pro iſta opin. allegatur gloſ. in d. c. inter alia. in ver. extrahendus, quæ dicit, ꝙ Iudæus etiã non eſt extrahendus, dummodo abſit ſimulatio, per d. l. j. & vult dicere, ꝙ ſi Iudæus fugit ad eccleſiã, volẽs effici Chriſtianus gaudebit, aliàs non. quia videtur veniſſe, vt fugiat: ſed non cauſa fidei, & iſtã opin. ſ. ꝙ indiſtinctè gaudeat, tenet Guliel. de mon. Lau. Anch. Card. & Imo. in clemen. j. de pœni. & remiſſ. Laud. ibi, col. 2. dicit, ꝙ Iudęus gaudet, dum tamẽ fictè, vel ſimulatè non currat, nec petat ſuffragiũ. Anch. ibi, col. 2. q. 2. quærit, Quis criminoſus cõfugiens ad eccleſiam conſequatur immunitatem. dicit, quicunque ſit, etiam Iudæus.

Imo. col. 2. in princ. verſi. 2. quærit, Quis gaudet hoc priuilegio. dicit, quilibet cuiuſcunq; conditionis exiſtat, etiam Iudæus, qui non fictè, vel ſimulatè confugit. Card. ibi. col. j. q. 3. quærit, Quis gaudet immunitate. dicit, ꝙ quicunq;, cuiuſcunq; conditionis ſit. Vital. in d. clem. j. col. 8. nu. 80. dicit, ꝙ Iudæus, vel alius infidelis, confugiens veraciter, vt ibidem protegatur, non autem fictè, vel ſimulatè, gaudet hac immunitate.

Ioã. de Tur. Cre. in d. c. j. diffiniuit. 17. q. 4. col. 2. in prin. quærit, Vtrũ Iudęus, vel Paganus, gaudeat hoc priuilegio? refert Hugo. dicentem, quòd ſic, licet quidam dubitent, tamen Guliel. dicit, ꝙ idẽ de eo, ſicut de alijs. dicit tamen d. Ioã. de Tur. Cre.

in hoc consuetudinem approbatam esse seruandā. Host.& Io.An.in d.c.inter alia,& ibi Card.q.j.idē tenent. Dicit Hosti.ꝙ ēt si Iudæus sit, non dēt extrahi ab ecclesia.Idem Io.And.vbi supra.glo.3.& Car.allegat.c.Iudas.17.q.4.

Siluestr.in vers.immunitas.3.q.3. quærit de ista qōne & arguit pro,& contra,& concludit,ꝙ indistinctè gaudet.Idem tenet Floren.in summa.in 3. parte.ti.12.c.3.§ j. ꝙ Iudæus, & Paganus non dēt per vim ab ecclesia extrahi.Maria.Soci.in tract.de citatione.arti.17.fol.22.col.3. quærit de ista quæstione,& arguit pro,& contra, & dicit, ꝙ vtraque opinio esset satis substentabilis,retuli sup.in præcedenti opinione.Collecta.in c.fi.isto titu.dicit, ꝙ gaudent.Fel.in c.Iudæi.in prin.quærit,de ista quęstione,& arguit pro,& contra,& concludit,ꝙ gaudet,& etiam pessimis viris ecclesia concedit hanc immunitatem.Petrus de Belluga in speculo principum dicit,ꝙ etiam Iudæus gaudet, simulatione cessante.fo. Io.Bichis in d.tract.de immu.eccle. col.7.ver.nota.2.ibi fugientes.dicit, ꝙ ille text.c. diffiniuit.17.q.4.loquitur generaliter.Et sic debet intelligi generaliter.c.2.coniu.lepro. ergo omnes fugientes ad ecclesiam,siuè sint Iudæi,siuè Pagani,vel eorum serui gaudēt hac immunitate, vt ibi per eum.Io.Igne.in l.j.ff.ad silla.fol.13.col.2.in fi. & fol.seq. idem concludit. Spoli.in d.l.vni.de raptu virgi.C.retuli in præced.opin.dicit,indubitāter distinctionem de Christiano fugiente ad ecclesiam debere seruari in Iudæo, Pagano, & Hæretico.

Et vt videtur,sunt duæ opiniones super ista fallen.stante consuetudine, pro vna, illa seruabitur, prout dicūt Io.de Tur.Cre.in d.c.diffiniuit, & Maria.in d.tract.de citatione.retuli sup. Nam in conflictu opinionum illa est tenenda, quam approbat consuetudo etiam contra communem. Vide Dec. post alios,in c.at si clerici.col.15. de iudic.Rochus de Curte in repet.c.fi.de consue.fo.15. col.j.ver.limita.3.& 51.col.4.versi.6.limita.Ioan.de Rebuff.

in

in ſilua nuptiali. fol.207. refero in conſilijs meis. conſ.58.col.pe.in prin.infra eo. lib. & conſ.21.in 5.vol.in j.fall. regulæ ſcđi gñis realis in cõſ.meis.

Prædictæ opin.poſſent concordari,† prout ſentiunt gl.in d.c.inter alia ibi.& Panor.& ibi Ange. in ſumma,in ver.immunitas.col.2.in fi. retuli ſupra.ꝙ qñ Iudæus,ſeu infidelis fugiunt ad eccleſiã, & petunt baptiſmum, & volunt effici Chriſtiani, gaudebunt immunitate, & iſto caſu procedit iſta opinio.2.ſi verò fugiant ad eccleſiam non ꝑꝑ zelum fidei,ſed ꝑꝑ euaſionem delictorum,ſeu criminum,non gaudebunt,& hoc tenet Nicol. Boer. in deciſ.q.110.in prima parte,fo.116.nu. 4. dum dicit, Iudæi, & infideles gaudent hac immunitate, quando non fictè,nec ſimulatè confugiũt ad eccleſias,ſed aliàs non,vt dictum eſt. 4

In excommunicato, & interdicto, & degradato.

Summarium 19. Fallent.

1 *Excommunicatus,vel interdictus,quando gaudeat immunitate.*

2 *Quid in degradato.*

FALLIT XIX. in excommunicato, & interdicto † ſecundum Hoſt.in c.fi.eo. tita. qui dicit, ꝙ excommunicatus non gaudet immu. ſi eſt excommunicatus ab homine, ſeruato ordine iudiciario, alias ſecus, niſi eſſet in mora petendi abſolutionem, & Hoſtienſ. in ſumma de immunitat. eccleſi.§.in quantum. verſicul. quid ergo. vbi dicit, quòd excommunicatus non gaudet hoc priuilegio, ſi ab homine excommunicatur, iuris ordine ſeruato:ſecus ſi à canone, vel in vtroque nõ debet Fal.19 1

 gaudere,

gaudere, si est in mora petendi absolutionem, dicit tamen Host. quòd Goffr. sequitur communem opin. magistrorum. vide in fi. istius fallen.

Cõtra istam fallen. tenent Guhel. de mon. Lau. & Imo. in cle. j. de pœ. & remis. & ibi Bonif. de Vital. q. 5. nu. 79. qui dicunt, ꝙ excommunicatus gaudet immu. Idem tenet Io. Fab. insti. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. & in l. 1. de his, qui ad eccle. confu. C. alleg. Host. in summa eo. tit. §. quid ergo, retuli in prin. istius fall. Idem tenet Hen. Bohic. in c. eccl. eo. tit. col. 4. nu. 4. vbi dicit, ꝙ excommunicatus debet gaudere, dummodo aliud canonicum non sit, ꝙ obsistat, & ideo est, quia in hoc, delictum excõicati non attenditur, sed potius fauor Dei, cui competit iste honor, qui non peccauit. & cõcludit opinionem istã esse veriorem, & gl. prag. sanct. in tit. de inter. indiffe. non poné. in vers. inde est. fo. 196. col. 3. arguit pro, & contra, & cõcludit, q' gaudet. Idem tenet Colle. in c. fi. eo. tit. qui dicit, ꝙ excommunicatus, & interdictus debent gaudere. Ioã. de Tur. Cre. in c. diffiniuit. 17. q. 4. dicit, ꝙ excommunicatus debet gaudere. Idem Siluestr. in summa. in ver. immu. 3. q. 3. & sanctus Anto. in summa. in 3. par. tit. 12. ca. 20. §. 1. glo. consu. Burg. fo. 57. col. 2. Refert Panor. in d. c. inter alia. Panor. ibi nihil dicit, & Bonif. de Vital. in clem. 1. de sen. excom. 22. vbi dicit, ꝙ si excommunicatus fugit ad ecclesiã propter delictum, non debet extrahi, si tñ excommunicatus est in ecclesia sua voluntate, & non ad finem immunitatem consequendi, & ex sua statione impeditur celebratio, potest inuitus extrahi, vt ibi plenius, per dictum de Vitalliu.

Maria. Soci. in tract. de citatione, art. 17. fol. 31. col. j. in prin. dicit, ꝙ hoc priuilegio gaudet excõmunicatus, si aliud canonicum non resistit ei. Ratio est. quia in hoc non attenditur delictum excõmunicati, sed fauor Dei, cui competit ille honor. Allegat Guliel. de monte Laud. & Zenzi. in d. clemen. 1. de pœni. & remiss. & Hosti. in summa eod. tit. in §. quantum retuli sup. in princ. quidam verò distin-

distinguunt, ꝙ aut quis est excōmunicatus ab homine seruato iuris ordine, talis non gaudet. aut est excommunicatus à canone, talis gaudet; alij verò dn̄t, ꝙ vtroq; casu non gaudet priuilegio, ex quo est in mora petendi absolutionem. Secus si non esset in mora. c. rursus. c. quicunque. 11. q. 3. sed glo. Guliel. sup. summa Raymundi. in tit. de immu. eccle. Frater Iacob. in summa illius tit. q. 5. ver. quid de Iudæo, tenet indistinctè, ꝙ excōicatus non gaudet tali priuilegio, et ꝙ realiter potest capi. Sed primam opin. Guliel. ꝙ non possit capi, dicit esse tutiorem, Hosti. & eam tenet Gotfr. in summa istius tit. quam ēt Hugo. in c. pe. de immu. eccle. dicit esse veriorem. in hoc residet Marian. vbi sup. Nico. Boer. in decis. in j. par. q. 110. col. 2. ver. sed in excōmunicato: dicit, ꝙ communis est. ꝙ excommunicatus gaudet immunitate. Et id, ꝙ de excommunicato, est dicendum de interdicto. hoc expresse tenet Collecta. vbi sup.

De degradato † est dicendum, ꝙ gaudet priuilegio immunitatis. Nam retinet priuilegium, nisi esset incorrigibilis. Nam tunc secus, per c. cum non ab homine. de iudi. Hosti. in summa §. in quantū. colla. 3. ver. sed nunquid. in fi. & Maria. Socin. in d. tractatu de citatione, arti. 17. fo. 31. col. j. in prin.

Quo ad forum pœnitentialem.

Summarium 20. Fallen.

1 *Quando Episcopus, aut alius, criminosum ab ecclesia eximere poterit, vt pœnitentiam agat.*

Fallē. 20. FALLIT, XX. quoad forū pœnitentialem, & pro declaratione istius fallen. quæro de quæstione sequenti.

a Vtrum Eps, vel eius officialis, possit extrahere de ecclesia clericum homicidam, vel aliàs criminosum, & eum ponere in carcere, vel detrudere in monasterium. Anchar. & Imol. in d.c.j. de pœni. & remiss. dñt, ꝙ sic, alleg. Innoc. in d.c. inter alia, Guliel. de mont. Laud. in d.cle.j. in q.5. quærit, nunquid Eps, aut eius offic. poterit clericū homicidam extrahere ab ecclesia ad ponendum eū in monasterio arcto, ad pnīam peragendā. Refert Inn. ꝙ sic, in c. inter alia, eo. tit. in ver. ad pœnā corporalem. i. sanguinis effusionem, posset tñ in monasterium retrudi ad pnīam agendam, Argu. c. si Eps. j. distin. & auth. si nouo. de adult. c. sunt verba Inn. & idem ad litteram. Refert Host. Inno. Refert ēt Hugo. idem notare in ca. rectum. 17.q.4. quia à sola pœna sanguinis defendet eos ca. & aliter eos punit, vt in d.c.j. inter alia, ꝙ credit d. Guliel. verum, vbi non esset arctum nimis, nec esset in carcere perpetuo, maximè cum hodie carcer pro pœna introductus sit. c. quāuis. de pœni. & remiss. li. 6. & in eo non datur, nisi panis doloris, & aqua angustiæ. c. nouimus. de verbo. signific. vt latius per d. Gulielm.

Anchar. in dict. clemen. prima, quæstio. quinta, quærit de ista quæstione in eisdem terminis, & verbis, vt Gulielm. & concludit cum Gulielm. per iura per ipsum allegata. Cardina. in dict. clement. prima, quæstio, septima, quærit de ista quæstione, in eisdem verbis, vt Gulielm. & dicit, quòd Laudin. in dict. clement. prima. Refert Innocen. in dict. capitul. inter alia, qui tenet, quòd sic, dicit tamen Card. quòd ipse contrarium tenet, in d.c. inter alia, q.5. dicit tamen, quòd opinio Inno. secundum Laudin. posset procedere, vbi monasterium non esset nimis arctum, nec esset carcer perpe-

tuus,

tuus, aliàs sec⁹: maximè cū hodie sit carcer īdoct⁹ ēt ad pœnā, per d.c. q̃uis, vt latius p Card. vbi sup.

Imo. in d. cle. j. q. 5. quærit, nunquid Eps, vel eius officialis poterit talē fugientem extrahere de ecclesia, & ponere in monasterium, ad pœnitētiam peragendam. Imo. non loquitur de clerico fugiente ad eccl. sed loquitur generaliter. Supradicti alij doctores loquuntur de clerico criminoso, fugiēte ad ecclesiam, vt sup. retuli. Imo. in d. clem. j. refert Guliel. de mon. Laud. & eum sequitur, retuli sup.

Io. An. in d. c. inter alia, in ver. pœnam corporalem. Refert Inn. quem sup. retuli, & dicit, q per illam gl. videtur sentire, q fugiens ad ecclesiam potest per ecclesiasticum iudicē inde extrahi, & puniri ecclesiastica pœna. pro hoc facit, quia contra seculares potestates, & non contra ecclesiasticas potestates videtur inuēta immunitas. c. frater. 17. q. 4. ibi, q neq; potestatibus, quidem vel principibus vnquam licuit, &c. & ca. diffiniuit. 17. q. 4. vbi violans puniri iubetur seueritate Regia: ergo de laicis loquitur, facit c. cum instantia. de cens. ecclesia non videtur priuilegiasse contra se. Item iudex ecclesiasticus non imponit pœnam mortis, vel truncationis.

Io. An. vbi sup. dicit, q non putat Inn. sic intellexisse. Imo abstractio violenta per ecclesiasticū iudicem, vel dominū de subdito, vel seruo, fieri non potest, per l. 2. de his, qui ad eccl. confu. ibi, nemini licere fugientes, & c. reum. 17. q. 4. ibi, ad ecclesiā fugiētem nemo abstrahere audeat. & c. diffiniuit. 17. q. 4. ibi, nullus audeat confugientem ad ecclesiam, & c. vniuersale negatiuum ēt ecclesiasticos includit, facit c. vnicum. de natis ex lib. C. conquerente. in prin. de resti. spol. Item patere legem, &c. c. cum omnes. de consti. ad id, q dicitur ecclesiasticum iudicem non imponere pœnā mortis, vel trūcationis. ratio est, q de omni pœna loquitur tex. in d. c. inter alia, & apertius tex. in c. id constituimus. 17. q. 4. & gl. in c. inter alia. in ver. pœna. & gl. Inn. nō loqtur de pena, sed de pnīa. hæc Io. An. vbi sup.

Henric.Bohic in c.fi.de immu.eccl.co.4.ĩ prin. dicit,modo data immunitate ecclesiæ, nihilominus potest seruari ius. f.punitiõis maleficij, & hoc si exeat voluntariè, & supposito, ꝙ ibi remaneat, detrudetur in monasteriũ ad pœnitentiã peragendam,alle.Inn.& Host. in d.c.inter alia. & Hosti.in summa.§.alias,eum quis ad eccl.ver.aliàs autẽ,& hoc credo verius,dicit Henric.vbi sup.& per hanc gl.vñr Inno.& Host.sentire, ꝙ fugiens ad ecclesiã bene potest per iudicem secularem inde extrahi, & refert Io.And.in ver.per hanc gl.citra.

Cardin.in d.c.inter alia, q.5. & 6. quærit de ista qõne,& refert Inno.& Io.An. de verbo ad verbũ, prout supra retuli,& concludit cum Io.And.

Anto.de But.in d.c.inter alia,col.2. ver.quæro, quam pœnam euitet hic fugiens ad ecclesiã, dicit, euitat pęnam corporalem, & sanguinis effusionẽ. c.id constituimus.17.q.4. posset tñ detrudi in monasterium ad pœnitentiam peragendam, secundũ Inn.ibi,propter ꝙ dicit Ant.videtur Inno.sentire, ꝙ per iudicem ecclesiasticum posset inde extrahi, & puniri confugiens ad ecclesiam,dum tñ puniatur ecclesiastica pœna.ratio huius est: quia contra seculares potestates, & non contra ecclesiasticas videtur hæc immunitas adinuenta. Refert Ioan. And. ad litteram, prout superius retuli, & residet cum Io.And.

Ancha.in c.inter alia,in fi.quærit, vtrum ecclesiasticus posset extrahere fugientem ad ecclesiã, quidam dicunt,ꝙ sic,refert, & sequitur Io.And.

Collecta.in d.c.inter alia.col.2. in fi.ver.sed nũquid possunt ab ecclesia extrahi,detrudiq; in carcerem ad perpetuam pœnitentiam? Refert Inn.& Host.dicentes,ꝙ sic,per c.nullus.17.q.4.& 82.Idẽ tenuit in d.c. inter alia, & istam sentẽtiam probat littera,cum dicit,rectores ecclesiæ debent seruare vitam,& membra, sed alias sunt legitimè puniendi.Sed Inno.super ver.membra,dicit, ꝙ nunquam propter hoc in carcerem mittẽdus est, et detrusio in monasterium est loco carceris, c.gaudemus, de

conuer.

conuer.coniu.& pœnæ per consequens. c. quāuis. de pœni.& remiss.& sic hæc iura fraudarentur.ar. c.quanto. in fi.de diuor. refert etiam Guliel. in d. cle.j.de pœni.& remiss.vbi dicit,ꝙ possunt detrudi in carcerem,dummodo non sit nimis arctus, & perpetuus,refert etiam Io.And.qui credit, ꝙ omnis extractio est interdicta per iudicem ecclesiasticum,nec credit Inn.intellexisse contrarium, quia esset contra iura.ca.nullus. 17.q.4. cum simil.hæc Collect.vbi supra.

Panor.in d.c.inter alia,col.3.ver.sed dubitatur an iudex ecclesiasticus possit istum confugientem arcere,& constringere,præsertim,si est persona ecclesiastica,refert Inn.& Io.And.ad litteram, quos sup.retuli.& dicit Panor.vbi sup.in fin.col.3.Aduerte,quia Io.And.apertè tangit,quid in subdito, vel seruo domini iudicis ecclesiastici, vel in iudice ecclesiastico respectu secularis personæ,cōcludit,ꝙ ꝑ istos violenta abstractio fieri nō dēt,ꝙ placet Panor.& alleg.ad hoc text.in c.nullus. 17.q.4. vbi tex.expressè dicit,ꝙ nullus clericorum,seruū, aut discipulum suum confugientem ad ecclesiā extrahere audeat,vel flagellare præsumat,& dicit Panor.ꝙ potest dubitari circa duo. Primo,an iudex ecclesiasticus possit fugienti ad ecclesiam inuito indicere pœnitentiam,dicit,ꝙ Ioan.And.post Inn.videtur sentire,ꝙ sic,facit gl.in c. de raptoribus.36.q.j.quæ videtur sentire.ꝙ talibus potest iniungi pœnitentia,& placet Panor. dummodo inuitus non extrahatur ab ecclesia, vt sic cōsulatur pariter immunitati ecclesiasticæ,& animæ illius fugientis,& sic pñt reduci ad concordiam.Laurent. & Zenzelli. qui in hoc vidētur sibi contrariari in cle.j.de pœni. & remiss.Nam immunitas nō intelligitur concessa in præiudicium animæ, potest ēt quis compelli ad agendam pœnitentiam de peccato publico.c.j.de spons.c.fina. 26.q.6. nec ecclesia excusat eum, cum hæc pœnitentia imponatur in ecclesia,vt in c.in capite. 50.distinct. Hæc Panor. vbi supra.

Guliel.May.in d.l.nemo.de regu.iur. ff.fo.250. co.4.nu.31.refert Guliel.Anch.& Imo.in d.cle.j. & Io.An.& Inn.& Panor.in d.c.inter alia,quos re tuli sup.& alios,& concludit cum Inn.& Io.And. & Panor.s.ꝙ fugiens ad eccle.si crimen est publicum,potest compelli ad agendam pœnitentiã publicam in ecclesia, cum hæc pn̄ia publica impona tur in ecclesia,ꝑ d.c.in capite.50.dist. & ab ecclesia tamen violenter extrahi nõ debet,vt dictũ est.

Io.Fab.in l.j.de his,qui ad eccl.confug.C.dicit, ꝙ Ep̄s, potest clericum extrahere pro pœnitentia iniungenda:sed non pro incarcerando,per notata per Inn.in d.c.inter alia, sed Io.And. contra. hæc Io.Fab.vbi sup.

Bonif.de Vita.in cle.j.de pœni.& remis. nu.70. ver.3.quæro,dicit, ꝙ iudex ecclesiasticus non potest clericum confugientem ad eccle.extrahere in uitum, & punire, tũ quia nullo iure hoc cauetur, tum quia ipse iudex ecclesiasticus, quemadmodũ debet seruare immunitatem ecclesiæ contra alios extrahere nitentes, ita debet ab hac extractione abstinere,secundum Zenze.in d.cle.j. per c.reum. 17.q.4.quòd est contra Inno.retuli supra.

Bonifa.vbi sup.vult defendere Inno. vt ibi, per eum.dicit tñ,sed certè videmus,ẽt taliter practica mus, ꝙ nemo inuitus de ecclesia extrahitur nedũ pro delicto, imo nec pro debito pecuniario ꝑꝑ im munitatem ecclesiæ, per d.l.j. C.de his,qui ad eccle.confu.& cum ista consuetudo sit pia,fauore ec clesiæ est seruanda c.ad apostolicam.de simo.c.su per eo.de cogna.spi.vt latius per Bonifa.vbi sup.

Aduerte, multi ex prædictis doctoribus, quos supra retuli,quærunt de clerico homicida, vel cri minoso,An possit p.r Ep̄m, vel eius officialem extrahi de ecclesia,ad quam confugit,& eum ponere in carcere, vel detrudere in monasteriũ, & alij doctores quærunt generaliter, de criminoso fugiente ad ecclesiam, an possit per ecclesiasticum iudicem extrahi.

Quoad laicos fugientes ad ecclesiam, concludi

tur,

tur, vt supra dixi. s. ꝙ compellitur per ecclesiasticum ad pœnitentiam publicam, quę in ecclesia imponitur: sed violenter, vel eo inuito non debet extrahi ab ecclesia, nec ꝑ ecclesiasticũ, nec per aliũ.

Quoad Clericos, sequitur Quæstio sequens.

Summarium 21. Fallen.

1 *Persona ecclesiastica, an gaudeat immunitate,*

2 *Varia Doctorum opiniones conciliantur in hac materia.*

VICESIMOPRIMO, fallit persona ecclesiastica. Nunquid †hæc immunitas cōcessa sit clericis, vel religiosis, vt nō possint per iudicem proprium in ecclesia arceri, vel violēter extrahi. Fal.21 1

Panor. in d.c. inter alia. co.4. ver.2. principaliter dicit, ꝙ hanc qõnem expressè non attingunt doctores in d.c. inter alia. & dicit, ꝙ ipse non reperit aliquem tex. qui expressè prouideat de hoc: sed ipse Panor. salua meliori deliberatione tenet, ꝙ hæc immunitas non hēt locũ in eis, si iudex ecclesiasticus, causa disciplinæ, & non odij, vult eos arcere in ecclesia, & punire, & extrahere, vt duci faciat ad carcerē. Et pro ista sua opi. adducit sex fundamenta, & quia pñt videri, nō refero hic, & dicit, ꝙ putat oĩa esse verissima, relinqt tñ hoc cōsuetudini, quæ in hoc multũ dēt attēdi.

Guliel. May. in d.l. nemo. de regu. iur. ff. fo. 251. col. j. qrit de ista qõne, & refert Panor. quasi ad literã, & đt Guliel. vbi sup. planè possumus cōfiteri sua dicta ꝓcedere ĩ clericis, vel religiosis delinquētib⁹ in ecclesia, ꝑ d.c. fi. co. ti. sup alijs verò videãt sapien-

ſapientiores,quid ſit in iſtis iudicandum, hæc dicit Guliel.vbi ſup.

Claua.in ſum.in ver.immunitas.verſ.14.& Silueſt.in ver.immunitas.3.q.2.verſ.tertium clerici. & gl.in c.nullus.17.q.4.idem tenet, ꝙ Panor. vbi ſup.Idem ẽt tenet Io.Fab.in l.j.de his,qui ad eccl. confu.C.vbi dicit,ꝙ Eps poteſt clericum extrahere pro pœnitentia iniungenda:ſed non pro incarcerando, per notata per Inno.in d.c.inter alia,ſed Io.An.ibi contra,retuli in præced.q.

Io.Bar.in ſuo viatorio iuris,fo.17.col.4.in titu. de violatoribus immunitatum,dicit, ꝙ clericus,q. diſciplinæ fugiendæ cauſa,confugit ad eccleſiam, poteſt extrahi,eum refert Nicol. Boer. in deciſ.q. 109.fo.115.nu.3.

Io.Bichis in tract.de immu.eccl.fol.72. col.j.& 2.in paruo volu.refert Panor.ad litterã,& dicit,ꝙ allegationes Panor.ſunt veræ:Tamen quoad propoſitam qõnem, non credit eſſe veram ſuam opinionem, cum ſit contra caſum expreſſum in c.nullus.17.q.4.vbi tex.nullus clericorum,ſeruum, aut diſcipulum ſuum fugientem ad eccleſiam, extrahere audeat,vel flagellare præſumat, & multa alia.alle.Io.Bichis,vbi ſup.col.j. & 3. & reſpondet ad iura per Panor.allegata. & dicit, ꝙ opinio Panor.ſeruatur in practica.Opinio tñ contraria fortè eſſet verior de iure,per d.cap.nullus,& per alia per ipſum allegata.Ludo.conſ.227.

Lud.Roma.conſ.234.dicit,ꝙ non ſolum in laico,verumetiam in clerico habet locum diſpoſitio. l.præſenti.de his,qui ad ecc.confu.C.adducit tria fundamenta.Primo,quia tex.dictorum canonum, loquuntur indiſtinctè, non diſtinguendo clericũ à laico,ergo l.de prætio,de publi.ff.cum ſimil.Secundo, quia maior rõ eſt in clerico, vt in eccleſia capi non poſſit, q̃ in laico, cum clericis domus ꝓpria quodãmodo eccleſia ſit,in domo autem propria neminem capi permiſſum eſt.l.plerique,de in ius voc.ff.l.nemo.de reg.iur.ff.Tertio,hoc priuilegium,ꝙ in eccleſia nemo capi poſſit, eſt cõceſſum

loco

loco ipsius ecclesię, ergo habet locum in quolibet ibi reperto, siuè clerico, siuè laico, facit in simili, ꝙ notat Bar. in l. fi. de testa. C. & in l. cunctos populos, de sum. tri. C. & Bald. in l. si non speciali, de testa. C. dicens priuilegia locis concessa ad quaslibet ꝑsonas ibi stantes extendi, forenses, vel extraneas, per l. fi. de testa. mili. C. Et plus dicit Ludo. vbi sup. ꝙ etiã si quis in ecclesia deliquerit, habet hoc beneficium, ꝙ ibi capi non possit, per glo. singu. in c. frater. 17. q. 4. nec obst. c. fi. eo. tit. qm̃ ille tex. loquatur in casibus specialibus, & exceptuatis à regula. d. l. præsenti, inter quos iste non est. d. ergo gloss. c. frater, debet teneri, quia nullum habet contradicentem. & Ludo. refert additionator Ang. de malef. in ver. fama. q. 4. in littera a. Gl. in d. c. frater. in ver. ab omnibus, in prin. dicit, ꝙ sacrilegus in nulla ecclesia erit tutus, cum in ecclesia delinquat, & dicit d. gl. in fi. Tamen decre. inter. de immu. eccl. tm̃ duas ꝑsonas excipit. Vult innuere, ꝙ exceptis illis personis, aliæ delinquentes, et in ecclesia, gaudent immunitate. Ista gl. non probat dictum Lud. nam non sequitur. Dicta decreta. inter alia excipit duos casus, ergo non sunt alij casus excepti. Nam plures sunt alij casus, in quibus fugiens ad ecclesiam non gaudet immunitate, vt patet per discursum istius tractatus. Item c. fi. eo. tit. est contra dictum Ludo. nam tex. ibi clarè dicit, ꝙ delinquens in ecclesia non gaudet immunitate, vt latius dixi supra in fallen. 3. Nec est bona respons. Ludou. ad c. fi. ꝙ ille tex. loquatur in casibus specialibus exceptuatis à regula. l. pręsenti. casus exceptuati sũt, homicidæ, adulteri, raptores, exactores tributorum: de quibus in auth. de man. prin. §. neque autem. col. 3. & isti, si delinquunt, non gaudẽt immunitate: nemini dubiũ, si delinquentes extra confugiunt ad ecclesiam, non gaudent; à fortiori, si delinquunt in ecclesia, & dicti speciales non procedunt de iure canonico, vt dixi in fallent.

Ioan. Bernardus de Luco, nunc Episcopus Calagurriten. in practica crimin. in c. 115. fo. 99. col. 2. tit.

tit, ab ecclesijs, ad quas confugerint, quærit de ista quæst. & refert Card. & Ludou. Roma. tenentes, quod gaudent etiam clerici, retuli eos supra. refert etiã Panor. tenentem, quòd non gaudent. Refert etiã Ioan. Bichis, qui refert opinionem Panor. & concludit contra eum, retuli supra, & dicit prædictus Episcopus, quòd opinio verior; & communior est, quòd gaudent. Panor. relinquit consuetudini, quæ in hoc multum debet attendi secundum eũ, quæ quidem iam videtur recepta, vt clerici à suis iudicibus extrahantur ab ecclesijs, & ita seruatur. Limitatur hoc per d. Dominum Episcopum in casibus, vbi clericus post degradationem esset tradendus curiæ seculari, tunc non est extrahendus, aut si extrahitur post degradationem, & verbalem in sententia traditionem curiæ seculari, ad ecclesiam reducendus esse, videtur sibi æquissimum. Opinio ergo Ludo. & Io. Bichis est, quòd clerici delinquẽtes, si fugiant ad ecclesiam, gaudent immunitate.

Cõclusio. Opinio Panorm. est, quòd non gaudent, & relinquit consuetudini, possent †concordari, prout sen-

2 tit Gulielm. Mayne. quem supra retuli. vbi dicit, quod planè possimus confiteri dicta Panormit. procedere in clericis, & religiosis delinquentibus in ecclesia, per c. fina. eod. tit. In alijs verò, viderint sapientiores, quid sit in istis iudicandum. posset dici, quòd alij gaudeant, prout expresse dicit Ludo. vbi supra. Nam clerici, vt plurimum, maximè hodie, alibi quàm in ecclesia viuunt, & resident. secundum Ludouic. & Ioann. Bichis, vbi supra.

Hodie tamen opinio Panormita. indistinctè seruatur, & ita vidi practicari.

Castel-

Caſtellantes Eccleſiam, vel inde pugnantes.

Summarium 22. Fallent.

1 *Caſtellantes eccleſiam, vel inde pugnantes, an exemi poſſint ab eccleſia.*

2 *Eccleſia, an incaſtellari poſſit.*

VICESIMOSECVNDO, fallit, in caſtellantibus eccleſiam, vel inde † pugnantibus. Nam tales.ſ.caſtellantes eccleſiã, vel inde pugnantes, non gaudẽt immunitate, arg.c.fi.eo.tit. Nã ibi tex. q̊ delinquentes in eccleſia, non gaudent immunitate. Dixi ſup. in 3. fallen. Caſtellatio eccleſiarum eſt prohibita.c.ſanctorũ.10. q.j.c.fi.17.diſt.in d.c.ſanctorum.eſt tex.q̊ eccleſia à laicis incaſtellari non debet, dicit gl. ibi, vt inde fiant propugnacula. Dicit Hoſt. in ſumma iſtius ti. in §.inquantum, in prin.q̊ eccleſia incaſtellari nõ debet: nec ibi debent ędificari propugnacula, vt inde fiat guerra, vel ibi recipiantur ij, qui guerrã faciunt, præcipuè prædones, quãuis auctoritate Epi, tempore iuſtæ neceſſitatis, hoc fieri poſſit ad tempus: puta propter metum paganorum, piratarum, latronum, & pro defendendo iura eccleſiæ, cum fortè non inueniatur locus ita congruus ad hoc. ceſſante tamen neceſſitate, ceſſat caſtellatio, vt latius per Hoſt. vbi ſup. Inn. in c. cum eccleſia. eo.ti. dicit, quòd eccleſia non debet caſtellari ad offenſionem alicuius: ſed ad hoc vt ibi fugiant, & defendantur Chriſtiani, vel aliàs boni à malis, ſatis licitè poteſt incaſtellari. Idem Hoſtien. Ioan. And. ibi, & Henric. Bohic, in dict. capitul. cum eccleſia, in princip. quærit, † an eccleſia poſſit incaſtellari. 2

Fal. 22 1

ſtellari.dicit, quòd nō ad offenſionem alicuius.c. ſanctorum.10.q.j. Sed ad defenſionem bonorum eorum,qui in caſu licito ad eam confugiunt, tunc poteſt incaſtellari·per d.c.cum eccleſia·Sed à cleri cis bene poteſt incaſtellari,ſi laici vellēt facere inſultum contra eccleſiam, vel propter oblationes, vel propter aliud, vt ipſis laicis reſiſtatur, ſecundum Henricum,in d.c.cum eccleſia,& Archi.in c. ſanctorum.10.q.j.Idem etiam tenet, quòd Henri. Bohic.Card.Ant.Anch.Panor.in d.cle.cum eccle. ꝙ ad offenſionem alicuius non debet incaſtellari, ſed vt defendantur Chriſtiani,& boni viri à malis poteſt incaſtellari.Idem tenet Ancha.conſ.96.col. 2.ꝙ eccleſia poteſt incaſtellari pro tuitione fidelium.Claua.in ſumma.in verſic.immunitas. q.18. quærit,vtrum fugientes ad eccleſiam tēpore belli ſint capiendi.dicit,quòd non. ſi ipſi non incaſtellauerunt,aut inde pugnauerunt,ar.c.ſi.eod.tit.Idē tenet Silueſtr.in ſumma.in ver. immunitas. 3.q.3. ver.4.Sequitur ergo, quòd caſtellantes eccleſiam, aut inde pugnantes,non gaudent immunitate,intellige de incaſtellantibus ſine cauſa iuſta, vt ſupra dictum eſt,& quoad pugnantes,de eccleſi.dic, vt ſupra dixi in 3.fallent.

Signoro.de Homo.in repe.l.nemo.de ſacroſan. eccl.C.nu.10.fo.24.col.2.ver.& primo quæro,quęrit an tempore guerrę,per laicos poſſit eccleſia occupari,vt ibi fiant fortè aliqua fortalicia ad defenſionem Reipub.argum.pro, & contra. & concludit,quòd ſic,]quia cum hoc fiat ad vtilitatem Reipub. præferendum eſt priuatæ. l. vtilitas, de primi pilo.C. Item non eſt abſurdum eccleſias opprimi ob publicam vtilitatem. l.vnicus nullum.de ſacroſ. eccleſ.C.cum ſimil.

Quando

Quando datur carcerato licentiam ad audiendam miſſam.

Summarium 23. Fallent.

1 Incarcerato, ſi detur licentia miſſam audiendi in eccleſia, inde extrahi pôt.

FALLIT, XXIII. qñ † datur carcerato licentia ad audiendã miſſam. Nam iſte talis non debet gaudere immunitate: imò ſi non vult rêdire ad carcerẽ, poteſt extrahi ab eccleſia, & reduci ad carcerem. Ioã. An. in addit. ad Speculato. ſuper rubr. de iureiur. col. pen. quærit de iſta quæſtione, qñ dimiſſus de carcere, vt vadat ad audiendam miſſam, cum iuramento de redeundo, & vadit ad eccleſiam, & non vult redire. Io. Andr. refert plura dicta aliorum, & concludit, ꝙ ſi iniuſtè detinebatur, vel à non habente poteſtatem, non tenetur redire per glo. ſingularem. in cle. paſtoralis, in verbo, per violentam. de re iudi. Si verò iuſtè detinebatur, tenetur redire, nõ debet tñ pati illum extrahi, niſi præſtita impunitate de membro, vel morte. Idem Panor. in c. inter alia. in fi. eo. tit. & Henric. Bohic. in c. pe. eo. tit. in fi. Io. de Bichis in d. tract. eo. tit. col. 26. ver. quæro aliquis. fol. 77. col. 4. in paruo vol. ibi refert Io. And. & Panor. vbi ſup. & idem in deciſ. capellæ Tholoſ. deciſ. 422. col. j. & Barth. Brixien. in quæſtionibus dominicalibus. q. 37. in 2. volum. tractatuum fol. 54. col. 3. quærit, carceratus iurauit cuſtodi carceris, ꝙ rediret ad carcerem, ſi permitteret eum die aliqua ſolẽni audire miſſam, cuſtos recepto iuramento permiſit eum intrare eccleſiam, carceratus non

Fal. 23
1

vult

vult exire allegans immunitatem ecclesiæ,quæritur an compellatur exire. Primo dicit,ꝙ posset cõpelli:post arguit.ꝙ non.tandem concludit, ꝙ si in iustè detinebatur,non tenetur redire,& si iustè detinebatur,debet redire : veruntamen ecclesia non debet eum reddere,nec debet extrahi per violentiam de ecclesia,nisi prius fuerit ad vitam,& mẽbra securatus.d.decis.Tolos.eum refert, & sequitur,allegat ẽt Panor.vbi sup.& Clauasium in summa.in ver.immunitas.ver.19. idem tenet, ꝙ Bart. Brixien.& alle.Bar.in l.relegati.ff.de pœn. & Ioã. And.vbi sup.retuli.Soci.And.Bar.non loquitur in nostris terminis,Cassa.in consuet.Burg.fo.57.col. 2.in fi.refert Panor.in d.c.inter alia,Bartho.Brix. refert,& sequitur.Guliel.Mayne. in l.nemo.de regu.iur.ff.fo.250.co.2.in prin.nu.24.& dicit,ꝙ ista fuit opinio Tancredi. & hoc sequitur Alberic. in l.fideli.C.de his,qui ad eccl.confug.

Faciens mala sacrificia, seu blasphemat.

Summarium 24.Fallent.

1 *Sacrificia irreprobata facientes,non habent immunitate.*

2 *Nec blasphemantes.*

Fal.24 FALLIT, XXIIII. in facientibus †mala sacrificia.Nã tales,si
1 fugiant ad ecclesiam, non gaudent immunitate. Hippolyt. de Mars.in l.ex senatusconsulto.ff. de sica. col.3. in fi. mala sacrificia sunt, sacrificantes more paganico,vel ille,qui ostendit maiestatẽ diuinã, idẽ de percutiente imaginem Dei, vel sanctorum, vel scindente imaginem Dei ligneam, vel sanctorum, secundum

secundum Ange. de Perusio. in d. l. ex senatusconsulto. & ibi Hippol. vel iurãs per capillos, vel alia verecunda. Nam isti tales non gaudent immunitate, scdm Hipp. vbi sup. ver. quæro ẽt. fo. 40. co. 3. & seq. Istam qõnem ꝑ an blasphemator Dei, & virginis Mariæ, gaudeat immunitate. Ponit Nic. Boer. in decis. q. 100. in j. parte. fol. 116. & concludit, ꝙ non gaudet, per rationem. c. fi. eo. titu. quia frustra legis implorat auxilium, & c. c. quia frustra, de vsu. cum sim. Nam qui delictum in ecclesia, vel contra Dei sponsam commiserit, non debet gaudere immunitate, d. c. fi. eo. ti. c. conquest. c. cum pro. ca. de sent. excom. Io. Fab. in d. l. j. C. de his, qui ad eccle. confu. & Doctores quos supra retuli in prin. à fortiori gaudere non debet, si contra Deum spõsum ecclesiæ, & caput, ac diuinam commiserit maiestatem, quam longè grauius est offendere, quam temporalem. c: vergentes. de hæret. cum simil. Nam si læditur per hæresim, vt ibi, sic etiam per blasphemiam, quam tolerare non debet ecclesia. Cũ Christus nostra pertulerit crimina. c. in nonnullis. de iudæis. tenet Cald. cons. 2. in tit. de iudæis. col. j. in prin. dicens, ꝙ hoc crimen sapit hæresim, si scienter, & appensatè fiat, & maximè si sæpius reiteretur, vt latius per Cald. vbi sup. ergo si quis delinquit in ecclesia, non gaudet, vt dictũ est · ergo, nec qui in Deum, ex quo ꝑꝑ honorem Dei defertur ecclesiæ, multo fortius deferendum est Deo. iuxta illud, propter vnumquodq; tale, & illud magis. au then. multo magis. de sacrosſ. eccle. C. iniuria, quæ fit Deo, censetur ecclesiæ facta, & ècontra, & hoc est clarum, vt latius per d. Nic. Boer. vbi sup. refert etiam Arch. in c. quid ergo. 23. q. 5. vbi dicit, ꝙ dominus dixit ad Moysen. educ de carcere blasphemum: & ponãt omnes, qui audierunt, manus suas super caput eius, vt lapidet eum vniuersus populus, sic factũ est. dicit vlterius Arch. in d. c. quid ergo. 23. q. 5. peccatum blasphemiæ, quæ ponit in cœlo os suũ, oĩ peccato horribilius est, vt latius ibi, per eundem Archid. & per Nicol. Boer. vbi supra.

In

In delinquente propè Ecclesiam, animo confugiendi ad eam.

Summarium 25. Fallent.

1 *Delinquens propè ecclesiam, animo confugiendi ad eam, quando possit gaudere immunitate.*

Fal. 25
1 FALLIT, XXV. in delinquēte † propè ecclesiam animo confugiendi ad eam. Nam talis non gaudet immunitate, secundum Host. in summa eo. ti. §. inquantum. col. 2. & in addit. ad Panor. in d. c. fi. eo. tit. vbi dicitur, quod dispositio illius c. habet etiam locum in eo, qui delinquit extra ecclesiam. s. propè ecclesiam, animo confugiendi ad eam, aliàs non. allegat Host. & plures alios doctores. Idem tenet Ioā. Fab. in l. j. C. de his, qui ad eccl. confu. & Maria. Socin. in tracta. de citatione. in 5. q. fol. 22. col. 3. ver. & quid, si nō delinquit in ecclesia, nec longe ab ecclesia, sed propè ecclesiam, non tñ infra circuitum, infra quem ecclesia gaudet dicta immunitate, distinguitur, an ex proposito, ibi propè ecclesiam deliquerit, vt citius posset ad ecclesiam habere refugium, traditur per Host. in summa eo. tit. §. cum quis, & per Hugo. in d. c. pen. eo. tit. in hoc residet. Maria. Soc. vbi supra. Hosti. vbi sup. in d. §. inquantum. col. 2. ver. Si verò maleficium commiserit, infra ecclesiā, aut propè, intendens per ecclesiam liberari, aliàs non commissurus, puta interfecit hominem in cimiterio, vel propè ecclesiam, & intrauit ecclesiam incontinenti, talem non defendet ecclesia. c. fi. eod. tit. &

tit. & sic potest intelligi, auth. de man. prin. §. Sed neque, colla. 3. ver. homicidas, adulteros, raptores virginum, non gaudere immunitate. alij dicunt, quod d. auth. corrigitur. Nã tales defendit ecclesia, non habita dicta distinctione, & hoc dñt magistri cõmuniter, secundum Host. sed potest intelligi, vt dictum est. s. quando rapina propè ecclesiam facta esset, & sic loquitur lex. sed c. fin. quando à longè venit, & insequebatur, & ideo ad ecclesiam confugit, hæc Hostië s. vbi sup. facit, quod statutum puniens vulnerantem in ecclesia, habet locum in vulnerante iuxta ecclesiam. Io. And. in tit. de immu. ecclesi. in addit. ad Spec. in fi. ver. ex practicis. eum refert Marcus de Mantua cons. 211. in fin.

Qui blãdis verbis facit quẽ extrahere ab Ecclesia.

Summarium 26. Fallen.

1 *Qui blandis, & dolosis verbis ab ecclesia eximuntur, an restitui debeant.*

2 *Quis locus spectetur, vbi in platea existens, alium extra plateã constitutum percutiat.*

3 *Testamentum quo per blanditias instituitur hæres, num valeat.*

4 *Matrimonium dolo contractum, an valeat.*

5 *Ingressus monasterij, aut professio dolo facta, an vitietur.*

6 *Distinctio circa dolum bonum, & malum notanda.*

7 *In principali quæstione pulchra ponitur hic*

hic distinctio, & variè opiniones referuntur.

8 Iudex, malefactori fidem præstitam, an seruare teneatur.

Fal.26 FALLIT, XXVI. in illo, qui blandis
1 † verbis, & dolosis facit quem exire ab ecclesia. & iste casus potest exemplificari duobus modis. Primo, qn̄ delinquens est in ecclesia, seu in loco immunitatis, & verbis blādis, & dolosis alterius exit ab ecclesia, & capitur extra ecclesiam: an debeat gaudere immunitate iste talis, qui exiuit ab ecclesia blandis verbis. Secundo potest exemplificari, quādo quis verbis blandis, & dolosis extrahit quem ab ecclesia. & sic extractum interficit, seu occidit, vel vulnerauit eum, & post fugit ad ecclesiam, an debeat iste talis gaudere immunitate.

Quoad primum, & secundum exemplū Siluest. in summa. in ver. immunitas. 3. q. 6. dicit, ꝙ extrahens quem violenter per partem clamidis ab ecclesia, seu cimiterio, violat ecclesiam, dixi sup. in 10. fallen. Secus secundum Goffre. Si quis de loco immunitatis trahat violenter, quia canon solā violentiam condemnat, quæ non fit volenti, dixi sup. in fallen. 12. adde, etiam si dolo decipiatur, secundum Siluestr. vult ergo, ꝙ si dolo quis extrahitur ab ecclesia, & capitur extra eam, non videtur violata ecclesia, & sic non gaudebit taliter extractus immunitate.

Pet. de Anch. in c. fi. de immu. eccl. quærit, quid iuris, si stantem intus per partem mātelli quæ manet exterius, ipsum trahit, vel blandis, & dolosis verbis de ecclesia exire facit, & occidit, an habeat immunitatem postea confugiens ad ecclesiā. Iste sunt pulchræ quæstiones, & dubitabiles, dīt Anch. vbi sup. & refert Io. An. tangentem istam quæstionem de mantello, & de illo, qui trahit volentem: & eum ad mortem, vel detruncationem alicuius

membri

membri condemnat, & de istis duabus quæstionibus dixi supra in fallent. 10. & 12. dicit Anch. ego de prædictis qõnibus me remitto ad notata in simili. per Bar. in l. libellorum. de accus. ff. hæc Ancha. vbi sup. Bar. in d. l. libellorum. ver. Sed quero, aliquis percussit Titium in platea, qui postea moritur in alio loco, quis locus debeat inspici, dicit, ꝙ locus percussionis, & non locus vbi moritur, quia ibi videtur interfectus, vbi est percussus. Et Barto. ibi. ver. vlterius quæro, quid † si aliquis existēs in platea cum ballista percussit aliquē extra plateā, quis locus inspicitur? Concludit, ꝙ inspicitur locus, vbi quis pcutitur. Verba tñ statuti sunt inspicienda, vt ibi per Bar. dixi plenius in 4. fallen. & in seq. fallen. maximè in quinta, & decima fallē. quo ad nostram fallen. esset dicendum, ꝙ si dolosè, seu blandis verbis quis extrahitur ab ecclesia, & extra eam capitur, vulneratur, seu occiditur, debet attendi locus percussionis. & sic in primo exēplo, ille, qui blandis verbis, seu dolosis, exiuit ab ecclesia, non gaudebit immunitate, & in secundo exemplo, ille q aufugit ad ecclesiā, gaudebit īmunitate. 2

Pro ista opin. facit tex. in l. fi. C. si quis aliquē testa. prohi. vbi tex. dicit. Iudicium † vxoris posthumum in se prouocare maritali sermone, nō est criminosum. dicit glos. ibi, maritali. i. blando mariti sermone. l. fi. ff. eo. & dicit Bar. in d. l. fina. C. licere blanditijs prouocare testantem, vt sibi prouideat. & omnes, in d. l. fi. C. dicunt, institutionem blando sermone factam non esse vitiosam, & ibi Ias. ponit regulam, cum tribus fallen. & etiam ponit istā regulam cū fallen. Bernardus de Luco Hispanus, in regulis Soci. in littera V. est regula 498. & Palati. Rube. in rep. rubr. de donat. inter vir. & vxorē. col. 360. ver. secus tamen, dicit, ꝙ si blādis verbis vxoris, vir inductus est ad donandum, valet donatio. arg. l. non eum. ff. de inoff. testam. & d. l. fi. C. si quis aliquem testa. prohib. vt latius per eum. & Bened. in repe. c. Raynucius. de testa. in ver. condidit. 2. fo. 168. col. j. nu. 25. vbi et refert lati⁹ pdicta, 3

Item ad prædicta, facit gl. singularis, in c. pen. ꝙ met. cau. in glo. fi. vbi dicit glo. ꝙ † matrimonium
4 dolo contractum est validum. Panor. ibi. Iaſ. in l. pacta nouissima. col. pen. ver. & nota. ꝙ matrimonium. C. de pact. vbi dicit, ꝙ si matrimonium contrahitur dolo, nedum valet mero iure, imò & in effectu, quia non potest rescindi actione de dolo. allegat d. gl. d. c. pen. quàm Panor. bis multum exclamat pro singulari, & est gl. similis. in c. fi. 2. q. 3. quæ dicit, ꝙ matrimonium contractum nõ rescindit dolus, & Iacob. vbi sup. refert Imo. in d. c. pen. ꝙ met. cau. vbi dicit. ꝙ si mulier dolo persuasit, se habere amplas facultates, & ita dolo circumuenit iuuenem, vt eam accipiat in vxorem, & postea reperiatur nihil habere, iste dolus nihil officit matrimonio, & est simile, ꝙ determinat Bal. in l. Arthemidoram. C. vt in poss. lega. de Socero, qui promisit instituere generum hæredem, vt capiat filiã suam in vxorem. & postea eum decipit, quia nihil sibi reliquit in testamento, nõ officit matrimonio, & allegat ẽt gl. in l. à diuo. ff. de ritu nupt. ibi gl. dicit, ꝙ matrimonium non dissoluitur propter dolum. Iaſ. in §. actionum. col. 7. in fin. nu. 38. insti. de actio. refert quasi supradicta. & alleg. c. dilecti. de empt. & vend. & Iaſ. in dictis locis refert Cassa. in consuet. Burgun. fol. 132. col. j. ver. 3. dic, & ibi refert prædicta, & idem videtur sentire Inn. in c. ex parte. de rest. spol. in final. verbis. Imo. in d. l. pen. in gl. fi. dicit, ꝙ licet doctores transeant cum dict. gl. tamen reuera iura, quæ allegantur per glo. non probant dictum glossę. sed loquuntur, qñ alter cõiugum dolosè inducitur ad consentiendum alteri transeunti in religionem. gl. prædicta potest dicere verum, quia licet dolosè induxerit aliquem ad contrahendum matrimonium, fortè dicendo se valde diuitem cum inops fuerit, non per hoc retractabitur matrimonium, hæc Imo. vbi sup. Ioan. de Nebisanis in silua nuptiali, fol. 88. co. 2. in fi. dicit, ꝙ dolus non annullat matrimonium. alleg. Iac. & alios. Purpurat. in l. pactum, ꝙ dotali. col. 3. ver. 5. ampliatur.

ampliatur.post Alex.ibi,refert d.gl.fi. c.pen.quòd met.cau.& Panor.Imo.& Bal.& Iacob.vbi sup.& summa Angelica in ver.matrimonium. in §.impedimentum quartum,idem dicit.

Phil.Dec.in l.pactum,ꝙ dotali.C.de pact.nu.8. cum seq.col.3.in prin.ver.10. & vltima ampliatione.fol.128.col.2.in prin.concludit matrimonium dolo contractum valere.allegat Bald. in d. l.cum Arthemidoram.c.fi.C.vt in posse.lega.

Seruiunt ista ad probandum,ꝙ voluntariè exiuit ab ecclesia, & sic non gaudebit, vt supra dixi in 12. fallen. Nam in matrimonio libera requiritur voluntas.c.cum locum,cum sim.de sponsalib. si matrimonium dolo contractum tenet, ergo est ibi libera voluntas.

In testamento etiam requiritur libera volũtas. Si ergo testamentum dolosè cum verbis blandis tenet,ergo est ibi libera voluntas, videtur per prædicta,ꝙ si blandis verbis, & dolosis exeat quis ab ecclesia,non est ecclesia violata, quoad primũ casum,nec quoad secundum, vt fugiens ad eam non debeat gaudere immunitate.

Item pro ista opinione, facit tex.in d.c.inter alia,vbi tex.dicit, ꝙ non potest quis de ecclesia extrahi violenter,ponderatur ibi verbum violenter, quia sine violentia potest extrahi,vt dixi supra in 12.fallen.

Item facit glo.in c.ex parte 2.& in c.dudum.de conuer.coniug. quæ glossæ dicunt, † ꝙ ingressus monasterii,vel professio, per dolum, vel fraudem facta,tenet.c.constitutus.20.q.3. Feli.in c.in præsentia.c.6.& Decius ibi,col.5.ver.8.nota. de ꝓba. 5

Contra prædicta,facit lex eleganter. ff.de dolo malo,cum pluribus similibus,vbi contractus dolo factus est nullus; si constat de dolo, videtur, ꝙ omnia mala secuta sunt per dolum. ca. ex litteris, de dolo,& contu.cum sim.

Est dicendum,ꝙ aut † dolus est bonus, aut malus.si bonus,actus valet: & ita intelliguntur iura, quæ loquuntur in testamento,matrimonio, & in- 6

gressu religionis.aut dolus est malus, & tunc talis dolus nulli patrocinari debet.In casu nostro est videndum,an ille dolus, per quem delinquens existens in ecclesia,extrahitur,et capitur,sit dolus bonus.Iac.de Bel.in auth.de man.prin.§.nec autem. colla.3.in fi.dicit, ꝙ est dolus bon⁹. Vnde si iudex dat fidanciam delinquenti in ecclesia, & cum ista fidancia exit delinquens,iudex nõ dẽt eã seruare, quia est bonus dolus, & hoc ꝓcedit,dico inferius.

Cy.in d.l.fi.C.de his,qui ad eccl.confu.in fi.quærit,pone, quidam interfecit hominem, & fugit ad ecclesiam,tãdem assecuratur per iudicem, exiuit, iudex nihilominus eum capit,& punit capitaliter ad mortem,nunquid bene fecit?

Refert Iac.de Rauen.qui videtur sentire, ꝙ bene fecit.Sed Petrus contra,quia securatio dẽt seruari,& in istam opin.videtur Cy.inclinare cum distinctione. aut extraxit ab ecclesia in casu, in quo debeat gaudere immunitate, tunc eum punire nõ potest.aut extraxit in casu,in quo non debeat gaudere,tunc non obstante fide, potest eum iudicare, quia in hoc versatur ius commune,& publicũ, cui renunciare non potest.l.relegati.ff.de pœnis.malè tamen facit frangendo fidem, quia in frangenda fide,nihil boni,nec dolus bonus esse potest. Pleni⁹ per Fortunum Garsiam,in l.conuentionũ. co.8.in fi.ver.infertur.ff.de pact.refero eũ lati⁹ infra eod.

7 Aduerte † in ista quæstione, ꝙ aut iste,qui verbis blandis, & dolosis extrahit quem ab ecclesia, est priuata persona,aut est iudex, aut ei⁹ officialis.

Si est priuata persona, & extraxit verbis blãdis, & dolosis existentem in ecclesia extra eam, & ibidem eum interfecit,seu vulnerauit,tunc clarũ est, ꝙ iste,qui occidit, seu percussit, est insidiosus, seu proditor,per glo.in c.clericus. 1.41.dist.quæ dicit, ꝙ qui maliciosè circunuenerit alium, & callidè seducit,vt in periculum salutis trahat, dicitur proditor.Idem est interficere per dolum,& interficere per industriam.c.j.de homi. & ibi Collecta.qui exponit per industriam.i.per dolum,vt supra dixi

in

in fallen. 14. & iſte talis, ſi confugiat ad eccleſiam, non gaudebit, vt dixi in d. fallen. 14.

Si verò iſte talis priuatus non occidit, nec percutit illum, quem verbis blandis, & doloſis extraxit ab eccleſia: ſed detinet eum ad finem, vt officialis iudicis eum capiat, vel ipſe tradat iſtum extractũ iudici, tunc eſt videndum, an iſte ſic extractus ab eccleſia debeat gaudere immunitate eccleſiæ, & videtur quòd non, per ſupradicta.

Aut iſte, qui extraxit ab eccleſia exiſtentem in ea, verbis blandis & doloſis, eſt ipſe iudex, vel eiꝰ officialis: tũc eſt quærendũ, an eccleſia ſit violata. Diſtinctio.

Bal. in l. j. §. nõ fuit. ff. de dolo. quærit, quid ſi iudex vult † punire malefactorem, & promittit ſibi fiduciam, & poſtea non vult ſeruare fidem, vtrum hoc poſſit legitimè facere, videtur, ꝙ ſic, quia eſt bonus dolus, vt in d. §. non fuit. èc contra videtur, ꝙ etiam hoſtibus eſt ſeruanda fides in treguа pro miſſa per ducem belli. l. commercium. ff. de pact. dicit Guliel. de Cun. quòd ſi eſt talis, quòd poteſt extrahi inuitus ab eccleſia, vel alio loco exempto, tunc non debet ſeruari fides ſecundum eum. Sed Petrus dicit, quòd ſemper debet ſeruari fides, & hæc eſt æquior opinio, ſecundum Cyn. in l. pręſenti. de his, qui ad eccleſ. confug. C. Bal. concludit, ꝙ aut iudex dedit licentiam cauſa cognita, & tunc eſt ſeruanda fides, per notata in l. his, qui reus. ff. de publi. iudic. aut ſine cauſæ cognitione, & tunc non eſt ſeruanda in præiudicium Reipu. l. relegati. ff. de pœn. Hæc Bal. vbi ſupra. 8

Angel. in dict. l. prima. §. non fuit, quærit de iſta quæſtione, & refert Gulielmum, & Petrum, & Bald. & dicit, quòd ſibi placet dictum Bald. Angel. de malefic. in verſicul. quòd fama publica. quæſtio. quinta. fol. 73. column. tertia. in paruo volumi. refert Gulielm. Cyn. Bald. & Ange. vbi ſupra. & Ludoui. Roman. in l. tertia. §. ſi quis ſeruum. ff. de acquirenda poſſeſſione. Iacob. de Belloniſ. in authent. de mandat. princip. §. ſed neque. coll. 3. loquitur latius, quàm aliquis, quomodo ſit

do sit danda fidantia,& dicit, ꝙ regulariter nõ est danda: tñ si detur,an sit seruanda? arguit pro, & contra,& distinguit,aut datur hostibus, aut subdito,aut alicui non subdito,vt ibi latè per eum, sed quoad propositum nostrũ in finalibus verbis quærit dictus Iaco.quid si fidantia data est homicidæ, vel alteri,& à iudice nõ est seruata,& decapitatus est·an iudex bene fecerit. gl.in d.§. sed neque.dicit,ꝙ sic,& est bonus dolus,per l.j. §.nõ fuit. ff.de dolo.Sed quidam dicunt,ꝙ malefecerit, & istum. §.sed neque.aliter intelligunt,q̃ nos,& male,& distingue,vt sup.dixi.Sunt verba d.Iac. & distin. sua quoad casum nostrũ est,q' si fides datur subdito,si
3 à lege datur, seruari debet.l.2. & l.præsenti. cum sim.C.de his,qui ad eccl.confu. Nam lex dat securitatem existenti in ecclesia.Si autem datur ab homine auctoritate legis,seruanda est, vt in d.§.sed neque,de man.prin.colla.3.vbi tex.dicit, ꝙ in causis ciuilibus,causa cognita, potest dare iudex securitatem,& facit lex Quisquis.C.ad l.Iul.maiesta.Si autem sine auctoritate legis datur fides subdito, seruari non debet, vt in d. §.nec autem & rõ est, quia eam non dat secundum legem,nec ad vtilitatem Reip.ergo potest contrauenire. Iac.vbi sup.

Fel.in c.accedens.vt lite non contest.col.2. ver. an autem liceat aliquo casu rumpere fidem datã in saluumconductum,refert Imol.in l.is qui reus, col.pe.& vlt.§.de publi.iudic.vbi vult, q' qñ esset iniustè concessus,& reus esset in loco, in quo aliàs de iure capi possit,licitè sibi frangitur saluusconductus,qui fuit impetratus,solum,vt delictũ esset impunitum. & infert ad iudices maleficiorũ promittentes impunitatem reo,si confiteatur.Qui nõ tenentur seruare promissionem in foro cõtentioso,per id,ꝙ habetur in l.ius publicum. C. de pact. Tamen in foro conscientiæ,putat oppositum,quia non licet mentiri.c.j. 22. q.j. secundum Imol.vbi sup. & dicit Fel. ꝙ ad hoc facit mirabile verbum Archid.in c.vtilem.22.q.2.vbi dicit,ꝙ Alexander Papa III.promisit immunitatem cuidã Epo simo-
qiaco

niaco ei secretè confesso, si idem confiteretur coram Cardinalibus, ꝙ cum fecisset, deposuit eum. Nam excusatur à dolo, secundum Archid. per illũ tex. vbi vtilis simulatio laudatur. Hæc Fel. ubi supra. & idem in c. afferte. in j. notab. Refert Arch. in d.c. vtilem. 22. q. 2. refert ẽt Domin. in c. nos quęq. 2. q. j. col. 3. in prin. ver. ad tertium. vbi dicit, ꝙ iudex promittens delinquenti remittere sibi delictum, si confitetur, ex tali confessione potest eum damnare, & excusatur iudex ex tali simulatione, referunt Alexandrum Papam III. quem supra retuli. Felin. vbi sup.

Io. de Imo. in d. l. is qui reus, col. pen. versi. item aduertendum, & col. fi. quærit de ista qõne prædicta. s. an promittens impunitatem reo, teneatur eã seruare. Refert Cyn. Iaco. de Bellouis. & Guliel. de Cu. & concludit, ꝙ aut potestas dat saluumconductum ex causa, puta propter inuestigandam veritatem alicuius rei, & tunc debet seruare, aut dat absque alia causa, & tunc si dat existenti in loco, de quo poterat extrahi, seu vbi poterat capi, videtur, ꝙ non teneatur seruare, & hoc sentit Bar. in d. l. is qui reus. & Iaco. de Bellouis. licet Cy. sentiat contrarium in d. l. præsenti, de his, qui ad eccl. confu. C. aut ille, cui datur saluusconductus, est in loco, vbi non poterat capi: & est maius dubium pp dictum Guliel. in d. l. j. §. non fuit. de dolo, ff. videtur, ꝙ cum sit permissum sine causa iudici dare saluumconductum homicidæ, non videtur tutum, se tunc committere litteris saluiconducti, per c. accedens 42. vt lite non contestata, & facit ad id, quòd quotidiè faciunt iudices maleficiorum, quia dicũt capto pro maleficio, ꝙ promittunt sibi, ꝙ si dicat veritatem, non patietur aliquod malum. Nam talis promissio videtur nulla, per supradicta, & per l. ius publicum. de pact. ff. & hoc in foro contẽtioso. in foro aũt conscĩæ, fortè non est licitum mẽtiri. c. j. 22. q. 2. & pro latiori conclõne, dicit, ꝙ pñt considerari tres casus, prout tetigit Iaco. de Bellouis. in §. neq; aũt. de man. prin. colla. 3. retuli sup. C

aut fiducia datur hosti, aut datur subdito, aut datur alij non subdito, vt latius per eũ, vult Imo. vbi sup. ꝙ si fiducia datur sine legis auctoritate nõ est seruanda. Hippol. de Marsi. in pract. causarum criminalium, in ver. postquam. fo. 19. col. j. dicit, ꝙ qñ iudex dixisset reo, confitearis delictũ liberè, quia promitto tibi parcere, vel promitto, ꝙ nullã pœnam patieris. hoc casu, si ipse reus confiteatur delictum, non potest ex tali confessione cõdemnari, alle. Imo. cons. 109. nã Imo. in d. consi. dicit, q' con fessio extorta per dolum, ex quo fuit inductus ad d. confessionem faciendam per protestationẽ gratiæ sibi faciendæ, non debet nocere, alle. multa similia, vt ibi per eum. alleg Hippol. vbi sup. Nicol. Milis. in repertorio. in verbo, confessio. ver. cõfessionis persuasione. fo. 25. col. 3. vbi dicit, ꝙ si confessio est persuasione facta, potest probata persuasione reuocari, allegat ẽt Ias. in l. error. de iur. & facti igno. C. col. 4. ver. capio. gl. fi. ꝙ qñ quis inducitur dolo, seu persuasionibus ad confitendũ, potest iste talis reuocare talem cõfessionem, vt latius per Ias. vbi sup. alle. etiam Paris de Put. in trac. de sindicatu. §. Sequitur quæstio. fol. 295. col. 2. in par uo vol. vbi dicit, ꝙ quidam inquisitus de crimine, fuit confessus crimen sine tortura ad persuasionẽ officialis, an possit eã reuocare, dicit, ꝙ sic, secũdũ Dig. in tract. de quæstionibus, qui admonet iudices, ꝙ non faciant istas persuasiones in specie, vt latius per Pari. de Puteo, vbi sup. & idem ẽt Hippol. in l. si quis obrepserit, de falsis. ff. vbi ẽt refert prædictos Doctores, fo. 86. col. 3. & Hipp. in l. j. §. quęstioni. col. penul. de quæstio. ff. & in singulari. 202. rubr. de proba. C. fo. 16. in paruo vol. col. 2.

Idem Hipp. cons. 32. nu. 2. cũ seq. fo. 54. dicit ibi Hipp. ꝙ si reus est confessus delictum persuasione iudicis, qui sibi promisit, ꝙ, si sibi confiteretur delictũ, eum liberaret, & ei faceret gratiam, non põt ex tali confessione condẽnari, nec talis cõfessio ei præiudicat, alle. Imo. cons. 109. retuli sup. & Hip. vbi sup. alle, aliqua motiua. Imo. j. c. cũ contingat,

de iur.iur. c.quamuis. de pact. vbi iuramentũ per dolum extortũ non nocet iuranti, eadem ratione confessio dolo extorta non debet nocere confitẽti. Item adducit, c.sanè. de renun. vbi dicit text. ꝙ non valet renunciatio illius, qui fraudulenter inductus fuit ad renunciandum. ad idem gl. in l.itẽ si pretio loca.ff.in gl.fi. & facit gl.in l.2. in gl.penu. qñ.actio de pecu.est annalis.ff.quæ dicit. ꝙ confessio facta persuasione aduersarij potest reuocari. Item hosti est fides seruanda scđm æquitatẽ, & bonos mores.tex.cum gl.in c.Noli.22.q.j. & in c.Innocens.22.q.4.gl.in c.Dñs aũt.23.q.2.gl.in l.conuentionem.de pact.vt latius per Hipp. vbi sup.

Phil.Dec.in l.vni. de sen.quæ pro eo, ꝙ interest profer.c.in 2.lect.in 7.not.nu.23.dicit, ꝙ pp veritatẽ inuestigandam iudex fingere, & simulare potest.c.afferte.de præsum.c.si quilibet.22.q.2. c.vtilem.22.q.2.vbi dicit, ꝙ ẽt iusti viri qñque simulare põt, & per illum tex.dicit Arch.post Hug. ꝙ iudex põt delinquenti impunitatẽ promittere, si delictũ confiteatur, & postea ex tali confessione illũ punire, non obstãte eius promissione. Sequitur Feli.c.afferte, sed adde dicit Dec. vbi sup. ꝙ cõtrariũ tenet in terminis Imo.cõs.109. quia fides hosti seruari dẽt.c.noli æstimare. 22. q.j. Refert ẽt Pari.de Put.in tract.de sindica.retuli sup.Ias.in l.si mora. ff.sol.mat.in 3.nota.ponderat ibi tex. ꝙ sic reperire dolũ bonũ, & circa hoc dicit esse mirabilẽ decisionem.Archi.in c.vtilẽ.22.q.2. Nã dicit, ꝙ Alex. Papa III. aliàs obseruauit vnum dolũ. de quo fuit valde laudatus.Quidam Eps confessus fuit soli Papæ totam simoniã, quam fecit in acquirendo Episcopatũ. Papa dixit ei, volo tibi parcere, si hoc coram Cardinalibꝰ dixeris, ita fecit Eps. dicit Archi. vbi sup. ꝙ Papa postea eum priuauit Epatu, eodem mõ dicit Arch. ꝙ siquis diceret Sarracenis, ꝙ vult sequi eorũ sectã, vt eã cognosceret, & eã cognitã postea confunderet. ꝙ nõ peccat, imo meretur, ita ẽt dicit Domi.in c.nos in quemquã.2.q.j. hæc Ias. vbi sup.vult ergo Ias. ꝙ talis ꝑmissio ñ ẽ seruãda.

Phil.Dec.in reg.ea est natura,de regu.iur. ff.fo. 83. dicit, ꝙ iudex ad veritatē inuestigandā potest vti cauillationibus, & ēt simulare.prout in c.affer te.de præsumpt. Nam ꝑp vtilitatem publicam ad finem bonum,permissa est simulatio.c.vtilem.22. q.2.& per illum tex.dicit Archi.ibi, & Domi.in c. nos in quemquam.2.q.j.ꝙ iudex potest delinquen ti promittere impunitatē,& liberationem,si confitetur delictum, & poterit iudex ex tali confessio ne ipsum condemnare,& iudex excusatur, secundum Arch.in c.vtilem. & refert Alex. Papam III. ita fecisse cū quodam Ep̄o simoniaco , & sequitur Fel.in d.c.afferte,de præsum.adde tñ.ꝙ contrariū tenet Imo.in istis terminis cons.109. vbi cōcludit ex pluribus, ꝙ virtute illius confessionis extortæ per dolum,reus condēnari nō potest. Retuli Imo. sup.& dicit Dec.supra.in d.regula,ea est natura,ꝙ ista videtur verior opinio , quia fides data seruari debet.l.j.in prin.de constit.pec. ff.& ēt hosti fides seruanda est.c.noli æstimare.23.q.j. & ideo iudex, præsertim qui publicā personam gerit,fidem seruare dēt,per notata,per Bar.in l.j.§.nō fuit, de do lo.ff.non obstat,id ꝙ Bar.dicit,in d.§.non fuit,ꝙ à priuato non sit fides seruanda hosti, dictum Bart. non est verum, quia ēt à priuato priuato debet ser uari fides,per dicta iura,quæ loquuntur generaliter,non obst.d.§.non fuit,quia non videtur proba re illud,ꝙ Bar.dicit ibi,quia ibi de fide data nullū est verbum,sed solum dicit,ꝙ quis potest vti solertia,& machinatione contra hostem,& ista sūt notanda,quia sæpè eueniunt,dicit Dec.vbi sup.

Fortunus Garsia.in l.conuentionum. de pac.ff. col.4.in fi.ver.infertur:declarat Cy. in l.fi. de his, qui ad eccl.confu.C.retuli sup.Cy.ibi dicit, ꝙ aut extraxit in casu ꝑmisso, tūc non est seruāda fides, aut in casu non permisso , tunc est seruanda fides, scd̄m Cy.ibi Fortunus Garsia concludit, ꝙ etiā in casu,in quo poterat ab ecclesia extrahi,si iudex de dit fidem iterum eum ad ecclesiam daturum , dēt fidem seruare,& eū ad ecclesiā ducere, licet fides

de non condemnando ad mortẽ, vel ad cruciatus non possit seruari, quia tenetur eum condẽnare, tñ fides data, eum iterum reponendi est seruanda, q̃a poterit eum salua fide deducere ad ecclesiã, & postea eum extrahere, in casu, quo dẽt extrahi, facit c.debitores. & nota ibi, de iur.iur. & refert dictus Garsia. quendã Comitẽ Hispanię, qui præerat prouinciæ, cuidã fidẽ dedisse, & quidã accessor dicto comiti, voluit eum retinere, non obstante fide, at ipse comes (inquit) tu leges aliàs me doceas, cõtrariam ego legem à fidei ratione didici, itaq; instinctu quodam naturali ipse comes fidẽ in illo casu seruauit. hæc Fortunus Garsia, vbi sup. d. Fortunus Garsia vult innuere, ꝙ fides de non condemnando ad mortem, vel cruciatus non dẽt seruari.

Io. de Rip. in c. de iu. col. 3. versi. huic, iudex, qui non põt aliter veritatem habere, potest vti simulationibus, & multa reo promittere, & nihil obseruare, secundum Archi. in d.c. vtilem. 22. q. 2. alleg. Feli. in c. afferte. de præsum. in j. notab. & Ias. in d. l. si mora. 3. notab. ff. sol. matr.

Ang. in auth. de lenonibus. colla. 3. in fi. dicit, ꝙ si statuto caueatur, ꝙ quicunq; mulierem inuitam adulterauerit, puniatur pœna capitis, tñ si volentẽ pœna 100. librarum, accusatur Titius, ꝙ adulterauit Seiam ipsam decipiendo, cum auri datione: an puniatur tanquam inuitam adulterãs, an tanq̃ volentem, dicit Ang. ꝙ in d. auth. videtur casus tanquam inuitam. nam ꝑꝑ deceptionẽ videtur adulterium committere. hæc Ange. vbi sup. facit ergo quoad propositum nostrum, ꝙ extractus ab ecclesia per deceptionem videtur inuitus extrahi, ergo est restituendus.

Salic. in d. l. vni. de rap. virgi. C. col. fi. nu. 39. dicit, ꝙ persuasio dolosa, plus est, quam violenta coactio, alle. l. si quis seruo. de fur. C. & l. j. §. persuadere. de ser. corrup. ff. & l. 2. §. si quis volentem. de libe. homic. extra. ff. d. l. si quis seruo, dicit, ꝙ siquis seruo alieno suaserit, vt aliquam rem domini sui surripiat, ipse furti actione propter dolum suum

tenetur,& ēt actione serui corrupti, d.§.persuadere, dicit, persuadere autem est plusquā compelli, atq; cogi sibi parere,d.§.siquis volentem, dicit, ꝙ siquis volentem retineat, non videtur dolo malo retinere. Sed quid si volentem quidē retineat, nō tñ sine calliditate circunuentū,vel seductū,vel solicitatum,neq; bona,vel probabili rōne hoc facit. rectè dicitur dolo malo retinere, & dicit Albe.de Rosa.in §.persuadere,per illū text.ꝙ plus est psuadere,quam cogere.alle.c.tanta nequitia.86.dist.

Petrus Rauē.in alphabeto aureo,in ver.in vers. fo.117.col.4.in fi.quærit,an stuprans aliquā iuuenculam cum auri datione,videatur inuitā, & nolentē stuprare,concludit,ꝙ sic.alle.Ang.in d.auth.de lenonibus.retuli sup.alleg.ēt d.l.vni.de raptu.l.2.

Io.Bapt.Seuerinus.in repe.l. cūctos populos. de summa trin.C.nu.61.& 62.refert tex.d.authen.de lenonibus,& ea quæ ibi dicit Ange.supra.

Hippol.de Marsi.in repet. d.l.vni. de rap. virgi. col.10.in prin.refert Ange.vbi sup. & dicit, ꝙ pro dicto Angeli facit d.l.vni.ante fi. & d.§.persuadere.l.j.de ser. corru.alleg. etiā Phil. Dec.cons.170. paulopost principium. Refert Ang.vbi supra.

Item dicit Bar.in l.j.in prin.ver.& per hoc dico de eo,per quem fur erit. ff. ꝙ persuasio aduersarij est iusta cā concedendæ restōnis in integrum,& ille dicitur persuasor, qui aliquid persuadet ad sui commodum,Bal.in l.non solum.§. si mā dato.col. j.de iureiur.ff.& persuasio nimia per quam inducitur quis ad aliquid faciendum,habetur loco coactionis,& compulsionis.l.eum qui de apostatis.C. l.j.ante fi.de rap.vir.C.Pau.de Castr.allegat dictos tex.ad istud propositum cons.164.cons.75. in antiquis.col.j.Socin.cons.263.col.2.lib.2. Refert eum Curt.iun.cons.141.nu.7.& seq.ver.ad primum,& Calcan.cons.25.col.13.in prin. & cons.123. col.6. & dicit Oldra.cons.36.col.j.versic.ad primum, ꝙ persuasio ad malum plus est,quam compulsio,per d.§.persuadere l.j.de seruo corrupto.ff.per dist.& multa alia in materia persuasiua. Refert Cranett.

cons. 132. colum. 6. num. 12. cum sequentib. vide eum in ista materia persuasionis, qui latè loquitur.

De securitate multa loquitur Bart. in l. illicita. §. ne potentiores. ff. de off. præsi. & in fi. dicit, quod est quædam alia securitas, quæ petitur à iudice, & eã potest ex causa concedere, de qua in §. sed neque. de man. prin. colla. 3. & ex causa etiam bannito potest dari sicut relegato, vt in d. §. sed neque. & in l. is, qui reus. ff. de publ. iudic. sed quærit Bart. in d. §. ne potentiores. Nunquid tenetur eam seruare iudex. gl. in d. §. sed neque. dicit, quod non. dicit Bart. tu dic, vt notatur per Cy. in d. l. præsenti. C. de his, qui ad eccl. confug. retuli supra. Cy.

Guliel. Mayn. in regula, probatorum pactionibus. de reg. iur. ff. fol. 56. col. 4. in d. reg. nu. 9. dicit, quod dicta regula facit ad quæstionem, vtrum iudex malefactori fugienti ad ecclesiam, teneatur seruare fiduciam datam, vel saluumconductum. d. reg. facit, quod non teneatur seruare, quia iudici non licet donare ius publicum, l. 3. §. pen. quod vi, aut clam. ff. facit j. §. non fuit. de dolo. ff. vbi mouetur hæc quæstio, & dict. Gulielm. vbi supra. refert opiniones.

Prima fuit aliquorum doctorum, dicentiũ cautelam esse, quòd iudex seruet fidem datam, sed superior puniat malefactorem. 1. Opinio.

Secunda opinio fuit Guliel. de Cun. in d. §. non fuit, quam recitat Bal. & Alberi. ibi, quod illi, q. aliàs inuitũ poterat extrahi, fiducia seruanda non est, vt in §. neque autem homicidas, in auth. de man. prin. colla. aliàs secus. 2. Opinio.

Tertia opinio fuit Petri, cuius opinionem secutus fuerat Cyn. in l. præsenti. de his, qui ad ecclesias confugiunt. C. qui tenet semper fiduciam datam esse seruandam. Oldra. vt refert Alberi. in §. non fuit. d. l. j. de dolo. ff. istam quæstionem disputauit Paduæ, & post multa tenuit indistinctè fiduciam debere seruari. mouebatur, quia talis fuga facta videtur cõtẽplatione ecclesiæ, q. i hoc videtur 3. Opinio.

priuilegiata, aliàs ecclesia læderetur, & posset restitui. l. iurasse. de mino. ff.

4. Opinio. Quarta opinio fuit Bal. quē sequitur Ang. de Perusio. in d. §. non fuit, fatetur fiduciam datam esse seruandam, si cum causæ cognitione fuit data, per l. is, q reus. de publ. iudicib. ff. vbi per Bar. & Imol. secus si sine causæ cognitione, quia tunc illā non potuit iudex concedere in præiudicium Reipu. l. relegari. de pœnis. ff. & hoc sequitur Ang. Areti. in sua inquisitione, de malefi. in ver. quòd fama publica, in 5. q. fo. 73. in paruo vol.

5. Opinio. Quinta opinio, est gl. in d. auth. de man. prin. §. neque. quæ tenet fiduciā datam, nō esse seruandā, & eam sequitur ibi Iac. de Bel. dicens, ꝙ non obstāte tali saluoconductu, poterit decapitari de iure, cum non teneatur, vt in d. c. accedens. 2. vt lite nō contesta. vbi text. ꝙ quis non debet se committere fidei inimici capitalis, ēt cum saluocōductu, & sic non dēt credi iudici maleficiorum, dum dicit ipsi capto pro maleficio, ꝙ confiteatur veritatem, quia non patietur aliquod malum. nam talis promissio est nulla, cū sit contra ius publicū, vt l. ius publicum. de pact. & pro ista opin. facit gl. singu. in c. cupientes, in ver. malignantium. de elec. lib. 6. vbi dicit, ꝙ fouens iustam causam in principali, cauillationes, & malitias aduersarij, pōt per alias repellere. Idem gl. in c. diuisim. 23. q. 2. & cōtra dictas gl. est gl. in c. exceptionem obijciens. de reg. iur. li. 6. & non insisto in istis gl. & in varijs locis doctores loquuntur de ma. d. glo. non refero eos, sed refero me ad Barba. in c. j. col. 3. & seq. de mutui petitio. & ad dicta per Præposi. in c. per tuas, qui fi. sunt legi. col. 2. no. 11. ibi dicit, ꝙ contra d. glo. c. cupientes, tenent Theologi: quia non est licitum mentiri. & Imo. in l. decem. de ver. obl. ff. alleg. d. gl. exceptionem. licet Bal in d. l. data, qui accus. poss. c. dicat, ꝙ per fas vel nefas, licitum est defendere.

Dictus Guliel. vbi sup. dicit, ꝙ quidā moderni sequuntur Guliel. de Cu. dicentes, ꝙ si detur fiducia residenti in loco, in quo poterat capi de iure,

non tenet securitas.secus,si in loco,de quo non poterat extrahi inuitus,vt in d.l.præsenti. §.sanè.de his,qui ad eccl.confu.C.vnde si Iudex dat saluum conductũ pro homicidio homicidæ existẽti in territorio suæ iurisdõnis,in quo poterat capi,non tenetur seruare securitatẽ,secus si in alieno territorio:nam captũ in ecclesia,vel in alieno territorio, iudex loci,poterit eum repetere,per gl.sing.in l.si quis sit fugitiuus.§.apud Labeonem. & §.idẽ Celsus.de ædil.edic. ff.& tali capto iudex capiẽs vim facere videtur.l.pleriq;.de in ius vocã.ff.pt ẽt dici ille spoliatus sua libertate,& ꝑ cõsequẽs añ oĩa restituẽd⁹ ĩ pristinũ statũ.l.j.& 2.de li.homi.exhi.ff.

Dictus Guliel.vbi sup.co.pe. refert Imo.in d.l. is qui reus,de public.iudi. ff. qui refert tres casus. non refero, cum potest videri, & dictus Gulielm. vbi sup.refert supradicta.

Fel.in c.accedens.2.refert Imol.in d.l.is q reus, col.2.ver.an aũt liceat,& ver.2. vt lite non conte. & an ista fiducia seu permissio, quæ datur delinquenti,sit seruanda.Hipp.de Mars.in pract.causarum criminalium,in versi.postquam. col.7.fo.19. col.j.in paruo vol.refert plures Doc.& in l.si quis obrepserit.de falsis,ff.col.3. & plenè per Io.Igne. in l.3.§.si ex stipulatu.ad sillan.ff.252.cum seq. & aliquid per Fel.in c.2.col.j.de pręscrip.in c.j.co.3. verbo,fallit tertio.de offic.deleg.

Matth.de Affli.in ti.de pace iura.fir. §.itẽ sacramenta.ver.in glo.4.num.65.col.fi.fo.152.col.3.in vsib.feu.in 2.par.2.libri,dicit,ꝙ Bal.quærit ibi,an securitas data hosti,bannito,vel alij delinquenti ꝑ iudicem,& cum iuramento,sit ei seruanda,dicit,ꝙ non,per Liuncta gl.in auth.de man.prin.§.sed ne que.hæc refert Imo.in l.is qui reus. de publ.iudi. ff.Lucas de Pen.in l.j. de palatijs, & domibus dominicis.lib.11.Refert d.Affli.vbi sup. plures Doctores hoc tenentes.

Et dictus Matth.vbi sup.ver.3.not.num.13.fol. 148.col.j.nu.22.quærit,Si minor iurauit sup contractu,sed constat ꝙ fuit inductus blanditijs alterius

terius partis ad iurandum, an iuramentum obliget. Refert And. de Iser. ibi, ꝙ sic. Nam secundum eum, est differentia inter dolum, & blanditias, in dolo est deceptio, in blanditijs non est deceptio: quia sic, & seipsum decipit. Dictus Matth. dicit, ꝙ suasiones, siuè blanditiæ æquiparantur dolo, & dolus æquiparatur errori, vt latius ibi per eum.

Et ꝙ Iudex non teneatur seruare hanc securitatem, nec sub eius prætextu, eum, cui hæc est cōcessa securitas impunitum ferre delinquentem, tenet gl. institutionum forensium Galliæ. libr. 3. §. vbi reus est. c. 6. in versi. violetur, est in littera C. pagi. 382. allegat Bar. in l. illicitas. §. ne potentiores. Retuli Bar. sup. ibi non residet in ista opinione.

Idem gloss. institutionum forensium, in §. nunc demonstremus. est c. 9. in fi. pag. 402. in prin. Nam tex. in d. §. in fi. vult innuere pollicitationū immunitatis seruandam fore, dicit gl. vbi sup. Huic opinioni assentitur Phil. Dec. in l. ea est natura. de regu. iur. ff. Tamen si post detectū pollicitationis huiusce dolum, reus in priori perseuerat cōfessione, ex ea potest condemnari, secundùm Alcia. in l. natura. de verbo. sign. ff. hæc gl. in d. §. nunc demonstremus.

Alciat. in d. l. natura cauillationis. de ver. sig. ff. fol. 27. loquitur de cauillatione, & col. 2. quęrit, an huiusmodi cauillationibus vti aduocatū deceat, & dicit, graui viro conuenit, nunquam vti cauillationibus. c. dominus. 23. q. 2. neque enim debet qs de victoria magis, quam de veritate sollicitus esse, qm̄ id vitium est. refert etiam licere aduocato bonam causam falsis rationibus tueri, & dicit, nescio cuius Pontificis factum laudatur, qui nocenti impunitatem promiserat, vt delicti confessionē extorqueret. huiusmodi ergo dolum probare non possum, nec ex simili confessione damnari reum arbitror, cum ea fiducia fateri potuerit, vt quamprimum litium, carcerisve molestiam euitaret, cū crederet fore, vt sibi fidem iudex seruaret. nisi ergo spe huiusmodi deceptus reus priorem confes-

sionem

fionem ratã habeat, liberabitur. Ita Imol. & Dec. scripserunt in l. ea est. de regul. iur. ff. licet in contrariam sententiam itum sit, sunt verba Alcia. vbi supra. vult ergo, quòd promissio est seruanda.

Ioannes Igneus in tractatu: an Rex Franciæ recognoscat Imperatorem. colum. 57. versicu. 7. numer. 115. fol. 75. Refert Honorium Papam quartum, qui induxit quendam Episcopum, vt confitetur simoniam coram Cardinalibus, pollicitus ei veniam, si peccatum detegeret, qui cõfessus iuxta promissionem Papæ, postea priuatus est Episcopatu, & inhabilis ad obtinendum beneficia, tanquã simoniacus. aliqui laudauerunt. tamen text. in l. quisquis. ad l. Iul. maiesta. C. vult pœnam remitti detegentibus similia, & hæc forsan melius, hæc Ioan. Igne. vbi supra. vult ergo, quòd promissio est seruanda. Nouissimè Andreas ab Exea, in libro pactorum. fol. 269. cum simil. versic. quinquagesimo principalis fallent. quærit de ista quæstione, quando Iudex promittit delinquenti impunitatem, si delictum confiteatur, an Iudex teneatur promissionem adimplere. Refert Dec. in l. ea est natura. & Doctores pro & contra, & quòd teneatur promissionem adimplere, refert Dec. in l. ea est natura. de reg. iur. ff. Hippol. in l. j. de quæstio. ff. §. quæstio. in & super rub. de proba. C. & in l. siquis obrepserit, de falsis. ff.

Et quòd non teneatur promissionem adimplere, refert Dominicum post alios, in c. nos in quenquam. 2. q. j. Feli. in c. afferte. de præsumpt. & gloss. institutionum forensium Galliæ, refert Honorius Episcopum, qui dixit cuidam Episcopo, &c. & Archid. in c. vtilem. 22. q. 2. & Ias. in l. si mora. in tertio nota. solut. matrim. ff. & Ioan. Igne. in tract. an Rex Franciæ. & Felin. in c. accedens. 2. vt lite non contestata. Omnes istos, & plures alios Doctores, pro, & contra, retuli supra.

Dictus Andreas ab Exea, in hac materia, facit quatuor Casus.

Prim⁹ casus. Primus, qñ agitur de delicto vnius solius, & Iudex per illam promissionem, nullis præcedentib⁹ indicijs extorquet à delinquente confessionem, & tunc aut volumus quærere, vtrum Iudex ex sola illa confessione possit illum punire, & credit sine dubio, ꝙ non: quia talis confessio videtur extorta per dolum, & ideo non præiudicat confitenti. Et hoc casu, bene limitant rationes Imol. in d. consi. 109. nec in ciuilibus confessio per dolum extorta non præiudicat. Spec. in tit. de confess. §. sequitur, versi. secundo. Socin. conf. 92. col. 3. vt plenius per d. Andream, vbi sup.

2. Casus. Secundus, qñ præcedebant indicia ad torturam sufficientia, nec potest haberi alia probatio, quàm per confessionem, & indicia præcedentia. Iste casus videtur dubius secundum Cune. & dicit, ideo pp difficultatem, nunquam consulerem iudici, ꝙ per istum modum promittendi extorqueret confessionem, sed potius deueniret ad torturam. Si tñ delinquẽs esset talis, ꝙ verisimiliter pateretur torturam, potest Iudex ex causa prædicta torturam omittere, & in promittendo impunitatem delicti, veritatem extorquere. Sed hoc casu, non debet puniri pœna ordinaria, sed potius alia extraordinaria, & mitiori pœna. Hæc tñ intelligit d. Andreas, Si in sua confessione perseuerat. In hoc residet in isto secundo casu & inquantum dicit, si in sua confessione perseuerat, vide Alcia. in l. natura. de ver. sign. ff. retuli supra.

3. Casus. Tertius est, qñ vltra confessionem, delictum plenè probatur: Nam tunc venit puniendus: nam nõ est hoc in potestate iudicis. Reatus enim indulgeri non potest. Bal. in c. innotuit, de electio. & Purpur. in l. j. col. 3. in prin. de iurisd. om. iudi. ff.

4. Casus. Quartus, qñ sunt plures delinquentes, & Iudex vni ex delinquentibus promisit veniã, si alios detegeret, & aliter veritas criminis haberi non potest,

telt,dicit d.Andreas ab Exea,ꝙ credit, ꝙ iudex tenetur obseruare promissum,per tex.in l.pen.ff.de custo.reo.Iac.de Bellouis.in sua pract.crim. in tit. de quæstionibus.num.139.fo.86.col.j.in fi. & seq. concludit esse seruandum promissum, vt plenius per eum,& per eundem Andream,vbi supra.

Isti quatuor casus, videntur mihi fore multum æquitati,& iuri conformes.

Vnde quo ad casum nostrum, tutior opinio est, ꝙ fides est seruanda,tàm per publicam personam, quàm per priuatam.ex quo patet,ꝙ si aliquis verbis blandis,& dolosis persuasione, seu promissione de non capiendo, vel alia quacunque causa extrahit aliquem de ecclesia,seu de loco priuilegiato,debet talis extractus restitui ad ecclesiam. Côclusio.

Et vltra casum ecclesiæ, dico ꝑ præmissa, quòd promissio est semper seruanda,& ista est communis opinio,per supradicta.

Fugiens propter debitum.

Summarium 7.Fallent.

1 *Fugiens ad ecclesiam propter debitum, quando gaudeat immunitate.*
2 *Quid in debito ciuili.*
3 *Quid si pro tributo Principis debitum contractum sit.*
4 *Modus procedendi in casu proposito.*
5 *Qui iurauit tenere obstagium pro debito,si aufugit ad ecclesiam,an compelli possit,vt redeat ad obstagium.*
6 *Debitor obligans sua bona, & personâ ad soluendum debitum,si aufugiat ad ecclesiam,an gaudeat immunitate.*
7 *Diuersas opi.in hac materia hic legito.*

FALLIT

Fal.27 F ALLIT XXVII. in fugiente ✝ ad ecclesiã propter debitum. Istam quæstionẽ, an fugiens pro debito ad ecclesiam, debeat inde extrahi, format Old.conf.54. & concludit, quòd inspecto iure communi, secundum quòd liber homo nõ capitur pro debito, nec debet creditori seruire.c.lator de pigno. l.ob æs.de actio.& obliga.C.nõ debet inde extrahi: quia etiam si esset extra ecclesiam, non extraheretur, si velit cedere bonis. Sed inspecto iure municipali, secundum quòd liber homo pro debito capitur, & traditur in seruitium creditoris, tunc debet extrahi. vt latius per Oldra.vbi supra.

Archi.in c.id cõstituimus.17.q.4.dicit, quòd in debitore debet seruari l.præsenti.de his, qui ad eccle.confug.C.& c.inter alia.de immu.eccle.

Cy.in l.præsenti de his, qui ad eccle.confug.C. dicit, quòd si fugit propter debitum tributorum, tunc extraheretur ab ecclesia.in authen.de man. prin.§.publicorum.ver.tributorum.co.3.licet Petrus dicat, quòd debitores tributorum nõ debent extrahi de ecclesia, sed ibi citãtur, & se defendẽt: verè quidẽ, alioquin proceditur ad missionem in possessionem bonorum.& ita intelligitur d.§.publicorum, aut fugit propter aliud debitum, tunc datur sibi 30.dies, in quibus securè exeat, & si sententia fertur intra illos dies, Iudex exequitur sententiam. Si aũt post illos dies fugiat ad ecclesiam, Iudex exequitur eo modo, quo melius poterit, secundum Pet.licet.glo.in d.auth.de mand.prin.§. sed neque, aliter sentiat, ꝙ debetur sibi securitas exeundi, & extandi extra ecclesiam per 30. dies, intra quos respondebit vocatus ad iudicium. Et si Iudex ferat sñiam intra illos dies, tũc Iudex dabit sibi electionem, ut impleat iudicata, vel renunciet securitati, vel redeat in ecclesiam. Hæc Cyn.vbi supra.

Iac.de Bel.in sua pract.in titu.de fuga reorum,

In prin.fo.47.co.2.cum seq.vbi dicit,ꝙ si liber homo fugiat ad ecclesiam ꝓ terrorem creditorum, tunc aut erat debitor publicus,& tunc ecclesia eũ non tuetur,vt in §.publicorum.col.3. aut est debitor priuatus,& tunc habent locum, quæ dicuntur in l.præsenti.§.2.

Hosti.in summa eo.tit.§.inquantum.col.2.ver. aut liber, indistinctè tenet, ꝙ infra fines ecclesię non est aliqua violentia inferenda, & est tũc infra fines præsentandus iudici,vt possit defendi per se, vel alium,sicut elegerit: aliàs contra ipsum procedetur,& distrahentur bona,si qua habet.

Henric.Bohic.in c.pen.eo.tit.col.2.in fin.ver.si fugiens ad ecclesiam, dicit, ꝗ si propter debitum tributorum fugiat ad ecclesiam, tunc extrahetur de ecclesia,in auth.de man.prin.§.p. & §.nec autem.ver.publicorum.colla.3. & §.volumus, & §. necessitatem.in authẽ.vt iud.sine quoquo suffragio.col.2.refert Lamber.& Cy.in d.l.præsenti.Refert ẽt Pet.de Bellapert.dicentem, ꝙ non extrahetur de ecclesia, sed ibi citabitur, & si se defendat, bene, aliàs procedetur ad missionem in possessionem bonorum.Si est ꝓ aliud debitum, dabuntur sibi 30. dies in quibus securè exeat, & si feratur sententia infra illos 30.dies, iudex exequitur sententiam. Si aũt post illos dies fugiat ad ecclesiam, iudex exequitur eo modo,quo melius poterit.Intellige secundum Iac.de Rauen.ꝙ dabitur sibi securitas exeundi, & extandi extra ecclesiã per 30. dies, infra quos respondeat vocatus ad iudicium, & sic iudex dabit sibi electionem, vt impleat iudicata, & renunciet securitati, aut redeat in ecclesiam,hæc Henric.vbi supra.

Anch.in c.inter alia,eo.tit.col.fin.in princ.ver. nunqd ergo pro debito.dicit,ꝙ de iure cõi, ꝓ debito non dẽt quis capi.l.ob æs.de actio. & obli.C. c.lator.de pigno.& ideo non debet extrahi. l.præsenti.§.j.de his,qui ad eccl.cõfu.C. Sed quia de iure municipali, vt plurimũ hoĩes capiuntur pro debitis,tunc dĩm est,ꝙ potest extrahi.Idem in casi-

bus,

bus, in quibus quis de iure communi potest capi pro debito, vt in debitore tributorum, vt in §. tributorum. & l. nemo de exact. tributorum. C. cum ergo ius municipale permittit capi, ergo extrahitur, præcipuè si hoc habeat consuetudo, quæ attenditur in illa extractione, secundum Inno. in d. c. inter alia, in fi. vbi dicit, quòd in istis exactionibus attenditur consuetudo. aduerte tamen, dicit Archidiac. quia in casibus, in quibus ad ecclesiam debitor, vel delinquens confugit, debet Prælatus, in eo casu, quo non possit extrahi, eum custodire, ne fugiat. & in eo casu, quo possit extrahi, debet pati; & si ī istis ī culpa depræhēditur, tenebitur, vt in c. diffininit. 17. q. 4. per Arch. hęc Anch. vbi sup.

Ioan. And. in addi. ad Spec. eo. ti. quærit de ista q. an fugiens pro debito ad ecclesiam debeat inde extrahi, & dicit, quòd cum de iure communi homo liber non capitur pro debito, nec cogitur creditori seruire d. c. lator. ergo non debet extrahi. quia si extra ecclesiam esset, non caperetur, sed satis esset sibi cedere bonis. l. 1. qui bo. ce. po. C. Sed in multis locis liber hō capitur ꝓ debito per ius municipale, & etiam in quibusdam seruiturus creditori, tunc præstita securitate extrahi debet, ne fraudetur eius seruitio creditor, sicut de seruo, nec immunitas concessa ecclesię, quoad vitam, vel membrum, debet lædere ius vniuersale partis, & dicit, quod exactores tributorum fugientes ad ecclesiam soluere compelluntur. hæc Ioan. vbi sup. & eum refert ad literam Pan. in c. inter alia. co. 7. in fine. ver. aut quæritur. quęrit ibi de homine fugiente ad ecclesiam. Si est propter debitum tributorum Principi, tunc extrahitur ab ecclesia. §. publicorum, & ibi glo. de mandat. principi. colla. 5. Sed Petrus de Bellapertica, vt refert Cyn. in l. præsenti, quòd debitores tributorum non extrahuntur, sed ibi citabuntur, si se defendunt, bene, aliàs procedetur ad missionem in possessionem bonorum, ꝙ satis placet, dicit Panor. Nam in dubijs fauendum est ecclesiæ, & non potuit Imperator per

ius

ius suum nouissimum præiudicare immunitati ecclesiæ, per legem, seu canonem concessæ. aut aufugit propter aliud debitum, tunc secundùm oēs nō debet extrahi inuitus, per d. l. præsenti. sed in modo procedendi sunt opiniones: nam quidam dicunt, ꝙ debent sibi dari 30. dies, in quibus securè exeat, & si snīa fertur in illis 30. diebus, iudex eā exequitur. Si aūt post illos dies fugiat ad ecclesiā, iudex exequitur sententiam, meliori modo, quò poterit. refert Petrum. in d. l. præsenti. Sed glos. ibi. & Iacobus de Rauenna aliter intelligunt, & melius. dicit enim Iacob. quòd dabitur sibi securitas exeundi, & standi extra ecclesiam per 30. dies, infra quos respondebit vocatus ad iudicium, & si iudex fert sententiam infra illos dies, tunc iudex dabit sibi electionem, vt impleat iudicatum, & renunciet securitati, vel redeat ad ecclesiam, & cum ista opinione transit Cyn. in l. præsenti. hæc Panor. vbi supra.

Claua. in summa. in tit. de immu. eccle. q. 26. quærit, fugiens ad ecclesiam propter debitum, an gaudeat isto priuilegio. Refert Pano. in d. c. inter alia, & legistas in l. præsenti, qui distinguunt, aut est debitum propter tributum debitū Cæsari, seu Principi, tunc extrahitur, in auth. de man. princ. §. publicorum. colla. 3. Sed Cy. in l. præsenti, dicit, quòd non extrahitur, sed ibi citabitur, & si se defendat, bene, sinautem procedetur ad missionē in possessionem bonorum, & placet Panorm. Si verò debitum est propter aliud, tunc nō extrahitur inuitus, secundum omnes. in l. præsenti, sed in modo procedendi sunt opiniones. placet dicto Claua. opinio Iacob. de Rauen. qui dicit, ꝙ dabitur sibi securitas standi, & exeundi extra ecclesiam per 30. dies, intra quos rñdebit vocatus ad iudicium, & si iudex det sententiam contra eum, condemnabit, ꝙ aut redeat ad ecclesiam, aut pareat sententiæ, & cum ista opinione transit Cy. in l. præsenti. hæc Claua. vbi supra.

Siluest. in sūma isti⁹ tituli. in vers. immunitas. 3. in

in 3.q.ver.sextum fugiens,refert ad litterã Claua. & addit,quòd si nullo modo vult exire,constituat procuratorem.

Io.Bichis in tractatu de immunitate eccle.ver. nu.5.fol.76.in paruo volum.numer.54.vbi dicit, nota ex isto text.in ver.abstrahere,quòd fugiens ad ecclesiã generaliter prohibetur extrahi ab ecclesia inuitus: per quòd patet, quòd fugiens ad
2 ✝ecclesiam pro debito ciuili gaudet immunitate, vt non possit inde extrahi,allegat Oldr.consi.54. & Panor.in c.inter alia, nisi in casu, quem ponit Panor.ibi retuli supra.& istum casum intelligit Ioan.Bichis vbi supra,præstita cautione de impunitate,vt in seruo diximus.

Marianus Soci.in tract.de citatione arti.17.q.5. fol.22.col.2.& sequ.vbi concludit, quòd quando
3 quis fugit propter debitum principis, vt ✝ tributorum,vel simile debitum,tunc potest realiter citari,& extrahi de ecclesia, vt in authen.de mand. princip.§.p. & §.neque,& §.publicorum.colla.3. Salice.in l.præsenti.Sed Petrus de Bellapertica videtur velle,quòd tales debitores tributorum non debent citari realiter, & sic non debent extrahi inuiti de ecclesia, sed bene possunt ibi verbaliter citari, & si citatus se defendat satis est, aliàs procedetur contra citatum, tanquam contra contumacem ad missionem in possessionem bonorum, & ista opinio Petri,quã recitat Cy.in l.præsenti,magis placet Panor.in c.inter alia.Item facit,quia Imperator per suum ius nouissimum illorum authẽticorum nõ potuit præiudicare immunitati ecclesiæ per canones,& leges concessæ,& ista opin.cõmuniter seruatur,secundum Soci.vbi sup.

Aut quis fugit ad ecclesiam propter aliud debitum, quam fiscale, & tunc secundum omnes non debet pro tali debito in ecclesia realiter citari, & sic inuitus extrahi de ecclesia, ita tenent doctores in l.præsenti.& in c.inter alia,probantur per c.miror.C.si quis contumax.17.q.4.Barto.& Bald.in l. plerique.de in ius voc.ff.Bal.in l.2.de sac.san.eccle.

In

In modo procedendi † ſunt opiniones. refert 4
Maria.Soci.vbi ſup.opinionem Petri. & Iac.de Rauen.quos refert,& Panor.in c.inter alia.& Claua. vbi ſup.retuli ſup.ſed tñ aduerte, dicit Soci.vbi ſupra.quia Old.in d.cõſ.54.voluit, ꝙ in omnibus caſibus, in quibus quis de iure communi poteſt capi pro debito ciuili, poteſt ẽt citari realiter, & de ea extrahi.l.nemo.de exact.tribut.C.libr.10.tñ ſi ex forma ſtatuti põt quis capi pro debito ciuili, tunc poteſt quis realiter in eccleſia citari, & de ea extrahi.retuli Oldr.ſup.in prin. & dicit Soc.vbi ſup. quia ex forma ſtatuti quodãmodo perſona eſt affecta,& conditionata ad ſeruitium. Ideo debet ꝑſtita ſecuritate extrahi de eccleſia,vt creditor,qui quodam modo eſt dñs eius,ſeruitio nõ fraudetur. in d.l.præſenti.§.ſanè. Nam princeps,qui immunitatem eccleſiæ conceſſit,licet potuerit remittere pœnam, quæ reſpicit publicum ius: tñ priuatũ ius non intelligitur remittere.facit etiam, quia eccleſia ſolum liberat fugientem à pœna corporali. c.inter alia.c.diffiniuit.c.reum.ibi Archid.17.q.4. non tamen tollit,ꝙ non puniatur alia pœna. Item quia in caſibus, in quibus de iure communi quis poteſt perſonaliter capi, in eiſdem poteſt extrahi de eccleſia,vt pro debito tributario, vt ſup. dictũ eſt. & circa hoc eſt attendenda conſuetudo, ſecundum Inno.in c.inter,de conſuetud.& ideo de iure communi, propter debitum non extrahitur de eccleſia,quia regulariter de iure communi quis pro debito ciuili capi non poteſt.l.ob æs. de action.& obliga.C.& ita debet intelligi.d.l.præſenti. §.j.& in authen.de iudic.in princip. §.ſed neque.quia ſi eſſet extra eccleſiam caperetur, niſi cederet bonis.l.j.qui bon.ced.po. C.ſecundum Oldradum in dict.conſil.quinquageſimoquarto.iſta conſideratio fuit multum rigoroſa, & communiter in practica non ſeruatur, ſecundum Soci. vbi ſupra, qui prædicta refert.

Placen. ſuꝑ rubr.de his,qui ad ecc.confu.C.dc, ꝙ ꝑꝑ debitũ non debẽt extrahi ab eccleſia,tñ poſ

K ſunt

sunt citari,vt compareant per se,vel per suos procuratores, & si latent in finibus ecclesiæ,sine vllo incommodo,vt respondeant,ab œconomis deducantur ad fores ecclesiæ,& si venire nolint, nec se patiantur abduci,seruetur ordo iudiciarius. scilicet,ꝙ primo mobilia, secundo immobilia, tertio incorporalia eorum bona occupabuntur, vt creditoribus satisfiat.Placent.vbi supra.

Barth.Soci.in l.plerique. de in ius vocan. ff.col. 11.ver.circa.18.q.ver.refert Bar. & Bal. ibi cõcludentes, quem pro debito in ecclesia capi nõ posse, per d.l.præsenti.& per totum,de his,qui ad eccle. confug.C.refert Bal.in alijs locis. Refert Old.consil.54.contrarium tenentẽ.Dicit Soci.ꝙ iste articulus est satis tritus,sed pro veritate vide Soci.Cy.in d.l.prẹsenti,et ibi canonistas in c.decet.de immu. eccl.li.6.& in c.inter alia, cõis opinio est secundũ eũ,ꝙ capi non possit. Est tex.arguendo speciali.in l.j.de his,qui ad eccl.confu.C.vbi pro debito permittitur captura Iudæi in ecclesia,odio eius.Ergo in contrarium est ius commune. l. ius singulare. de legi.ff.in hoc residet Barth.Soci.vbi supra.

Ias.in l.vinum,si cert.pet.ff.col.4.vers.2.infero, dicit,ꝙ pro debito priuato quisque in ecclesia capi non potest. l.j. & 2.& per totum, de his,qui ad eccl.conf.C.& licet quis non possit capi,& extrahi de ecclesia,tñ non esset ponere os in cœlum, ꝙ debitor suspectus possit extrahi de ecclesia,arguẽdo de tp̃e sacro ad locum sacrum, vt latius per eũ vbi supra.Dicit tñ Ias.cogita tñ,ex quo nullus ista non tangit.Idem Ias.in l.plerique.in 10.limitatione,de in ius vocan.ff.& in l.j.§.fi.de seru.ff.

Phil.Dec.in l.vinum.col.3.ver.2.nota.cum seq. tenet,ꝙ debitor suspectus de fuga non põt extrahi,& ita quotidie obseruatur secundum eum. Nã securi sunt in ecclesia nõ obstãte suspitione fugẹ.

Purpur.in l.vinum.col.2.nu.9.refert Ias. & dicit,ꝙ illatio Ias. dicentis, ꝙ suspectus de fuga põt capi in ecclesia,est periculosa, quia argumentũ de tempore ad locum non valet,vbi ratio est diuersa,

facit,

facit, quia criminosi quolibet tẽpore capi possũt. l. die festo, de ferijs. C. tñ non possunt in quolibet loco. c. inter alia, cum simil. Ideo strictior videtur prohibitio loci sacri respectu, quam tpis, & illud est clarum, ꝙ debitor ad ecclesiam fugiens capi non potest, allegat d. c. intér alia, & summam Ange. in ver. immunitas. §. 15. Roma. cons. 227. vt latius per Purpurat. vbi supra.

Ripa in c. j. de iudic. col. 41. ver. Secundus casus, dicit ibi, ꝙ debitor fugitiuus potest capi· ampliatur, etiam in ecclesia potest capi. alleg. Ias. in l. vinum. Sed dicit Ripa, quòd ista ampliatio non videtur sibi vera, vt plenè per Ripam, vbi supra.

Boer. in consue. Bitur. in ti. de iur. om. iud. §. 13. in apostil. incipiẽ. cum pro debito, fol. 22. col. 4. & seq. vbi ponit plures remissiones in ista qõne, an debitor fugiens ad ecclesiam gaudeat immunitate. Idem Boer. in decis. q. 215. nu. 7. dicit, ꝙ fugiens ad ecclesiam pro debito ciuili non potest ab ea extrahi, nisi ex statuto municipali, vel cõsuetudine. l. præsenti. § sanè. C. de his, qui ad eccl. confu. vnde regula est, ꝙ in casibus, in quibus quis pro debito licitè capitur, extrahitur ab ecclesia, secundum Oldr. cons. 54. Alberic. in prima parte statutorum. q. 39. & in d. rubr. de his, qui ad ecclesi. confugi. C.

Hipp. de Mars. in repet. l. vni. de raptu virg. C. dicit, ꝙ in ciuilibus nemini dubium, ꝙ captus in ecclesia pro ciuili debito, est male captus, & dẽt relaxari, vt in toto tit. de his, qui ad eccle. confu. C. & hoc seruat etiam consuetudo. pro debito tamẽ fiscali potest debitor extrahi ab ecclesia, secũdum eum. Cassa. in consue. Burg. fol. 57. col. j. distinguit prout Cy. in l. præsenti. retuli sup.

In Regno Castellæ, est forus, q̃ de hoc disponit, in tit. De las deudas. l. 15. fo. 129. lib. 3. titu. 20. non refero, quia potest videri, & quia seruit duntaxat in Regnis Castellæ, & Montal. glossator illius fori, & l. 15. in gl. 2. quærit, An fugiens ad ecclesiam propter debitum, possit extrahi, & refert distin-

ctionem Cy.in l.præsenti.de his,qui ad eccl.conf. C.etiam Io.An.in addit.ad Spec.in titu.de immu. eccl.retuli sup.Cy.& Io.An.& d.Montal. super d. l.15.super gl.fi. ꝙ iure cõmuni inspecto liber homo non capitur pro debito, nec debet creditori seruire,per l.ob æs.de actio.& oblig. ff.c.lator de pign.nec debet ab ecclesia extrahi,& sic loquitur d.l.præsẽti.§.j.& §.sed nec,in auth. de man.prin. quia ẽt si extra ecclesiã esset, non caperetur, si vellet bonis cedere,l.j.qui bo.ce.po.C.sed inspecto iure municipali, ꝙ liber homo possit pro debito incarcerari,potest extrahi:sed l.2. & l.5. in j. partit. tit.11.contrarium tenet,quòd non debet extrahi, refert prædicta Montalbus, vbi sup. in gl.fi.retuli sup.dictas leges in 4.præsup.

5 Auffrer.in decis.capell.Tholos.q.422.quærit de quæstione. an ille qui iurauit tenere † obstagium pro debito,si aufugiat ad eccl. an possit compelli, vt redeat ad obstagium.refert similem quæstionẽ Barth.Brixien.in quæstio.dñicali 37.de illo, q̃ die solemni per custodem fuit dimissus audire missã, cum sacramento de redeundo, qui postea de ecclesia nolebat redire.Dicit Auffre. vbi sup.ꝙ si iustè detinetur ab hñte potestatẽ,tenetur redire: Si verò iniustè,& à potestatem non habente,secus.glo. in cle.pastoralis.de re iud.latius per eum. Si verò talis tenens obstagium,non iurauit,si ꝑꝑ debitum tributi publici,tunc extrahitur de ecclesia, in authen.de man.prin.§.tributorum.colla.3.sed Cyn. aliter dicit,quem sequitur Panor.retuli sup.& sequitur eum d.Auffre.per rationes per ipsum allegatas.refert & Io.An.in addi.ad Spec. in tit.de immu.eccl.& Oldr.conf.54. qui concludunt,ꝙ in casibus,in quibus de iure capitur, in illis potest extrahi.latius per Auffre.vbi sup.refert etiam Ioan. Fab.in §.fi.de actio.insti. ꝙ de consuetudine Franciæ,nemo potest capi pro debito ciuili,nisi ad hoc sit obligatus.ergo non poterit extrahi. refert etiã plures alios Doct.in fine concludit, ꝙ cõis opinio est,ꝗ debitor fugiens ad ecclesiã nõ dẽt extrahi.

Diximus supra, quòd si statuto municipali, vel consuetudine potest debitor capi pro debito ciuili: potest secundum aliquos extrahi ab ecclesia, quæ tamen opinio non est communis, vt supra retuli.

Sed † quid, si cessante tali statuto, vel consuetudine, debitor obligat bona sua, & personã ad soluendum debitũ: vt quotidiè fit, & iste debitor fugit ad ecclesiam, an possit extrahi. Dico per rationes cõmunis opinionis, vt supra retuli, ꝙ talis nõ debet extrahi, nec statutum municipale, nec consuetudo, nec minus prædicta obligatio personalis permittens dictam capturam, extenditur, nec debet extendi ad ecclesiam, vt ibi capiatur: nam sequeretur, ꝙ statutum municipale, seu cõsuetudo, vel obligatio personalis, posset tollere immunitatem, seu libertatem ecclesiæ, cum sit de iure diuino (vt sup. dixi) in princ. & posito, ꝙ esset de iure positiuo, laicis nulla est attributa potestas, &c. c. cum ecclesia. de consti. cum multis similibus. nec valeret talis consuetudo, quia granosa esset, & contra libertatem ecclesiæ. c. j. de consuet. cum sim. & quia sunt vulgaria non refero. 6

Rodericus Suarez Hispanus, doctissimus vir, & cuius opera in tota Hispania tenentur in magna consideratione, in declaratione l. 2. fori. ll. lib. 2. in q. 5. fo. 182. quærit, vtrum clericus fugiẽs ad ecclesiam possit extrahi ab ecclesia. Refert Panor. in d. c. inter alia. de immu. eccl. retuli sup. Vult Panor. ꝙ de iure communi non potest extrahi, per iura ꝑ eum allegata. Sed si statutum haberetur, vt debitor possit compelli ad seruiendũ pro debito, tunc bene posset extrahi ab ecclesia. Rõ est, quia nõ videtur concessa immunitas in ꝑiudicio illius, q̃ est quasi dñs. arg. eius, ꝙ de seruo dicitur, in d. c. inter alia. scdm Pano. vbi sup. dt d. Rodericus, ꝙ hoc dictũ Panor. hucusq; non vidit obtentũ in practica. imo vidit debitores ad eccle. fugientes ibi esse securos, & ab ea nõ extrahi. & dt, ꝙ ex opi. Pano. est lex fori castellæ. tit. 3. De las deudas. l. 15. fol. 129.

vbi tex.ꝙ debitor,qui aufugit ad eccle. roget clericum ipsius ecclesiæ,vt petat à creditore maiorē dilationem pro ipso debitore,& si creditor noluerit dare dilationem, roget ipsum creditorem, ne lædat, seu vulneret ipsum debitorē, & tradat eū, seu permittat ipsum extrahere. ista lex facit pro dicto Panor.& dicit Roder.Suarez, vbi sup.ꝙ ista lex est terribilis ĩ materia:sed dicit,ꝙ nec ista lex, nec dictum Panor.seruatur in practica. imo contrarium vidit sp̄ obtentum,& obseruatū. pro qua practica alleg.l.singularem in l.22.tit.11.in partit.5.vbi lex disponit, ꝙ fugiens ad eccle. pro debito,non debet inde extrahi ad seruiendum creditori,nec alio modo carcerandus est,ꝙ est menti tenendum secundum eum. Dixit vlterius dict.Suarez,ꝙ si familia Potestatis currit post aliquem, cā capiendi eum pro debito, & ipse velocitate fugæ præuenit,& ingressus est ecclesiam, ꝙ non potest extrahi ab ea,secundū Bal. in l.plerique. de in ius voc.ff.per text.in l.si quis fugitiuus.§.idē Celsus, de ædil. edic. licet contrarium sibi videatur considerato principio.per l.ꝙ ait.§.fi.de adult.ff.Idem tenent sequentes Bal.Alex.& Rom.in d.l.pleriq;. & Bal.in l.cunctos populos. col. tenēt, ꝙ potest extrahi.per d.§.fi.d.l.ꝙ ait, nam satis est, ꝙ initiū sit licitum,si nullum interuallum intercessit,& respondet ad.§. idem Celsus, ꝙ loquitur ibi, qn̄ per extractionem fieret iniuria,aut præiudicium tertio. Dicit dict9 Suarez, ꝙ prima opinio est verior. s.ꝙ non possit extrahi, & sic practicatur, & satis probatur in d.l.plerique.& non ob.l.ꝙ ait. §.fi.regula ibi posita habet verum, nisi alia sit ratio in fine,q̄ fuit in principio,secundum Bald.in l.si quis non dicam capere,de epis.& cler.C.col.5.per d.§. idem Celsus.Alex.in d.l.pleriq;.in nostro proposito bene est alia ratio in fine,hoc est in ecclesia, ad quam confugit, quæ debet esse refugium tutissimum ad eam confugientibus, vt in d.c.inter alia, & d.l.præsenti,quòd ab initio,à quo incepit fuga, qui erat locus prophanus.

¶Ex

¶Ex omnibus prædictis resultant plures opiniones.

Prima est Oldradi, quod debitor non est extrahendus ab ecclesia, nisi statuto caueatur, quòd debitor possit capi. 1. Opinio.

Secunda opinio est, quòd non extrahitur, nisi sit debitor Cæsaris. 2. Opinio.

Tertia opinio est, quòd in istis extractionibus statur consuetudini. 3. Opinio.

Quarta opinio est, quòd debitor non debet extrahi inuitus ab ecclesia, nisi sit suspectus de fuga, & fuit opinio solius Iasonis. 4. Opinio.

Quinta opinio est, quòd indistinctè fugiens ad ecclesiam, non debet extrahi inuitus. 5. Opinio.

Et ista est communis, & verior opinio, & ita seruatur, non obstante statuto municipali, vel consuetudine, quòd quis pro debito possit capi: nam tale statutum, vel consuetudo non potest præiudicare immunitati ecclesiæ, nec minus obligatio personalis, vt supra dictum est. Cõclusio.

In delicto enormi.

Summarium 28. Fallent.

1 *Committens enorme delictum, indignus immunitate, & priuilegio, nũ existat.*

VICESIMOOCTAVO, fallit in delicto enormi, vt est raptus virginum, adulterium, homicidium, & similia. nam committentes talia crimina, in nullo loco sunt securi, est text. in l. vni. de rap. vir. C. & melior tex. in auth. de mand. prin. §. quod si delinquentes. coll. 5. vbi tex. quod homicidę, adulteri, et raptores virginũ, nõ gaudẽt immunitate, & p c. j. de homic. & c. Fel. de pœ. li. 6. §. pe. & Hip. de Mars. ĩ d. l. vnica. fo. 14. col. 2. in fi. & cũ seq. fo. vbi plenè q̃rit de ista q- Fal. 28 1

 stione,

stione, & sequitur istã fallen.in criminibus enormibus.Istam opin. tenet Cy.in l.præsenti.de his,q ad eccl.confu.& Ant.de But. in c.inter alia.in fin. de immu.eccl.dicit,ꝙ si delictum est atrox, nõ habebit immunitatem si tñ minimum,sic.per l.2.de his,qui ad eccle.confug.C.gl.tñ ibi sentit idem in quolibet delicto.Ang.de malefi. in ver.ꝙ fama publica.q.4.fo.62.col.4.in paruo vol.tenet idem. & ibi in addit.ad Ang.in ver. pro quibus delictis,qs possit capi in ecclesia,dicit in princ.ꝙ non pt quis capi,nisi in duobus casibus,vt in d.c.inter alia, & quantumcunque delicta sint grauia.allegat c.reū. c.frater.c.sicut.c.diffiniuit.17.q.4.In contrarium, alleg.aliquos Doctores,& concludit,ꝙ in grauib⁹ delictis confugiens non gaudet. maximè in terris Imperij,vbi debet seruari ius ciuile.alleg. Ancha. in c.inter alia.Hoc tamen non dicit Ancha.refero eum infra.

An ista fallentia procedat, plenè discutitur per Panor.in d.c.inter alia.col.8.vbi dicit,ꝙ communiter tenetur,& verius,ꝙ illa auth.de man.princ. & d.l.vnica.sunt correctæ per ius canonicum:Nã de iure canonico,quantumcunq; maleficiũ sit graue,gaudet immunitate ecclesiæ, & istam opin.tenuit gl.in c.frater.17.q.4.& glos.in c.inter alia.in ver.latro.Io.Fab.in d.l.j.in prin.de his, qui ad eccle.confu.C.dicit,ꝙ raptores,& homicidæ nõ gaudẽt ĩmunitate de iure ciuili: sed de iure canonico gaudẽt.Istã opi.tenuit Pau.de Cast.cõs.68. & Cassa.consue.Burg.fo.57.col.j.dicit, ꝙ in hoc non est multum insistendum, quia dispositioni iuris canonici in hoc standum est,per c.j.de noui ope. nunc. & Alex.cons.36.in 4.vol.

Et istam qõnem disputat plenè Io. de Bichis, in d.tract.eo.tit.fo.74.col.2.cum seq.in paruo vol.& refert Panor.& alios.fo.75.in prin.dicit, ꝙ ista est communis opinio Canonistarum,& id fatetur Hosti.in summa.eo.tit.§.inquantum.col.2.ver.alias. Henric.Bohic.in c.pe.eo.tit.col.3.dicit,ꝙ gaudeat immunitate: & istam sequitur idem Io. de Bichis,

vbi

vbi sup.Anch.in d.c.inter alia.col.j.in prin.versi. aufugit.dicit,ꝙ de iure nostro quantumcunq; graue fuerit delictum, gaudebit immunitate, nisi in casibus exceptis,& in hoc iura ciuilia aliter disponentia succumbunt canonibus, per ca. j. de noui ope.nunc.secundum Ancha.vbi sup.Host.in c.inter alia.in ver.si liber, dicit, ꝙ in hoc leges corriguntur.& se refert ad dicta per eum in c.fi.eo.tit. vbi dicit,ꝙ non solum homicidam, sed adulterũ, raptorem virginum, ecclesia non defendit, & in hoc concordant canones,& leges, loquitur Hosti. quando delictum committitur in ecclesia,vt in d. c.fi.secus esset, si extra ecclesiam committatur.

Conclusio est, quòd in isto casu ius canonicum est seruandum,& non ius ciuile. Cõclusio.

Effractor Carceris.

Summarium 29.Fallen.

1 *Effractor carceris, an iuuetur hoc priuilegio.*

FALLIT XXIX. in effractore † carceris. Nam si effractor carceris fugiat ad ecclesiam, potest ab ea extrahi.Istam qõnem ponit in istis terminis. Io.Igne. in l.3.§.subuenitur.nu.102.fol. 222.co.j.in fi.vbi quærit in ver. nunc alius articulus nostræ disputationi se offert, An carceris effractor ab ecclesia possit extrahi, & si vi,vel aliàs extractꝰ sit, debeat ecclesiæ restitui, an verò beneficio ecclesiasticæ immunitatis priuari poterit.& videtur priuãdus esse.ar.c.inter alia, eo.tit. dum de latrone, & agrorum depopulatore loquitur, cũ carceris effractor instar depopulatoris esse videatur.Nã nõ tm̃ domꝰ priuatæ effractor ẽ, sed & domus publicæ,ꝑsertim si ꝑ vim,vel cũ ar- Fal.29 1

 nis,

mis,seu præmeditata conspiratione effregerit,potissimè si de nocte fractura fiat:nam effractura vis publica appellatione venit, & atrocis.l.fi. de effra ctore carce.ff.lege Iul.2.ad l.Iuliam.de vi publ.ff. Nam quemadmodum fur nocturnus impunè occidi potest.l.furem.ad l.Corn.de sica.ff.c.interfecisti.de homici.multomagis carceris effractor occidi potest impunè,cum per l.j.& fi.de effracto.ff. pari iudicio condemnantur nocturni fures,& effractores carcerum,maximè qui per insidias carcerem effregerint,alle.alias rationes pro ista parte.Tandem concludit contrariũ. f.ꝙ effractor carceris,si fugiat ad ecclesiam, debet gaudere immunitate,per d.c.inter alia,quia ille tex. solum loquitur in latrone,& depopulatore,qui ad hoc vt indigni fiant immunitate ecclesiæ, oportet eos in strata publica,& frequentata paratis insidijs, obsedisse,vt homines offendãt, aut agros populentur, & non aliàs,secundum Ioan.Igne.vbi supra. fo.222. col.4.in princ. & ibi alleg.alias rõnes ꝓ ista parte.

Nicol.Boer.in decis.q.110.col.2.in fin.fol.126. nu.8.vbi quærit, fuit dubitatum de homicida incarcerato, qui rupto, & fracto carcere aufugit ad ecclesiam, an debeat gaudere, & videtur ꝙ non. quia erat inter manus iustitiæ,& fugiendo de manibus iustitiæ ad ecclesiam, & inde seductus per ecclesiam,aut cimiterium,debet gaudere immunitate,per ea quæ dixi in fallentijs præcedentibus. dicit dictus Nicol. de isto casu de homicida carcerato & illo rupto ad ecclesiam fugiente,conclusũ fuit, ipsum gaudere debere, & refert duo arresta, quæ fuerant in isto casu data, & refert Cassã.in cõsuet.Burg.fol.54.col.4.ver.quòd si carceris, in nouiter impressis.

Idem de arrestatis fugientibus ad ecclesiam. Nam debent gaudere.Nico.Boer. in decis.q.110. col.3.in ver.& idem de arrestatis.

Cassã.in consuet.Burg.in nouis.in tit.des iustices.fol.54. col.4. in additione, quid si carceres, in quibus erat detentus,fregit, vel aliàs aliter violauerit,

uerit,& ad eccleſiam confugerit,an ab illa extrahi poterit,& ſi extractus fuerit,an debeat gaudere immunitate, dicit prædictus doctor, ꝙ reperitur in iure,ꝙ effractor carceris,et aufugiens,habetur pro conuicto,& confeſſo,per l.in eos,de custo. & exhi.reorum.ff.vt plenius per Iaſ.in repe.l.admonendi.q.j.de iureiur.ff.& per d.Caſſan. dicit,ꝙ curia obſeruat,& de hoc ſunt arreſta,ꝙ incarceratus pro delicto, pro quo debet puniri, & imponi pœna mortis,in caſu,in quo non debet priuari immunitate,ſi cum fractura aufugit à carceribus,& aufugiat ad eccleſiam,ꝙ nō debet gaudere immunitate.dicit dict.Caſſane.vbi ſup.ꝙ non videt hoc bene fundatum à iure, niſi ex quo eſt in manibus iuſtitiæ, non pōt ab illa effugere. & ſi effugiat,eſt extrahendus,ſecundum Archid.in d.c.ſicut antiquitus.17.q.4.refero eum.

Imo ꝙ plus eſt.dicit Alex.conſ.23. in 17.col.in 2.vol. ꝙ ēt ſi non fuerit apprehenſus per iuſtitiā, ſed fuerit ſolum in proſequutione, & ad eccleſiā aufugiat,ꝙ poteſt extrahi, & non gaudet immunitate. Dicit Caſſa.vbi ſupra.quòd non credit has duas deciſ.fore veras,nec illis ſtandum.

Alij dicunt, ꝙ iuſtitia ſecularis per effractionē eſt violata,ſeu per vim ſpoliata, & ꝙ debet reſtitui,& ex hoc fundat arreſta ſua,& ita fuit iudicatum,vt latius per Caſſan.vbi ſup.

Tene, ꝙ ſuperius dixi, ꝙ talis effractor, qualicunque ſit, debet gaudere immunitate, & iſta eſt vera opinio.vt ſup.retuli.

Quando captus ducitur per Eccleſiam.

Summarium 30.Fallent.

1 *An extrahi debeat extra eccleſiam,per quam captus ducitur.*

Fal.30 FALLIT XXX. in eo, qui † ducitur
1 captus per ecclesiam,qñ aliquis à iusticiario capitur extra cimiterium, vel ecclesiam,& deducitur per ecclesiam,vel cimiterium,& inde violenter extrahitur,non videtur dictus iusticiarius violare immunitatem ecclesiæ,secundum Archid.in c.sicut.17. q.4.Oldr.cons.54.gl.pragma.sanct.in tit. de inter di.indifferen.non ponendis.in verbo , inde.col.3. in fi.fol.198.col.j.in fi.& in addit.ad Sali.in l.2.de his,qui ad eccl.confu.Palati.Rube.in repet. rubr. de dona.inter virum.eo.fol.157. Refert, & sequtur Arch.in c.sicut.Io.Bichis in d.tract.eo.tit. col.23. nu.63.fo.77.co.j. in paruo vol.ver.quid si aliquis. Refert Archid.in d.c.sicut.

Io.Bichis in d.tract.eo.tit.col.24.nu.63. fol.72. col.j.in paruo vol.ver.quid si aliquis,refert Arch. in d.c.sicut, & concludit contra istam fallentiam, & adducit text.in ca.siquis contumax.17.q.4.vbi tex.loquitur,quomodolibet,& hoc est verum, secundum eum,& istam opin tenet Bal. in l.pleriq;. de in ius vocan.ff.in fin.& ibi Ias.col.2. ver.nouo. & versi.seq.refert,& id Ludou.ibi hoc tenentem. Idem etiam tenet Marcus de Mantua cons.70.nu. 17.allegat Ludo.& Ias.vbi supra.& vide, quæ dico in fallent.seq.

Barth.Soci.in d.l.plerique.col.fin.q.24.tenet,quod talis gaudet immunitate.& dicit hoc tenere Ioannem de monte Sic.in d.l.plerique, & genitor suus Maria.Soci.in tracta.de citatione. artic.17. membro 2.& quòd Archid.& Oldr.hoc tenent,si bene considerentur.

Hippolyt.de Marsil.in dict. repetitio. l. vnicæ. de rapto.C. fol.15. columna quarta. numer. 115. quærit de ista quæstione,scilicet de eo,qui ducitur captus per ecclesiam,an gaudeat immunitate ecclesiæ. dicit, quòd non. Sed extrahatur de ipsa ecclesia. allegat Oldrad. consilio 54. & Hostiens. in d.c.sicut antiquitus. 17. q. 4. Idem tenet etiam d.Hipp.in pract.caus.crim.in versi.vlterius.fo.95.

nu.4.Ratio est,quia principium fuit licitum,& sic attenditur initium,& nõ finis.l.ꝙ ait lex. §.ꝙ ait. de adult.ff.cum sim.quas refert Hip.in d.l.fol.15. col.2.Cassa.in consuetu. Burg.fo.57.col.3. ver.19. casus ibi quærit,quid de eo,qui ducitur ad supplicium fortè per ambitum ecclesiæ, vel per cimiterium,an hoc casu debeat gaudere immunitate. videtur ꝙ non, quia non iuit eo animo, vt gauderet immunitate.in l.si quis post.de ædifi.priua.C.& l. debitor.in fi.de pigno.cum dicit eos dũtaxat, qui hoc animo inducti essent, dicit Cassa.contrarium credo obseruaretur , & ita de facto vidisse semel Pictaui in condemnato à Parlamento Parisiensi, transeunte per immunitatem ecclesiæ, vt ibi per eum,& eum & alios refert Nicol.Boer.in decis.q. 110.fol.116.col.3.in prin.ibi id dicit, ꝙ idẽ est de arrestatis fugientibus ad ecclesiam,licet in quæst. 178.nu.13.referat simpliciter Archidiac.& Palatium Rubeum.

Communis opinio est contra fallentiam . scilicet,quòd non possit extrahi.

Si in sequendo ingrediatur Ecclesiam.

Summarium 31.Fallent.

1 *Reus,quem Iudicis familia insequitur, quando gaudere debeat immunitate.*

FALLIT XXXI. quando † reus insecutus à familia Iudicis fugit ad ecclesiam, tunc non gaudet immunitate, & familia pôt ipsum extrahere,secundũ Cy.in auth.si quis.de adult.C.vbi dicit, Fal.31 1

cit, ꝙ si aliquis delinquit extra ecclesiam, & in ecclesiam fugit, tunc secularis iudex potest eum sequi, & extrahere. Alexand. consi. 24. in secũdo volumi. col. 8. refert Cyn. & eũ sequitur. & idem tenet Bald. in l. cunctos populos, de sũma trinitate. C. vbi Bald. dicit in repetitione magna. d. l. cũctos populos. Cassane. in consuetud. Burg. fol. 57. col. 2. ver. aduerte. Refert Alexand. ꝙ si iudex secularis persequitur quẽ extra ecclesiam, qui ad ecclesiam in persecutione aufugiat, poterit eum extrahere ab ecclesia. Alexand. consi. 24. in 2. volu. Hippoly. in l. vnica de rapto. C. fol. 15. col. 2. & 3. cũ sequen. & idem in practica causarum criminalium fo. 95. nu. 15. vbi dicit, ꝙ si reus fuerit repertus post delictum extra ecclesiam, & insecutus à familia, vel ab alijs, eum volentibus capere, & aufugit ad ecclesiam, tunc non gaudebit immunitate ecclesiæ, sed poterit extrahi de ecclesia, & puniri. Allegat Cy. vbi supra. & alios doctores hoc tenentes, & eũ refert Nicol. Boe. in decis. q. 110. col. 3. in prin. & dicit, ꝙ Hipp. vtrobique loquitur in capto euadente manus iustitiæ, vel post delictum insecuto à familia, vel ab alijs eum volentibus capere, & ad ecclesiam fugiente. Hippo. loquitur. vt retuli sup. & non, vt refert Nicola. Boer.

Iacob. de Bellouis. in ti. de fuga reorum. in sua practica. fo. 52. col. 1. ver. sed persequendo. quærit, an seruientes insequendo criminosum possint capere ipsum extra territorium. Refert pro, & contra. concludit distinguendo, ꝙ si erat timor amittendi criminosum, si tunc non posset de facili haberi recursus ad iudicẽ illius territorij, potest capi in aliena iurisdictione nulla requisitione facta: si autem poterat de facili capi, quia poterat de facili haberi copia iudicis, vel non erat timor amittendi, tunc teneretur requirere iudicem loci, ne turbẽtur eorum officia, vt latius per eum vbi sup.

Ioan. And. in addi. ad Spec. in tit. de accus. §. sequitur in addi. ad Spec. quæ incipit, vt intra certũ tempus. co. 5. ver, allegans Oldr. quærit de fugiente

te de vno territorio ad aliud,& concludit, ꝙ non potest capi extra territorium,licet iudex, seu officialis insequendo eum extra territorium capiat. Idem tenet Nelus de S.Geminiano in trac. de bannitis,in secunda parte.2.temporis.q.29.uol. fol.

Idem tenet Ang.in l.sicuti.§.Aristo.si serui vēdi.ff.& in consuet.Burg.fol.386.col.2. in princ.& idem tenet Fel.in c.fi.col.7.ver.considera duo.de foro compet.vbi dicit, ꝙ fugiens etiam insequendo ad ecclesiam, vel ad alienum territorium non potest extrahi, quia læditur aliena iurisdictio, vt latius per eum.Marian.Soci.in tract.de citatione. artic.17.vers.5.procedit,concludit,ꝙ si reus insecutus à familia fugiat ad ecclesiam, vel ad alienū territorium gaudet immunitate, & familia iudicis non potest ipsum extrahere. & istam opinionē tenet Bal.Lud.Alex.Ias.in l. plerique. de in ius vocan.vbi Ias.col.2.vers.nono procedit,dicit,ita teneas,quidquid dicat.Bal.in l.cunctos populos.Idē etiam tenet Iac.de S.Georgio,in l.plerique,in fin. vbi dicit, ꝙ si familia Potestatis currit post Titiū, & ipse velocitate fugæ præuenit, & ingressus est domum suam,an possit extrahi,videtur,ꝙ sic,considerato initio.l.ꝙ ait.§.j.de adult. ff.contrarium est verum.s.ꝙ non possit extrahi. Idem in ecclesia,& plenius per Barth.Soci.in l.plerique.col.11. in fi.q.23.vbi dicit, ꝙ Bal. in l.cunctos populos,ēt tenet istam opinionem quoad fugientem ad ecclesiam,licet secus,quoad fugientem ad domum. Io. Igne.in l.j.in prin.col.123.cum seq.ad Silla.ff.quęrit de ista quæstione,& arguit,pro, & cōtra, latius quam aliquis, & concludit, ꝙ non debet extrahi. Nicol.Boer.in decis.q.110.col.3.fol.116.col.3. refert Hippol.& alios,Gulielm.Mayn.in l.nemo. de regu.iur.ff.fol.249.col.j.quærit de ista quæstione, & refert Bal.in l.plerique,& concludit cum Bald. quòd non debet extrahi, quòd notate, quia sæpè contingit in facto, secundum Maynerium, vbi supra.

Ange.in tract.de malef.in ver.quòd fama. q.6. fol.

fol.73.col.4.quærit,an officialis,qui incipit perse-
qui malefactorem in suo territorio, & insequēdo illum capit in alieno territorio, an hoc possit. alle gat pro,& contra,& concludit,q non,licet ibi Au gusti.in addit.teneat contrarium contra eum. Sequendo Ange.tenet ibi additiona. in littera a, fol. 73.q.3.in prin.& contra istam fallentiam faciunt, quæ dixi supra fallen.præceden.

Communis opinio est contra Fallentiam.

Summarium 32.Fallent.

1 *Interficiens,aut mutilans clericum,priuatur omni iuris beneficio.*

Fal.32 FALLIT XXXII. in interficiente, vel † mutilante clericū. Interficiens,vel mutilans clericum aufugit ad ecclesiam.Talis non gaudet immunitate. tenet hoc expresse Io.de Bichis in tractā.de immu.eccl.col.14. in parūo vol.ver.7.& col.pen.ver.7.9.allegat Archid.in c.frater.17.q.4.vbi idem sentit.

1 Secundum eum per.c.fi.eo.tit.Nā si delinquens in ecclesia non gaudet,per d.c.fi.à fortiori nō gaudebit delinquens in persona ecclesiastica,secundū Io.de Bichis,vbi sup.qui alleg.c.nullus.17.q.4.secundum vnum intellectum, l.q si clericus percutiat clericum,& fugit ad ecclesiam, debet per Episcopum puniri, & sic videtur, q nō gaudet immunitate.alleg.gl.& ibi Lauren. & Archi.in d.c.frater.allegat etiā gl.& ibi Inn.in d.c.inter alia.alle. etiam Gottredum in summa eod.tit. §.sed quæritur,& in hoc residet.d.Io.Bichis vbi supra.

Aduerte.ego non reperio glo.nec Archid. in d. c.frater.

c. frater. hoc sentientem, neque gl. & Inn. in c. inter alia, nec obstat d. c. nullus: nam ibi loquitur in clerico percutiente clericum. nam clericus non gaudet immunitate (vt dixi supra in 21. fallentia) & nos loquimur in laico percutiente clericum.

Ioannes Barberij in viatorio iuris, in ti. de violatoribus immunitatũ. fol. 17. col. 4. ponit 7. casus, in quibus quis non gaudet immunitate. Secundus casus est in interficiente clericum. nihil allegat, & eum refert Nicola. Boer. in decis. q. 190. in j. parte. fol. 19. num. 3.

Qui delinquit in ecclesiã, scilicet frangendo eam, vel comburendo, vel spoliando.

Summarium 33. Fallent.

1 *Qui delinquit in ecclesiam eam frangendo, vel comburendo, non gaudet immunitate.*

FALLIT in illo, qui frangit ẽ ecclesiã, vel comburit eam, secundum Ioã. Fab. in l. j. de his, qui ad eccle. confug. C. Nã ibi de iure canonico omnes gaudẽt immunitate, nisi insidiatores itinerum, et depopulatores agrorum, vel homicidæ pensatis insidijs, vel delinquens in ecclesia, vel propè. dixi de istis supra. vel delinquens in ipsam, qui frãgit, vel comburit eam. allegat c. conquesti. de senten. excommunic. & can. canonica. 11. q. 3. Ioan. Igne. Fal. 33 1

in l.j.§.si dñs.ad Sflla.ff.col.3.fol.156.col.4. ponit conclusionem. Nullum ecclesiæ immunitate esse priuandum,præterquam in casibus,c.inter alia,& c.fi.isto tit.& c.j.de homici.& lib.6.secundum Io. Fab.in d.l.j.nisi quis ecclesiam fregerit, & postea combusit, per d. c.conquesti. & c.canonica. Vult Io.Igne.ꝙ duo requirantur ad hoc, ꝙ nõ gaudeat immunitate,s.ꝙ frangat,& cõburat,ꝙ secus, secũ dum Io.Fab. qui innuit, ꝙ delinquentes in ipsam ecclesiam eam frangendo, vel eam comburendo non gaudebunt immunitate. Idem tenet Guido Papa in quæstionibus Delphinatus.q.121. vbi dicit,ꝙ depopulatores agrorum,&c.non gaudẽt immunitate,d.c.inter alia,nec delinquentes in ecclesia,d.c.fi.eod.titu.nec delinquentes contra ecclesiam,c.conquesti.de sent.excom.

Aduerte. Nam c.conquesti habet duos intellectus.Primus est,ꝙ ille,qui cum effractione spoliat ecclesiam,& sic duo requirũtur, s.effractio, & spoliatio.alius intellectus est, ꝙ sufficiat vnũ ex prædictis,s.effractio,vel spoliatio.effractores Ecclesiarum sunt excommunicati, & spoliatores ẽt sunt excõicati. Communis opinio est, ꝙ illa duo simul requiruntur ad hoc, quòd ille tex.habeat locum.

Quoad propositum nostrum, ego crederem, ꝙ delinquentes in ipsam ecclesiam. s. frangendo eã, vel comburendo eam, non gaudebunt immunitate ecclesiæ. Nam quoad istum effectum sufficit, quòd delinquat in ipsam ecclesiam,& ista fuit intentio Ioan.Fab.

Sacrilegus.

Summarium 34. Fallent.

1 *Sacrilegium immunitate non donatur.*
2 *Quis Sacrilegus dicatur.*

SACRI-

SACRILEGVS † non gaudet immunitate.c.frater. 17.q.4.cũ duobus seq.Nicol.Boer. in suis decis.q.110.fol.116.in j.parte. d.quis dicatur sacrilegus. text. in c.quisquis. & c.si quis contu max. 17.q.4. tollens sacrum de non sacro, nõ sacrũ de sacro,de multiplici sacrilegio.Car.in cle.j.q.j.de pœni. Feli. post Maria.in c. cum sit,de foro compe.plenissimè per Lud. Montalbum, in tract. de reprobatione sententiæ Pilati.fo.180.in 10.vol. Fal.34 1

Sacrilegus † etiam dicitur, qui extrahit personam ab ecclesia:Nam sicut auferendo rem non sacram de loco sacro, est sacrilegus, vt supra dixi, ita auferendo personam, vt cum liber ad eam venit,eadem libertate tueri omnimodo debeat.Hostien.in sum.de immu.eccl.col.6. cum seq. & talis non gaudet immu. Marcus de Mantua. cons.211. nu.9.Collecta.in d.c.fi.eo.tit. & de isto sacrilegio dixi supra in j.& 2.ampliatione.2.fallen. & ibi refero Collecta. 2

De violante Ecclesiam.

Summarium 35.Fallent.

1 *Violans ecclesiam, illius immunitate non gaudet.*

2 *Violatores ecclesiarum, qui dicantur, hic tractatur remissiuè.*

TRICESIMOQVINTO, fallit in quolibet delicto † violante ecclesiam, secundum Salic.in d.auth.si quis.de adulte.C.in fi. ver.de iure. vbi dicit, quod de iure canonico ecclesia habet immunitatem, præterquam in casu.c. fin. Fal.35 1

fin.eod.titu.ꝙ fortè, per rationem ibi positam ad quodlibet delictum,per ꝙ ecclesia violetur,extēdi potest,& ꝙ violatores ecclesiarũ non gaudeant immunitate.Inn.in d.c.inter alia,in fi.vbi dicit, ꝙ eum,qui in ecclesia aliquem occidit, ecclesia non defendit,quia ecclesiam violat.Idem Card.in c.inter alia.q.10.

Petrus Belluga in speculo principũ.fo.51.col.j. ver.restat videre.vbi dicit, ꝙ violans ecclesiā non gaudet immunitate.retuli Inno. Card. & Petrum Bellu.in 3.fallen.supra.

Item violans immunitatem dicitur Sacrilegus, secundum Panor.in c.fi.col.j.versi.credo tñ posse dici.eo.tit.vbi dicit,ꝙ negari non potest,quin cōmiserit sacrilegium delinquendo in ecclesia,cum per hoc violauerit eius immunitatem,& ideo Sacrilegus non debet gaudere immunitate. c.frater. 17.q.4.cum duobus sequentib.Nicol.Boer.in suis decis.q.110.fo.116.nu.3.& nume.9.in j.parte.vbi prædicta refert.

a Qui dicantur † violatores ecclesiarum, & qua pœna puniantur,vide infra quæstio.11.

In Bannito.

Summarium 36. Fallen.

1 *Banniti diffinitiuè pro delicto, non habent immunitatem.*

2 *Secus, si interlocutoria Iudicis sententia bannitus sit.*

Fal.36 FALLIT XXXVI. Stante Statuto de bannito impunè occidendo, occidens bannitum in ecclesia, non est puniendus,vt homicida:sed vt violator ecclesiæ,& posset probabiliter dici,ꝙ banni-

1 tus † diffinitiuè pro delicto,confugiens ad ecclesiam,

fiam,non gaudet immunitate.Nam bannum inhę ret ossibus sicut lepra:vbicunque moretur,remanet bannitus, per gl.quæ prædicta latius refert in pragmati.sanctio.in tit.de interdict.indifferenter non ponendis.in ver.inde.col.2.& seq.fo.196. colla.4.in fi.& consequen. Si tñ bannitus † interlocu
toriè propter contumaciam, aut diffinitiuè ꝓpter 2
delictum post bannum commissum, confugit ad ecclesiam,tuendus erit ab ecclesia,per d.glos.quæ hoc dicit in fi.pri.col.fo.197.Iacob.de Bellouis.in auth.de man.prin.§.sed neque.colla.3.dicit.co.2. versi. argumentum est, ꝙ bannitus impunè possit offendi in ecclesia,cum per statutum ciuitatis impunè possit offendi·argumentum est contra : quia Princeps hodie potestatem nõ videtur habere in ecclesia,& sic Iac.de Bellouis.vult innuere, quòd bannitus debet gaudere immunitate.

Marcus de Mantua,consi.91.vult,ꝙ bannitus, q̃ ex forma statuti potest occidi, si fugiat ad ecclesiam,non gaudet immunitate. Tene Fallentiam, non potest extrahi ab ecclesia, nec minus occidi, per supradicta.

In obligato ad ratiocinia.

Summarium 37. Fallent.

1 Obligatus ad ratiocinia,an iuuari possit nostro priuilegio.

TRICESIMOSEPTIMO,fal
lit, Obligatus ad ratiocinia, an Fal.37
† possit extrahi? quærit Io.Ign. 1
in l.j.fo.14.in prin.ad Silla.ff.& se remittit ad not. per Hosti.Io. Andr. & alios, in ca. vni. de oblig. ad ratiocinia. & etiam text.& gl.in §.sancimus. in authen;de monachis.

colla.

colla.j.& ibi per Iac.de Bel.& Bart.& Archi.in c. si quis incognitus. 17.q.2. & Lucas de Penna.in l. vni.C.de palatijs,& domi.lib.10. & Moder.in l.j. de ser.fugi.C.

Summarium 38.Fallent.

1 *Mercator fallitus si ad ecclesiam confugerit, inde eximere licet.*

Fal.38 1 TRICESIMOOCTAVO, fallit, † In mercatore.s.En los mercaderos que se lebantan con la hazienda agena: Nam isti si aufugiant ad ecclesiam, non debēt gaudere immunitate.Tenet hoc expressè Nicol.Boer.in decis.q. 215.nu.7.fol.28.arg.§.publicorum verò tributorum,ibi,quoniam Fiscalium ratio,& militibus, & priuatis,ipsisq; templis, & cunctis Reipubl.vtilis, & necessaria,in auth.de man.prin.colla.3. & l.pœnæ.de exact.tribu.6.lib.10.

Summarium 39.Fallen.

1 *Transfuga si ad ecclesiam confugiat, non gaudet immunitate.*

Fal.39 1 FALLIT XXXIX. in † trāsfuga. Nam ipse,si aufugit ad ecclesiam, non gaudet immunitate, qm̄ iste talis æquiparatur publico latroni, secundum Marc. de Mantua. cons.91. nam secundū eum,ille,qui est rebellis,& proditor patriæ, est transfuga. l.qui omissione. §.qui deserant,de capi.dimi.ff.Refert Anchara.in c.j.de constit.co.& Bar.in q.incip.Lucanę ciuitatis.Bar. ibi loquitur de transfuga,& dicit nu.18. in paruo vol.ꝙ illi dicuntur transfugæ,qui ab his,sub quorum imperio sunt, deficiunt, & in numerū hostiū

se transferunt.dict.l.omissione.§.qui deficiunt,& æquiparantur bannito. quia sicut bannitus ex forma statuti potest impunè occidi: ita transfuga, & sic talis transfuga non gaudet immunitate,& interficientes eum gaudent immunitate, secundum Marcum,vbi supra.

VENIO AD QVAESTIONES.

Extrahere propria auctoritate.

Summarium I. Quæstio.

1 *An Iudex secularis possit aliquem extrahere ab ecclesia.*

AN iudex secularis possit propria auctoritate extrahere illum, qui non gaudet immunitate. Prima Quæstio.

Iacob. de Bellovisu, in sua practica in titul. de fuga reorum, & immunitate ecclesiarũ. fo.47. co.2. & 3. dicit, ꝙ si aliquis delinquit in ecclesia, tunc † iudex secularis non potest eum extrahere de ecclesia, sed episcopus loci, & eum tradet Iudici seculari, si est laicus.auth.si quis de adulte. C.ratio est, quia iste talis non delinquit in suo territorio.Ideo nõ potest manus mittere, sed vbi aliquis delinquit extra ecclesiam, puta quia commiserat homicidium, & fugerat ad ecclesiam, tunc 1

Iudex

Iudex fecularis poteſt eũ extrahere.ratio eſt,quia in ſuo territorio deliquit. l. ꝙ ait.in prin.de adul. ff.in auth.de man. prin.§.ſed neque.coll.3.

Cynus in l.præſenti. de his qui ad eccl. confug. col.2.ver.2.quæro.vbi quærit, nunquid Iudex ſecularis poteſt extrahere delinquentẽ ab eccleſia, in caſu,in quo non debet gaudere immunitate,dicit.aut deliquit in eccleſia,tunc eſt de iuriſdictione eccleſiæ,& punitur per iudicem eccleſiæ,& nõ per ſecularẽ.in auth.vt liceat mar.§.quia vero.co. 8.aut deliquit extra eccleſiã, tunc extrahitur per iudicem laicum.in auth.de man. prin.§.neque homicidas.colla.3.

Cyn.in auth. ſi quis. de adult. C.idẽ tenet, ꝙ in d.l.præſenti.& dicit id,ꝙ Iaco.de Bellouiſ.quem retuli in principio iſtius quęſtionis.

Alber.de Roſa.in d.auth. ſi quis,tenet etiam id, quòd Iaco.de Bellouiſ.

Ioan.Fab.in §.fi.de his,qui ſunt ſui, vel alieni. inſti.ver.ſed quæro.dicit, per quẽ extrahetur malefactor de eccleſia in caſibus,quibus poteſt extrahi? videtur per laicos & rectores eccleſiarum.authen.ſi quis. de adul.C.ſed fortè hoc nõ procedet de iure canonico,quia fieret irregularis.vnde poteſt dici,ꝙ Iudex poſſit extrahere, vt patet in d.§. neque homicidas. de manda. princ.colla. 3. Hæc Ioan.Fab.vbi ſup.

Ioan.Fab.in d.authen.ſi quis. de adult.C.dicit, ꝙ eccleſia nõ tuetur eum,qui in eccleſia deliquit. c.fi.eo.tit. Sed cur Iudex ſecularis eum non extrahit.vt in §.ſed neque.de man. prin. col.3. dicas, ꝙ maritus non poteſt extrahere. vt in d. §. ſed fortè Iudex poteſt. Hæc Ioan.Fab.vbi ſup.

Ange. de Aretio.in tractatu maleficiorũ in ver. fama publica. q.4.fol. 21.co.1.ver. 4.quæro dicit, ꝙ propter crimina atrocia.vt propter homicidiũ, raptum virginum, & ſimilia,poteſt capi in eccleſia, & de ea eximi. per text. & ibi glo.in §.neque autem in d.authen.de manda. princip. Intellige, dummodò prius requiratur Epiſcopus,vt eum tra

di

di faciat Itaq; Iudex secularis requirat Epm,vt sibi tradi faciat. Ipso autem annuēte poterit postea extrahere,alleg.Sali.in d.auth.si quis, refero Sali. infra.& idem Angel. in tractatu maleficiorum. in ver.in scalis.fo.102.col.4. & seq.Ang.de Perusio. in auth.siquis,de adul.C.dicit, ꝙ si ex forma statuti,vel iuris,malefactor potest capi propria auctoritate,potest capi etiam in ecclesia, sed non debet extrahi ab ecclesia, sed recōmendandus apud Prę latū ecclesiæ,vel clericos eius, nec poterit extrahi inde per iudicem secularē,sed debet tradi per prælatum ecclesiæ iudici seculari ad eius requisitionem. & hoc ideo, quia deliquit in ecclesia, si autē ad ecclesiam confugisset,posset extrahi.extrahendus est tñ sine tumultu,ne diuina turbētur officia. §.sed neque.in auth.de man.prin.collat.3.iuncta l.siquis in hoc genus,de epis.& cle.& dicit Ang.ꝙ hoc ēt fuit de mente Petri,& Cyn.in d.auth.si qs. Ang.de Perusio in §.fin.in auth. vt lic. mat.vel cunæ.colla.8.in fi.dicit no. tex. ꝙ maleficio commisso extra ecclesiam,existens in ecclesia non potest extrahi.l.j.de his,qui ad eccl.confu.C.sed pro maleficio cōmisso ī ecclesia p̄t extrahi, vt ī d.§.fi. Sali.in l.si quis.de adul.C.in 6.no.notat ex text. ꝙ iudex ibi per se, vel eius familiam non extrahit delinquentem de ecclesia, sed ad Epm loci mittit, vt delinquens sibi tradatur.Oppo.Petri.& Cyn.§. sed neque homici.in auth.de mand. prin. colla.3. Sol.Pet.& Cy.ꝙ in d.auth.delinquit in ecclesia,& in d.§.sed nec,extra ecclesiam.Vnde tunc pōt auctoritate propria extrahi.retuli Cy.sup. Salic. vbi sup.non credit hoc esse verum, ꝙ siuè intra, siuè extra deliquerit, & ad ecclesiam confugiat, non debet defendi per ecclesiam, intellige, vt prius requirat Episcopum, qui sibi tradi faciat, eo autem non annuente,iudex extrahat, & dicit Salicet.vbi supra. nota quòd hodie Episcopus incurreret irregularitatem tradendo Potestati. Ideo dict. authen. siquis non seruatur in clericis. hæc Salicet. vbi supra.

L Maria.

Marianus Soci. in tract. de citatione, in 17. artic. q. 5. fol. 30. col. 2. ver. & an iudex secularis, vel ecclesiasticus sit ille, qui in dictis casibus exceptis possit extrahere de ecclesia. Refert se ad Cyn. & alios in d. l. præsenti. & ad Panor. in d. c. inter alia. refero Panor. infra, nihil aliud dicit.
Signorolus de Homodeis in repetit. l. nemo. de sac. san. eccl. C. nu. 13. fol. 24. col. 2. ver. 5. nunquid. quærit ibi an Potestas possit confugientem capere in ecclesia, & antequam decidat, quærit in quibus casibus ecclesia est tutela, & in quibus non. dixi ego supra in fallent. Vnde concludit, quod in casibus, in quibus ecclesia est tutela, planum est, quod nō, aut loquimur in his, in quibus ecclesia non est tutela, & tunc si delictum est cōmissum in ipsa ecclesia, Potestas non potest manus inijcere, nec per se, nec per breuiarios suos, sed notificetur Epo, vel defensori ecclesiæ, vt ipsum delinquentē tradat in manibus Potestatis, puniendum secūdum leges suas. auth. si quis. de adulte. C. Si verò deliquit extra ecclesiam in Potestatis territorio, & non in loco exēpto, vnde macula delicti in eius territorio fuit affectus, & cum ipsa macula in ecclesiam confugit, & sic quasi ante affectum poterit Potestas manus inijcere. Sed cum deliquit in ecclesia, videtur deliquisse quo ad quid in loco exempto, & sic non videtur macula delicti affectus in territorio Potestatis, & tunc manus non inijcit, sed notificat Episcopo, vel deffensori, vt supra dictum est. dictus Signorolus opponit contra hoc, si locus ecclesiæ est exemptus, & non censetur in territorio, & tunc nullo casu poterit Potestas in confugam ad illum locum manus inijcere. l. cum vnius. §. fi. de bonis auctor. indi. possi. ff. Item nemo debet falcem in alienam messem immittere. l. 3. de acquirē. rerum domi. ff. ratio. nam licet locus ecclesiæ dicatur exēptus ab humanis vsibus. d. l. nemo. de sacrosf. eccl. C. cum sim. tn̄ secundum quid inhæret territorio temporali, & quoad quid transit cum vniuersitate, licet non per omnia. l. in modicis, de contrahē. empt.

empt.ff.ergo ex his determinatur quæstio: an Potestas confugam possit extrahere de ecclesia, hæc Signorolus vbi supra.

Practica Ferrari.in forma inquisitionis,fo.221. col.j.indistinctè tenet, quòd potest per secularem extrahi,dixi sup.in 2.præsup.

Io.Igne.in l.j.in prin.ad Silla.ff.fol.14.col.j.dicit, ꝙ iura canonica permittunt reos ab ecclesia extrahi etiam vi,in casibus,in quibus non gaudēt immunitate,per c.inter alia.eod.tit.c.j.de homic. cum sim. & legitur Regum 3.c.2. de Ioab.quia in Regem conspirauit, & duos viros proditiosè occidit,fuit à templo extractus. Christus ēt nūmularios à templo eiecit,quia in Deum,& in ecclesiam in tēplo peccauerunt,vt latius p Io.Igne. vbi sup.

Guliel.Benedicti,in repet. C.Raynutius. de testamentis.in ver.& vxor.nu.444.versi.pariter vbi delinquens.fol.89.in antiqua impressione,dicit,ꝙ in casu,in quo gaudere non debet ecclesiastica immunitate.iuxta c.j.de homici.& d.c.inter alia. Officiarij Regij eos capiunt,& ab ecclesia eos extrahunt, sine alia declaratione per ecclesiam fienda, & dicit,ꝙ ita vidit pluries seruari. Narrat factum & arrestum,quòd vidit Tholosæ, vt ibi latius per eum,& in noua impressione est fol. 4463. in secunda decisione.nu.152.

Archid.in c.diffiniuit.17.q.4. in ver. non abstraxit.dicit argumentum huius litteræ. dicunt quidam idem in publico latrone, de quo habetur in c.sicut ea causa. scilicet quòd extrahendus est per sacerdotem,vt in c.diffiniuit,nec in hoc casu dicitur eum tradere morti,sed lex c.cum homo iustè. 23.q.5.& sic videtur Arch.sentire, ꝙ in casibus,in quibus non gaudet, debet extrahi per sacerdotē.

Card.in d.c.inter alia.colum.2. ver. sed secundum Petrum,loquens de casu.c.j.de homicid.scilicet de homicida insidioso, quòd talis de iure nō est defendendus, & quòd non puniretur, qui talem extraheret.

Io.And.in d.c.inter alia.super vers.potest.dicit

quolibet,& sic vult,quòd quilibet potest extrahere illum,qui non gaudet immunitate.

Maria.Soci.in c.postulasti.de foro comp. col.6. q.16.fo.93.col.3.ver.& aduerte,dicit,ꝙ si delictũ est commissum in ecclesia,laicus non potest capere,& extrahere malefactorem,sed Eps debet eum capere,& dare iudici seculari,vt in auth.siquis ei. de adulte.C.secus aũt si deliquit extra ecclesiã, & postea fugit in ecclesiã,quia tũc pt capi,& extrahi per laicum,idem ibi in addit. ad Soci. in littera a.

Guido Papa in qõnibus Delphi.q.121. col.2.in fi.dicit, ꝙ extrahens ab immunitate illũ, qui non debet gaudere immunitate,non dicitur infringere immunitatem. Alleg.Card.in d.c.inter alia.retuli Card.sup. licet Salic.in d.auth. siquis,dicat ꝙ prius debeat requiri licentia ab Epo, licet nõ obtenta.retuli sup.Sal. ꝙ tamen non seruatur in hac curia Parlamenti.dicit Guid. vbi sup.quia Cardi. in cle.j.de officio ordinario tenet indistinctè,ꝙ debet ab Epo extrahi,vbi delatus non gaudet immunitate,& Guid.vbi sup.in finalibus verbis, quærit an officialis possit extrahere clericum de immunitate.Refert Ioan.Fab.instit.de his,qui sunt sui, vel alien.iur.ꝙ sic,retuli supra.& Guido. se refert ad Card.in clemẽ.j.de pœni.& remiss.& dicit, ꝙ ipse Card.in cle.j.de offic.ord.tenet,quòd delatus debet extrahi per Episcopum, vbi delatus non gaudet immunitate,hæc Guido vbi supra.

Aduerte tamen,ꝙ Card.in d.cle.j. de officio,nihil loquitur in isto casu,& clem.j.de pœ. & remis. Cardin.non loquitur, nec dicit, quòd delatus debeat extrahi per Episcopum.

Gl.pragma.sanct.in tit.de interd.differen. non ponen.in ver.inde.col.fi.in princ.fol.198.col.2.in prin.dicit, ꝙ iudex secularis potest extrahere delinquentes ab ecclesia in casu, vbi non habent immunitatem.alleg.c.j.de homici.ibi,auelles, in sensu litterali. & Cyn. in l.præsenti. & doctores in c. inter alia.

Panor.in c.inter alia,eo.tit.col.pe. ver.vlterius quæritur,

quæritur, quærit, quis extrahet istos de ecclesia violenter in casibus, in quibus possunt extrahi. Refert distinctio. Cy. in l. præsenti. retuli supra. & refert etiam Bar. in l. si cui. de accu. ff. vbi dicit, ꝙ punitio delictorum in ecclesia commissorum pertinet ad iudicem secularem, & non ad iudicẽ ecclesiasticum, ex quo delinquentes sunt laici. Idẽ Ange. de maleficijs, in gl. in schalis Sãcti Petr. & hoc est contra Cyn. & alios, quos supra retuli.

Panor. in c. inter alia. col. pe. quo ad istum dictũ Bar. in d. l. si cui, quærit, nũquid ecclesiasticus possit punire delinquentem in ecclesia de sacrilegio, dicit, ꝙ sic, quia videtur violare immunitatem ecclesiæ, aut quæritur, an possit eum punire directè de crimine seculari ibidem commisso. dicit, quòd non, quia ecclesia non habet territorium, nisi respectu eorum, quæ sunt, seu pertinent ad forũ ecclesiasticũ. c. postulasti, & notata ibi de foro cõpe.

Pet. de Anch. in d. c. inter alia. col. fi. ver. aduerte, dicit, ꝙ in casibus, in quibus ad ecclesiam quis confugit, debet prælatus in casu, in quo non possit extrahi, eum custodire, ne fugiat, & in casu, in quo potest extrahi, debet hoc pati. & ibi col. 2. ver. sed nunquid Iudex, dicit, quòd si quis deliquerit extra ecclesiam, & ad eam confugit, poterit inde extrahi per iudicem secularem.

Steph. Auffr. in repet. clem. j. de offi. ord. 14. reg. fall. 18. ver. sed quis extrahet delinquentem in ecclesia, vel alibi delinquentem, & ad eam fugientẽ in casibus, in quibus immunitate gaudere non debet. Breuiter dic, ꝙ laicus extrahitur per iudicem secularem, alleg. Io. Fab. j. §. de his qui sunt sui, vel alieni iur. & ita videtur velle Panor. in d. c. inter alia. licet aliter sentiant Pet. & Cy. in l. præsenti. & Ang. in auth. si quis. Opinio Io. Fab. seruatur de facto. hæc Stephanus vbi sup. fo. 35. col. 3.

Io. Bichis in d. tract. de immu. eccl. col. 6. ver. fallit quinto, dicit, ꝙ criminosi, qui non debẽt gaudere, sũt extrahẽdi ab ecclesia ꝑ iudicẽ ecclesiasticũ, alle. Arch. ĩ d. c. diffiniuit. retuli sup. ĩ hoc relidet.

Gulielm.Mayne.in regula,non est figu.de regu. iur.ff. fo.322.col.j.nu.2.dicit,q̃ ille,qui in casu per missio à iure potest extrahi de ecclesia, potest extrahi per quemcunque priuatum.alleg.Io.And.in d.c.inter alia,super ver.possunt. retuli supra.licet Petrus de Bellapertica,& post eum Cy.distinguũt in l.præsenti.de his,qui ad eccle.confu.C.retuli supra.Cyn.& dicit Guliel.§.videtur,q̃ per quẽcunque laicum potest extrahi,quia Episcopus, vel clericus extrahens esset irregularis, secundum Ioan. Fab.in auth.si quis.de adulte. C.retuli sup.& non loquitur de irregularitate. Neque requiritur declaratio iudicis ecclesiastici;ex quo per quemlibet possit extrahi.q̃ tenet Petrus de Vic.in suo alphabeto,super ver.immunitas.§.5.versi. q̃ etiam sine declaratione,& no.in summa confessiorum. libr.j. tit.de immu.eccl.q.2.Hæc Gulielm.vbi sup. & refert se ad dicta per eum in l. nemo, de domo sua. ff.de reg. iur.fol.250.col.2.nu.25.versi.secundum est.Refert Salic.in auth.si quis.de adulte. C.retuli supra,& refert etiam Ang.Aret.in tract.de malef. quem supra retuli.

In additionibus ad Bart.in l.si cui. §.fin. de accusa.ff.in littera,a.dicitur, q̃ si delictum est commissum in ecclesia, iudex laicus non potest ibi capere, sed Episcopus: & debet eum tradere iudici seculari. Allegat Cyn.in d.authẽ.si quis ei.dicitur tamen ibi,quòd Romanus,consi.227. & 234. sentit,quòd nec Episcopus potest facere capere in ecclesia clericum propter delictum. Ludouic.in dictis consilijs loquitur generaliter. scilicet, quòd nullus extrahitur ab ecclesia.

Ex prædictis resultant opiniones sequentes.

1.Opi. Prima est, quòd laicus delictum committens in ecclesia, licet sit casus,in quo quis non gaudet immunitate, non potest extrahi per iudicem secularem, sed Episcopus loci tradet eum iudici seculari.

Secunda

Secunda opinio est,quòd si delinquens extra ecclesiam fugerit ad eam,& sit casus,in quo non debet gaudere immunitate, non potest extrahi per iudicem secularem. Istas duas opiniones tenet Iacob. de Bellouis.Cy.Albe. Signoro.retuli supra.& Maria.Soci. 2.opi.

Tertia opinio est,quòd in casibus, in quibus,qs non debet gaudere immunitate, non est extrahendus per secularem, nisi prius requisito Episcopo, vel sacerdote.Ista fuit opinio Salic. & Ang.de Aretio.& Ang.de Perusio.retuli sup. 3. opi.

Quarta opinio est, ꝙ in casibus, in quibus quis non debet gaudere immunitate, debet extrahi ꝑ sacerdotem.Ista fuit opinio Archid. & Io. Bichis. retuli supra. 4. opi.

Quinta opinio est,quòd vbicunq; quis deliquerit,siuè in ecclesia,siuè extra ecclesiam,potest extrahi per Iudicem secularem in casibus,in quibus non debet gaudere immunitate. Ista fuit opin.Ferrarij,Card. Igne. Guido papæ. Pragma.sanct.Ancha.Benedicti,Stephani Auffrerij. Et ista est communis opinio,& seruatur in practica. 5. opi.

Tàm communis opinio, quàm aliæ opiniones loquuntur,quando verè constat de casu,in quo qs non debet gaudere immunitate,& isto præsupposito pro vero, procedunt prædictæ opiniones, & sic procedit prædicta quæstio, quando notoriè cõstat delinquentem non debere gaudere, vel est declaratum,non debere gaudere: Nam tunc potest extrahi per secularem, & in isto casu, quo quis nõ debet gaudere,loquuntur Doctores supradicti. Cõis opin.

Vnde dicit Io.Bichis,in d.tract.de immu.eccle. fol.73.col.2.in fin.ꝙ si publicus latro confugit ad ecclesiam, & Iudex eum repetat, ipse verò negat se esse publicum latronem, propter manifestum, & notorium factum, non adhibetur solemnitas declarationis,vt ibi per eum.

Summarium 2.Quæst.

1 *Si quis immunitate gaudere non debere asseratur, quis de hoc cognoscet, nũ Iudex ecclesiasticus, an verò secularis.*

2 *In hanc rationem plures opiniones Doctorum hic legito.*

3 *Quid iuris, si Iudex laicus, & ecclesiasticus non conueniant. nu. 7. & 8.*

4 *Quæstio facti, per quem iudicem examinanda sit.*

5 *Ex alieno territorio, delinquens extrahendus non est.*

6 *Quis cognoscet, an latro captus sit in territorio ecclesiæ.*

7 *Quando secularis, & ecclesiasticus discordant, quem superiorem adire poterunt, & quis eorum superior dicetur.*

8 *Quid iuris, si plures Iudices æquales sint.*

9 *Quando delinquens fugit in ecclesiam loci, vbi non est Iudex Ecclesiasticus, quid statuendum.*

10 *Quatuor opin. Doct. in hac Quæstione principali.*

11 *An summatim Iudex cognoscet, quando quis immunitate gaudere debeat.*

2. Quæstio. 1 SECVNDA Quæstio, qñ dubitatur, an sit casus, ĩ quo debeat gaudere † vel ne, quis cognoscit, an debeat gaudere: an ecclesiasticus, vel secularis: Pluries vidi istam quæstionem in facto, & non vidi eã declaratã. Refero Opiniones.

¶Prima

¶Prima est Petri de Belluga, ciuis Valentię, Cō- 1. Opi.
siliarij Regis Alphonsi Aragoniæ, qui istā qōnem
in terminis sequentibus ponit in tractatu, qui inti
tulatur Speculum Principis, in rub. 11. & in §. sed
quia loquitur. fo. 49. nu. 19. fol. 51. col. j. in fi. versi.
sed pone, ꝙ homicidium. & refero eum ad litterā
eo, quia fortè non reperitur apud oēs, & est, vt se-
quitur. Sed pone, ꝙ homicidium, vel vulnus factū
est, & dicitur, ꝙ intra 30. passus, vel intra ecclesiā,
vel in casibus exceptionis, & sic dicitur crimino-
sus non gaudere immunitate, quis erit Iudex com
petens cognoscendi de hoc, & primo videamus
cū allegatur, ꝙ sit public⁹ latro, vel depopulator,
quis cognoscit Iudex secularis, vel ecclesiasticus,
dic, ꝙ quilibet Iudex ꝑt de hoc inquirere, & agno
scere ad suos effectus, Iudex secularis, ad hoc, vt
possit eum extrahere, vt non gaudentem immuni
tate, & sic taliter punire. tanquam hominē sui fo-
ri. maximè data regula, q̄ ponit Bar. in l. Titia, sol.
matr. ff. & in l. oī nouatione, de sacrosā. eccl. C. & in
l. quoties. de iudicijs. C. quia, ex quo super facto est
dubitatio, Iudex secularis pōt de eo cognoscere,
maximè de consuetudine fori huius Regni Valen
tiæ. Iudex ēt ecclesiasticus cognoscet ad effectum
defendendi immunitatē, vel remittendi sine cau-
tione. de qua in c. diffiniuit. 17. q. 4. & pōt de illis
qualitatibus cognoscere. ꝑ no. ꝑ Arch. in c. sequēs.
1. distin. & per Ant. in c. tuam, de ordi. cogni. & in-
terim is, qui ad eā immunitatem cōfugit, ibi custo
dietur, & ponetur in cōpedib⁹, & catenis, ꝑ vtrūq;
iudicē, vt īmunitate stāte dubio nō spolietur. ar. c.
si Iudex laicus. de sen. excō. lib. 6. Sūt verba d. Pet.
Sed maior dubitatio est, cum altercatio est, si in
fra immunitatē deliq̄t, vel ne, & si gaudet immu-
nitate, q̄s erit Iudex cōpetēs, secularis, vel ecclesia
sticus. nō refero hic Pet. de Belluga ad litterā, sed
refero in summa dicta ꝑ eū, & arguit ꝓ, & cōtra,
& refert opin. Cy. in d. l. pn̄ti, & in auth. si quis, re-
tuli sup. Nā scd̄m opi. Cy. ecclesiasticus erit Iudex,
tā dictus Pet. de Belluga in fi. ver. dicas ergo. con-

cludit.ꝙ cognitio,an debeat gaudere, vel ne, ille qui deliquit infra immunitatem,vel extra, vterq; Iudex de illis qualitatibus poterit se informare,et cognoscere, vnus ad effectum puniendi sacrilegú contra immunitatem infligentem, & iste est ecclesiasticus Iudex. alius ad effectum condemnãdi de crimine principaliter commisso, & sic quilibet ꝓ suo interesse potest cognoscere,vt succedant, quæ supra diximus in quæstione proxima,quando negatur esse latro,vel populator,& interim,vt diximus,criminosus stat captus. hæc sunt verba Petri de Belluga,vbi supra d.§.sed quia.fo.52.dicam de hoc in quarta opinione infra in fi.

Cõclusio. Cõclusio prædicti Doctoris est,ꝙ tàm in primo casu,scilicet qñ delictum committitur extra ecclesiam,& qñ delictum committitur infra immunitatem,vterque Iudex,scilicet, secularis de per se, & ecclesiasticus etiam de per se ad diuersos fines, & in isto interim sit in custodia,vt dictum est.

2 Primo ex dictis dicti Doctoris † resultat sequẽtia.

1.Fi. Primo,quòd secularis etiam cognoscit,an debeat gaudere.

2.Fi. Secundo, quòd quousque cognoscatur, an debeat gaudere,non debet extrahi ab ecclesia.

3.Fi. Tertio, quòd in isto interim, quòd declaretur, dẽt custodiri in ecclesia in compedib⁹, & catenis.

4.Fi. Quarto, ꝙ vterq; Iudex debet ipsum custodire.

Cõclusio. Ex prædictis resultat secundum prædictum Doctorem,ꝙ quilibet Iudex,tam ecclesiasticus,quam secularis cognoscet ad suos effectus, secularis ad hoc,vt possit eum extrahere,si sibi constat, ꝙ non debet gaudere,& sic illum talem punire tanquàm hominem sui fori.Vult innuere,ꝙ si seculari constat,non debere gaudere, potest ipsum talẽ extrahere,sine alia declaratione per ecclesiasticum fienda,& sine eius consilio,vel consensu.

Item ecclesiasticus etiam cognoscet, an debeat gaudere ad fines & effectum, ꝙ si reperiat ipsum talem debere gaudere immunitate, defendet immunitatem, & si viderit immunitatem violatam,

quia Iudex secularis ipsum extraxit,procedet contra secularem,tanquam contra sacrilegum, & violatorem immunitatis: & si ecclesiastico cõstat per suum processum ipsum non debere gaudere immunitate, tacebit, & dissimulabit. ista est resolutio dicti Doctoris.

Sed † quid si secularis cognoscit, & declarat ipsum talem non debere gaudere, & eum extraxit, Ecclesiasticus declarat ipsum debere gaudere, quid vltra faciet Ecclesiasticus? dic, quod procedet per censuras contra secularem, tanquam contra sacrilegum,vt infra dico,in fine istius quæstionis. 3

Secunda opinio Stephani Auffrerij, in tract.arrestorum parlamenti. aliàs in Stylo Parlamentorum,in 2.parte,in tit.de forma arrestorum,in arresto 217.fol.42.col.j.dicit,quod curia Parlamenti, visis informationibus factis per primum Hostiariũ, quod quidam Bertrandus existens in immunitate ecclesiæ,non debebat gaudere immunitate,ordinauit ipsum extrahendum per dictum Hostiariũ,seruatis solemnitatibus debitis, & in casu consuetis, vt adduceretur ad Prisionem cõciergeris: qua de causa iste Bertrandus non gauisus est immunitate ecclesiæ ex hoc arresto: & quæ sunt solemnitates in hoc casu requisitæ,vide Spec.in tit.de immuni. eccl.in prin.& per totum.Hæc sunt verba Stephani,vbi supra. 2. opi.

Speculator, nihil loquitur de istis solemnitatibus.Solemnitas potest esse,quod requiratur Ecclesiasticus,vt eum tradat,secundum opinionem aliquorum. retuli in prima quæstione. & ista non est in vsu.Est etiam alia solemnitas, quòd secularis dat cautionem,de qua in c.diffiniuit.17.q.4. de ista,dico in quæstione sequenti.

Guliel.Benedicti,in repe.c.Raynutius,de testa. in ver.& vxorem nomine ad ecclesiam, in 2.deci. nu.152.fo.94.col.3.in noua impressione. in antiqua est.nu.444.fol.89.col.2.in fin.& col.3.dicit,quod vbi delinquentes sunt in casu,quo gaudere non debẽt immunitate ecclesiastica,iuxta c.j.de homici.& c.

inter alia, de immunitate ecclesiastica, officiarij Regis eos capiunt, & ab ecclesia extrahunt sine alia declaratione per Ecclesiã fienda. & dicit, ꝙ vidit pluries seruari, & ita fuisse in Parlamento Tolosæ seruatum. refert Stepha. Auffre. vbi supra. & ibi d. Benedicti allegat plura motiua.

Et attenta opin. istorum doctorum, Iudex secularis examinat testes ad se informandum, an sit casus, in quo debeat gaudere, vel ne, & si per suã sũmariam informationem sibi constat, ꝙ nõ debeat gaudere, extrahit ipsum: & an ista summaria informatio sufficiat ad extrahendũ ipsum de ecclesia. Steph. Auffr. vbi sup. innuit, ꝙ sic. Nam istæ informationes fiunt ad fines sciendi, qualiter sit procedendũ, & sint secretæ, sine vocatione partis, secundũ Fel. post alios, 2. c. de testi. & si ꝑ dictã informationẽ cõstat de delicto, Iudex ꝓcedit ad captũ, & post, seruato iuris ordine procedit cõtra captũ.

Et dicta informatio sufficit ad capturam, secundum Iac. de Bel. in sua pract. iudiciaria, in tit. de inquisi. & prima forma. fol. 46. col. 2. in fin. & fo. seq. & Hipp. de Marsi. in pract. sua criminali. in prin.

Istam opin. ante prædictos tenuit Ioan. Ferra. in sua practica, in tit. de forma inquisit. col. 11. retuli sup. in prin. istius tract. in 2. præsupposit.

Et pro ista opi. ꝙ secularis cognoscat, an debeat gaudere, & facit tex. in auth. si quis: ver. si tñ in sacro oratorio, de adul. C. vbi tex. ꝙ si maritus inueniat vxorem suam loquentem cũ aliquo in ecclesia, debet eos tradere defensori ecclesiæ, aut alijs clericis, vt ad eorum periculum seruētur diuisim, donec Iudex cognoscens hoc, mittat Epo, vt isti ei tradantur. Ecce ergo text. ꝙ secularis cognoscet hoc, s. an sit verum id, ꝙ maritus dicit, ꝙ inuenit prædictos loquentes in ecclesia. Idem ẽt dicit tex. a quo dicta, aut si quis fuit extracta. in auth. vt liceat marito, vel auiæ. col. 8. §. quia verò. dicit ibi in fi. §. & generaliter disponimus, vt si quis inuenerit vxorem suam in ecclesia cum aliquo loquentem, & suspicatus fuerit turpis gratiæ causa eos al

loqui,

loqui, tradet eos maritus defensori ecclesiæ, vel clericis illius ecclesiæ, vt suo periculo eos diuisim custodiāt, tandiu, donec Iudex eos capiat. dicta iura clarè innuunt, ꝙ secularis cognoscet de dicto delicto commisso in ecclesia, & dicit Ang. de Perusio. in d. auth. vt liceat marito. §. si ꝙ, de crimine extra ecclesiam Iudex potest per inquisitionē cognoscere, per d. text. & dicit Ange. ibi, ꝙ littera vult, ꝙ Iudex secularis cognoscat, & tamē fuit in ecclesia, & sic est extra territorium. facit lex, si qs, hoc genus, de epis. & cle. C. refert Cyn. ita tenuisse in ciuitate Senarum disputando d. l. si quis hoc genus, dicit, ꝙ irruentes in Ecclesiam, & eius ministros, vbicunque sint, debent capi, & per Rectores prouinciæ puniri. Illa lex est canonizata in §. si qs, hoc genus. ca. in primis. 2 q. j. & in can. si quis suadente. §. qui autem. 17. q. 4.

Item pro ista †opinione, ꝙ secularis cognoscit, 4 an debeat gaudere immunitate, vel ne, facit illa doctrina vulgata, ꝙ quando super causa ecclesiastica vertitur sola quæstio facti, secularis est competens, per Bar. & alios, in l. Titia. sol. matr. & Ant. Panor. & alij in c. tuam, de ordi. cogni. & Feli. post alios, in c. cum sit generale, col. 3. vers. 3. opinio, de foro compe. & latius per Stephanum Auffr. in repe. clem. j. de offic. ordi. Regula in fallen. 8. & seq. & fallen. 20.

Vnde si vertatur qō, an delictū sit insidiosè perpetratū vel ne, vel an sit latro publicus, vel nocturnus depopulator agrorum, vel si deliquit in ecclesia, vel de alio casu, qui cōsistit in solo facto, Iudex secularis cognoscet super tali facto, ꝑ supradicta.

Tertia opinio est, ꝙ Iudex ecclesiasticus cognoscet, & non laicus, an talis delinquens debeat gaudere, vel ne, faciunt sequētia. 1. c. fi. de immu. eccl. vbi Rom. Pontif. mandat Archiepis Toletanis, & Compost. publicè nuncietis delinquentes in ecclesijs, vel cimiterijs non debere gaudere immunitate, & sic videtur, quòd debet ecclesiasticus declarare, an debeat gaudere, vel ne. 3. opi.

Posset ad hoc responderi, quia ibi dicti Archiepiscopi dubitabant, an tales deberēt gaudere immunitate, ad finē, vt eos possent defendere, vel repetere à iudicibus laicis, respondet Papa, ꝙ tales delinquentes in ecclesijs.vel cimiterijs, non gaudent immunitate.non tamen ille text.dicit, quòd si dubitetur, an debeat gaudere, vel ne, quòd ecclesiasticus debeat cognoscere.

Secundo facit ca.ad Episcopos cunctos. 17. q.4. vbi tex.ad Episcopos cunctos direximus iussionē, vt eos, qui ecclesias violasse probentur, accessu earum iudicent esse indignos.

Posset ad istum tex.respōderi. Nam vult, ꝙ Epi iudicent violatores ecclesiæ esse indignos accessu earum. Idest violatoribus ecclesiæ est interdicendus ingressus ecclesiæ.Secundum Io.de Tur. Cre. ibi, & iste text.loquitur de eodem facto, de quo c. præcedens, incipit, frater. Nam ibi text.ꝙ rapiens violenter aliquem de ecclesia debet excommunicari. & littera, iudicent, exponitur excōicando, vel excōmmunicatos denunciando, & littera, indignos, quasi diceret, & tu fac similiter, secundum Archi. & Io.de Tur.Cre.ibi, & sic dictus text. non facit ad propositum quæstionis, nec probat istam secundam opinionem.

Item pro ista opinione, facit tex. in c.ex parte j. de ver.sign.vbi casus, ꝙ Præpositus cuiusdam Comitissæ cepit quendam latronem in terra Canonicorum carnoterij, prout canonici dicebant, fuit requisitus d.Præpositus, vt latronem restitueret, q̃a dicebant in terra eorum captum fuisse.d.Præpositus dicebat captum fuisse in terra comitissæ, & d. comitissa obtulit cautionem, dicēs se paratam stare iuri de restituendo latrone, casu quo dictus latro fuisset captus in territorio canonicorū, & non obstante dicta cautione, canonici fecerunt supponi interdicto terram dictæ comitissæ, ꝙ relaxare noluerunt, nisi prius fieret emenda.Comitissa appellabat ad Archiepiscopum, & dicebat corā Archiepiscopo, ꝙ congruè satisfaciebat cauendo de

stando

stãdo iuri. Videtur ergo ibi tex. ꝙ cognitio, an territorium ecclesiæ sit violatum, vel ne, spectat ad ecclesiasticum. Nam dicta Comitissa cõparuit coram dicto iudice ordinario, vel conseruatore, & obtulit dictam cautionem (vt dictum est) volens stare iuri, an dictum territorium esset violatum, vel ne.

Ad istũ tex. c. ex parte põt responderi, vt sequitur.

Iste † loquitur de territorio alieno, à quo in nullo casu est permissum extrahere delinquentem, tñ ab ecclesia sic, in pluribus casibꝰ superius relatis. Vnde probato, ꝙ delictum est commissum in territorio, probatur violatio territorij, ꝙ secus est, in ecclesia. Nam probato, ꝙ delinquens fuit extractꝰ à iudice seculari ab ecclesia, non sequitur, ꝙ ecclesia sit violata, quia sunt plures casus, in quibus permittitur quis extrahi ab ecclesia sine violatione. 5

Sed restat † videre, quis cognoscit, an dictus latro fuit captus in territorio ecclesiæ, vel ne. & videtur, ꝙ ecclesiasticus: Nam coram eo fuit præstita cautio de stando iuri, & debet intelligi de stando iuri coram iudice, coram quo fuit præstita cautio. ita intelligit Sali. in l. fi. vbi in rem actio. C. & fuit opinio Azonis, quam refert ibi Sali. & sic dicta Comitissa, quæ præstitit cautionem de stando iuri, debet respondere coram iudice, coram quo præstitit cautionem. 6

Gl. in d. l. fi. vbi in rem actio. C. sentit, ꝙ præstãs cautionem de stando iuri intelligitur, de stando iuri coram suo iudice, per l. si fideiussor. §. qui satisdare cog. ff. & Bart. in d. l. fi. & Ias. in d. §. l. fin. si fideiussor.

Istæ opiniones pendent ex quæst. an pro re mobili debeat quis conueniri coram iudice, in cuius territorio est res mobilis. Salic. in d. l. fi. refert has opiniones. & Maria. Soci. post Panor. & alios, in c. sanè. de foro comp. ver. Secunda declaratio, recitat etiam has opiniones, quas Salic. refert.

Prima

1. opi. Prima fuit Azonis,& aliorum, quos d.Soci. refert, quòd potest conueniri coram iudice, vbi est res mobilis.

2. opi. Secunda fuit Hugonis, ꝙ debet remitti ad iudicem domicilij sui, sed tenetur satisdare de stando iuri, per d.l.si fideiussor.§.fi.qui satisd.cogan.ff.

3. opi. Tertia fuit Placẽtini, qui distinguit. aut res mobilis est mansura in loco, & tunc habet locum prima opinio.aut non est mansura,tunc procedit secunda opinio, ꝙ debet remitti, & tenetur satisfacere, & in effectum satisfactionis sequestrari. & istam opin.tertiam tenent Bar.& Bal.in d.l.fi.vbi in rem actio.C.vt latius per Maria.vbi sup.

Vnde ergo sequitur, quòd præstans cautionem de stando iuri super re mobili,intelligitur de stando iuri coram suo iudice.

Quidquid sit d.c.ex parte,non clarè probat istã opin.Nam dicta Comitissa pręstitit cautionem de stando iuri(vt dictum est)nõ propterea probatur, ꝙ cognitio an territorium ecclesiæ sit violatum, vel ne,spectat ad iudicem ecclesiasticum.

In ista quæstione sunt considerandi duo casus.

1. Casus. Primus quando delinquente existente in ecclesia dubitatur, an sit casus, quòd debeat gaudere immunitate,vel ne,quid fiendum.

2. Casus. Delinquens extrahitur ab ecclesia,nulla habita discussione,seu cognitione,an debeat gaudere,vel ne.ecclesiasticus eum repetit:secularis dicit, ꝙ extraxit eum in casu permisso. Vide infra quęst. 10. 15.& 17.In primo casu placet mihi opinio Pet. de Belluga, quem retuli in principio istius qõnis, in hoc, ꝙ illo interim custodiatur, & ponatur in cõpedibus,& catenis per vtrumq; iudicem,quia immunitate stante dubio,non spoliatur.ar.c.si iudex laicus,de sen.excom.lib.6.vbi tex. ꝙ si malefactor capiatur à iudice seculari,& dubitatur de clericatu,non fiet remissio,donec de clericatu fuerit ꝓbatũ, & interim contra eum iudex in nullo ꝓcedet. Idem est dicendum in casu nostro, ꝙ donec cognoscatur an debeat gaudere,non est extrahendus.

Sed

Sed quęstio principalis est, quis cognoscit, an de- Quæstio.
beat gaudere, vel ne. Petrus de Belluga, vbi sup. di-
cit, ꝙ quilibet iudex ad suos effectus. Refero eum
supra, vbi ponit duas quæstiones. In prima q̃one
concludit, ꝙ secularis cognoscit ad finē extrahen-
di, & puniendi si non gaudet, ecclesiasticus ad ef-
fectum defendendi immunitatem, vel remittendi
sine cautione, vt latius eum refero supra in princi-
pio istius quæstionis.

Dubia videtur mihi ista determinatio. Nam po-
test esse, ꝙ secularis declaret, non debere gaudere,
& ecclesiasticus declaret debere gaudere. & eccle-
siasticus vult defendere suam immunitatem, &
secularis vult eum extrahere. ecce quæstionē in-
ter eos, quid dicendum. Dictus Petrus hoc non de-
clarat.

Quarta opinio in ista q̃one, saluo iudicio meli⁹ 4. opi.
sentientis crederem, sic dicendum. Nã sup. proxi-
mè dixi referēdo dict. Pet. de Bell. ꝙ illo interim,
quo cognoscitur an debeat gaudere, vel ne, custo-
ditur per vtrumq; iudicem. dico ergo, ꝙ vterq; iu-
dex ecclesiasticus, & secularis cognoscent, an talis
delinquens fugiens ad ecclesiam, debeat gaudere,
vel ne. Nam postquàm per ambos detinetur, & cu-
stoditur (vt dictum est) ambo ēt cognoscent, an de-
beat gaudere, vel ne. Nam vult d. Petrus de Bellu.
ꝙ per ambos detineatur, & custodiatur (vt supra
dixi) ergo sequitur, ꝙ postquã ambo sunt iudices
causæ præparantis, erunt & causæ præparatæ. Nã.
& causa præparans erat ipsa detentio, & custodia
ipsius delinquentis, & causa præparata est cogno-
scere, an debeat gaudere, vel ne. Et ꝙ iudex causæ
præparantis sit iudex causæ præparatæ. gloss. in
canon. parrochianos. de sentent. excommunica-
tio. & ibi Fil. & Felin. in cap. cum sit generale. ca.
quinto. versicul. amplia. de foro competen. & Phi-
lipp. Francus in cap. fin. colum. 3. de foro compet.
libr. 6. & Auffre. in repetitio. clemen. j. de offic. or-
din. in secundo casu. rubricæ de potestate eccle-
siæ super laicis. & Iaso. post alios in l. de iudic.

C. &

C.& aliàs plenè dixi in consil. meis, consi. 49. & plenius cons. 56. in 4. vol.

Dictus Petrus, bene vult, quod ambo sint iudices, non tamen simul, sed separatim, & ad diuersos effectus, vt sup. dixi. si hoc procederet, sequeretur magnum inconueniēs, data discordia inter eos, vt retuli supra paulòante principium istius opinionis. ideo sanior, & melior videtur ista opinio. scilicet, quòd ambo simul cognoscant, an debeat gaudere, vel ne.

Et si dicti iudices sunt concordes, quod debet gaudere, gaudebit: & si sunt concordes, quod nō debet gaudere, non gaudebit. consulo tamen iudici ecclesiastico, quod ipse non tradat delinquentem iudici seculari, sed dissimulet, seu toleret, si iudex secularis velit eum extrahere.

Sed quid si discordant, nā secularis dicit, quod non debet gaudere: ecclesiasticus, quod debet gaudere.

In casu isto sunt duæ declarationes sequentes.

1. Declaratio. Prima declaratio est, quod si dicti iudices sunt ordinarij, aut sunt discordes in deliberanda futura sententia, tunc debent eligere tertium. per text. & ibi Bar. in l. in offerendis. de appella. C. & ibi idem Salic. Feli. post alios in c. fi. de re iudic. col. 2. versi. prima declaratio. Bart. de Bell. in addit. ad Pano. in c. fi. Ias. post alios. in d. l. si duo iudices. & in l. inter pares. de re iudi. ff.

Aut sunt discordes in sententia lata, quia ambo pronunciarunt sententias diuersas, vnus, quod debet gaudere; alius, quod nō debet gaudere. in isto casu habet locum regula. c. fi. de re iudi. & d. l. si duo. & l. inter pares, quæ est, Si duo ordinarij proferunt diuersas sententias, tenet sententia pro reo. 4. fallēt. ponit ad istam regulam. tex. in d. l. fi. & isti 4. casus extenduntur ad casus similes. Felin. post Panor. & alios, in d. c. fin. versic. 6. declaratio. Zas. Ias. & alij, quos ipsi referunt. in d. l. inter pares.

Ista prima declaratio, continet istos duos casus.

Primus,

Primus, q̄ si in sententia ferenda, seu deliberanda sunt discordes, debent eligere tertium (vt dictum est) & si nolunt eligere, possunt cogi per superiorem ad eligendum tertium: vel ipse superior dabit tertium. iuxta no. per gl. & alios, in c. suspitiones, de offic. deleg. & in c. cum speciali. de app. §. j. & text. in l. item si vnus. §. principaliter. de arbit. ff. & cogit eos in eum consentire. Spec. in titu. de arbit. §. sequitur. ver. quid si duo electi. & Bart. in l. domini. in fi. de fur. ff.

Sed quid, si isti iudices discordant in electione tertij? dico, q̄ superior eligit tertium ad instar arbitrorum. Nam si arbitri inter se discordant, debent eligere tertium. iuxta d. ca. cum speciali. §. j. de appell. vt sup. dixi, & per Ioā. Bapt. in tracta. de arbitr. in c. 4. 5. libri, & per ipsum. in c. 8. in fi. in d. lib. 5. & in c. 17. dicti libri, fol. 28. in 10. vol.

Sed quid, si isti iudices. s. secularis & ecclesiasticus, qui discordarunt in electione tertij, habent suum superiorem, quis erit superior in isto casu?

Dico, q̄ si vnus ex dictis iudicibus est maior, & dignior altero, recurritur ad superiorē dignioris, per doctrinam Bar. in l. si duo, de re iud. ff. vbi quęrit, quid si vnus est ordinarius, & alter delegatus sibi à Principe datus, isti proferunt simul in eadē causa diuersas sententias. concludit Bart. q̄ debet recurri ad superiorem delegati, & sic ad principem, vt alteram confirmet. Ratio, quia delegatus principis potentior est ordinario, & in causa sibi delegata censetur maior, & dignior quocunq; ordinario, per c. sanè, de offic. deleg. & per c. pastoralis. §. j. de offic. ordin. sic est, q̄ illud, q̄ est dignius, trahit ad se minus dignum. c. j. de conse. eccl. li. 6. gl. in c. quid in dubijs, de conse. eccl. vel altaris. & ibi Panor. glo. in c. de ieiunio. 76. distinc. & c. si is, cui. §. j. de præben. in 6. & ibi Domi. & alij.

Item quando duo permiscentur, quorum vnus est potentior altero, potentius attrahit ad se naturam minus potentis, secundum Domi. in c. si duo. de offic. deleg. lib. 6. Item quando concurrūt duæ

quali-

qualitates, quarum altera est potentior; illa præponenda est minus potenti. Pan. in c. cum non sit in 3. no. de deci. per illum tex. & dicit Panorm. in c. fina. de re iudi. col. 4. ꝙ si delegatus Papę cōcurrit cum ordinario, & proferunt simul diuersas sententias, recurritur ad Papam. per text. in c. per hoc de hæred. libr. 6. vbi text. ꝙ si ordinarius, puta Episcopus, & Inquisitor discordant, recurritur ad superiorem inquisitoris, & sic ad Papam.

Feli. in c. fi. de re iudi. col. 2. ver. 4. declaratio. refert Io. An. ibi, & Bar. in d. l. si duo, & refert etiam alios. & doctri. Bar. quem omnes communiter legistæ sequuntur. Maximè Ias. in d. l. si duo col. fin. ver. extra glos. & dicit Feli. ibi, ꝙ quando iudices sunt coniuncti, semper debet considerari ille, qui in potestate præcellit. l. præcipimus. §. fina. de appellatio. C. l. si communem, quemadmodum serui amitta. ff. ex quo est illud vulgatū, magis dignum attrahit ad se minus dignum. plenissimè per Iaso. in l. Imperium. col. 4. de iurisd. om. iudi. ff. & de ti. super rubr. de iudi. co. 2. & dicit Bald. in d. c. fi. col. j. in fi. de re iudi. ꝙ quando sunt duo iudices coniūcti, ille, qui est in potestate, præcellit, p̄ d. leges p̄cipimus, & l. si cōem, & Bal. ibi refert alia similia.

Et prædicta doctrina Bart. procedit, in terminis suis, quando per principem fuit adiunctus delegatus ordinario, secus si essent duo collegæ ordinarij, & vnus delegat vices suas alteri non collegæ, tunc, si proferunt sententias diuersas, idem est dicendum, ꝙ in ordinarijs. secundū Imo. & Alexan. in l. si duo. & eos sequitur Ias. ibi col. fi. Idem etiā tenet Panor. contra Io. An. Anto. & Imo. in c. fi. & ibi Feli. sequitur Panormi. in ver. 4. declaratio.

Quo ad propositum nostrum in isto primo casu primæ declarationis, quando iudices ordinarij sunt discordes in sententia ferenda, debent eligere tertium. vt supra dictum est in prima declaratione; & si in electione tertij sunt discordes, recurritur ad superiorem. vt supra dictum est.

7 Sed quis erit superior? dico, ꝙ si concurrit Iudex

dex Regius ordinarius siuè delegatus cum ordinario ecclesiastico, Rex erit, seu eius Vicerex, vel consilium regium superior ad declarandā dictam discordiam. per doctr. Bar. vbi sup. Nā licet Bar. & alij dicant, & loquantur in delegato principis cum ordinario, idem erit dicēdum in casu nostro in duobus ordinarijs, quoniam vnus est potentior & dignior alio, attentis rationibus per doctr. Bar. allegatis, quas sup. retuli. Nam Iudex Regius, siuè ordinarius sibi delegatus potentior, & maior est ordinario, vt dictū est. Ideo data discordia in nolle eligere tertium, vel in electione tertij, habebitur recursus ad Regem, vel eius Vicesregentē, seu ad consilium Regium, vt dictum est, & non ad superiorem ordinarij ecclesiastici.

Secūdus casus primæ declarationis est, quando duo Iudices ordinarij sunt discordes in sententia lata, quia vnus pronunciat debere gaudere immunitate, alius non debere gaudere: & sic sunt istæ sententiæ cōtrariæ. Isto casu seruatur regula. c. de re iu. q̄ valeat sententia pro reo. d. c. fi. ponit 4. fallentias, quæ fallentiæ extenduntur ad casus similes. dixi supra, in princi. primę declarationis. vnde si damus istum delinquentem, qui ad ecclesiam aufugit, p̄ reo, per dict. regulā, tenebit sniā pro reo. 2. Casus.

Obstabit tñ in casu nostro dicto reo fauor Reipub. & sic publicæ vtilitatis. Nam interest Reipu. ne crimina maneant impunita. c. vt famæ. de sent. excom. cum multis simil. & cum fallen. c. fi. extenduntur ad casus similes, vt supra dixi, Extenditur etiam, & habebit locum in fauorem Reipublicæ. Nam dictæ fallentiæ. d. c. fina. extenduntur ad omnes casus fauorabiles, secundum Ias. in d. l. inter pares. de re iudic. ff. & plenius ibi per Zasium. col. j. & per Feli. in c. fin. ver. sexta declaratio. vnde si sententia data pro Republica est fauorabilior, illa tenebit, & non quæ lata pro reo, per d. iura, & per Zasium in l. si duo. Nam ius punitionum delictorum dicitur fauorabile iuxta doctrinam Barto. in l. quemadmodum. de agric. & censi. C. lib. 11.

lib.11.& Iaſ.in l.ſi is, qui pro emptore. col.49.de vſucap.C.& in l.qui ſepar.vnde libe.C.col.24.Caſſa.conſ.26.nu.3.

Sed quid dicemus, quia in caſu noſtro agitur et de libertate,ſeu fauore immunitatis eccleſiæ, quæ eſt etiam priuilegiata: & comprehenditur ſub dictis fallentijs d.c.ſi.ſecundum Feli. in d.c.ſi.ver.6. declaratio.Iaſ.& Zaſ.poſt alios, in d.l.inter pares. & ſic concurrunt fauor Reipublicę,& fauor eccleſiæ,& ſunt ęqualis conditionis? in caſu iſto, ſi conſtiterit,quis ſit reus, tenebit ſententia pro reo,per d.c.ſi.Sed ſi non apparet, quis ſit reus, & quis ſit actor,ſtabimus ſecundæ declarationi,quæ ſequtur.

2.Declaratio. Secunda declaratio eſt, ꝙ vbi talis eſt cauſa, in qua non apparet,quis ſit actor, & quis reus, vt in c.ex litteris,de proba.& per Iaſ.& Zaſ.in l.ſi duo. & Feli.in c.ſi.col.2.ver.ſecunda declaratio.ibi dicti Doctores ponunt plura exempla: poteſt etiam iſte noſter caſus poni,nam hic nō apparet,an Reſpublica,vel eccleſia ſit actrix,vel rea.

Iſto caſu vtraq; ſententia pendet à ſuperiore, ſecundum Bar.& alios in d.l.ſi duo. Bart.in c.ſi.col. ſi.Feli.ibi.ver.ſecunda declaratio.Bell.in addi.ad Panor.in d.c.ſi.& Anch.in c.ſi.in prin.dicit,ꝙ ille tex.c.ſi.procedit,qñ apparet,quis ſit actor,& quis ſit reus:ſi autem hoc non apparet,tunc tam in ordinarijs,quàm in delegatis,recurritur ad ſuperiorem,vt confirmet vnam earum, per d.l.ſi duo. Nā ſecundum vnum intellectum, ille tex.loquitur in delegato.gl. tamē ibi dicit, ꝙ etiam habet illa lex locum in ordinarijs, quando non apparet, quis ſit actor,& quis ſit reus,& eſt lectura ſingularis,ſecū dum Iaſ.ibi.col.pe.nu.18. & ſic quando non apparet quis ſit actor, &c. ſtabitur confirmationi ſuperioris.

Et quis ſit ſuperior,dixi ſupra in primo caſu primæ declarationis, ſcilicet quòd recurratur ad ſuperiorem dignioris iudicis.

Cōcluſio. 8 Quid ſi iſti ordinarij † ſunt æqualis cōditionis, ita ꝙ neuter eorum eſt dignior altero, vt in exem-

plis

plis positis per Pau.post Bal.Ant.Anch. & Imo.in d.c.§.seruabitur regula. d.c.si.cum suis fallentijs.
Tamen, si non apparet, quis sit actor, & quis reus,dic,vt supra.
In casu nostro.s.ordinario ecclesiastico,& in ordinario alicuius domini temporalis,qui ponit iudicem ordinarium in villa sua, in qua habet iurisdictionem,Clarum est,ꝙ post Reges, & Principes habentes supremam potestatem,Ecclesiasticus est dignior, & maior tali domino temporali habenti iurisdictionem ordinariam,per c.solitæ. de maio. & obedien. Debet ergo haberi recursus ad superiorem ecclesiasticum,per superius dicta.

De dubijs, quæ possunt occurrere.

¶In prædictis casibus,possent occurrere aliqua dubia.Accidit casus † prædictus,scilicet, ꝙ delinquens fugit ad ecclesiam alicuius loci, seu villæ, vbi non est Iudex ecclesiasticus: est tamen Iudex secularis,quid fiendum? 9
Dico in tali casu,ꝙ delinquens, qui fugit ad ecclesiam,& est in ea, debet custodiri à Iudice seculari,& à Rectore,seu eius vicario dicti loci,seu villæ,eo modo,quo supra dictum est,& per eos recipiatur informatio dicti casus & habita, seu recepta dicta informatione.d.Rector,seu eius vicarius consulat casum cum suo ordinario sine aliqua dilatione,& secularis etiam si voluerit,cum suo superiore:& in isto interim,ꝙ dictus Rector, seu eius vicarius habeat responsum à suo ordinario, custodietur delinquens,qui est in ecclesia per seculare, & per Rectorem,seu eius vicarium;& si ordinarius & secularis nõ se concordant,fiat vt sup.dictũ est.
Si verò accidat dictus casus in loco, in quo non est Iudex secularis, vt sunt in istis locis ruralibus, vbi non sunt, nisi Iurati, vulgariter, Iurados,nec est ibi Iudex ecclesiasticus, & vt dixi in casu præcedenti,dico, ꝙ Iurati,& Rector,seu eius vicarius custodiant dictum delinquentem existentem in

ecclesia

ecclesia,& tũc iurati,& Rector,seu ei⁹ Vicarius,recepta informatione dicti casus per eos, consulant suos superiores: & si ipsi discordant, fiat vt supra dictum est.

Cõcló istius qõnis. Retuli supra,quatuor opiniones. Prima, quòd secularis sol⁹ cognoscit,an debeat gaudere,vel ne. Secunda opinio, quòd ecclesiasticus cognoscet. Tertia opinio,quòd ambo, scilicet ecclesiastic⁹, & secularis cognoscent ad diuersos fines: & isto casu cognoscent separatim.

Quarta opinio est,quòd ecclesiasticus, & secularis cognoscent simul,an debeat gaudere, & ista videtur mihi verior.

Et in quæstione, de qua quærit dictus Petrus, quem retuli supra in principio istius quæstionis, quando est altercatio, an deliquerit intra immunitatem ecclesiæ, vel ne, in isto concludit d. Petrus, quòd vterq; erit iudex ad diuersos effectus, vnus ad effectum condemnandi de crimine commisso, & ecclesiasticus ad effectum puniendi delinquentem de sacrilegio commisso in ecclesia, quia ibi deliquit.

In ista Quæstione, etiam procederent illæ quatuor opiniones,quas supra retuli.

Quæstio. 11 Sed quæritur † an ista cognitio, seu discussio super hoc,an debeat gaudere dicta immunitate, vel ne,debeat fieri plenariè parte audita, vel an sufficiat summaria informatio.

Dico,quòd ad fines eum extrahendi,& retinendi in carcerib⁹,sufficit summaria informatio: sed ad fines condemnandi, vel absoluendi requiritur plenaria parte audita, & quòd sufficiat sola informatio ad extrahendum de ecclesia, dixi supra in ista Quæstione in secunda opinio. versicul. & attenta opinione istorum.

An

An debeat extrahi impunitate præstita.

Summarium 3. Quæstio.

1 *Quando reus extrahitur ab ecclesia in eo casu, quo non debet gaudere, An caueri debeat de impunitate, & de vita, & membris saluandis.*

2 *Reus ad ecclesiam fugiens, duo Priuilegia consequitur.*

AN delatus, qui † extrahitur ab ecclesia, in casu, quo non debet gaudere, debeat extrahi impunitate præstita per Iudicem secularem, de vita, & membris saluandis. dixi aliquid supra, in 3. præsupposito. 1 3. Quæstio.

In c. diffiniuit. 17. q. 4. est tex. ꝙ si dato sacramẽto de impunitate personarum, per Iudicem secularem, sacerdos dictos confugientes, nõ abstraxerit, & postea tales fugiant, dẽt eos sacerdos quærere, aut æstimationem emendare, secundum moderationem iudicis. sunt verba tex. Oldr. cons. 54. intelligit, qñ sacerdos deberet extrahere, & non extraxit, quia tunc fuit in culpa. alleg. Archid. ibi, & sic Oldradus sentit, ꝙ in casibus, in quibus quis non gaudet immunitate, sacerdos dẽt extrahere fugiẽtes ed ecclesiã, Iudex tñ secularis cauet de immunitate. per d. tex. sequitur, ꝙ in casibus, in quibus quis non gaudet immunitate, non est extrahẽdus nisi impunitate præstita.

Iac. de Bel. in pract. crim. in tit. de fuga reorum. co. j. ver. iuxta ꝓmissã q̃ritur, q̃rit, nunq̃d ille, q̃ ad eccl. cõfu. si exeat, vel expellatur, sit ex illo delicto

 suspen-

inter alia, vt latius per Pau. post alios, in c. inter alia. Archi. in c. reum, quem sup. retuli, ꝙ in corpore nunquam punietur pro illo crimine, pro quo fugit ad ecclesiã, & inquantum ad pœnã corporis, ecclesia præstat ei immunitatem, & nõ quoad alias.

Guido Papa, in q̃onibus Delphin. q. 121. dicit, ꝙ in omni casu, Iudex secularis dẽt cauere de impunitate. & Sali. in auth. si quis. de adul. C. in fi. dicit, ꝙ hodie Episcopus incurrit irregularitatem tradendo talem. ideo d. auth. nõ procedit in clericis.

Archi. in c. diffiniuit. 17. q. 4. super vers. non abstraxit, dicit arg. illius litteræ, q' quidam dicunt, ꝙ in publico latrone, ꝙ extrahatur per sacerdotem, nec in hoc casu, dicitur eũ tradere morti, sed leg. minist. c. cũ homic. 23. q. 5. & sic per ista verba fin. vult innuere. Archid. ꝙ debet extrahi impunitate præstita, & quo ad duos casus, de quibus in d. c. inter alia. s. in publico latrone, & in depopulatore. tex. in c. inter alia. expressè dicit, quòd possunt extrahi impunitate non præstita.

Siluest. in sum. in ver. immunitas, 3. ver. 4. quæritur. refert Panorm. in c. inter alia. & dicit, ꝙ licet, exeat ab ecclesia, ex quo semel confugit ad eam, iam non potest de illo maleficio corporaliter dãnari. gl. in c. reum. & ibi Archi. 17. q. 4. retuli sup.

Io. Ign. in l. j. in prin. ad silla. ff. fo. 14. col. j. & 2. vult innuere, ꝙ in delictis grauibus, in quibus qs non gaudet immunitate, extrahitur non præstita immunitate, in alijs, qui non tàm grauiter deliquerunt, vita tantùm, & membra reseruantur, iuxta l. præsenti, de his, qui ad eccl. con fu. C.

Cassa. in consuetu. Burgun. in tit. des Iustices. §. 5. ver. 16. casus. fo. 54. col. 3. in nouis, in alijs. fo. 57. col. 2. dicit, ꝙ Iac. de Bell. & Panor. & alij dicẽtes, ꝙ fugiẽtes ad ecclesiam hñt duo priuilegia rõne immunitatis, vt latius sup. retuli, debent intelligi in illo, qui gaudet immunitate, ꝙ inde non debet extrahi: & si extrahatur de suo consensu, in casu, in quo non debet inuitus extrahi, quia gaudebat immunitate, tunc non põt ad mortẽ puniri, & dẽt

secularis cauere de immunitate(vt dictum est)sed in casu, in quo debet, & potest extrahi eo inuito, eo quia non gaudet immunitate,tūc hoc casu potest ad mortem condemnari, & corporaliter puniri,vt satis colligitur ex Dec.Io.Gali. in suis qōnibus,in Stylo Parlamentorum.q.172.fo.107.col.2. ver.per arrestum fuit dictum,& hoc colligitur ex dicto Panor.& Guido Pap. vbi sup. & pro ista distinctione mihi videtur tex.ad litteram in d.c.inter alia.Nam tex.dicit,ꝙ in illis duobus casib⁹, de quibus quis potest extrahi de ecclesia impunitate non præstita,eo quia non gaudet immunitate, sequitur, quòd idem est in alijs casibus , in quibus quis non gaudet immunitate.

Nicol.Boer.in suis decis.q.109.in fi.fol.115.co. 4.quærit, an delinquens extractus ab ecclesia debeat mori,vel corporaliter puniri,dicit,ꝙ non,ꝑ honorem , & reuerentiam sanctæ matris ecclesiæ ad quam fugerat,sed punitur in pecunia, vel tradi tur inimicis ad perpetuò seruiendum. c.reum.17. q.4.& ibi gl.quam sequitur Arch.alle.Iac. de Bel. & Panor.vbi supra,& dicit,ꝙ de consuetudine,& stilo Franciæ non seruatur,sed punitur, ac si nunquam ad ædem sacram confugisset,postquam immunitate gaudere non debet,& in hoc residet dictus Boerius, & ita seruatur in Hispania, & vidi seruari,maximè in isto Regno Nauarræ. secus esset de iure,per superius dicta.

Sacerdos an custodiat.

Summarium 4. Quæstio.

1 *Sacerdos,si non custodierit fugientem ad Ecclesiam,quomodo puniendus.*

2 *Et quando tradere teneatur.*

QVARTA quæstio, an sacerdos teneatur custodire fugientem ad ecclesiam,& si nõ † custodiat, an teneatur damna soluere. tex. in c. diffiniuit. in fin. 17.q.4. dicit, ꝙ si repetẽs offert sacerdoti sacramentũ de impunitate personæ, sacerdos tenetur eum dare, aliàs tenetur ad damna secundum æstimationẽ principis. i. Epi, vel Papæ, vel ipsius principalis, & hoc in casibus, in quibus quis non gaudet immunitate, ꝑ d. tex. & ibi Archi. & Io. de Tur. Crem. vnde dicit Archi. in d.c. inter alia. col. fi. vers. & aduerte, ꝙ in casibus, in quibus ad ecclesiam debitor, vel delinquens confugit, debet prælatus, in casu quo non possit extrahi, eum custodire ne fugiat, & in casu quo possit extrahi, debet hoc pati. & dicit Oldra. cons. 54. ꝙ id, ꝙ dicitur in c. diffiniuit, ꝙ sacerdos debet eum custodire ne fugiat, & si fugiat, ꝙ tenetur, intellige, quando debet extrahere, & non extraxit, quia tunc fuit in culpa. Oldr. vbi sup. 4 Quæstio. 1

Aduerte, ꝙ si delinquens, qui fugit ad ecclesiã, nõ debet gaudere immunitate, potest secularis ipsum extrahere, non præstita cautione de impunitate, vt dixi in præcedenti qõne, & in tali casu sacerdos nõ tenetur eum custodire, & si est casus in quo delinquẽs debet gaudere immunitate, nec sacerdos debet eum custodire, nam talis gaudet omni libertate, dico in sequenti quæstione.

Quid respondemus ad d.c. diffiniuit. dico, ꝙ ille tex. procedit, quando † repetens offert cautionẽ, & sacerdos non vult eum dare, in casibus, in quibus non gaudet. Nam tunc iuris indubitati est, ꝙ ipse sacerdos tenetur ad damna, per d.c. diffiniuit. & si repetens non defert cautionem, non est quid inculpandum sacerdoti. postquàm in dictis casib⁹ potest ipsũ iudex secularis extrahere, vt sup. dixi. 2

Et quid in dubio, quia dubitatur, an debeat gaudere, vel ne: an sacerdos debeat eum custodire, dico infra in 6. quæstione.

An obsidiũ poni possit, denegando victualia.

Summarium 5. Quæst.

1 *Existentē in immunitate, quando obsidia opponi possint.*
2 *Victus causa necessaria, ei qui immunitate gaudet, præstanda.*
3 *Consuetudo contraria num valeat.*

1 5. Quæstio. QVINTA quæstio: an existenti in † immunitate possint obsidia apponi. Guido Papa in decis. Delphinatus. q. 121. col. fin. quærit de ista q. & dicit, ꝙ non. alle. Host. in c. inter alia. Hosti. ibi. col. 2. ver. attamen, dicit, ꝙ principes delinquunt circa hoc, ꝙ licet ecclesię in partem deferant, non tñ insolidum, quia si exit ecclesiam, pedem ponendo extra, tam cito ipsum capiunt, & si non exit, tenent eum obsessum, requiē, & vestem, & victualia denegando. Idem tenet Panor. in d. c. inter alia. col. 4. in fi. post Anto. Card. & alios, qui referunt Hosti. & omnes prædicti prohibent dictum obsidium poni.

2 Guliel. May. ĩ reg. nemo de domo sua. ff. fo. 250. col. 3. ver. Sed videndum, quærit, quæ, & qualis immunitas concedatur fugientibus ad ecclesiam. dicit, ꝙ † illis nihil denegari potest de pertinentib9 ad victum, & requiē, & alia necessaria, per d. l. præsenti. & dicit, ꝙ à pluribus iudicibus male seruatur, qui fugientes ad ecclesias aliqñ compeditant, & vexãt. Alle. Guliel. de mon. Lau. Ancha. & Imo. in cle. j. de pœn. & remiss. Nam Guliel. in d. cleni. in 3. q. quærit, quæ sit ista immunitas, dicit, ꝙ alicui de istis confugientibus vsus vtensilium rerũ,

vestes, aut requies nō vetetur, vel negetur, vt in l. præsenti, nec ad latrinas exire ad locum debitum, ita quod intra 30. passus non exeant sacra. Nam nulla necessitas debet arctare eum, qui clauibus domini cis se defendēdū cōmisit. d. c. diffiniuit. 17. q. 4. Idē referunt Ancha. & Imol. ibi in 3. q. Idem Hosti. in summa. in §. in quantum. col. 2. in fi. refero eum in quæst. seq.

Io. Igne. in l. j. col. 3. cum se. ad Silla. ff. dicit, quod in Normādia est cōsuetudo, quod per victus substractionem fugientes exire cogantur, cum banni impositione, & banni interminatione: & quærit, an ista consuetudo valeat. † arg. pro, & contra: & cōcludit, quod non valet talis consuetudo, & quod victus non debeat substrahi. Est ēt tex. in c. studeat. in fi. l. dictum, & in §. j. in fi. in auth. de incest. nup. colla. 3. Io. Igne. vbi sup. colla. 4. fol. 13. & col. 16. in fi.

Guliel. de Mon. Lau. in cle. j. de pœni. & remiss. in 7. q. quærit de Principibus, & alijs secularibus, qui indifferenter talem immunitatem violant, nō permittentes eos comedere, vel vestiri, vel dormire, vel aliàs affligunt tales fugientes, vel parentes, seu amicos, vel clericos ecclesiarum fauentes eisdē. dicit d. Guliel. quod in hoc casu bene fecisset hoc consilium. d. cle. j. si posuisset pœnas grauiores. d. cle. j. loquitur, quod seculares non permittentes damnatis ad mortem pœnitentiam concedi, sunt monendi, & per censuram ecclesiasticam ad hoc compellendi per ordinarios loci. Non loquitur de violantibus immunitatem. Guliel. tamen vult, quod violantes immunitatem, vt supra, sunt compellendi per censuras. dico infra. q. 9. & idē dicit Card. in d. cle. j. q. 8. & in decis. capellæ Tholosanæ. q. 422. in fi. & idem disponit lex. 2. tit. 11. primæ partitæ. dicit d. l. 2. quicunque ad ecclesiam cōfugerit, vel ad eius portam, vel cimiterium, non est inde extrahendus, nec circundandus, nec ei denegantur victualia.

An delinquens, qui fugit ad Ecclesiam, possit compeditari.

Summarium 6. Quæstio.

1 *Reus immunitate Ecclesiæ frui desiderans, non debet interea compeditari, licet de consuetu. contrarium seruetur.*

2 *Secus si dubitaretur, an gaudere deat.*

6. Quæstio. SEXTA quæstio, an delinquēs, qui fugit ad ecclesiam debeat, seu possit ibidem compeditari. Guido Papa. in d.q.c.221.co.fi.
1 dicit, ꝙ † non debet compeditari de iure, & contrarium facientes infringunt immunitatem ecclesiæ, ac si ipsum extraherent, & incidunt in pœnam. l. fi. de his, qui ad eccl. confu. C. licet de consuetudine contrarium seruetur; & ꝙ non debent compeditari, tenet et Guliel. May. quem retuli in præced. qōne. facit dictū Host. in §. in quan
2 tum. col. 2. in fi. vbi dicit, & nota ꝙ † quandiu est intra ecclesiam, non est per violentiam eijciēdus, nec detinendus, nec constringendus, nec requies, nec vestes, nec victualia deneganda. p d. l. pñti. Idē tenet Hasten. in summa lib. 6. tit. 30. fo. 86. col. 2. in prin. dt Host. vbi sup. col. 3. in prin. ꝙ hodie de facto hæc immunitas i locis q̄plurimis est vsurpata.

Aduerte, ꝙ Pet. de Belluga, quem retuli sup. in 2. qōne, in princ. tenet, ꝙ interim, ꝙ cognoscatur, an debeat gaudere, vel ne, is, q ad immunitatē cōfugit, ibi custoditur, & ponitur in compedibus, & catenis per vtrunq; iudicem, ne immunitas stante dubio spolietur. ar. c. si iudex. de sen. excom. lib. 6. retuli supra pro ista opin. Petri. facit dictum Host.

in c.inter alia.col.2.referunt Host.Ant.ibi,& Car. in 2.oppo.& Panor.col.4.in fi.qui dicunt, ꝙ prælati delinquunt contra constitutionem dicti capituli, eo ꝙ quantumcunq; fugiens ad ecclesiā grauia commiserit, ipsum tñ in totum saluare nituntur, ita ꝙ nullam pœnam, etiā pecuniariam patiatur, ꝙ est contra bonum iustitiæ, ꝙ est summum. c.cū deuotissimam. 12.q.2. vnde ne in hoc prælati incurrant, bene facerent, si seruarent dictum Petri de Belluga.cuius opinio (vt dixi) procedit, stante dubio, an debeat gaudere, vel ne, & ita seruatur de consuetudine, vt dicit Guido Papa, retuli supra in prin.istius quæstionis.

Fugientibus, de expensis quis prouidere debet.

Summarium 7.Quæst.

1 *Fugiens ad ecclesiam, quis illis victus cā necessaria subministrare tenetur.*

SEPTIMA quæstio, quis prouidebit de expensis fugientibus ad ecclesiam. gl. in c.diffiniuit. 17.q.4.dicit, ꝙ ecclesia, p l.præsenti.in fin.de his, qui ad eccle. confug. C. sicut custos carceris prouidet captiuis. l. vt iudices. de Epi.audi.C.Idem tenuit Guliel.de mon. Laud. in d.cle.j.de pœni.& remiss. in q.2. & eum sequitur Anch.ibi in 2.q.& Card.q.4. & Vitall.ibi in 7. conclusione. 7.Quæstio.

Conclusio est, † ꝙ si fugiens ad ecclesiā habeat bona, de illis sibi prouidebit, quo ad expensas, & necessaria. & si nihil habet, debet, si possit, pprijs manibus laborare, & sic victum sibi ad quæq; necessaria quærere. Si verò nihil horum habet nec potest proprijs manib⁹ lucrari, vnde paret sibi necessaria, ecclesia debebit sibi, tanquā pauperi prouidere. 1 Cōclusio.

 uidere.

uidere,& ita debet intelligi d.gl.c.diffiniuit. secũdum Archi.in c.diffiniuit.& eum refert,& sequitur Io.de Tur.Cre. ibi Panor. post alios in c.inter alia,col.pen.in princ.gl.in c.fi.de regul.Vitalli.in d.clem.in 7.conclu.summa Siluestrina in ver.immunitas.3.q.5.Feli.in c.ex rescripto.col.fi.de iure iur.Stepha.Auffrer.in repet.clem.j. de offic. ordi. in 4.regula.fallen.4.col.3. Io.de Bichis in d.repetit.c.diffiniuit.17.q.4.fol.78.co.j.ver.gl.j. Guliel. Mayn.in regula, nemo in domo sua.de reg. iur.ff. 250.co.3.in fi.nu.30.Io.Ign.in l.j.ad Silla.ff.fo.13. col.4.ver.ad institutum reuertamur,fol.8.num.9. col.3. Nam ecclesia non subuenit clerico habenti vnde viuat.c.vnde cleric⁹.c.pastor.j.q.2. c.illi. 12. q.j.facit ẽt c.clericus victum.91.dist.fortius,& gl. in istis ex facinore ad ecclesiam confugientibus, secundum Panor. & alios in c.inter alia. col.pen. Non obstat,secundum Panor. d.l.præsenti, nã nõ loquitur dispositiuè,sed narratiuè. Item loquitur de seruis nihil habentibus.refert Panorm. dictus Guliel.Mayne.in d.regula,nemo.

An Ecclesiastic⁹ punire possit fugientẽ ad Ecclesiã.

8.Quęstio. OCTAVA Quæstio,an iudex Ecclesiasticus possit fugientem ad ecclesiam extrahere, & punire. Retuli plenè in Fallentia vigesimasecunda,& vigesimatertia.

Contra violatores immunitatis Ecclesiasticæ.

Summarium 9. Quæstio.

1 *Violantes immunitatem ecclesiasticam, qua pœna puniendi.*

An violans immunitatem, si postea ad ecclesiam fugiat, immunitate donandus sit.

NONA Quæstio, Violantes ✝ immunitatem ecclesiasticam, qua pœna puniantur? 1 9.Quæstio.

Immunitas ecclesiæ, aliquando violatur sine damno rei temporalis, puta insultum faciendo in ecclesia, personam illuc fugientem inde extrahendo, aliquam personam ibi verberando, vel alio consimili.

Aliquando etiam violatur ecclesia comburendo, vel frangendo, vel alio modo lædendo ecclesiam, secundum Io.de Turre Cre. in c.si quis contumax.17.q.4.& ibi Archid.licet non ita clarè, & pleuius p Io.Bich. notab.11.d.c.diffiniuit.17.q.4.

Quo ad propositum nostrum, extrahens inuitũ ab ecclesia, qua pœna puniatur. Panor. in c.pen.in fi.eo.tit.quærit de pœna violantis hanc immunitatem.& dicit, q de iure ciuili tenetur crimine læsæ maiestatis.l.præsenti, de his, qui ad eccl. confu. C.

De iure canonico, debet excommunicari, & cõdemnari pecunialiter, & imponi sibi publica pœnitentia, nec debet restitui communioni, nisi restituat eum, quem violenter de ecclesia extraxit. c. miror.c.si quis contumax.& idem, q Panor.dicit, & eum refert Guilliel.May.in l.nemo.de reg.iur. ff.250.& per Io.Bichis.vbi sup. notabili 9. & pœna pecuniaria, est 30. librarum argenti. per d.c.si quis.& secũdum prædictos, vbi supra.idem tenet etiã Ioan.Fab.in d.l.2.de his, qui ad eccle.confug. C.vbi dicit, q de iure canonico, est pœna excommunicationis, & 30. librarum argenti, & restitutio dãni.per d.iura, si quis, quisquis nullus.17.q.4.

Ioan. de Barberio in suo viatorio Iuris. fo. 17. col.4.in ti.de violatoribus immunitatum, dicit, q de iure ciuili, est pœna vltimi supplicij.d. l.2. & fi.

de his,qui ad eccl.confug. C. De iure canonico,est arbitraria,per not.in c.quominus. c.aduersus. eo. tit. & potest violator pecunialiter in noningentis solidis,vel aliàs in ista mulcta puniri.c.si quis con tumax. 17. q.4. & violatores, vt publici latrones reputari,& donec emendent excõicari.c.sicut antiquitus ea cã,& qõne.& dicit vlterius, ꝙ si extra hendo ab immunitate,infertur iniuria clericis, tales violatores punirentur tãquam læsæ maiestatis rei.c.quæ autem.17.q.4. facit c. cum deuotissimã. 12.q.2.& in decis.capellæ Tholosanæ.422.col.pe.

Hosti.in summa sua in §.fi.eo.tit.quęrit,quæ sit pœna violantium immunitatem ecclesiasticã, in prin.dicit,ꝙ duplex est pœna;spiritualis.s.excommunicatio; tẽporalis,quæ qñq; maior,qñq; minor inuenitur,vt in c.si quis cõtumax.17.q.4. Ideo est arbitrio iudicis committẽda,scdm Hosti.vbi sup.

Hasten.in summa,in isto titu.lib.6. fo.86.col.4. vers.circa septimum. quærit de pœna violantium immunitatem ecclesiasticam.refert Hosti.

Idem Antoni.in sua summa,in 3.parte. titu. 12. c.3.§.3.& in summa Siluestrina,in vers.immunitas.3.q.7.& Claua.in sum.in ver.immunitas.vers. 21.& c.4.fo. 149.

Et cui applicabitur ista pœna pecuniaria, sunt duæ opiniones. Prima,ꝙ applicatur ecclesiæ, cui facta est violentia. gl.in c.sacrilegium. Alia est, ꝙ applicetur Episcopis.gl.in c.quisquis.17.q.4. Prima opinio est verior,secundum Io.Bichis,vbi sup. Idem,quòd Panor.& alij,quos supra retuli, tenet Io.Igne.in l.j.fo.14.ad sillan.ff.

Supradicta pœna, imponitur illis, qui per violẽtiam extrahunt ab ecclesia confugientes ad eam, & in summa Siluestr.in ver.immunitas.3.q.fin.& in decis.capellæ Tholosanæ.q.422. col.j.versic. & qui tales extrahit.

Et quoad pœnam aliarum violationum immunitatis ecclesiæ. vide supradictos Doctores, q eas ponũt,vbi sup.& Siluestr.ĩ ver.immunitas,2.q.10.

Adde supradictis, ꝙ violatores immunitatis ec

clesiasticæ

clesiasticæ committunt sacrilegium, delinquendo in ecclesia, cum per hoc violauerint immunitatẽ ecclesiæ, secundum Panor. in c. fi. col. pen. ver. credo tamen posse dici, eod. titu. & eum refert Nicol. Boer. in suis decis. q. 110. fo. 116. col. 3. in j. parte.

Et violans † ecclesiam extrahendo inde fugiẽtem ad eam, an gaudeat immunitate, si ad eam fugiat, dixi sup. in 36. fallen. Vnde si extrahatur inuitus ab ecclesia, apparet dictam immunitatem violatam, & sic ipsa ecclesia velut iniuriata, prosequitur suum interesse, atque reintegrationem, secundum Vitalli. in d. clem. j. de pœnit. & remiss. dico in sequenti quæstione.

Quis possit petere restitutionem.

Summarium 10. Quæstio.

1 *Quando de facto extrahitur in casu, quo immunitate gaudere debet; quis petet restitutionem.*

QVANDO † quis de facto, de ecclesia extrahitur in casu, in quo debet gaudere immunitate, quis petet restitutionẽ? Bar. in d. l. præsenti, in fin. in princ. quærit de ista quæstione. dicit, ꝙ ipse extractus potest de iure petere, ꝙ restituatur pristinæ libertati, quia ea de facto priuatus est, per tit. de libe. homi. exhibe. Refert Bar. Panor. in d. c. inter alia. col. 8. ver. nunquæro. vnde dicit Oldr. cons. 154. in fi. ꝙ violẽter extractus per quemcunque, restituendus est ecclesiæ, sicut in alijs restitutorijs iudicijs. & Panor. allé. pro hoc tex. in c. miror. 17. q. 4. vbi ponitur text. Augustini, ex quo euidẽtissimè colligitur, ꝙ ecclesia dẽt per excõicationem cõpellere extrahẽtẽ, ad gestõnẽ, ac ẽt interdicere, ne à tota domo sua recipiatur

1 Quęst. 10.

piantur oblationes. Panor. vbi sup. Claua. in sum. in verbo immunitas. vers. quæro. fol. 149. columna quarta. quærit, an abstrahens aliquem violenter de ecclesia teneatur illum restituere. Refert Bart. & Panorm. vbi supra. quòd de iure potest peti se restitui, cum de facto sit priuatus. allegat Old. con sil. 53. & cons. 154. & ecclesia potest agere, cum sit spoliata libertate. d. c. miror. 17. q. 4. Ideo non libe ratur, nisi restituat: etsi dñs præstaret iuramentũ, & cautionem de seruo extracto. Clauas. vbi supra.

Idem tenet Siluestr. in summa, in verbo, immunitas, 3. q. 7. refert Bart. & Panor. vbi sup. & refert id, ꝙ Claua. licet ipsum non alleget. in decis. capel læ Tholosanæ. q. 422. col. j. in prin. ver. adde, ꝙ vio lenter. Refert Bar. & Panor. Claua. vbi supra.

Vnde per supradicta, potest concludi. Primo, ꝙ talis extractus violenter de ecclesia potest agere, & petere se restitui, & ecclesia etiam potest agere, cum sit eius libertate spoliata. d. capit. miror. ideo non liberatur, nisi restituat.

Sed an videatur satisfactũ, si restõ fiat ad aliam ecclesiam, & non ad eã à qua fuit extractus, si hoc fiat cum consensu partis petentis restõnem, nemini dubium, ꝙ satisfaciat: sed parte petente restõnẽ contradicente secus esset, qñ talis restitutio posset fieri ad dictam ecclesiam sine difficultate. facit dictũ Arch. quomodo refero in prin. quæstionis seq.

Si relaxatum cepit.

Summarium 11. Quæstio.

1 *Qui liberè captum relaxat, si ad locum immunitatis confugiens capiatur, an satisfactum immunitati.*

1 Quæstio. 11. SI Iudex † secularis relaxat liberè, quẽ extraxerat ab ecclesia, & in redeundo facit ipsum capi, An videatur relaxatus. Archi. in c. miror. 17. q. 4. dt, ꝙ restõ in eodẽ loco est

est facienda,& loquitur in terminis nostris, & Io. de Turre Cre.in c.miror,dicit,ꝙ habet necesse reddere ecclesiæ,vt satisfaciat ecclesiæ, q̄ offenderat.
Bar.in l.j.de acquir.rerum domi. ff.dicit, pone, fuit aliquis captus in ecclesia, pronunciatur relaxandus libertati propriæ, dimittis eum ire parū, & postea capis eum, an videaris satisfacere, certè non,quia dēt esse libertas data sibi talis,ꝙ difficilis sit eius persecutio, vt in princ. l.naturalem.de acquir.rer.domi.ff.addit l.qui neque. §. solutū.de verb.sign.ff.cū sua gl.hæc sunt verba Bar.vbi sup.
Feli.in c.j.de treuga,& pace.in princ.dicit, ꝙ si secularis Iudex relaxat illum, quem cepit in ecclesia,& fugit ad ecclesiam,iterū capitur, nō dicitur relaxatus liberè, quia dēt esse relaxatus data illi tali libertate,ꝙ difficilis sit eius persecutio. per d. l.naturalem.& per d.l.qui neque.§.solutum.alle. Bar.in d.l.j.de acqui.rer.domi.ff. Idem etiā refert Feli.allegando Bar.in c.ego.infra col.pe. de iureiur.& in prædictis locis Feli. allegat in simili alia iura,& doctores,potest videri.Feli.allegat bonum tex.in c.accedens,de procurat.

An clericus defendere armis possit,ne extrahatur.

Summarium 12.Quæstio.

1 *Clericus armis an defendere possit, ne reus ab ecclesia extrahatur.*
2 *Opin.Bal.in hac Quæstione notanda.*
3 *Clericus,qui per magistratum secularē ducitur,per clericos auferri potest.*
4 *Duæ declarationes circa hanc materiā.*
5 *Distinctio notanda in proposita quæstione.*
6 *De gladio ecclesiastico hic legito.*

7 Quando

... possit.

... quando

... ire ar

... ualle, qui fu-

... ri, vi-

... Arch. in

... q. 4. vbi

... r, qui fu-

... per

... electio. de

... de in ius

... Pri-

... modus.

... Ter

... l. debitorú

... de iure fi. C.

... in d. l.

... refert

... d. l. pleri-

... resistere ar-

... Doctores vbi

... vel volen-

... dispositioné

... & ista tria di

... animo sua.

... Ho-

... fugiens

... gaudet

... sanguinis

... super illo casu,

... Iu-

... vt actor,

... , &

... & legibus

... modis, quo

possit

poteſt ſe tueri. vt actor debet etiam agere coram ſuperiore, quia fortè vult conſequi commoda iuriſdictionis. Tamen iſte iudex fatuus eſſet, ſi poſſi det, & eligit viam agendi, niſi hoc faceret pp potẽtiam aduerſarij, vt iudex cognoſcat, inter alios Bal. vbi ſup. & eum refert Phil. Probus, in c. ſi iudex laicus. nu. 4. de ſent. excom. li. 6. Inn. in c. j. eo. tit. quærit. facit gl. in c. ex litteris. de offic. delega. in gl. pe. quæ dicit, ꝙ exequenti iniuſtè poteſt reſiſti violenter. Fel. ponit regu. cum fallen. in c. ſi q̃n. de offi. deleg. in conſuetu. Burgun. fo. 77. cum ſeq. refero multa in conſ. meis. conſ. 3. in 5. vol. q. 3.

Item facit pro iſta opinione † illa quæſtio, ſi clericus ducitur per officiales tẽporales, an poſſit impunè auferri, quòd ſic, ſi conſtat eum eſſe clericũ, in quæſtionibus Delphi. q. 73. in fi. & q. 579. 8

Item facit dictum Ang. poſt Bart. in l. j. de excu. mun. C. lib. 10. fo. 40. col. 2. vbi dicit Ang. poſt Bar. ꝙ officium protectionis eſt, defendere cũ armis, & militibus. allegat gl. in rubr. de domeſticis, & protectoribus. libr. 12. fol. 240. col. 4. in paruo uolum. quæ glo. dicit, ꝙ protector eſt, qui extat armatus, coram principe, & Phili. Dec. in c. ad audientiam. col. j. refert Ang. & latius refert Ang. Lucas de Pẽ. in. l. 1. de excu. mun. C. li. 10.

Item facit dictum Bal. in ſua marga. in verſ. iudex tuetur, col. 7. vbi dicit, ꝙ Iudex, qui eſt in poſſeſſione ſuæ iuriſdictionis, & alius impedit, tunc poteſt armis, & legibus, & proceſſibus eam tueri, ſicut quilibet poteſt, omni modo quo melius poteſt, ſe tueri. & Bald. refert Stephan. Auffre. in rep. cle. j. de offi. ordi. in j. regu. in 15. fallen. fo. 23. co. j. ꝙ iudex poteſt ſuam iuriſdictionem defendere, etc. cum enſe. & in bello eſt verum, ſi iuriſdictio erat euidens, & notoria, ſcilicet, ſubditus, vel alter ſubſtrahebat ſibi exercitium iuriſdictionis. ſecundum Stepha. vbi ſupra.

Barba. conſi. j. colum. penul. & conſil. 62. col. 2. in 4. volum. refert Barto. & Angel. in l. j. de excuſ. mun. C. libr. decimo. Barbat. in c. cum. de conſtit.

col. 2.

An obsidiũ poni possit, denegando victualia.

Summarium 5. Quæst.

1 *Existente in immunitate, quando obsidia opponi possint.*
2 *Victus causa necessaria, ei qui immunitate gaudet, præstanda.*
3 *Consuetudo contraria num valeat.*

1 5. Quęstio. QVINTA quæstio: an existenti in † immunitate possint obsidia apponi. Guido Papa in decis. Delphinatus. q. 121. col. fin. quærit de ista q. & dicit, ꝙ non. alle. Host. in c. inter alia. Hosti. ibi. col. 2. ver. attamen, dicit, ꝙ principes delinquunt circa hoc, ꝙ licet ecclesię in partem deferant, non tñ insolidum, quia si exit ecclesiam, pedem ponendo extra, tam cito ipsum capiunt, & si non exit, tenent eum obsessum, requiẽ, & vestem, & victualia denegando. Idem tenet Panor. in d. c. inter alia. col. 4. in fi. post Anto. Card. & alios, qui referunt Hosti. & omnes prædicti prohibent dictum obsidium poni.

Guliel. May. ĩ reg. nemo de domo sua. ff. fo. 250. col. 3. ver. Sed videndum, quærit, quæ, & qualis immunitas concedatur fugientibus ad ecclesiam. dicit, ꝙ † illis nihil denegari potest de pertinentib⁹ ad victum, & requiẽ, & alia necessaria, per d. l. præsenti. & dicit, ꝙ à pluribus iudicibus male seruatur, qui fugientes ad ecclesias aliqñ compeditant, & vexãt. Alle. Guliel. de mon. Lau. Ancha. & Imo. in cle. j. de pœn. & remiss. Nam Guliel. in d. clem. in 3. q. quærit, quæ sit ista immunitas, dicit, ꝙ alicui de istis confugientibus vsus vtensilium rerũ,

vestes, aut requies nō vetetur, vel negetur, vt in l. præsenti, nec ad latrinas exire ad locum debitum, ita q intra 30. passus non exeant sacra. Nam nulla necessitas debet arctare eum, qui clauibus domini cis se defendēdū cōmisit. d.c. diffiniuit. 17.q.4. Idē referunt Ancha. & Imol. ibi in 3.q. Idem Hosti. in summa. in §. in quantum. col. 2. in fi. refero eum in quæst. seq.

Io. Igne. in l.j. col. 3. cum se. ad Silla. ff. dicit, q in Normādia est cōsuetudo, q per victus substractionem fugientes exire cogantur, cum banni impositione, & banni interminatione; & quærit, an ista consuetudo valeat. † arg. pro, & contra: & cōcludit, q non valet talis consuetudo, & q victus non debeat substrahi. Est ēt tex. in c. studeat. in fi. l. dictum, & in §. j. in fi. in auth. de incest. nup. colla. 3. Io. Igne. vbi sup. colla. 4. fol. 13, & col. 16. in fi. 1

Guliel. de Mon. Lau. in cle. j. de pœni. & remiss. in 7.q. quærit de Principibus, & alijs secularibus, qui indifferenter talem immunitatem violant, nō permittentes eos comedere, vel vestiri, vel dormire, vel aliàs affligunt tales fugientes, vel parentes, seu amicos, vel clericos ecclesiarum fauentes eisdē. dicit d. Guliel. q in hoc casu bene fecisset hoc consilium. d. cle. j. si posuisset pœnas grauiores. d. cle. j. loquitur, q seculares non permittentes damnatis ad mortem pœnitentiam concedi, sunt monendi, & per censuram ecclesiasticam ad hoc compellendi per ordinarios loci. Non loquitur de violantibus immunitatem. Guliel. tamen vult, q violantes immunitatem, vt supra, sunt compellendi per censuras. dico infra. q. 9. & idē dicit Card. in d. cle. j. q. 8. & in decis. capellæ Tholosanæ. q. 422. in fi. & idem disponit lex. 2. tit. 11. primæ partitæ. dicit d. l. 2. quicunque ad ecclesiam cōfugerit, vel ad eius portam, vel cimiterium, non est inde extrahendus, nec circundandus, nec ei denegantur victualia.

An delinquens, qui fugit ad Ecclesiam, possit compeditari.

Summarium 6. Quæstio.

1 *Reus immunitate Ecclesiæ frui desiderans, non debet interea compeditari, licet de consuetu. contrarium seruetur.*
2 *Secus si dubitaretur, an gaudere deat.*

6. Quæstio. SEXTA quæstio, an delinquēs, qui fugit ad ecclesiam debeat, seu possit ibidem compeditari. Guido Papa. in d. q. c. 221. co. fi.
1 dicit, q; † non debet compeditari de iure, & contrarium facientes infringunt immunitatem ecclesiæ, ac si ipsum extraherent, & incidunt in pœnam. l. fi. de his, qui ad eccl. confu. C. licet de consuetudine contrarium seruetur; & q non debent compeditari, tenet et Guliel. May. quem retuli in præced. qōne. facit dictū Host. in §. in quan
2 tum. col. 2. in fi. vbi dicit, & nota q; † quandiu est intra ecclesiam, non est per violentiam eijciēdus, nec detinendus, nec constringendus, nec requies, nec vestes, nec victualia deneganda. p d. l. pñti. Idē tenet Hasten. in summa lib. 6. tit. 30. fo. 86. col. 2. in prin. & Host. vbi sup. col. 3. in prin. q; hodie de facto hæc immunitas i locis q̄plurimis est vsurpata.

Aduerte, q; Pet. de Belluga, quem retuli sup. in 2. qōne, in princ. tenet, q; interim, q; cognoscatur, an debeat gaudere, vel ne, is, q ad immunitatē cōfugit, ibi custoditur, & ponitur in compedibus, & catenis per vtrunq; iudicem, ne immunitas stante dubio spolietur. ar. c. si iudex. de sen. excom. lib. 6. retuli supra pro ista opin. Petri. facit dictum Host.

in c.inter alia.col.2.referunt Host.Ant.ibi,& Car. in 2.oppo.& Panor.col.4.in fi.qui dicunt, ꝙ prælati delinquunt contra constitutionem dicti capituli, eo ꝙ quantumcunq; fugiens ad ecclesiã grauia commiserit, ipsum tñ in totum saluare nituntur, ita ꝙ nullam pœnam, etiã pecuniariam patiatur, ꝙ est contra bonum iustitiæ, ꝙ est summum. c.cũ deuotissimam. 12.q.2. vnde ne in hoc prælati incurrant, bene facerent, si seruarent dictum Petri de Belluga.cuius opinio (vt dixi) procedit,stante dubio,an debeat gaudere,vel ne,& ita seruatur de consuetudine,vt dicit Guido Papa,retuli supra in prin.istius quæstionis.

Fugientibus, de expensis quis prouidere debet.

Summarium 7.Quæst.

1 *Fugiens ad ecclesiam, quis illis victus cũ necessaria subministrare tenetur.*

SEPTIMA quæstio,quis prouidebit de expensis fugientibus ad ecclesiam. gl. in c.diffiniuit. 17.q.4.dicit,ꝙ ecclesia,p l.præsenti.in fin.de his,qui ad eccle. confug. C. sicut custos carceris prouidet captiuis. l. vt iudices. de Epi.audi.C.Idem tenuit Guliel.de mon. Laud. in d.cle.j.de pœni.& remiss. in q.2. & eum sequitur Anch.ibi in 2.q.& Card.q.4. & Vitall.ibi in 7. conclusione. 7.Quæstio.

Conclusio est, † ꝙ si fugiens ad ecclesiã habeat bona,de illis sibi prouidebit, quo ad expensas, & necessaria.& si nihil habet, debet, si possit,ꝓprijs manibus laborare,& sic victum sibi ad quæq; necessaria quærere. Si verò nihil horum habet nec potest proprijs manib⁹ lucrari, vnde paret sibi necessaria,ecclesia debebit sibi,tanquã pauperi pro- 1 Cõclusio.

 uidere.

uidere,& ita debet intelligi d.gl.c.diffiniuit. secũdum Archi.in c.diffiniuit.& eum refert,& sequitur Io.de Tur.Cre. ibi Panor. post alios in c.inter alia,col.pen.in princ.gl.in c.fi.de regul.Vitalli.in d.clem.in 7.conclu.summa Siluestrina in ver.immunitas.3.q.5.Feli.in c.ex rescripto.col.fi.de iure iur.Stepha.Auffrer.in repet.clem.j. de offic. ordi. in 4.regula.fallen.4.col.3. Io.de Bichis in d.repetit.c.diffiniuit.17.q.4.fol.78.co.j.ver.gl.j. Guliel. Mayn.in regula, nemo in domo sua.de reg. iur.ff. 250.co.3.in fi.nu.30.Io.Ign.in l.j.ad Silla.ff.fo.13. col.4.ver.ad institutum reuertamur,fol.8.num.9. col.3. Nam ecclesia non subuenit clerico habenti vnde viuat.c.vnde cleric⁹.c.pastor.j.q.2. c.illi.12. q.j.facit ẽt c.clericus victum.91.dist.fortius,& gl. in istis ex facinore ad ecclesiam confugientibus, secundum Panor. & alios in c.inter alia. col.pen. Non obstat,secundum Panor. d.l.præsenti, nã nõ loquitur dispositiuè,sed narratiuè. Item loquitur de seruis nihil habentibus.refert Panorm. dictus Guliel.Mayne.in d.regula,nemo.

An Ecclesiastic⁹ punire possit fugientẽ ad Ecclesiã.

8.Questio. OCTAVA Quæstio,an iudex Ecclesiasticus possit fugientem ad ecclesiam extrahere, & punire. Retuli plenè in Fallentia vigesimasecunda,& vigesimatertia.

Contra violatores immunitatis Ecclesiasticæ.

Summarium 9. Quæstio.

1 *Violantes immunitatem ecclesiasticam, qua pœna puniendi.*

2 An violans immunitatem, si postea ad ecclesiam fugiat, immunitate donandus sit.

NONA Quæstio, Violantes † immunitatem ecclesiasticam, qua pœna puniantur? 1 9.Quęstio.

Immunitas ecclesiæ, aliquando violatur sine damno rei temporalis, puta insultum faciendo in ecclesia, personam illuc fugientem inde extrahendo, aliquam personam ibi verberando, vel alio consimili.

Aliquando etiam violatur ecclesia comburendo, vel frangendo, vel alio modo lædendo ecclesiam, secundum Io. de Turre Cre. in c. si quis contumax. 17. q. 4. & ibi Archid. licet non ita clarè, & plenius p Io. Bich. notab. 11. d. c. diffiniuit. 17. q. 4.

Quo ad propositum nostrum, extrahens innitũ ab ecclesia, qua pœna puniatur. Panor. in c. pen. in fi. eo. tit. quærit de pœna violantis hanc immunitatem. & dicit, q; de iure ciuili tenetur crimine læsæ maiestatis. l. præsenti, de his, qui ad eccl. confu. C.

De iure canonico, debet excommunicari, & cõdemnari pecunialiter, & imponi sibi publica pœnitentia, nec debet restitui communioni, nisi restituat eum, quem violenter de ecclesia extraxit. c. miror. c. si quis contumax. & idem, q; Panor. dicit, & eum refert Guilliel. May. in l. nemo. de reg. iur. ff. 250. & per Io. Bichis. vbi sup. notabili 9. & pœna pecuniaria, est 30. librarum argenti. per d. c. si quis. & secũdum prædictos, vbi supra. idem tenet etiã Ioan. Fab. in d. l. 2. de his, qui ad eccle. confug. C. vbi dicit, q; de iure canonico, est pœna excommunicationis, & 30. librarum argenti, & restitutio dãni. per d. iura, si quis, quisquis nullus. 17. q. 4.

Ioan. de Barberio in suo viatorio Iuris. fo. 17. col. 4. in ti. de violatoribus immunitatum, dicit, q; de iure ciuili, est pœna vltimi supplicij. d. l. 2. & fi.

de his,qui ad eccl.confug. C. De iure canonico,est arbitraria,per not.in c.quominus. c.aduersus. eo. tit. & potest violator pecunialiter in noningentis solidis,vel aliàs in ista mulcta puniri.c.si quis contumax. 17. q.4. & violatores, vt publici latrones reputari,& donec emendent excõicari.c.sicut antiquitus ea cã,& qõne.& dicit vlterius, ꝙ si extrahendo ab immunitate,infertur iniuria clericis, tales violatores punirentur tãquam læsæ maiestatis rei.c.quæ autem.17.q.4. facit c. cum deuotissimã. 12.q.2.& in decis.capellæ Tholosanæ.422.col.pe.

Hosti.in summa sua in §.fi.eo.tit.quærit,quæ sit pœna violantium immunitatem ecclesiasticã, in prin.dicit,ꝙ duplex est pœna;spiritualis.s.excommunicatio; tẽporalis,quæ qñq; maior,qñq; minor inuenitur,vt in c.si quis cõtumax. 17.q.4. Ideo est arbitrio iudicis committẽda,scdm Hosti.vbi sup.

Hasten.in summa,in isto titu.lib.6. fo.86.col.4. vers.circa septimum. quærit de pœna violantium immunitatem ecclesiasticam.refert Hosti.

Idem Antoni.in sua summa,in 3.parte. titu. 12. c.3.§.3.& in summa Siluestrina,in vers.immunitas.3.q.7.& Claua.in sum.in ver.immunitas.vers. 21.& c.4.fo. 149.

Et cui applicabitur ista pœna pecuniaria, sunt duæ opiniones. Prima,ꝙ applicatur ecclesiæ, cui facta est violentia. gl.in c.sacrilegium. Alia est, ꝙ applicetur Episcopis.gl.in c.quisquis.17.q.4. Prima opinio est verior,secundum Io.Bichis,vbi sup. Idem,quòd Panor.& alij,quos supra retuli, tenet Io.Igne.in l.j.fo.14.ad sillan.ff.

Supradicta pœna, imponitur illis, qui per violẽtiam extrahunt ab ecclesia confugientes ad eam, & in summa Siluestr.in ver.immunitas.3.q.fin.& in decis.capellæ Tholosanæ.q.422. col.j.versic. & qui tales extrahit.

Et quoad pœnam aliarum violationum immunitatis ecclesiæ. vide supradictos Doctores, q eas ponũt,vbi sup.& Siluestr.i ver.immunitas,2.q.10.

Adde supradictis, ꝙ violatores immunitatis ec

clesiastica

clesiasticæ committunt sacrilegium, delinquendo in ecclesia, cum per hoc violauerint immunitatẽ ecclesiæ, secundum Panor. in c.fi.col.pen. ver. cre do tamen posse dici, eod.titu.& eum refert Nicol. Boer.in suis decis.q.110.fo.116.col.3.in j.parte.

Et violans † ecclesiam extrahendo inde fugiẽtem ad eam, an gaudeat immunitate, si ad eam fugiat, dixi sup.in 36.fallen.Vnde si extrahatur inuitus ab ecclesia, apparet dictam immunitatem violatam, & sic ipsa ecclesia velut iniuriata, prosequitur suum interesse, atque reintegrationem, secundum Vitalli. in d.clem.j. de pœnit. & remiss. dico in sequenti quæstione.

Quis possit petere restitutionem.

Summarium 10. Quæstio.

1 *Quando de facto extrahitur in casu, quo immunitate gaudere debet; quis petet restitutionem.*

QVANDO † quis de facto, de ecclesia extrahitur in casu, in quo debet gaudere immunitate, quis petet restitutionẽ? Bar. in d.l.præsenti, in fin.in princ. quærit de ista quæstione. dicit, ꝙ ipse extractus potest de iure petere, ꝙ restituatur pristinæ libertati, quia ea de facto priuatus est, per tit.de libe.homi.exhibe. Refert Bar. Panor.in d.c.inter alia.col.8.ver.nunc quæro.vnde dicit Oldr.cons.154. in fi. ꝙ violẽter extractus per quemcunque, restituendus est ecclesiæ, sicut in alijs restitutorijs iudicijs. & Panor.allegat pro hoc tex.in c.miror.17.q.4.vbi ponitur text. Augustini, ex quo euidẽtissimè colligitur, ꝙ ecclesia dẽt per excõicationem cõpellere extrahẽtẽ, ad gestõnẽ, ac ẽt interdicere, ne à tota domo sua recipiatur 1 Quæst. 10.

piantur oblationes.Panor. vbi sup.Claua.in sum. in verbo immunitas.vers.quęro.fol.149.columna quarta. quærit, an abstrahens aliquem violenter de ecclesia teneatur illum restituere. Refert Bart. & Panorm. vbi supra. quòd de iure potest peti se restitui,cum de facto sit priuatus.allegat Old.con sil.53.& cons.154.& ecclesia potest agere,cum sit spoliata libertate.d.c.miror.17.q.4.Ideo non libe ratur,nisi restituat: ēt si dñs præstaret iuramentũ, & cautionem de seruo extracto.Clauas.vbi supra.

Idem tenet Siluestr.in summa,in verbo, immunitas,3.q.7.refert Bart.& Panor.vbi sup. & refert id,ꝙ Claua.licet ipsum non alleget. in decis.capel læ Tholosanæ.q.422.col.j.in prin.ver.adde, ꝙ vio lenter.Refert Bar. & Panor.Claua.vbi supra.

Vnde per supradicta,potest concludi. Primo, ꝙ talis extractus violenter de ecclesia potest agere, & petere se restitui,& ecclesia etiam potest agere, cum sit eius libertate spoliata.d.capit.miror.ideo non liberatur,nisi restituat.

Sed an videatur satisfactũ, si restõ fiat ad aliam ecclesiam,& non ad eã à qua fuit extractus, si hoc fiat cum consensu partis petentis restõnem,nemini dubium,ꝙ satisfaciat:sed parte petente restõnē contradicente secus esset, qñ talis restitutio posset fieri ad dictam ecclesiam sine difficultate. facit dictũ Arch.quomodo refero in priu.quæstionis seq.

Si relaxatum cepit.

Summarium 11.Quæstio.

1 *Qui liberè captum relaxat,si ad locum immunitatis confugiens capiatur, an satisfactum immunitati.*

1 Quæstio. 11. SI Index † secularis relaxat liberè,quē extraxerat ab ecclesia , & in redeundo facit ipsum capi,An videatur relaxatus. Archi. in c.miror.17.q.4. dt,ꝙ restõ in codē loco est

eſt facienda,& loquitur in terminis noſtris, & Io. de Turre Cre.in c.miror,dicit,ꝙ habet neceſſe red dere eccleſiæ,vt ſatisfaciat eccleſiæ, q̃ offenderat.

Bar.in l.j.de acquir.rerum domi. ff. dicit, pone, fuit aliquis captus in eccleſia, pronunciatur relaxandus libertati propriæ, dimittis eum ire parũ, & poſtea capis eum, an videaris ſatisfacere, certè non,quia dēt eſſe libertas data ſibi talis,ꝙ difficilis ſit eius perſecutio, vt in princ. l.naturalem.de acquir.rer.domi.ff.addit l.qui neque. §. ſolutũ.de verb.ſign.ff.cũ ſua gl.hæc ſunt verba Bar.vbi ſup.

Feli.in c.j.de treuga,& pace.in princ.dicit, ꝙ ſi ſecularis Iudex relaxat illum, quem cepit in eccleſia,& fugit ad eccleſiam,iterũ capitur, nõ dicitur relaxatus liberè, quia dēt eſſe relaxatus data illi tali libertate,ꝙ difficilis ſit eius perſecutio. per d. l.naturalem.& per d.l.qui neque.§.ſolutum.alle. Bar.in d.l.j.de acqui.rer.domi.ff. Idem etiã refert Feli.allegando Bar.in c.ego.infra col.pe. de iureiur.& in prædictis locis Feli. allegat in ſimili alia iura,& doctores,poteſt videri.Feli.allegat bonum tex.in c.accedens,de procurat.

An clericus defendere armis poſſit,ne extrahatur.

Summarium 12.Quæſtio.

1 *Clericus armis an defendere poſſit, ne reus ab eccleſia extrahatur.*

2 *Opin.Bal.in hac Quæſtione notanda.*

3 *Clericus,qui per magiſtratum ſecularẽ ducitur,per clericos auferri poteſt.*

4 *Duæ declarationes circa hanc materiã.*

5 *Diſtinctio notanda in propoſita quæſtione.*

6 *De gladio eccleſiaſtico hic legito.*

7 Quando

7 *Quando clerici arma mouere possint.*
8 *Cuilibet, & contra quemlibet, quando duplici gladio vti liceat.*

1 Quęst. 32. AN clericus † possit defendere armis, si opus fuerit, ne ille, qui fugit ad ecclesiam, extrahatur, videtur ꝙ sic, per dictum Arch. in d.c. id constituimus. 17. q.4. vbi dicit, ꝙ talis malefactor, qui fugit ad ecclesiam, defenditur per ecclesiam. c. inter alia. eod. titu. facit c. dilecto. de sent. excom. lib. 6. & ibi omnes.

8 Item facit † dictum Bal. in l. plerique. de in ius voc. ff. in ver. in textu ibi vim. vbi notat tria. Primo, ꝙ illicitè captus, est ante omnia relaxandus. Secundo, capiens tenetur actione iniuriarum. Tertio, ꝙ capienti potest resisti armis, per l. debitorũ de metallis. C. libr. 12. l. prohibitum. de iure fi. C. lib. 10. & idem tenet Iaco. de Sancto Geor. in d. l. plerique, in fi. refert ibi tria dicta Bal. Idem refert Iaſ. in d. l. plerique. col. fi. Bartho. Soci. in d. l. plerique, in prin. dicit, ꝙ est licitum etiam resistere armis. Nam per d. tex. dicunt prædicti Doctores vbi sup. ꝙ aduersus officiales extrahentes, vel volentes extrahere quem de domo contra dispositionẽ legis, competunt dicta tria remedia: & ista tria dicta refert Guliel. May. in reg. nemo de domo sua. de reg. iur. ff. col. 2. in prin. fo. 249. facit dictũ Hosti. in d.c. sanè. de celebr. missę. vbi dicit, ꝙ fugiens ad Eucharistiam, quàm Presbyter defert, gaudet immunitate, & debet defendi vsque ad sanguinis effusionem. refero Hosti. & alios, super isto casu, in ampliatione 18.

Bal. in sua margarita, in ver. Iudex, dicit, ꝙ Iudex tuetur suam iurisdictionem, vt reus, vt actor, & vt iudex. vt reus, quoniam est in possessione, & alius eum impedit, tunc potest armis & legibus eam tueri, sicut quilibet potest omnimodo, quo

potest

potest se tueri. vt actor debet etiam agere coram superiore, quia fortè vult consequi commoda iurisdictionis. Tamen iste iudex fatuus esset, si possidet, & eligit viam agendi, nisi hoc faceret pp potētiam aduersarij, vt iudex cognoscat, inter alios Bal. vbi sup. & eum refert Phil. Probus, in c. si iudex laicus. nu. 4. de sent. excom. li. 6. Inn. in c. j. eo. tit. quærit. facit gl. in c. ex litteris. de offic. delega. in gl. pe. quæ dicit, ꝙ exequenti iniustè potest resisti violenter. Fel. ponit regu. cum fallen. in c. si qñ. de offi. deleg. in consuetu. Burgun. fo. 77. cum seq. refero multa in cons. meis. cons. 3. in 5. vol. q. 3.

Item facit pro ista opinione † illa quæstio, si clericus ducitur per officiales tēporales, an possit impunè auferri, quòd sic, si constat eum esse clericū, in quæstionibus Delphi. q. 73. in fi. & q. 579.

Item facit dictum Ang. post Bart. in l. j. de excu. mun. C. lib. 10. fo. 40. col. 2. vbi dicit Ang. post Bar. ꝙ officium protectionis est, defendere cū armis, & militibus. allegat gl. in rubr. de domesticis, & protectoribus. libr. 12. fol. 240. col. 4. in paruo uolum. quæ glo. dicit, ꝙ protector est, qui extat armatus, coram principe, & Phili. Dec. in c. ad audientiam. col. j. refert Ang. & latius refert Ang. Lucas de Pē. in. l. 1. de excu. mun. C. li. 10.

Item facit dictum Bal. in sua marga. in vers. iudex tuetur, col. 7. vbi dicit, ꝙ Iudex, qui est in possessione suæ iurisdictionis, & alius impedit, tunc potest armis, & legibus, & processibus eam tueri, sicut quilibet potest, omni modo quo melius potest, se tueri. & Bald refert Stephan. Auffre. in rep. cle. j. de offi. ordi. in j. regu. in 15. fallen. fo. 23. co. j. ꝙ index potest suam iurisdictionem defendere, ēt cum ense. & in bello est verum, si iurisdictio erat euidens, & notoria, scilicet, subditus, vel alter substrahebat sibi exercitium iurisdictionis. secundum Stepha. vbi supra.

Barba. consi. j. colum. penul. & consil. 62. col. 2. in 4. volum. refert Barto. & Angel. in l. j. de excus. mun. C. libr. decimo. Barbat. in c. cum. de constit.

col.29.verſ.nota.ibi apoſtolicæ ꝓtectionis.Refert Bar.in prooemio.ff.refero infra.refert ad Ange.in d.l.j.& Barba.in eod.c.cum.in colum.54.refert ad Bar.& Ang.vbi ſupra.

Et additionator Panor.in c.recepimus. de proba.refert Ang.in d.l.j & Barb.in prooemio. ff. refert etiam alios.Philipp.Dec. in c.ad audientiam. de priuil.refert etiam Bar.in prooemio. ff.& Ang. in d.l.de excu.mun.C.lib.10.

Eſt alia opinio, ꝙ clericus non poſſit defendere armis, ne ille,qui fugit ad eccleſiã extrahatur. Nã Collecta.in c.inter alia.col.j.in fi.quærit,nunquid eccleſia habet defendere cõfugientes ad eccleſiã, dicit,ꝙ ſic.ſ.iniuſtè condemnatum,omnibus modis,& iuſtè condemnatum,temperatè, ſed ꝓ nullo,quem defendere habet, mouebit guerram, ſeu bellũ.c.reos. 22.q.5. & ꝙ iſtos defendere habeat, non video,niſi intercedendo.c.nouimus.de verb. ſignif.hæc Collecta.vbi ſupra.expreſsè ergo vult Collecta.quòd non eſt defendendus armis.

Bar.in prooemio.ff.in ver.omnem. col.4. in fin. nu.7.quærit,quid importent iſta verba, recipio te in protectorem,& defenſorem meum,dicit Bar.ꝙ canoniſtæ ſe de hoc expediunt,& dicũt,ꝙ ſi quis reciperetur ſub defenſione eccleſiæ,non debet eũ eccleſia defendere cum armis, ſed videtur ei magis reuerentia deberi,quam alteri,per tex. iuncta gl.in c.recepimus,de priuil.dicit Bar.ſed nos poſſumus probare oppoſitum.Nam verbum,protegere,videtur importare,cum armis defendere. text. cum gl.in l.deſertorem.§.fi.de re milit.ff. Itẽ poteſt probari in l.j.& fi.de profe.& medi. C.lib.10. quidquid iſti dicunt.hæc Bar.vbi ſup.

Barba.conſ.11.col.14.in prin.refert Bar. vbi ſupra.& alleg.Hoſt.in c.recepimus,de priuil.qui dicit,ꝙ eccleſia debet receptos ad defenſionẽ defendere iure,& perſona.Idem Card.& Ant.in c.recepimus.Barba.vbi ſup.concordat prædictas opiniones,aut iuſtè offenditur, & tunc nõ debet eccleſia eum defendere;aut iniuſtè,& tunc debet eum defendere.

fendere. & ita redditur ad concordiam Bart. cum canonistis.alle.aliqua similia isti concordiæ. maximè glo.in c.pro illorum,de præb. & c.litteras. de præsump.& gl.in l.seruum.in vers.prætor. de acquir.hæred.ff.

Hiero.Cagnolus in procemio.ff.fol.8.ver.& q.a, in gl.refert qõnem Bar.videlicet, quid importent illa verba,accipio te in protectorem, & defensorē meum.concludit, sic recipientem ad d.defendendum cum armis obstringi,nisi essemus in materia contractuum,de quorum natura est iudicialis defensio, & communiter scribētes sequuntur istam opin.& conclusionē Bart.& refert d.Hieronymus multos doctores modernos hoc tenentes, scilicet Alex.Ias.in l. stipulatio ista habere licitè. in prin. de ver.obl.ff. Anan.& Feli.in c.olim.in fi.de accu. Barba.cons.j.in 4.vol.& in d.cons.11.col.13. in 2. vol.Guido Papa.5.q.83. Dec. in c. ad audientiam. c.j.de appell.Bal.Salic.Pau.de Cast.in l.fi.de actio. empt. C.dictus Hieronymus ponit duas fallentias 1. Fal. ad dictam conclusionem. Vna est, † quando quis 4 iustè offenderetur.Pano.in c.recepimus.de priuil. Fel.c.pastoralis.in fi.de iud.Barba.in d.consi.11.

Secunda fallentia est in ecclesia,quæ nō tenetur 2. Fal. quempiam armis defendere, secundū Canonistas. secundum Bar.in procemio.ff.vbi sup. Barba.in d. consi.11.retuli sup.concordat canonistas,& legistas,vt sup.dixi.dicit Hiero. ꝙ ista concordia Barba.sibi non placet.Nam canon istæ indistinctè loquuntur,ꝙ ecclesia armis defendere non tenetur, pro quibus facit tex.in c.consuetudo. 16. q. 6. vbi dicitur,ecclesia non armis, sed iure sua bona defendat.ergo multo fortius aliena defendet.quinimo armorum auxilium ad malos coercendos postulat ecclesia.23.q.4.sicut excellentiā,melius ergo dicendum videtur,ꝙ ecclesia taliter recipiens, susceptum armis suis spiritualibus defendere teneatur. Nam verba sunt intelligenda secundum qualitatem personæ,ad quam referuntur. plenè ꝑ Fel.in c.cumq;.col.12.ver, quibus adde.de rescri.

hæc

5 hæc Hierony. vbi supr. in † nostra quæstione sunt considerandi duo casus. Primus est, quo ad protectionem. Secundus est quo ad defensionem. Primus casus potest intelligi duobus modis. primo, quando quis se subijcit protectioni ecclesiæ, vt in c. ad audientiam. de appell. Nã qñ quis rõne grauaminis sibi illati, submittit se, & sua bona sub protectione Papæ, vel alterius superioris. talis protectio habet vim appellationis. tex. in d. c. ad audiétiam. Host. & oẽs alij, maximè Panorm. & Philip. Fran. ibi. Domi. & Phil. Franc. in c. j. de appellatio. lib. 6. & quid important ista verba, submitto me protectioni superioris, ꝑ Panor. & alios, in d. c. ad audientiam. & Maria. Soci. consi. 7. col. 2. in j. part. & remissiuè. per Ioã. de Ripa in repet. c. cum inde. de consti. no. 2.

Secundo, intelligi pt, qñ Papa, vel Princeps, seu alius recepit aliquẽ sub sua protectione. c. ex parte. c. recepimus, aliàs accepimus, de priuileg. & ibi per Panor. & alios, & Panor. & Phil. Franc. & alij, in c. ad audientiam. vbi dicit Panorm. per glo. ibi, ꝙ recipiẽs sub protectione sua, nõ teneatur eũ defendere, nisi cum iniustè grauatur, mouetur ergo superior facilius ad defendendum eum, & fulminandum sententias.

Est alius casus quoad defensionem, quãdo quis possit armis defendere suam iurisdictionem, seu suũ territoriũ. Ista qõ tractatur ꝑ legistas in l. j. si quis iurisdi. non obtempe. per Iaso. post Ange. & alios ibi. & per canonistas in c. j. de offi. deleg. maximè per Dec. ibi. col. pen. & fi. & in c. dilectus. de pœn. & in c. significasti, ibi Dec. in vlt. not. & col. pen. & fi. & Phil. Dec. post Panorm. & alios in c. in causis. col. 8. de offi. deleg.

Vnde concludendo, dico tam in primo casu, scilicet, qñ Papa, vel alius superior recipit quem, sub sua protectione, quã in scdo casu, s. defendere suã iurisdictionem, seu territorium, non debet ecclesiasticus talem personam, vel dictam iurisdictionem defendere armis tẽpalibus, sed ecclesiasticis,

per

per tex. in c. j. de offi. deleg. & c. fi. de reb. eccle. nõ alien. c. dilectus. de pœnis. c. ex parte. j. de verbor. sign. qui text. loquitur de defensione territorij. c. dilecto. de senten. excom. lib. 6. dicta iura concludunt, quod prælati põt suam iurisdictionem tueri per censuras. Ioan. de Ripa. in c. 2. col. 10. vers. vltimo. nota. de iudi. & compellere laicos, vt desistant à talibus prohibitionibus, per c. fi. de re. eccl. non alie. & ibi Host. Io. And. & Barba. post alios.

Duo sunt gladij: vnus ecclesiasticus, alius temporalis. c. dilecto, & ibi glo. maximè fina. de sent. excom. li. 6. gladius ecclesiasticus est cẽsura. c. quærenti. de ver. sig. gl. in d. c. dilecto. in ver. ecclesiastico. Gladius temporalis est arma, & eorum executio, vt in c. dilecto, & ibi glo. & Imo. Ioan. And. & omnes alij. gladio ecclesiastico non licet omnibus vti, sed tantum † iudici ecclesiastico habenti 6
potestatem fulminandi censuras. glo. 2. in c. dilecto, & ibi Domi. & Fel. post alios. & tali gladio nõ licet vti contra quoscunq; ẽt ꝑ defensione sua, sed tñ contra homines suæ iurisdictionis. secundum Inn. in c. dilecto, & eum referunt Io. An. Dom. Philip. Francus, & alij, vel etiam contra perturbantes iurisdictionem, per supradicta. Nam tales includuntur sub sua iurisdictione, vt dictum est.

Quoad † gladium temporalem, quæstio est, an arma clerici possunt mouere. Hostien. in sum. de treu. & pace. col. 2. ver. 5. rõne personæ. refert quinque opi. & Host. in d. c. dilecto. de sen. excom. li. 6. col. 3. ver. sed contra. refert etiam dictas opin. 7

Concludit Hosti. quod clerici habentes iurisdictionem tpalem indistinctè possunt sumere arma pro defensione sua, & suorum, quia hoc omnia iura permittunt. vt per eundem in ca. dilecto, in princip. in ver. vim vi repellere. facit c. noli. 23. quæstion. j. & §. hic ita. cum sequen. 23. quæstio. vltima, quòd si temporalem iurisdictionem non habent, non licet arma sumere, nisi ad suam defensionem. §. ecce quòd 23. quæstio. fina. Hostien. vbi supra.

Ioan. And.in.c.dilecto.col.2.in prin.Ancha.ibi col.3.ver.nono nota.Do.ibi col.2.in fi.ver.quęro, quādo clerici possunt arma sumere,& cōcludunt, cum Hostiense,& referunt ipsum ad litteram.

Philippus Fran.in c.dilecto.co.3.ver.in glo.fin. quærit.an cuilibet,& cōtra quemlibet liceat vti duplici gladio,dixi supra.quoad gladium temporalem est concludendum, ꝙ aliquando vult quis vti gladio in modum iustitiæ.hoc non licet omnibus, sed tantum habentibus iurisdictionem temporalē, seu secularem, & contra homines suę iurisdictionis tantum.c.2.de consti.libr.6.vnde clericus habens iurisdictionem temporalem,poterit vti gladio temporali, & arma assumere pro defensione sua,& suorum.per d.c.dilecto.c.noli.23.q.1. Hostien.& alij in d.c.dilecto.poterit etiam clericus illo vti committendo executionem iustitiæ.secundum notata in c.final.ne clerici, vel monachi.

Aliquādo vult quis vti gladio temporali in modum defensionis,hoc omnibus licet,siuè priuatis, siuè iudicibus, siuè laicis, siuè clericis.in d.c.dilecto. &ibi glo. vnde licet clericis etiam temporalem iurisdictionem nō habentibus arma sumere, in propria persona ad defensionem. §. ecce. 23.q. final.Ioan.And. & alij.in d.c.dilecto.

Bartho. de Firmo in tractatu de episcopo. in 1. parte.4.libri.q.13. quærit, vtrum episcopus possit arma mouere.dicit, ꝙ non.23.q.8.in princ.& per totum, nisi pro defensione ecclesiæ. glo.in c.quicunque.23.q.8.& quibus casibus potest bellis interesse episcopus. c.igitur. 90. quæstione. & cano.c. maximianus. 23.q. 3. vt latius per eum vbi supra. & per Hyppol. de Marsi.in tractatu causarum criminalium.§.pro complemēto.fo.130.col.1.& sequen.& Panor.Imo. in c.2.de vita, & hone.clericorum,& Matthęus de Afflic.in consuetu.Neapo. in titu. de armis.

Vnde quoad quæstionem nostram, dico, ꝙ non est licitum clericis defendere armis secularibus, ne ille, qui fugit ad ecclesiam, extrahatur ab ea.secundum

cundum Collectarium, qui hoc expresse in termi nis dicit.in d.c.inter alia.retuli supra. Nam, vt superius dixi, non est licitum clericis vti armis temporalibus, nisi in casibus, quos supra retuli.

Et in cõtrarium allegata loquuntur in laicis. & posito, ꝙ loquerentur in clericis, intelligi debent de armis ecclesiasticis, vt sunt censuræ (vt dictum est) ita intelligit dicta iura Hierony. Cagnol. vbi supra eum retuli.

Et ad dictum Hosti. quem in princip. istius quæstionis retuli, & aliorum, quos retuli supra in 18. ampliatione, loquuntur in fugiente ad Eucharistiam, quam sacerdos defert infirmo: Etiam in isto casu sunt opiniones, vt refero in d. ampliat. 18. & crederem ꝙ etiam in isto casu, non est licitum defendere armis talem fugientem ad Eucharistiam. per superius dicta.

Contra inferentem damnũ in rebus eius, qui ad ecclesiam fugit.

Summarium 13. Quæstio.

1 *Iudex Ecclesiasticus, an possit procedere contra inferen. damnum rebus eius, qui gaudet immunitate.*

QVAESTIO XIII. Nunquid † ecclesiasticus potest procedere contra inferentem damnũ, vel spolium in rebus eius, qui fugit ad ecclesiã. Io. Bichis in tractatu, quem facit in materia immunitatis, super c. diffiniuit. 17. q. 4. fol. 76. col. 4. in prin. in paruo vol. ver. nunquid autem sit, in magno volum. col. 14. in princ. dicit, 13. Quæstio. 1

dicit, ꝙ hanc quæstionem nõ reperit tactam,& videtur,ꝙ possit,per d.c.diffiniuit.vbi text.diffiniuit sanctum cõcilium,vt nullus audeat confugientes ad ecclesiam,vel residentes inde vi abstrahere,aut quodcunque nocibilitatis,vel damni, seu spolij residẽtibus in loco sancto inferre. ecce ergo tex. ꝙ prohibet,ne fiat eis dãnũ,& cõtrafacientes puniãtur.

In contrarium facit,quia tales fugientes ad ecclesiam non sortiuntur forum ecclesiæ, vt p Inn. & alios,in c.inter alia,& c.relatum.17.q.4. dixi in fallent.22. Nam iudex ecclesiasticus impetrat pro talibus pacem,& immunitatem,quoad pœnã corporalem,dixi plura supra in 2.quæst.

Dicit Io.Bichis vbi sup.ꝙ prima opinio videtur verior.Nam ex quo canon hoc prohibuit,& circa hoc disposuit, contrauenientes,& facientes contra prohibitionem debent puniri. Item ecclesia potest comprimere notoriam iniustitiam iudicis secularis,per not. in c.nouit. de iudic. maximè in hoc casu pro reuerentia ecclesiæ,in hoc residet dictum Io.vbi sup.

Aduerte,ꝙ text.in l.præsenti. §.cum autem, de his,qui ad eccle.confu.C.dat formam ad cogẽdos malefactores,vt citentur publicis ædictis,& bona eorũ capiãtur, vt metu amissionis bonorũ compareãt,ꝙ optimè Gallia obseruat,quia publicis ędictis,vt cõpareãt,vocãtur,cũ indictione bãni,&publicatione bonorũ,iuxta l.absentem. ff. de pœnis, nisi cùm certum est eos ad ecclesiam confugisse, secundum Ioan.Igne.qui prædicta dicit,in l.j.fol. 150.col.j.ver.adde ꝙ tex.ad Silla. ff.vult ergo dictus Doctor,ꝙ si constat dictum delinquentem ad ecclesiam confugisse, non procedatur contra eũ. tex.in d.§.cum autem,clarè loquitur,dicens, ꝙ citatus in ecclesia,potest per se,vel per procuratorẽ comparere,& si non compareat, procedatur contra eum,ad primum,& secundum decretum,& ad bonorum inuestigationem, secundum formam iuris, & loquitur quando certum est, talem, contra quem proceditur, esse in ecclesia, facit text. in §.

sed

sed nec autem.de man.prin.col.3. & isti tex.sup c. diffiniuit. & §. cum autem. videntur ad inuicem contrarij.

Posset dici, quod d.§.cum autem, loquitur de illo, qui propter debitum fugit ad ecclesiam. Nam cum hic versetur interesse particulare partis, licet Princeps possit remittere pœnam, quæ respicit ius publicum: tñ priuatum debitum, non intelligitur remittere, vt latius dixi sup. in fall.27. maximè in ver.Maria.Soc. & quod ille tex. loquatur in debitore, probatur per eundem tex. in princ. & Ioan.Fab. ibi, in vers. priuato, dum dicit, dic de alio quam tributo, quia pro illo extrahitur, dixi in d.fallen.27. Et tex.c.diffiniuit, quod loquatur de fugiente ad ecclesiam, propter maleficium. Nam talis gaudet, et respectu bonorum, vt sup. dictum est in princip. istius quæstionis.

Aduerte, quia istam quæstionem quasi in terminis ponit Panor.in c.inter alia, col.2. versi. quæro, quia tex. dicit, vbi quærit, fugiens ad ecclesiā, qua pœna puniatur, dicit, quod ciuiliter, & criminaliter potest cum istis agi: etiam dum existūt in ecclesia, dummodo non consequantur pœnam corporis afflictiuam. per tex. in d.c.inter alia, dū dicit, quod sunt aliàs legitimè puniendi. ergo loquitur de accusatione criminali, facit gl. in c.reum, 17.q.4. quæ dicit, quod priuilegium ecclesiæ operatur, vt omninò nec vitam perdat, vel membrum, sed aliàs pecunialiter satisfaciat. Idem Archi. ibi, vt latius per Panor. vbi sup. & concludit Panor. col.3. in princ. quod poterit citari in ecclesia, & tenetur comparere iuxta l.præsenti.§.cum autem. (vt retuli sup.) & si fuit lis contestata ante fugam, procedatur ad sententiam, & mandabitur executioni in bonis; si nō erat lis contestata, procedetur ad primum, & secūdum decretum, secūdum qualitatem causæ, & hæc procedunt respectu iudicis secularis, & quoad reum laicum. Panor. vbi supra.

Citari verbaliter.

Summarium 14.Quæstio.

1 *Fugiens ad ecclesiam, verbaliter citari potest.*

2 *Tria insunt citationi, de quibus hic.*

14. Quęst. 1 AN possit, quis citari in ecclesia † verbaliter.Iac.de Sanct.Geor. in l.plerique. dc in ius voc.ff.dicit referendo Guliel. de Cun. & Bar.ibi, nu.4.ꝙ sic, citatione verbali, sed non citatione reali, vt inde inuitus extrahatur. d.c.inter alia, d.l.præsenti.& Bal.in l.2. de sacrosf.eccle. C.col.2.ver.quæro, iuxta hoc quærit de ista q̃one, & concludit, ꝙ sic, à qua non recedatis. dicit Iaco. vbi sup.licet Ang.in l.fatis.q.fi.de in ius voc.ff.dicat, ꝙ etiam verbaliter non potest citari, per c.decet.de immu.eccl.lib.6.Idem quòd Ang. tenet Io. Fab.in d.l.præsenti.& in d.c.decet.

Signoro.de Homod.in repe.l.2.col.6.q.4. num. 12.de sacrosf.eccl.quærit, an aliquis possit citari in ecclesia, allegat pro, & contra.concludit, ꝙ sic, per d.l.fi.§.sed si q̃d, & ꝙ possit citari, tenet Panor.in c.inter alia.col.3.retuli in fi. quæstionis præcedentis, & ꝙ possit verbaliter citari.Maria.Soci.in tracta.de citatione.retuli eum sup.in 27.fallentia.

Philip.Franc. quærit de ista quæstione, in c.decet.eod.tit.in 6.col.fi.in prin.q.5.& dicit, ꝙ commissio citationis non potest fieri in ecclesia, cum talis sit actus iudicis, & est de processu, per c.quoniam contra falsam.de probatio.notificatio verò, quæ fit per nuncium, potest fieri, cum sit quædam executio facti, & intellige de citatione verbali.Secus verò in reali, quæ fit per capturam personæ, ꝑ d.c.inter alia.cum sim.Phil.Franc.vbi sup.Vide alias remissiones, in addit.ad Bart.in d.l.plerique.

Guliel.May.in d.reg.nemo.col.3.num.10.cum seq.& concludit cum Bar.& Bald.vbi sup.ſ.q̃ pōt verbo in eccleſia citari,et valet talis citatio verbalis in ea facta,per d.l.præſenti.verſi.ſed ſi quid. & d.l.ſed neque.de man.priu.colla.3.& quamuis eccleſia non ſit ſub iuriſdictione iudicis ſecularis, hoc verum ſpecialiter: Sed bene ſub quadam generalitate,quia eſt in eius territorio. arg. l.in modicis.de contrah.empt.ff.& l.id,q̃ in fine. de peri.& commodo.& facit d.l.præſenti. in fi. & dicit dictus Guliel.vbi ſup.num.22.ſed videtur,q̃ citatio verbalis nuncij,ſeu ſeruientis nō poſſit fieri in eccleſia,quoniam ab in ius vocan. iudicia incipiunt. §.inſtit.de pe.temeræ liti.gl. ſuper rubr. de in ius vocan.C.ad q̃ reſpondet,referendo Bald.in l.2.de ſacroſ.eccl.C.q̃ licet citatio ſit de proceſſu eo, q̃a ab ea inchoatur proceſſus: hoc tñ eſt verū inquantum concernit Iudices, ſed inquantum concernit dictum nuncium, eſt quædam executio facti, quæ non eſt propriè de proceſſu iudicij, vt per Bald.in l.2.Dicit vlterius d.Guliel.col.4.in prin. num.23. cum ſeq.q̃ in citatione ſunt tria. Primum † eſt cōmiſſio,quàm Iudex facit de citando,et illa reſidet in iudice,& vocatur ſententia interlocutoria. l.cū clericis.de epiſ.& cler.C. Secundum, eſt medium, q̃ eſt medium miſterium executionis,in quo propriè non eſt iuriſdictio.l.fi.de re iudic.Ideo in tali executione non curamus de territorio,& hoc intelligitur, ſi ambo ſunt ſub eodem Principe, ſeu ſuperiore . ſecus ſi ſunt diuerſorum dominorum, ſecundum Bal.in l. 2.& Imo.in l.in tempus.de hæred.inſti.ff.nu.4.facit tex.in cle.paſtora.de re iud. 2

Tertium,q̃ ineſt citationi, eſt comparatio, quæ eſt vltima extremitas, & confertur vltra territorium iudicis citantis, vel citari iubentis, & ſic in loco permiſſo.Et ideo in eccleſia hoc non permittitur,per d.c.decet.Albe. in l.denūciamus, de his, qui ad eccle.confug. C.ſed verbalis citatio nuncij bene permittitur. Panor.in c.inter alia.vt plenius per d.Guliel.in d.l.nemo.col.4.

Cōclu sio. Conclusio est, quòd verbalis citatio potest fieri in ecclesia, vt dictum est.

De illo, qui exit ab ecclesia, terrore sibi incusso.

Summarium 15. Quæstio.

1 Exiens ab ecclesia terrore sibi incusso, si capiatur, an restitui debeat.

1 Quæst. 15. QVID si ille, qui fugit ad ecclesiam, exit ab ea terrore sibi incusso à familia iudicis, si capitur, An sit restituendus. Ioā. Igne. in l. j. nu. 4. fol. 8. col. 3. ad filla. quærit. de ista quæstione, & concludit, ꝙ est restituendus, per text. in c. diffiniuit. 17. q. 4. ibi. inde vi extrahere, aut quodcunque nocibilitatis, vel damni, vel spolij residentibus in loco sacro inferre, & dicit dictus Io. Igne. ꝙ ex d. c. diffiniuit, probatur cō suetudine Normandiæ rationabilior non esse, quę per victus substractionem, ad ecclesiam fugientes exire cogit, vel cum banni impositione, & pœnæ interminatione, hæc Io. vbi sup.

Laicus delinquens in Ecclesia, an puniatur per Ecclesiasticum.

Summarium 16. Quæstio.

1 Laicus in ecclesia delinquens, an puniatur per Iudicem Ecclesiasticum.

2 Deli-

2 *Delictorum, aliud Secularem, aliud Ecclesiasticum.*

SI Laicus † delinquit in ecclesia, an possit puniri per iudicem ecclesiasticum. Maria.Socin.in c. postulasti.col.6.versi. circa 11. quæstionem. de foro compete. fol.99.col.3.Primo dicit, ꝙ sic. alleg.Cy.in d.l.presenti.de his, qui ad eccl.confu.C.& post refert Bart.tenentem contrarium in l.si cui.de accus.ff.per c. fi.eo.titu. Cy.in d.l.præsenti.col.2.ver. Secũdo quæro,dicit, ꝙ si quis delinquit in ecclesia, tunc est de iurisdictione ecclesiastica, & punietur per iudicem suũ, & non secularem.§.quia verò. in authen.vt liceat matri.colla.7.Bar.in d.l.si cui.§.fi.nu.3. fo.288.in paruo vol. quærit,delictum aliquod est factum in ecclesia,quis eum puniet? Iudex ecclesiasticus, vel laicus? Certè iudex laicus,nec debet fieri remissio ad iudicem ecclesiasticum,vt in l.si quis in hoc,de epis.& cler.C.& pro hoc est optimus tex. in c.fin. de immu.eccl.hæc Bar.vbi sup. 1 Quest. 16.

Panor.in c.cum sit generale.fol.972.col.penul. ver.addo,et alium casum,dicit,q̃n delictum est cõmissum in ecclesia. Nam ecclesiasticus iudex puniet ipsum.secundum Cy.in l.præsenti.sed Bar.cõtra.in d.l.si cui.de accu. ff.& dicit Pano. hoc puto verius,arg.c.fi.eo.tit. ecclesia enim non habet territorium nisi respectu clericorum. Ideo non impedit se delictis laicorum, etiam in ecclesia commissis.nec obst.gl.in auth.nec nulla.de epis.& cle. C. quæ dicit,ꝙ ratione delicti laicus est de foro ecclesiæ.Intellige, q̃n deliquit in ecclesia ipsam collectando,vt ibi dicitur,vel aliter bona ipsius capiendo,tunc permittitur ratione sacrilegij, secundum Panor.vbi supra.qui prædicta refert.

Maria.Soci. vbi sup.refert dictas opin. & dicit, ꝙ latius est distinguendum in ista q. ꝙ aut delictũ commissum in ecclesia, est delictum duntaxat se-

2 culare, † aut duntaxat ecclesiasticum, aut mixtū in 1. casu habet locum opinio Bart. in d. l. si cui. & Pa. 2. casu. cognitio pertinet ad solum ecclesiasticum. 3. casu, siuè sit commissum in ecclesia, siuè alibi, si est mixti fori, locus est præuentioni, potest esse mixti fori, eo q̄ est commissum in eccles. vbi aliàs non esset mixti fori, sed quia committitur in eccle. est sacrilegium. c. si quis contumax. §. sacrilegium. & c. quisquis. §. sacrilegium. cum simil. & de isto sacrilegio cognoscit ecclesiasticus, vt lati per Soci. vbi sup. & quæ sint crimina secularia, ecclesiastica, mixta, per omnes scribentes, in c. cum sit generale, de foro compe.

Iudex extrahens reū ab Eccles. an debeat restituere.

Summarium 17. Quæstio.

1 *Iudex, qui iniustè reū ab ecclesia extrahit, eo cognito, an illum ecclesia restituere poterit.*

2 *Habilitas superueniens, quandò conualidet actum præceden.*

1 Quçst. 17. IVDEX secularis † delinquentem, qui fugit ad ecclesiam, & est in ea, extrahit nulla habita informatione, seu cognitione, an debeat gaudere, vel ne. Et postquam ipsum extraxit, recipit informationem de dicto casu, & inuenit eum esse talem, in quo non dēt gaudere immunitate ecclesiæ, an sit dictus delinquēs ad ecclesiam restituendus: præsupposito, q̄ cognitio, an debeat gaudere, vel ne, spectet ad iudicem secularem. Est qō, quæ quotidiè accidit, & erit quæ

stio,

ftio, An dicta extractio, seu executio possit iustificari ex post agitatis, & productis. In istis terminis, istam qõnem latissimè prosequitur Hippolyt. de Marsi. in l. pen. nu. 31. cum seq. de quæstio. ff. vbi q̃rit, aliquis confessus est in tortura indicijs non p̃cedentibus, deinde antequàm ponatur in pristina libertate, superueniunt indicia, an ex illis conualidetur dicta confessio. arguit primo, ꝙ non: Adducit multa pro ista opin. & post arguit ꝙ sic, adducit etiam multa. tandem cõcludit, ꝙ dicta indicia, post dictam confessionem superuenientia, non habent conualidare dictam confessionem inualidã, & nullam, & ista est cõis opin. in quæstione prædicta secundum eum, & per eundem in repet. l. fi. de proba. C. & dictus Hippol. refert plura iura, & Doctores in ista materia, & per eundẽ in practica causarum criminalium, in ver. diligenter. fo. 48. co. 2. ver. quæro postremo. & per eundem in dicta practica, in ver. 2. col. cum seq. fol. 79. col. 3. & fol. 84. col. j. cum seq.

Nicol. Boer. in suis decis. q. 259. fo. 99. in 2. part. quærit prout Hippol. vt sup. retuli. & arguit primo, ꝙ non, quia indicia sequentia non confirmãt torturam præcedentem, nec confessionem ex ea extortam, et ratio est, quia ordo fuit peruersus, q̃m indicia præcedere debent ipsam torturam, & qõnem, per gl. in l. fi. de accus. C. per text. in l. j. de qõ. C. & in l. j. de quæstio. ff. & pro ista opin. refert plures doctores, possunt videri, & refert Hipp. in d. l. pen. de quæstio. ff. & post nu. 4. arguit, ꝙ sic, ꝙ sententia iudicis potest iustificari, & executio illius ex post agitatis, & productis. alleg. Bal. in l. seruo. de execu. tuto. ff. & Pari. de Puteo in tract. sindicatus in ver. condemnatio. in prin. allegat etiam tex. in l. siquis filio. §. hij autem. in fi. ibi, sed præueniẽdi periculi causa, de iniusto rupt. testa. ff. vult innuere dictus Boer. quòd propter futurum periculum vitandum permittitur executio.

Canonistæ † tractant istam materiam. s. an habilitas superueniens conualidet actum præceden- a

tem.

tem.in c.si eo tempore.de rescrip.lib.6. vbi tex.ꝙ si impetrans beneficium, tempore impetrationis est minor 24.annorum, & post vacat beneficiũ cu ratum, & tpe vacationis est legitimæ ætatis, non obtinebit beneficium. Attenditur tempus date.fa cit etiam tex.in c.fi.de vsur. lib.6. nam testm̃ manifesti vsurarij est nullum, nisi de vsuris satisfecerit, vel de satisfaciẽdo præstet idoneam cautionẽ. ibi tex.in fi.quærit gl.fi.in fi.ꝙ si primò testamentum facit, postea cauit, an firmetur testamentum. Refert Gar.ꝙ non firmatur per hoc testm̃, quia ab initio non valuit, regula, non firmatur, de reg.iur. lib.6.cum sim.concludit d.gl.ꝙ satis videtur sufficere, si ante mortem cauit, cùm testamentum mor te firmetur, in hoc residet d.glo.

Io.Mona.in d.c.fi.in finalib.verbis, quærit, quid si prius fecit testm̃, & postea cauit, nunquid valet, dicit, ꝙ non, ex quo nullum fuit, conualescere nõ potest. l.eius. l.si quæramus. l.si filiusfamilias. de testa.ff.Phil. Probus in addi. ad Io.Mona.in final. verbis refert eum, & dicit, ꝙ multo fortius valebit, si præstetur per mortem, sicut manifestatio cri minis facta post mortem non inualidat testamentum. Alleg.Pet.de Anch.conf.376.Guliel.de mon te Laud.in d.c.fi.in fi.refert opi. dictæ gl. & sequi tur opin.Io.And.s.gl.Domi.in d.c.fi.§.fi. col.4. & seq.refert plures opin. & dicit crederem esse verã opin.Io.An. & dicit, ꝙ tota difficultas huius dubij consistit in hoc.nunquid hæc cautio sit de substan tia, vel de forma testamenti, vt latius per eum, & in fi.dicit.ꝙ sunt quædam de substantia; substanti ficata ipsius actus, & ista requiruntur esse contẽpo ranea cum ipso actu, aliàs actus non valet.C.si eo tempore.de rescrip. lib.6. quædam sunt de substã tia non contemporanea, sed possunt interuenire postea, & istud non vitiat si postea accidit. c.j. de iura.calum.lib.6.plenius per Felin.in c.cum dilecta.col.8.ver.quartum signum.de rescrip.

Anch.in d.c.si eo tempore.col.j.quærit de testõ vsurarij manifesti, vtrum conualescat per superue

nientem

nientem cautionem. refert opiniones, & concludit, quod reconualescat. vt latius ibi per eum.

Philipp. Franc. super rubr. de testa. lib. 6. col. 21. q. 7. quærit, an valeat testamentum vsurarij, si ex post facto præstat cautionem. refert plures doctores, pro, & contra, & concludit, cum d. gloss. quòd valet testamentum.

Feli. in c. post cessionem. de probat. in fi. pen. co. ver. in text. ibi cum officium. dicit, nota, quod in consideranda habilitate, vel inhabilitate personæ debet attēdi tēpus, quo actus ad personā applicatur, allegat d. c. si eo tempore. allegat Bald. in rubr. de condi. ob tur. cau. C. Nam superueniens habilitas non iuuat, & dicit Feli. vbi sup. quod in hoc multa, & varia adduci possunt, & se refert ad dicta per eū. in c. cum dilectus. de accus. vbi Feli. col. j. in princ. quòd ista materia, an attendatur principiū, vel ne. est vocardica, & refert plura iura, & doctores, & dicit, quod vbi habilitas personæ, vel solemnitas adhibenda in actu, est de subā ipsius actus, nō sufficit, quod sequatur; sed vbi solum sunt ad solemnitatem, superuenientia solemnitas validat actum, qui poterat initiari. vt latius ibi p eū, et Fel. in d. c. cū dilectus. col. 2. in prin. loquendo de materia. gl. d. c. si. de vsur. libr. 6. dicit, quòd communis opinio est; quod reconualescit, si postea præstetur cautio, saltem ad æquitatem. refert plures docto. pro, & contra.

Dec. in c. post cessionem. col. 2. in 6. nota. notat ex illo text. secundum intellectum communem; quod habilitas præcipuè requiritur tempore, quo officium assumitur, & non sufficit, quod tempore acquisitiōis officij reperiatur habilis, sed debet esse à principio. per d. c. si eo tempore. Allegat Bald. & alios docto. & refert aliqua iura, & doctores in contrarium. & idē Dec. in d. c. post cessionē. col. 8. vers. in gl. fi. dicit, quod difficultas præcipua, in qua doctores laborant in ista materia est: an constō procuratoris excommunicati, sit à principio ipso iure nulla. Refert doctores pro, & contra. Communis opinio est, quod sic, secundum eum, licet ille conetur tenere

aliam opin.vnde idem Dec.ibi,col.10.in prin.concludit,ꝙ qñ actus à principio est nullus,non sufficit,ꝙ habilitas post modum superueniat, sed qñ à principio actus nõ annullatur, hñt locum ea q̃ in contrarium adduci pñt,vt latius per Dec. vbi sup. Panorm. in c.de vxo. de sepulturis.col.2. in prin. ver.sed circa primam partem,concludit, ꝙ qñ ius aliquid prohibet, non solum attento effectu, sed etiam attento initio, tunc non sufficit, ꝙ conferatur ad tempus habile, sed debet inspici tempus initij,vt latius per eum.in d.c.de vxore, & Panor. in c.bonæ.2.de electio.in vlt.no. inter alia conclu dit,ꝙ in citatione plurimum consideratur initiũ, vt ibi latius per eum. & plenius per Matth. Piciñ. in tit.de man.Apost.in concordatis. in 4.part. fol. 37.num.45.

Venio ad nostram quæstionem, & dico, ꝙ dicta extractio,seu executio non iustificatur ex post agi tatis,seu ex probatione post dictam extractionem recepta.Nam vt refert Hyppo. quem supra retuli. cõis opinio est, ꝙ superuenientem probationem actus præcedens non conuallidatur,maximè,quia actus à principio est de se nullus,vt supra dixi.maximè procedit hoc in casu nostro. Nã dicta ecclesia fuit spoliata, sine cognitione causæ, & sic est restituenda.per c.conquerente. ca.item cum quis. de resti.spol.cum sim. & in nostris terminis decidit istam quæstionem Petrus de Belluga, in tract. qui intitulatur Speculum principis.eum retuli supra.in prin.2.quæstionis,vbi dicit,ꝙ interim,ꝙ cognoscitur,an debeat gaudere,vel ne,is qui ad immunitatem confugit, ibi custoditur per vtrumq; iudicem, & interim stante dubio immunitas non debet spoliari.retuli supra in d.q.2. in prin. & pe. col.& in 6.quæst.

Et nõ obstat si dicatur,dolo petis,id ꝙ statim es restiturus. Nam facta restitutione,iudex potest eũ incontinenti extrahere cũ sibi cõstat de casu, qui non debet gaudere. Nam dicta regula non habet locum in possessorio. gloss.in regula dolo facit.de

regu.

regu.iur.in 6.& l.in condemnatione.§.dolo facit. de reg.iuris.ff.& ibi Guillielm. Mayn.& glo.in c. item cum quis.de rest.spol. & vtrobique scribentes.& per Matth.de Afflict.in constitu.Neapolita. in rubric.25.fol.79.& col.j.& 2.& Decius in §.dolo facit.fol.127.col.2.ibi remissiones per eum.vbi etiam dicit, quòd dicta regula non procedit in possessorijs,& Nicolaus Boerius in additionib.ad Dy.in d.regula dolo.de regu.iur.lib.6.& ista restitutio fit sicut in alijs restitutorijs iudicijs,dixi supra in 10.quæstione.

Finis huius Tractatus de Immunitate Ecclesiæ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Registrum.

*ABCDEFGHIKL MN.

Omnes sunt sesterni,præter N quòd est ternus.

IN CASALEMAIORI.
Typis Antonij Canacei.
M D LXXXII.

TAL SON

+ 94. 144. 147. 172. 39.